

ВАСИЛЬ РЯБИЙ
* СОЛОГОЛОС *

Сто вінків сонетів

ВАСИЛЬ РЯБИЙ

СОЛОГОЛОС

Сто вінків сонетів

“Лисаний Камінь”

Косів
2015

ББК 84 9(4УКР) 6-5
Р-98

Книга вийшла друком (придбана)
за кошти Івано-Франківського обласного бюджету

Рябий В.М.
Р98 Сологолос: Сто вінків сонетів. — Косів: Писаний
Камінь, 2015. — 512 с.

ISBN 978-966-181-151-4

Поет Василь Рябий — автор унікальної книжки з паліндромною назвою "СологолоС", куди увійшли вісімсот двадцять вісім сонетів у ста вінках.

Книжка, якій нема аналогів, відзначається образним мисленням в поєднанні традиції та модерну, новаторством.

ББК 84_9(4УКР) 6-5

Всі права застережені.
All rights reserved

© Рябий В.М., сонети, графіка, 2014
© Сапеляк С.Є., післяслово, 2010
© Василенко М.Г., примітки, 2014

ISBN 978-966-181-151-4

ВІД АВТОРА

Природа сонетного світовідображення — це планета Сонетія, де силове поле володіє особливим магнетизмом, такою енергією, що викликає достоту не пізнану таємничу владу метафори.

Сюди потрапив і цей поет, шукаючи свого слова, образних можливостей. Почав вінкувати сонети, намагаючись передати власний стан внутрішнього зору у великому і малому, придуманому ним, вінках, які можуть сприйматися як своєрідні поеми, музичні твори, що розгортають і узагальнюють ту чи іншу тему в живій творчій палітрі автора. І ще щось таке означають, що не просто наразі пояснити.

Ворожачи над сув'яззю сонетів, почувався то спонтанним художником, то терпеливим інкрустатором, то відчайдушним алхіміком, який за велинням пізнання експериментує, досліджує сполуки слів, то навіть одухотвореним вітром-чародієм, який пише картини непередбачуваним диханням. І не забував, що природа сонета схована у значенні італійського слова «sonetto» — звучати, яке етимологічно пов'язане зі словом “suono” — звук. Можливо, тут і є етимон, виправдовується відома сентенція «де закінчується слово, там починається музика».

Тому наполегливо вишукував не лише нові можливості художнього мислення з філософським забарвленням, але й мелодії для сонета, певної джазової композиції, омузичнюючи тексти, щоб вони звучали, привертаючи увагу не грою заради

гри, а грою думок, смислів, настроїв, образів та гамою неологізмів.

Прагнув досягти природної розкутості у певною мірою закутій, чи радше строго ограненій формі канонічного сонета, уникати копіювання дійсності, інтонації дидактизму, логіки, бо розум, звісно, шкодить поезії. Тримався ламаної лінії, щоб ліричний герой, пам'ятаючи про так зване метафоричне мовчання, осягав безсонним нервом поетичного пізнання грані буття в нескінченній парадоксальній коловерті єдності й протилежності, коли ніколи не висихають присутні, за Вергілієм, «сльози речей».

Шукав самодостатньої поезостихії, того магічного кристалу, який оживає в силу спалаху миследуші, викликає струмування метафоричної енергії чи відчуття левітації. Обрав ключову лексику — сологос, що стала парадигмою, читається дзеркально (паліндромно) з двох сторін, натякаючи на затаєну універсальність гармонії. Чи не тому існує формула творчості — «алгеброю звірити поезію», коли переплелися реальний і художній часи?

Хотів неймовірного — творити так, щоб не було видно слів у переплетених лінійній та мозаїчній оповідях, проникаючи в лексичні та образні ресурси, які є носіями осягнення зовнішнього і внутрішнього світів через позитивний чи негативний стреси, щоб дати новий сенс сприймання і прочитання текстів на прямому, переносному і символічному рівнях.

МОЛИТВОХРАМ

*

З усіх сторін летіла світла музика печальна,
але не кожен музику глибоко серцем чув,
бо не тримав в руках запалену рясну свічу,
а чи вона його на полум'янім трепетанні.

Коли твій голос в храмі неба і землі моливсь,
сльоза текла, вмиваючи твою тернодорогу.
А цього й треба, щоб душею доторкнутись Бога
й отримати від нього теплий, задушевний лист.

Не оступись, поки до свого обрію ідеш
і не подумай щось про дар життя украй погане.
Дивись, як тягнеться трава до неба і цвіте.

Розвіявсь з вітром і нічим не спокушає чорт.
Переливаються на сонці віковічні гами,
очистившись від марноти марнот і всіх чорнот.

*

А це було учора, нині, завтра чи колись
солодке відчуття ще не перерваного лету
на світлій швидкості загубленої в тьмі планети,
до профілю якої срібний місяць прихилився.

Зачеплена рукою біла клавіша органа,
і видобуті звуки переходять в піснеспів
не порахованих щасливих незабутніх днів,
які боліти не болять, та мають тиху рану

безкровно-кровного безповоротного минання.
І око не заплющує далекосяжний зір,
вслухається в мелодії сумних й веселих слів.

І хто кого — ти слово чи воно тебе веде?
Минає ніч, приходить дух джерельного світання.
І проживаєш подарований Всевишнім день.

*

Коли твій голос в храмі неба і землі моливсь,
світилися одухотворені навколо речі.
І як чудесно, що на хвилику запізнився вечір,
і кольоровий сон приготувався, щоб приснився.

І це не грішна і не проклята якась вина,
хоч жодного не прозвучало мовленого слова,
немов мелодії заснула у собі струна,
і розпочалася катарсису тонка розмова.

І поки дзвін небесний так лунає, як лунав,
праїстина в воді знайде цілющий жар вина
і з голодом поділиться останнім куснем хліба.

І плачуть від безмовної краси пелюстки руж,
осаяні притишеним живим промінням німба
під деревом співучих і мовчазних світлих душ.

*

Та чи почує крик душі творець світобудови,
якщо летять зі світловою швидкістю віки,
і дихають на ладан святомудрі сторінки,
але не змінюється формула людської крові.

Чи зреагує на волення звучне «заступись»
мелодія цілюща малинових небодзвонів,
і чи не обминуть живі утомлені ікони
чиюсь наповнену спокутою болючу мисль,

і дозріваюче натхнення половіння жита,
рухливі краєвиди втаємничених облич,
щоб за дорогу їхню щиросердно помолитись,

бо у руках тримає вічність світу тимчасовість.
Тьма-тьмуца тих зірок розквітлих — океани свіч.
І непомітно світло обривається в якоїсь.

*

А це було учора, нині, завтра чи колись
у хаосі гармонії і явищ, і предметів,
дарованої щедро на усе життя планети
у церкві сонячній як вмів молився і хрестивсь.

І добре знає час куди вести, аби вести,
єднати і роз'єднувати біле, чорне й сіре,
і зрівноважувати недовір'я та довір'я,
затаєну розгадувати складність простоти

навстоячи чи на колінах або горілиць
у буревії чи коли ущухне рвійний вітер,
і голосів відкриється прихований архів.

Та недоступний код усіх на світі таємниць.
То ж, може, краще і чогось-таки не розуміти,
але молитвами спасатись від усіх гріхів.

*

І кожен просить щастя і багатства, з неба манни.
І стільки тих прохань, благань, волян, бажань, хотінь.
Та чи не перевтомлюються Бог і всі святі
добро чинити в епіцентрі вічного сприяння?

Не меншає питва у вічній чаші гіркоти.
Запитують й не знають відповіді сліз тумани,
коли ж людина для людини стане духохрамом,
а не наповненої диким шумом пустоти,

де гострою голодною напруженою ниттю
за світлом стежить і полює невловима тінь.
І як гармонії краси собі не попросити,

щоб в чудеса тривала нескінченна сліпівіра,
бо не життя на цій планеті без боготворінь,
якщо перемагає невідчепна барва сіра.

*

Усі часи потребами звертань переплелись.
Просити і випрошувати кращу долю треба.
І може, прошепоче щось комусь високе небо,
та стане хтось заручником таємних таємниць

й мовчатиме, мов камінь на стрімкому роздоріжжі,
обвітрений, обдощений, обсончений украй
в надії давній, що настане довгожданий рай,
як потече вода під нього золотистим збіжжям.

А доля обере, немов домовились, дорогу
І випадково в мить корекції осяє згодом
іти за течією, а чи проти течії

або чекати з моря невідомої погоди
і сподівання обнадіювати всі свої,
і за переживання біль приймати нагороди.

*

Зачеплена рукою біла клавіша органа —
і відчинився моментальний неосяжний вир,
аж розгубився навкруги усепроникний зір
і повернувся іскорками світлого туману.

І вже не знаєш, де твоя безпечність чи тривога
через мінливу, майже непомітну, світлотінь,
бо кожен найприродніший лише на самоті,
де може розмовляти або шепотіти з Богом.

А що ти часто просиш чи вимолюєш, благаєш,
звертаєшся і відповіді щохвилини ждеш,
поки твоя свіча горить, але не догорає,

наповнена глибоким дном і голубою виссю?
І друге «я» до першого на слово-два іде,
щоб виказався, вилився, погас і засвітився.

*

Щоб серце берегти від злого вірусу обману,
бракує часу непогіршеності і чистоти.
Із голови до ніг тебе прочитує святий,
ніде не приховаєш від зіниці свого стану.

І може, розпізнаєш у своїх думках вівцю
захмелений, не пригубивши й краплі алкоголю,
немов загуслий мед і гіркота сипкої солі,
винокуріння з ароматних ягід ялівцю.

Цей стан природних відчуттів, як блискавка в сльозі,
і ти його такого вже ніколи не зречешся,
хіба, мов той метелик, свічкою і обпечешся.

І помолись у храмах дуба, ясена і клена
в присутніх живосіяйвах непорочних образів,
поки ще золото струмує у гілках зелених.

*

Правдивість слів, думок і совісті пролитих сліз
невічні, тимчасові, та божественно безсмертні
для обраних паломників і хаотизму черні
під небесами світу, де гуляє вітросвист.

Триває відмирання і народження клітин,
аби принести в жертву пошуки багатоліття.
Хрестіться швидше, водо, земле, вогне і повітря,
моліться натщесерце у полоні марноти.

Бо не поменшало у темних джунглях хижих левів,
і не ослабились натягнені до краю нерви,
і покаяння ждуть від грішників тонкі світи.

Душа чиясь так хоче втамувати люту спрагу,
а джерело любові треба ще своє знайти
як істину, завоювавши крапельку уваги.

*

З усіх сторін летіла світла музика печальна,
коли твій голос в храмі неба і землі моливсь.
А це було учора, нині, завтра чи колись —
зачеплена рукою біла клавіша органа.

Коли твій голос в храмі неба і землі моливсь
і жодного не прозвучало мовленого слова,
та чи почує крик душі творець світобудови,
чи зреагує на волення звучне «заступись»?

А це було учора, нині, завтра чи колись —
і кожен просить щастя і багатства, з неба манни —
усі часи потребами звертань переплелись.

Зачеплена рукою біла клавіша органа,
щоб серце берегти від злого вірусу обману,
правдивість слів, думок і совісті пролитих сліз.

МИСЛЕДУША

*

Душею думка землевісь тримає
і небом наливається трава,
і хвилями мандрівників гойдає,
поки дорогу шлях не обірвав.

І це єдине вже — миследуша
на крайньому вершечку трепетання,
і хто б її прозріннями втішав,
якби не вечір, полудень, світання.

Можливості з'являються й зникають.
І над безоднею луна гримить,
неначе нескінченної гри мить.

А в просторі не меншає бажань:
«Прости гріхи, я каюсь, каюсь, каюсь».
І поспішань гріховних надто жаль.

*

І хтось хотів би походити раєм,
де співи птахів чує тиша тиш.
Від благодаті світла завмирає
написаний в повітрі білий вірш

інкогніто чи, може, напоказ,
така його природа таємнича
в залежності від місяцевих фаз
або іще від чогось, що містичне.

Прихильність та й щасливця обирає,
а долевибір і покладе печать
на таїну мінливу світокраю.

І виростає зовсім інший час
із гранями, які плекав алмаз
чи самоцвіт — блищить — не угадаєш.

*

Із пагона нового сподівання
глуха безвихідь і знаходить хід.
І темний безум світлого минання
незримо-зримий залишає слід

на хліб, на радість, на любов зітхань,
на сховане в очах велике сонце
і молитовні вибухи прохань
у цій життєвій грай-головоломці.

І невідомі гармонійні грані
ще не розпізнані, мов біла ніч
не вивітрилась із бездонних віч,

горизонтальні або вертикальні,
напевно, ждуть на камінь спотикання —
перетворитися в безцінну річ.

*

А марноти марнотне повсякдення —
ні потрясінь до сліз, ні дивини,
хоча не спить ніколи менестрельний
у тілі скрипки затишок луни.

У стані зазіхань на мить натхнення
насильні хвилі часоруйнувань.
І виживання мислі в грі смертельній —
прилаштування до пристосувань.

Не боячись можливого гріха,
хміль душу про буття розколихав,
бо як там ясні зорі й тихі води.

І мабуть, треба вводити у блуд,
щоб на шляху відчути тут як тут
до істини тернові перешкоди.

*

Душею думка землевись тримає
і це єдине вже — миследуша.
Можливості з'являються й зникають,
а в просторі не меншає бажань.

І хтось хотів би походити раєм
інкогніто чи, може, напоказ.
Прихильність та й щасливця обирає.
І виростає зовсім інший час

із пагона нового сподівання
на хліб, на радість, на любов зітхань
і невідомі гармонійні грані.

А марноти марнотне повсякдення
у стані зазіхань на мить натхнення,
не боячись можливого гріха.

СНАГОПОКЛИК

*

Діждався, що душа літанням снить.
А що їй ще потрібно, крім літання?
Хіба що непотьмарене світання
і поклик неземної глибини.

І вишиває дощик літосвітло.
Здається, всі мелізми перелито
в зозуліній симфонії луни.

Трава в траву вплітає тихоквіти.
І це, мабуть, кінець усього світу,
краса гріха невинної луни.

Аби вляглися пристрасті весни.

*

А так не хочеться втрачати буйність,
обжитий простір для забав, розваг.
Але незримі механізми ваг
пильнують рівновагу свят і буднів.

У вихлюпах, у вихорах снаги
до сліпоти щасливі, аж бездумні,
купаються заквітчані боги.

Але смиренність змінює розгульність.
Думки переінакшуються блудні.
Листки осінні сплачують борги.

*

На виважений спокій листя клена
дивитись — не надивишся — шумить —
лише не чути — жовтими крильми —
з відтінками червоним і зеленим.

І мить твоя натхненна чи шалена,
бо щось у ній лишається таємне,
виходить на найвищі береги.

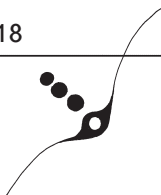
Стрічає, мов свіча, хмільні сніги
то світлі, то іскристі, що аж темні,
летюча радість райської дуги.

*

Діждався, що душа літанням снить.
І вишиває дощик літосвітло.
Трава в траву вплітає тихоквіти.
Аби вляглися пристрасті весни.

А так не хочеться втрачати буйність
у вихлюпах, у вихорах снаги,
та неминучість змінює бездумність

на виважений спокій листя клена,
і мить твоя, натхненна чи шалена,
стрічає, мов свіча, хмільні сніги.

ЗЕЛЕНОСВЯТ

*

Живу в травиночці зеленій.
Живу в домівці комиша.
Живу в помешканні натхнення,
де має прихисток душа.

Живу синицею у жмені.
Живу у небі журавлем.
Живу у світі цім шаленім,
де ніч є ніччю, день є днем.

Живу в черешні і у вишні.
Живу в калині молодій
і в яблуні з плодами тиші.

І де мене шукати знають
всі гості, що не забувають
знайти мій дивовижний дім.

*

Живу в краплиночці роси
і світ мені глибокий чистий.
Живу в перебігу краси
живого звучного намиста.

А може, я живу в перлині
і там мій непохитний трон.
Дрімаю в білій конюшині
і виджу кольоровий сон.

І сняться солов'їні трелі
в напівосвітлених оселі
і в сутінках вечірніх сад.

І світить місяць за гілками,
якого я ловлю руками.
І скапує вино троянд.

*

Живу в пелюсточці натхненній,
яка бринить в усі кінці.
Живу в стежинці безіменній,
у сонячному промінці.

Живу в сніжинці неповторній,
що вразила числом кутів.
Живу в мажорній і мінорній
мелодіях на самоті.

А хтось мене побачив десь,
коли я двигав кошик світла:
куди отой дивак іде?

І я зайшов у світлотінь,
а це була вербова вілла,
в якій живе мій дух стремлінь.

*

Живу у подиху грози.
Живу, живу і жити вчуся.
І сльози, наче гарбузи,
падуть собі, а я сміюся.

Води навколо океан,
в долоні він мене тримає.
А я дивлюся у туман
і світлим човником гойдаюся.

Я в квітній келії живу.
Живу, тому люблю траву,
прозорі сонця волоконця.

І подих грозотаїни,
немов зворотній дух луни,
на крапельястому віконці.

*

Живу в листочку на вітрах.
А в кому ще на світі жити?
Я вмію, як у небі птах,
крилом наївно лопотіти.

Лечу кудись, лечу й лечу,
і вже не можу зупинитись.
Напевно на свою свічу,
щоб серце листя обпалити.

Така безмежна долегра,
знайомі радість і жура
заплющують в кружлянні очі.

І хто мій родич, як не клен.
Я відчуваю кров'ю вен,
як він, обвітрений, тріпоче.

*

Живу, поки ще сяють лиця
і не поглинула пільма.
А телефон в чийсь хатинці
все дзвонить, а когось нема.

Пішов собі зі свого дому
по щось, мабуть, але по що?
І чи його торкнулась втома,
і не зізнається, мовчок.

Десь ходить між облич, шукає
того, хто втрату пережив,
не впізнає себе, не знає.

А я розгублено дивлюся,
чому все меншає ілюзій,
хоча далеко до межі.

*

Живу, поки є світлогра
і сутінки ще у дорозі.
Та наближає часогрань
складну поезію у прозі.

Живу в промовлених словах.
Живу в метафорі світанній.
Живу, бо не розчарував
множинні знаки запитальні.

У нескінченній світлогрі
магнітних вихороморів
все бачу, відчуваю, чую.

Переживаю світлий стрес,
як темна блискавка з небес
мої думки фотографує.

*

Живу, поки мій зір іскриться,
наповнений добром, не злом.
І вчить мене сльозомолитись
живе невтомне джерело.

Свій час як можу бережу
і дякую за плин хвилини.
Три мойри долю стережуть
і життя напругу в нитці.

Іду дорогою із дому,
а враження таке — додому
навколишньо і навпростець.

А мить піщаним часоміром
у просторі сіріє сіро,
щоб жив надії промінець.

*

Живу, поки живеться ще.
А чом би мало і не житись,
і відкриватись світ ключем
високодухої молитви?

Возведений чуттєвий храм,
у ньому жити легко й важко
в ім'я прозріння і добра
малесеньким сердечком пташки.

Щоб на душі завжди світало —
живу в розповені Купала,
живу в освяченні Різдва.

Не хочу покидати казку.
Живу, звертаючись: «Будь-ласка,
сіренька пташечко, співай».

*

Живу, поки у серці щем,
болить, німіє і страждає.
І книга пам'яті очей
що бачила не забуває.

Живу у Стрітенні чудес.
Живу у Великоднім святі.
Живу в Преображенні весь
із духом чебрецю і м'яти,

калини, материнки, мальв
і соняшника біля хати,
які я в думці колисав.

Підсинена небесна тиша
про стан душі картину пише.
І котиться рясна роса.

*

Живу, поки напруга лука
досліджує солодку лють.
Натягну тятиву без звуку
і випущу свою стрілу —

тонку гіркомедову муку,
нехай летить, куди летить,
спокуса цілі зловить в руку
гарячу у повітрі мить.

Сподівана ймовірність є:
що вцілю, то таки моє
хоч на однісіньку хвилинку.

Аж завмирає стрілохіть:
лечу, а ви мене любіть
в завершеному поєдинку.

*

Живу, напнувши тятиву
аж до веселого дзвеніння,
і дихаю, бо я живу
у незбагненних світлотінях.

Від гарячі до холодів
за звичкою живу у звичці.
І там, де я, там рідний дім,
прив'язаний на павутинці.

І за законом про житло
моє гніздечко десь було,
сховалось від грози, крилате.

Живеш собі — собі живи.
Дзвени — біжи, лети, пливи.
Святі перелетіли хату.

*

Живу, поки життя наука
мене веде зі світу в світ.
І часті зустрічі й розлуки
прискорюють години

І я зітхаю люто «ох»,
жадаючи на хвильку тиші.
Замкнув у стінах чотирьох
або на темному горищі.

І пригадаю тьму доріг,
якими день і ніч носило
і принесло на свій поріг.

Чому навчився — плач і сміх,
тих знань всіляких повен міх.
І чи навчило, чи провчило?

*

Живу, поки таки живу.
Не вірю й вірю в забобони.
І сливи, в'ялені в диму,
далекий викликають спомин,

хто я і звідки в певний час,
і як містичне дивовижжя,
приснилось, поміняв палац
на мазанку, колибу, хижу.

А де ж бо той щасливий кут,
якщо не там, якщо не тут?
Зеленосвят моя надія.

Мене богоріка несе.
Живу і дякую за все.
Інакше жити не умію.

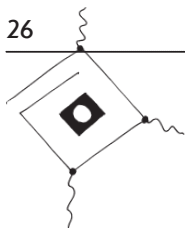
*

Живу в травиночці зеленій.
Живу в краплиночці роси.
Живу в пелюсточці натхненній.
Живу у подиху грози.

Живу в листочку на вітрах.
Живу, поки ще сяють лиця.
Живу, поки є світлогра.
Живу, поки мій зір іскриться.

Живу, поки живеться ще.
Живу, поки у серці щем.
Живу, поки напруга лука.

Живу, напнувши тятиву.
Живу, поки життя наука.
Живу, поки таки живу.

НОЧЕДНІ

*

у вічній колозміні ночеднів
роси краплина дивосвіт читає
органний дощ в летючі дримби грає
танцюють сні на місячній струні

небесне море чує дно ріки
вода змиває вирощені фарби
і дує вітер у свисток кульбаби
біліють яблука папірівки

вікує час трави й дерев і звичок
нащеплений у квітах світить жар
і тьма росте завії пелюстинок

немов покинула на мить душа
мовчить письмо на глиняних табличках
і таємницю стереже межа

*

у вічній колозміні ночеднів
в травинці пробудились жаві крильця
а дерево нові вдягає кільця
і висота лунає в глибині

роси краплина дивосвіт читає
аби перетворитись у сльозу
і розворушити гнучку лозу
і потекти до прірви небокраю

органный дощ в летючі дрімби грає
собаки лають на порозі раю
стара вина живе в старовині

танцюють сні на місячній струні
і протяги метеликів гуляють
вікно у дверях двері у вікні

*

небесне море чує дно ріки
дорогами старими ходять води
трава амброзія судомить подих
повітрям запасаються гілки

вода змиває вирощені фарби
і мчить п'ятьмавим вихором коліс
і викидається на берег ліс
із пограбованим часами скарбом

і дує вітер у свисток кульбаби
свої надії мрії і думки
розсіюються кулі дрібки й клапти

біліють яблука папірівки
під гіллям пес дає людині лапу
за крихту хліба з Божої руки

*

вікує час трави й дерев і звичок
метеоритні куряться дощі
неначе від полусканих мечів
а чи від каніфолі гам музичних

нащеплений у квітах світить жар
і зав'язь до плодів у сонцерусі
і висихають вуса кукурудзи
і медом відчувається нектар

і тьма росте завії пелюстинок
і вишивають землю павутинки
в усі на світі сторони-кінці

захоплений рясним узоруванням
збивається десь шлях на манівці
молитися об камінь спотикання

*

немов покинула на мить душа
і ловить звук у домажорній гамі
вода навіщось не тече під камінь
дощівки жде розсохнута діжа

мовчить письмо на глиняних табличках
загублені підкови не гримлять
земля стомила від шляхопроклять
й сховалася у грудку невеличку

бенгальський фікус ліс коріння має
лосось ікру метає і вмирає
боїться кров шаленого ножа

із бумерангом мсти світобудова
за кожен крок невірний й підлу змову
і таємницю стереже межа

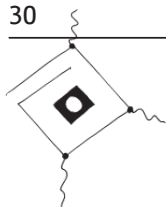
*

і таємницю стереже межа
мовчить письмо на глиняних табличках
немов покинула на мить душа

і тьма росте завії пелюстинок
нащеплений у квітах світить жар
вікує час трави й дерев і звичок

біліють яблука папірівки
і дує вітер у свисток кульбаби
вода змиває вирощені фарби
небесне море чує дно ріки

танцюють сні на місячній струні
органный дощ в летючі дрімби грає
роси краплина дивосвіт читає
у вічній колозміні ночеднів

ЗМІНОВІЯННЯ

*

Не втраť довіри зору, не злякайся
для істини народжених пручань.
І скільки треба, щоб відчути щастя
або насправді радісну печаль.

Це благо, хто до нього так допався
і мить лише, мов сон, в руках тримав,
повірів у присутність того щастя,
хоча його, підказують, нема.

Але зі сподіванням жити легше,
повіривши в якийсь там забобон,
і обдуритися комусь не вперше.

І можна почуватися щасливим,
та тільки в очі не пускати зливи,
не промовляти вголос заборон.

*

Та чи дозволено багато знати.
Нема довготривалих відкриттів,
а є короткочасна світла радість
в дорозі таїни, як у вікні.

І що побачив, що почув — розмови —
ілюзія пробуджених оман.
Прийшов, побачив, переміг — синхронно —
і Хронос час веде через туман.

І кожному відміряне своє.
Вага вагу у себе перелле.
Поснідав, пообідав, повечеряв.

Із деревом прощаються листки.
І що первинне — думають думки —
сполучені ідея чи матерія?

*

У пізнанні тьма-тьмуца дивограней
навстріч тобі паде або летить,
коли тверезий ейфорійно п'яний
веселий смуток — швидкоплинна мить —

дорогоцінний і дешевий скарб,
помножений на тихий жах минання,
і можеш ставити на вічний карб,
чому вінчає простір дозріванням

твій порух, крок і міміку, і жест
і віддає на в'янення чудес,
і не врятовує молінням мантра

клубок думок, що оберт розмотав,
щоб сипалася фарба золота,
хто вчора виправляв помилку завтра.

*

Не розминутись з настроєм печальним,
опісля радості змінився дух:
дзвін вертикальний, звук горизонтальний
перевіряє на чутливість слух,

а чи пробуджує сльозу катарсис
і пам'ять — чий насправді вільний раб,
коли показує свої гримаси
і змішування — змушування фарб

знаходити ледь вловлюваний колір
для того, аби вишептати крик
дарованої таємниці ролі.

А за тобою стежать невідривно
крива дорога і дорога рівна.
І видно вітиху кожного згори.

*

Веде рахунок час гріхосодіянь
і дітися уже нема куди.
Коритися новим вимогам віань
чи ні — бажання швидкості ходи.

Бо проживаєш свій великий день,
повітря спрагло п'єш і аж світлієш,
мов квітка, що осліплено цвіте,
заки чутливий нерв горить, не тліє.

Та хід цих змін — невідворотний плин,
і колосків, і яблук, і малин,
і добродіяння, і зла, і блуду.

У світі поспіхів, ловінь, гонінь
і спотикається бувалий кінь.
Болить думки відчахнута секунда.

*

А хто її, ту хвилечку, украв —
ніхто і не зізнається ніколи.
І смуток ще тебе не переймав,
і ти не знаєш ще причини болю.

Перехилити б келих — і до дна
пелюстками засвітиться косиця,
і оббіжить навкіл землі луна,
а ти, метелику, висушуй крильця,

мов довгожитель, вір собі й не вір,
але бактерії туманять зір
і красне літо покусали оси.

І крапельки дощу навперебій
незнане щось розказують тобі,
мабуть, про гравітацію і осінь.

*

Послухай, як ростуть у дереві кільця
або не слухай, най собі ростуть,
і весело, грайливо перевтівся
в якусь нову, незайману ще суть.

І до розлуки й зустрічі лиш дуюм,
а образи такі багатоликі —
не осягнути осяянням дум
і рятівним інстинктом соломинки.

Не розтягнути насолоди мить,
коли вона витоншується в нить,
в зв'язок часів, а часу кіт наплакав

на помилки і досвід, живосон.
А між двома коробочками маку
напнутий павутинки телефон.

*

І скільки треба, щоб відчути щастя,
хоча його, підказують, нема,
а є короткочасна світла радість,
ілюзія пробуджених оман,

коли тверезий ейфорійно п'яний
дорогоцінний і дешевий скарб —
дзвін вертикальний, звук горизонтальний —
і змішування — змушування фарб

коритися новим вимогам віянь,
заки чутливий нерв горить, не тліє
і смуток ще тебе не переймав.

А ти, метелику, висушуй крильця
і весело, грайливо перевтілюся
у гусеницю, бо іде зима.

ДІЄДОСТАТНІСТЬ

*

Горить й не догорить свіча.
Такий у неї вічний фатум.
І чи простиш життю печаль?
І чи не просиш смерті кату?

І що комусь про щось сказати,
коли росте число знущань.
Ніяк не зіржавіють грати.
Ніде не відболить душа.

Дороги рівні в'ються криво.
Наживо квапиться стодиво —
коріння блискавки і грім.

Чогось усім від когось треба,
немов дощу і снігу з неба,
і тернозла ногам земним.

*

Самодостатній час — це час,
коли на шальках тиша й лемент,
коли ніхто не приручав
до несподіваної теми.

З відтинком плати чи розплати
минає неминуча мить.
Хоч приготуйся сповідатись
і мимохідь, і мимохіть.

І сподівайся на надію,
на те, куди несе ріка
прожиті нервами події.

Закон сполучених посудин:
крізь вушко голки ходять люди,
і лине шепіт нарікань.

*

Хто човгає, бреде, хто йде.
Хода ходи й сліди у ході.
Додаш, віднімеш щось і десть,
помножиш і розділиш поділ.

Летить, пливе в пориві — хто це?
Ступає в завтра думогрань.
Над нею ангел-охоронець
рятує час від посягань.

Видовище й вино із хлібом,
покритого сяйливим німбом,
безжально натовп проковтне.

І сховані в повітрі двері
ключем до таємниць матерій
хтось невідомий відімкне.

*

І цілий лан колось-антен
очікує зерна рясного.
І все іще таке святе,
що говорити можна з Богом.

Стає в дорозі духоборцем
один в один, увесь в увесь.
Його короточасні гості
волошки й маки творять стрес

та для чудес, для дивини
оглушенням й дзвінком луни,
немов ударили обухом.

Це пізнавання перешкод,
аби знайти гармоній код
чуттями, оком або вухом.

*

Розрада рівноважить зло.
А це великий надто ризик
між тим, що буде й що було,
бо пам'яттю живе годинник.

Пітьма відбілюється в світлі.
Хоча мете пісок і пил.
Куди сховатися на світі
від світу крові та могил?

Ганьба трясє жорстоку масу.
Забув образу (чи забув?)
І неповторну корч гримасу.

І мусить бути стільки правди,
щоб ти відчув нежданість зради,
утратив щастя і здобув.

*

Зневір'я наче й не було.
Немов не мав своїх кайданів.
А що віджити допомгло —
закриті в бутлі вишні п'яні.

А віра переходить в гнів.
І вже початок заворушень.
Тріщать поліна у вогні.
Вогнем сповідуєшся, душе.

І обпікає до живого
нестерпним больовим порогом.
Терпець терпіти терпко вчить.

А ти уже увесь палаєш.
Не обпечешся — не пізнаєш
мовчання болю, що кричить.

*

І мсти, і втрат як на війні.
І повен океан любові.
Похмурі сутінки страшні.
І світлотіні кольорові.

Прозорість ясна та імла.
Мудрує лабіринти шашіль.
Не вистачає тільки зла
і полину гіркого в чаші

майданів, мітингів, забав
і фестивалів, і бенкетів,
чим обдарована доба.

І спробуй час купи й продай.
Лиш відкупитись від страждань
хіба що можуть перевертні.

*

І ждуть на поклик вітромітли
(якась прихована мета).
І треба жити і терпіти,
коли панує марнота.

Про щось метається душа.
І вчить життя руками тими
уперто загібати жар,
але руками не своїми.

Гребсти до себе, скільки змоги,
в останню мить й заздалегідь
до посиніння й перемоги.

І чути неповторний голос,
поки скидає зерна колос
і радість залишає слід.

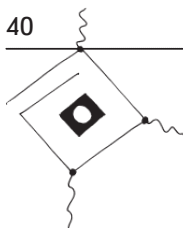
*

Горить й не догорить свіча.
І що комусь про щось сказати?
Самодостатній час — це час
з відтинком плати чи розплати.

Хто човгає, бреде, хто йде,
летить, пливе в пориві — хто це?
І цілий лан колось-антен
стає в дорозі духоборцем.

Розрада нівелює зло.
Пітьма відбілюється в світлі.
Зневір'я наче й не було.

А віра переходить в гнів.
І мсти, і втрат як на війні.
І ждуть на поклик вітромітли.

НУРТОПРОСТІР

*

Мінливістю наповнена природа.
І вигода диктує свій закон.
І спротив злу гальмує мирна згода.
Коріння мусить слухатися крон.

Ніде не дінешся, немов належне,
і поступайся принципом, втішайсь,
що від обставин вільна, незалежна,
мовчати має, хоч кричить, душа.

А якщо треба, зміниться і зрадить
твій ближній, в очі дивлячись тобі.
І кривда враз позичить маску в правди.

Живеш у цьому злі антонімії,
а демон сіє, сіє, сіє, сіє
протистоянь пекельний різнобій.

*

Мінливістю наповнена природа.
Тому здається, що безмежна ніч.
І завойовує тебе пригода
на перехресті вічних протиріч.

Ніде не дінешся, немов належне
отримуєш за свій дзвінкий прихід.
І гне тебе обставина чудесна,
і відпускає у терновий світ.

А якщо треба, зміниться і зрадить,
затягне у безповоротний нурт,
неначе порошину безпорадну.

Живеш у цьому злі антонімії,
кидаєш виклик простору й німієш,
бо вибухає і стихає бунт.

*

Коріння мусить слухатися крон,
як зоробачення невтомні очі,
як сік дозрілий серце виногрон,
як плюс і мінус стани непорочні.

Мовчати має, хоч кричить, душа.
Бунтує, та її ніхто не чує
у часі ламаного зла гроша,
у просторі, який чомусь п'їтьмує.

І кривда враз позичить маску в правди,
щоб істинне обличчя заховати
в перетині зливання світла й тіні.

Протистоянь пекельний різнобій.
Між білим й чорним непорозуміння.
Не посягни. Не укради. Не вбий.

НЕБОЖДАНЬ

*

На щось чекають всі, але на що:
на розкриття якоїсь таємниці,
на володіння магією знань,
на кращий час, що любить запізнитись?

Дорогою надії, сподівання
усі ідуть такі і не такі.
Такі жадають насолоди влади,
а не такі байдужі до принад.

І усвідомлення себе «хто я»
когось болить, когось не зачіпає
(яскраво спалахнув, теменно згас).

І підглядає за самим собою
сюрприз, якого вже не зупинити:
діждавсь свого чи, може, не діждавсь.

*

Чекання переходить у минання.
Темніє настрій іскорки в очах.
Спустошення — синонім порожнечі.
А крапля радості не квапить час.

І треба бити простору чолом
за те, що може легко чогось збутись.
Жде квітка на барвистий вибух-цвіт.
Жде дерево, щоб листя облетіло.

Напевно, небопам'ять береже
колекцію злітань, падінь, повторень
і золотих безповоротних втрат.

І снить пересуванням кольорів
фантазія природи переходу.
Пору недовгу змінює хода.

*

І дякувати часу за прийом
стовпотворіння черги під дверима.
А там жалоба, жаль, скорбота, сум
зійшли на больовий поріг напруги.

Та медом поливає або жалить,
залежно що покажуть терези.
І йдуть до храму, вийшовши із храму,
прочани, богомольці, мов листи.

Чи можна розпізнати риси раси
і де укрилась ментальність віч,
хоча би на малесеньку лиш краплю.

Між виграшем і програшем віки.
Лиш перейду цей натовп голосів
і на свою планету тихо втраплю.

*

Чого чекають, як уже діждались
того всього, що надовкола є.
Уявний світ прикинувся реальним,
бо стрілки часу хтось перекрутив.

Заказано вертатись у вчорашнє,
на відстані змарнованих страстей.
А щоб не дивуватися обставинам,
знімає чарка і не зніме стрес.

Печаль із радістю рахунки зводять.
Чомусь до глузду не додалось серця.
Це, звісно, філософія проста.

Немов останній день, усе останнє,
але чому незрячі не прозріли,
німим ще не отверзлися уста?

*

Вщасливлені нараз добром чи злом
у проміжку між «так» і «ні» миттєвім,
гадаємо, що думаємо ми:
буття це чи лише перебування.

І чим же загорітися іще,
якщо не діленням святого хліба.
Не хоче меду, хоче гіркоти
відплатою за щось налита карма.

А хто собі хоч трошечки належить —
ілюзія у темпоритмах днів,
що балансують на тоненькій линві.

Завжди трапляється одне і те ж.
Чекають форми на живлющий зміст,
а міхи на нове вино дрантиві.

*

Чомусь комусь навкимилось чекати,
але жде дерево свого плода,
жде грім дощу, земля — снаги вологи,
а любові — живильного вогню.

Вагою проростає невагомість.
Вивільнюються зерна від замків.
І володіє сном солодка втома
з гірчинкою земної марноти.

А збуджені думки пішли ходити,
скорочувати відстань напрямці
до істини, що всюди притаїлась.

І грішний плід із древа пізнання,
якого не рятує заборона,
ховає тьму початків і кінців.

*

Від нетерпіння накивали п'яти,
бо спокою потрібен дикий шум.
Потрапив у немилість — начувайся.
Викручуйся — крути, верти, темни.

Або отак погоди жди із моря
і не здіймай високих дуже хвиль.
Вгадай, який поглинув часопростір
і хто на небезпеку наразив.

А тлумище порогооббивання —
покара за блискучу волю дій
чи помста за душевний дар радити.

Терпіння заперечує нестримність.
Та буде завтра, ніч перекай,
щоб відпочити від усіх і світу.

*

В очікуванні жданих намагань
планета і притерлась, і протерлась,
обібрана до нитки, тільки дух
землею пахне, вітром і водою.

Впізнати можна ще її навкіл,
угледівши пучечок травопілля.
Шумить ув'язнений у землю в'яз.
У стежечку перетворилась річка.

Бджола кружля над цвітом будяка.
Сумує пташка в сивині роси.
Та це лише частинки раю в пеклі

фантомної держави дежа вю.
На сповідь кличе зболена душа
метелика нічного душу — нетлю.

*

І не повірити: останній подих —
і не останній — вільний, затяжний,
наскільки повниться жертвна чаша
приреченого на минання дня.

І думка біля думки щось шепочуть,
і світлотінь ріднить їх і різнить,
бо ствердна й заперечна діють сили,
щоб тихо наживати ворогів

з усіх сторін, хоча їх і не видно,
однак вони насправді всюди є
(присутності відсутність непомітна).

І як не просто зберегти себе,
коли, прощаючись із днем всевишнім,
не ти п'єш чашу — чаша п'є тебе.

*

Ніколи не запізнюється, гордий,
непрошений, нежданий часогість
і хочеш чи не хочеш — стріти мусиш,
щоб вислухати вирок віч-на-віч.

Відповідай за всі свої зв'язки,
за всі гріхи і негріхи, за втіхи,
за крок, півкроку, порух, доторк, дих
і чаші дзвін в оглухлому повітрі.

Чи треба з істиною суперечок,
як ждуть і сповідання, й покаяння,
бо виправданням грішним гріш ціна.

І хто б його та випровадив тихо
чи викурив відвертістю страшною,
що час вина вже випито до дна.

*

Ніхто не жде, а він веде за грань
шалений часобіг, природопоклик.
І шкодувати за прожитим смішно,
сміятися — це невимовний жаль.

Запала ж бо жалобна урочистість
на весь закам'янілий білий світ.
Іде Спаситель по воді й не тоне.
Чи вірять душі в надприродність сил?

А все ж надіються живі на чудо
Михайлове чи ще отам якесь,
яке розкине чудодійну сіть

і легковірних душ собі наловить
або для когось, як там домовлялись.
А ви, половлені, життя просіть.

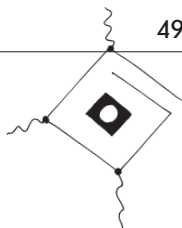
*

На щось чекають всі, але на що:
дорогою надії, сподівання
чекання переходить у минання
і треба бити простору чолом.

І дякувати часу за прийом —
то медом поливає або жалить.
Чого чекають, як уже діждались,
вщасливлені нараз добром чи злом.

Чомусь комусь навкимилось чекати,
від нетерпіння накивали п'яти
в очікуванні жданих намагань.

І не повірити: останній подих
(ніколи не запізнюється, гордий)
ніхто не жде, а він веде за грань.

ЯРОЗОРЯ

*

Ти із природи і підеш в природу.
Мов подорожник в сонце золоте.
А поки що очима ти цвітеш
і дивишся: за обрій плинуть води.

А в водах тих стрімкі жита ростуть,
біліють хмари й музикують птахи.
Та прокидаються всесвітні страхи,
і шириться потопна каламуть.

Це життєсуть земних одвічних станів:
вечірній час був полудневим, раннім
і поле перейшов чи переплив.

Зітхнуло дерево глибинним віком.
Інстинкт пташиний в нім гніздечко звив.
Присутність втрат не відає вже ліку.

Вхопитись хочеш за стебло трави.

*

Вхопитись хочеш за стебло трави,
щоб від землі вітри не відірвали,
бо ти один такий — багато й мало —
уродженець гірський чи степовий.

Рослинний дух струмує навкруги
і хто на нього пильно так полює?
Невже спасе тварина чи почуєш
останній зойк з-під наглої ноги?

А дикий біль зело і переповнив.
Змістились геопатогенні зони.
І дзвін глухий, немов блаженний ходить.

Хоч мовчки вий або зайдися криком:
породо, вовчі ягоди не рви,
бо заяча не зійде конюшинка!

Вжахнутись можна: обміліли води.

*

Вжахнутись можна: обміліли води,
джерельця пощезали невідь-де.
Ліси у вирій канули, зате
вернулися їхні привиди безплотні.

Дуб жолудів наплодив дуже мало.
З каштанів осипається іржа.
Не дочекатися концерту жаб.
Кудись хрущі басисті мігрували.

У гості знов іде кислотний дощ,
який із хмаролому варить борщ
і в лютій повені танцює з лихом.

І танець цей його такий кривий,
що блискавка стирчить із голови.
І як бриніти материнці тихо?

Озонова діра і чорний вир.

*

Озонова діра і чорний вир.
І ядерний страшний димить могильник.
А ти на кроці кожному будь пильний
і родовідну нить не обірви.

Ніде не заховаєшся від того,
що дихає уранова руда.
Дає й бере життя ота вода.
Криниці висихають — очі Бога.

Та хочеться пітьмі наперекір
живлющим світлом на планеті жити
і чути серце дерева в гілках.

І відчувати зерна у руках,
і щедро сіяти пшеницю й жито
із маками й волошками до зір.

А де сріблиться річечка-ріка?

*

А де сріблиться річечка-ріка —
колишуть небо кришталеві хвилі,
і риб, і раків, бабок синьокрилих
сторожить гостролеза осока.

Це рай сонцевеселих промінців,
і світять камінці на дні зірками.
Линів, йоржів, в'юнів і окуньців
гора така, що хоч лови руками.

Немов потрапив в задзеркальний світ
чи полонив фантазії політ,
і аж самі собі не вірять очі:

ти у раю, якого час не вкрав,
чи ти у сні, якому снитись хоче
віджила річечка в країні трав.

Там коники на березі цвіркочуть.

*

Там коники на березі цвіркочуть,
і перша блискавка, і перший грім
під оберегом ярої зорі
йдуть на язичницьку зелену прощу.

А тут нагадують: люби травинку,
не бовтай джерело, не знищуй цвіт.
Та хто не чує — і тому горить
від чорної хвороби рід рослинки.

На павутинці білий світ завис —
шафран, суничник, дзвоники, нарцис,
полин, росичка, ковила — наврочені.

Чекати що із чотирьох сторін,
коли диявол множить потороччя, —
мутантів горобців чи снігурів?

І соняшник всі видивився очі.

*

І соняшник всі видивився очі:
нема того, кого терпенно ждав.
І зажурився: знов якась біда
похмурістю скаженою прискочить.

Числом комусь вже зникнення грозить,
за ним полюють моторошні тіні.
Застиг в молитві пізньоцвіт осінній.
Порізалось повітря до коси.

Полікував би чистотіл цю рану,
та молочко руде його туманне
і сила підірвалася в листках.

Але кому чийсь цікаві скарги,
що виживати — надто річ важка.
І назирці ступає рівновага

за сонцем, що блукає по стежках.

*

За сонцем, що блукає по стежках,
журливим оком водять журавлина
і сірий журавель на ніжці дивний,
і журавець — герань квітострунка.

І може, це останні з могікан —
дрізд чорний, кропив'янка, завирушка —
чиясь така мала й велика душка,
кому зозуля накувала ран.

Вони співають гімн всевишній силі
і чортів гриб, й косарики безкрилі,
розлога анемона, білий сон.

Благає просьба кетягів калини —
не змінювати код її родини —
гірких червоних працілющих грон

з вогню, води, повітря й тиші глини.

*

З вогню, води, повітря й тиші глини
крислатий дуб, високий бук і тис.
Сокира і пила зайшли у ліс
і з лісу випливають домовини.

Це дім вини дерева проводжає
до чорної безмежної межі.
І постріли у небо комишів
нечутними громами слух вражає.

І хто би пояснив кошмарний сон,
в якому плаче веpr, мовчить бізон.
Фантомні жолуді — дрібні піщини.

Бо з простором пересварився час.
Отруйна прошиває всіх краплина.
Строкатий вуж втікає в молочай.

Проникливий заведено годинник.

*

Проникливий заведено годинник.
Легка тверезість, ейфорійний хміль.
Занурений в рожеву квітку джміль,
щоби пізнати справжній дух рослини.

Та є на світі безліч заборон.
Сльозі раптовій вистачає болів.
Насіяв вітер маку і коноплі
і судить суд його за вітрогон.

Розносить вісті на хвості сорока,
що алергія близиться жорстока —
тополя пушить і трава цвіте.

І за якісь гріхи така покара
дев'ятим валом у красі іде,
і крик душі про порятунок марить.

А ти його не слухаєш ніде.

*

А ти його не слухаєш ніде,
цей голос совісті, що і не чути,
і так, як всі, готовий перебути
руїнний час, який крізь жах веде.

Чи спиниться той камінь, що паде?
Чи не пора прийти траві до тями?
Орлів мізерна зграйко, що із вами?
Чи око соколине ще росте?

Але протоптують свої стежки
червоні, чорні, білі мурашки,
не скаржачись на щастя і на горе.

А голосів марнотних цілий ліс
знайшов десь крапельку роси прозору.
І знає порошок водозміст.

Ти в морі і в тобі бездонне море.

*

Ти в морі і в тобі бездонне море,
від черепашки нігтя до сльози.
І ти його завжди в собі носив —
смирений штиль і штормонепокору.

Змістився з часом блиск зелених хвиль,
бо вітер вимів золото з комори.
А кінь морський на дні городи оре
і сіє перли, та збирає сіль.

У солі тій живий природний йод.
Від малоумства і спасен народ.
Гріхи йому простить Господь, пригорне.

А смітники диявольських свавіль
принаджують подобія й потвори.
І розтікається по дереву мисль.

Вустами листя істина говорить.

*

Вустами листя істина говорить:
пристосуватись до усіх умов,
якщо й не володієш тьмою мов,
є міміка і мімікрія скоро.

Тому й зламались запахи в траві.
Не пахне шкірка яблука, як пахла.
І зменшилось пісень спокутних в птахів.
І деревом назвався деревій.

Падуть у засвіт квіти-відчайдухи,
а ти їх ще не бачив і не нюхав,
і вже ніде ніколи не знайдеш.

І не зморгни: тремка блакитна зірка
на гілочці цикорію цвіте.
І їй відміряна таємна мірка.

Ідеш до неї, час крізь тебе йде.

*

Ідеш до неї, час крізь тебе йде,
а істина земна завжди небесна
жадає правди, крові, муки, стресів
і каяття за обраний тотем.

І за Едем, де вигасає сад
чума безчумна невидимим лезом.
Одні вже щезли, інші ще на черзі.
Карає за усі гріхи краса.

Листочку подорожника, прости.
Клітиночко життя, живих спаси:
не відають, що на планеті творять.

А петрів хрест у дзвін тривоги б'є,
бо в хаотично мішаному хорі
сорокопуд і тьохнув солов'єм.

Ярозоря і скрип незримих жорен.

*

Ярозоря і скрип незримих жорен,
які стирають гострий кут в овал.
Терпить безвихідно матеріал.
І хтось когось, напевно, переборє.

Якби воскрес один хоч тур гірський
і віродився молодильний корінь —
нехай би існувала всі віки
таємна змова білого із чорним.

Ховайся, горицвіте, щоб не міг
тебе знайти радіаційний сніг.
Заклякли ясні зорі й тихі води.

Який в наборі хромосом народ?
Червона книга вже аж чорна ходить.
Метелика змахнув бездушний чорт.

Ти із природи і підеш в природу.

*

Ти із природи і підеш в природу.
Вхопитись хочеш за стебло трави.
Вжахнутись можна: обміліли води.
Озонова діра і чорний вир.

А де сріблиться річечка-ріка,
там коники на березі цвіркочуть.
І соняшник всі видивився очі
за сонцем, що блукає по стежках.

З вогню, води, повітря й тиші глини
проникливий заведено годинник,
а ти його не слухаєш ніде.

Ти в морі і в тобі бездонне море.
Вустами листя істина говорить.
Ідеш до неї, час крізь тебе йде.

Ярозоря і скрип незримих жорен.

ЧАСОФЛІРТ

*

Нема дурних і є, але ще є думки лукаві
в неідеальних перехожих розтаких-таких,
які здіймають пил, пересипають часогравій
в годинниках протоптаних розхвлених доріг.

Жахливі жертви часу, та прихований конфлікт:
до кого притягнувся хто і хто від кого втік,
і хто з дороги збився на блудливі манівці,
і хто чомусь не слухав Бога, а лише жерців.

Пісні ці дні голудні — (голодні) — триває піст.
Благожиття за чий рахунок — ясно й невідомо.
Перетинає бісектриса навпіл хліб на біс.

І страшно біситься нехрещений у формах зміст,
немов йому ніколи не співали колискову.
І наростає навкруги, напевно, вітросivist.

*

Шкідливих знань і досвіду позиченого навіть
у підлості і зради (те, чого не має звір) —
нікому зовсім не шкодує лицемірний флірт,
який розігрують думки шалені ліві й праві.

У таємниці таємниць ще є свої загадки.
І залицяється сценічний роздум до здогадки.
Три крапки недомовлення в театрі загравань
і хитрувань всіляких брязкалець, перевертань.

Не ті часи і звичаї, і звички, і порядки.
Кому ти служиш: простору, а чи таки собі,
коли береш невідворотну участь у забаві знаків.

Присутність імператора розпалювань агоній
в незмінній ієрархії відроджених грибів,
немов голів, які чекають на биття поклонів.

*

Не той від хаосу запущеного кимось лік,
якщо не віднімається число дрібних морочень.
І перетнулись погляди, і засвітилися очі.
Ховай під маску або відкривай свій справжній лик.

O tempora, o mores* і при чарці, і при каві
дорожчає життя таке сірезне і пістряве.
І, як завжди, ніяк не можуть поділити хліб.
І відають, що творять світлі зовні вдачі злі.

Ждуть голови, подзвонюючи млою-пустотою,
на участь у веселій надто фліртовій війні,
початій з антипатій до симпатій суттю злою.

Чи не тому, не маючи де остаточно дітись,
у серці доброти прижився дуже тихий гнів
і світ увесь ненавидить, чого і не помітиш.

*О часи, о звичаї (лат.)

*

Того, що натворив непогамовний часосвіт,
на цілий вік і вистачить, а також голки в сні,
чи сіна в голці, як мільйони літ в одній хвилині,
тому молись за непорочність думки в голові.

І образ святості ніколи не стемніє в рамі,
хоч відмовляється від слів егоїстичний намір
і переслідує чомусь невтомний перелюб, —
пізнати все — розв'яжеться самодостатній пуп.

Нема дурних, це елемент якоїсь гри такої
за правилами, мов без правил, з блага чи вини
від сили палички зворушеної чарівної.

Коли ж украй набридне невідчепне фліртування,
вишнівочки червоної скуштуй краплинку-нить
і відживе натхнення бавитись в усі бажання.

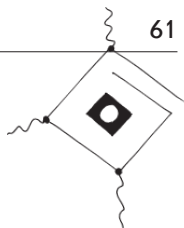
*

Нема дурних і є, але ще є думки лукаві,
жахливі жертви часу, та прихований конфлікт.
Шкідливих знань і досвіду позиченого навіть
нікому зовсім не шкодує лицемірний флірт.

У таємниці таємниць ще є свої загадки.
Жахливі жертви часу, та прихований конфлікт.
Не ті часи і звичаї, і звички, і порядки.
Не той від хаосу запущеного кимось лік.

О tempora, о mores і при чарці, і при каві
шкідливих знань і досвіду позиченого навіть
ждуть голови, подзвонюючи млою-пустотою.

Того, що натворив непогамовний часосвіт,
нікому зовсім не шкодує лицемірний флірт.
Нема дурних, це елемент якоїсь гри такої.

ЗРІЛОПІЗНАННЯ

*

Шляхами проб і помилок спасіння,
щоб досвідом щохвилі обростав
твій долечас, наповнений зрілінням,
і ти себе для себе відкривав.

Та чи випроби всі переживеш,
чи перейдеш комфорти й дискомфорти,
бо часто і не знаєш справжніх меж,
затягнутий в сліпі коловороти.

І дивишся — не бачиш новозмін,
що галасливі надто, аж німі,
тому за них потрібно внести плату.

Чи поклонитись пшеницям й житам,
де істина ховається свята,
і вже нічого більше не шукати?

*

Ішов, упав, бо час наздоганяв,
але навіщо знати ця змагальність?
Чомусь панує в світі метушня
і мусить бути перший чи останній.

Не відаєш, тому ставай у позу
і несусвітне щось бери й плети,
наскільки курячий спроможний розум
в обставинах гіркої суєти.

І спробуй докопатися до суті
у цій незрозумілій каламуті,
в якій твій тихий слід безслідно зник.

А може, все ж таки збагнути можна,
як обживає світ мурашка кожна
і світ її, і цілий мурашник.

*

І досвід нагромадивсь потрясінням:
знімав же пробу, формував думки.
Здалось солодке яблуко гірким.
І побіління стало потемнінням.

І кожному дарована лиш мить.
Тому навколо пальця вічність водить.
І гомосапієнси — жарт природи —
і дурять Бога не його дітьми.

Шалений досвід скриньочки Пандори
хіба що вища хитрість переборе,
очищувальна від сміття доба.

Є в зрадозмові виживання грізне.
І виправдовується зло цинізму.
Пояснюється грішна ворожба.

*

Відкрити страх спокуси пізнання —
це заборонне яблуко вкусити,
аби дізнатися навіщо жити,
молитись за своє маленьке «я».

Коли міняють дьоготь на нектар
і відмивають крадені купюри,
і совість продають, і зло купують,
брехнею живлять лиховісний дар.

І пізнаєш торговисько не вперше,
де оселились грішники святі, —
берись за батога і перехрещуй.

І алілуя, Боже, алілуя,
та хто гріхи побачить, хто почує?
А храм жене й не вижене чортів.

*

Навіщо знати те, що не потрібно?
Царює таїна — і вся краса,
хто володіє непомітно хлібом.
Неперевершені це чудеса.

І запитай у мудрого Сократа,
чому такий розподіл життєблаг,
чому за хліб в стократ зростає плата
і попит на видовище розваг?

Порушилася непохить константи.
У пізнанні і є, й немає правди,
якою говорив, мовчав і снів.

Своє узяти — вигода природи.
Здоровий глузд в трьох соснах заблудивсь
і виходу із блуду не знаходить.

*

І це, мабуть, таки великий гріх —
отримати раніш знання, ніж треба,
і зупинити пізнавальний біг,
а чи ходу стрімку думок під небом.

Допитливість зникає, див нема,
є тільки інтересні інтереси.
Є світле світло, темна є пільма.
Є веселкові і похмурі стреси.

А може, того досвіду здобути,
щоб душу ближнього глибинно чути,
добром ділитися у час лихий?

Та про добро наївні побажання.
Чомусь рефлексі дух випереджають.
І хоч бери й на ясний місяць вий.

*

Чого ж ти хочеш — істини чи хліба,
на пізнання голодний повсякчас?
А золота манлива тиха риба
мигтить лускою, як на дні свіча.

Це не троянда, а поживна користь,
досвідчений непогамовний зиск.
А ти таки троянду бачиш в морі
з краплиною набіглої сльози.

Ілюзія у прагматичній сфері.
Хтось відкриває двері для афери,
аби лише нажитися на ній.

І мерехтять дві сторони медалі.
Корисне і прекрасне у печалі.
Біліє доброта — чорніє гнів.

*

Аби збагнути і себе, і всіх,
достатньо свого ворога пізнати,
за зло карати чи його прощати,
щоб відстояти істину ти зміг.

Найбільший ворог — сам не без гріха.
А ворожбит зневір'ю правду каже,
та краще би уже йому збрехав,
ніж викликати болі буйних вражень.

Є вибір, якщо ти зіб'єшся з ніг
у пошуку гармонії молитви, —
втомитися, ждучи на перший сніг.

Або іти, іти, іти, іти
в тумані до неznаної мети
крізь сутички, протистояння, битви.

*

Гортає вітер Біблію під небом,
торкається очима духослів
і намагніченим летючим нервом
святе письмо гойдає на крилі.

Летить він язикатий, мов язичник,
колосся слухає і свище у листок,
щоб забродили дикі соки звично
і думка з почуттям рівняли крок.

Купаються спасенні зерна жита
в незримім полум'ї води чи спирту,
коли народжується сірий хліб.

І хто ще може бути хлібодавцем,
і тісто істини мішати пальцем
із пахощами неба і землі?

*

І шелестять потерті сторінки,
аби збирати по крупинці мудрість
про океанний шум і тишу бурі,
мінливість емоційної ріки.

І враження таке, що все іскриться.
І стільки тих глибинних прочитань,
бо хто оволодіє станом знань,
тому підвладна сила таємниці.

І залишається хіба що совість,
якщо її ніхто ще не продав
заради нескінченної наживи.

І непрозора в прозорі прозорість.
Сторінка за сторінкою, мов зливи.
І дивиться у дзеркало вода.

*

І в цьому вся грайливості потреба —
реагувати на дзеркальний фон
і перейматися під зрілим небом
вином, що починається із грон.

І може, би була рожева мрія,
якби не холод серця, не мороз.
Неначе сонце світить, та не гріє.
І жити хочеться в раю чогось.

А як дотриматись отих канонів
у змінних правилах нової гри
під музику застольних передзвонів?

І чортове насіння — чорні гроші
без особливих прощу-перепрошень
купують душу хабарем — бери!

*

І все навколо — це ловіння вітру.
Паломник пізнає всесвітній жах:
непереможну пристрасть богофлірту
і множення матеріальних благ.

Лукаві переважно всі офіри.
І приятні на вигляд мислі злі.
І знає кредитор, але не вірить:
скарби на небі, а не на землі.

І тягнеться безмежна веремія,
кому хто винен, скільки і коли,
коли останньою живе надія

на те, що лишиться після відходу
зі стану в стан, з природи у природу —
думки і пам'ять, вітру вічноплин.

*

На всьому занапащеному світі
чи досягнути суть речей буття —
мов зупинити кровопролиття —
ймовірна невблаганна неймовірність.

О неминуча нескінченна гро
у біле й чорне, настроєві нотки.
Цинічно розграбоване добро,
тому хліб крадений такий солодкий.

Чомусь так є, мов сон, життя і смерть,
як двох начал шалена круговерть,
і потріб весь вертається в непотріб.

Але десь іскорка надії є,
сльозу живу непогамовно лле
на переході з клопоту у клопіт.

*

Розсипані скуйовджені думки
у не осягненій світобудові.
І думають розхристані віки
чи то є гріх, чи благодать любові.

Дар пізнання й байдужості межа.
На багатьох привиджуються німби.
Та чи відчула щось тонка душа,
щоб з ближнім поділитись чесно хлібом?

І чи прощати вмієш грішний гріх?
Єднає мить переходу усіх
кудись, немов не сталося нічого.

І отернований земний твій рай.
Живи, живи, живи й не забувай
боятись доброго на світі Бога.

*

Шляхами проб і помилок спасіння:
ішов, упав, бо час наздоганяв.
І досвід нагромадивсь потрясінням —
відкрити страх спокуси пізнання.

Навіщо знати те, що не потрібно?
І це, мабуть, таки великий гріх.
Чого ж ти хочеш — істини чи хліба,
аби збагнути і себе, і всіх?

Гортає вітер Біблію під небом.
І шелестять потерті сторінки.
І в цьому вся грайливості потреба.

І все навколо — це ловіння вітру
на всьому занапащеному світі,
розсипані скуйовджені думки.

ГІРКОСЛІЗ

*

Хочуть, щоб повірив в те, чого немає,
у пісні, але пісні оті пісні.
І кого ж цей сологолос ображає,
як не всі мелодії украй сумні.

І повірив сліпо в те, що мовби є
час як справжній, тільки явно віртуальний.
І вербальний вимір, що годинник б'є,
гострий кут витягує у кут овальний.

І ховай за образи фрагменти раю,
бо підмінений уже на інший рай,
той, який тебе не впізнає, не знає.

Привидне багатство не твоє й твоє,
як вчорашній день, а чи сльозу пролле
те, що вкрали, але ти не пам'ятаєш.

*

Як не ображатись на такі концерти,
на яких одвічно диригує хам,
та його не видно, він завжди безсмертний,
мов серцебиття зачатого гріха.

Як терпіти світу імпульси образ —
вивихи принижень і їдких паплюжень,
зневажань, знущань, обмов, кривлянь, гримас,
зверхність, поливання брудом чисті душі, —

коли час їх видає за компліменти,
ці образи, щоб зігнути дух в моменті
і відкрити рану — хай же кровоточить.

І вмирають світлі сентименти враз.
Хтось комусь дошкулив — профіль чи анфас.
І по вінця повні ностальгії очі.

*

Істини хвилина має жаль на зміни,
бо підміна значень темні шиби склить.
І, напевно, легше впасти на коліна
і не прислухатись, чи душа болить.

Поняття про честь, як завжди, дуже винні.
І невіглас плодить тьму псевдосмаків.
І свого в образі віддають спокійно
за непропадаючих тридцять срібняків.

Долешлях, де тільки зміг, порозтрясав
подорожніх в терни й навіть небеса,
і знущатись можна вже над безіменним.

І кому щастило на учителів,
той у спадок взяв науки чималі.
Але в решеті не пересієш гени.

*

Ось чому болить чиясь душа в тумані,
бо угоду з небом вітер розірвав.
І не розпізнати змінної омани,
що розпорошилась у дзвінкі слова.

Ось чому карає золоте мовчання.
Та відскакує ж бо від стіни горох.
Та вода із гуски скочується марно.
Це такий вже і пролог, і епілог.

Чи безбожний кривдник ошчасливив мить,
чи прощає жертва, як мораль велить
всі образи й болі, завдані невинно,

щоби навернулася гірка сльоза
у маленької безсильної людини,
намочивши зір в безхмарні небеса.

*

Хочуть, щоб повірив в те, чого немає
і повірив сліпо в те, що мовби є.
І ховай за образи фрагменти раю —
привидне багатство не твоє й твоє.

Як не ображатись на такі концерти,
як терпіти світу імпульси образ,
коли час їх видає за компліменти,
і вмирають світлі сентименти фраз.

Істини хвилина має жаль на зміни.
Поняття про честь, як завжди, дуже винні.
долешлях, де тільки міг, порозтрясав.

Ось чому болить чиясь душа в тумані.
Ось чому карає золоте мовчання.
Щоби навернулася гірка сльоза.

ТЕРНОЛОВ

*

Під Богом ходимо, і в кожного свій шанс
собі самому зазирнути в ясні вічі,
аби пізнати суть звеличень і пригнічень,
сумління профіль і ганебності анфас.

А може, досить вже гірких розчарувань,
сльозу скотивши після щирої молитви,
маленький чи великий добрий слід лишити
для рівноваги світлих вечорів й світань.

Але чомусь псується сонячна погода,
і починають час із простором пригоди,
про що вістить авгур за криколетом птиць.

І не буває так, хоча таки буває,
що перехожий перехожого впізнає,
та промовчить, зберігши межі таємниць.

*

Сльозу скотивши після щирої молитви,
катарсис кличе на відвертість каяття.
Та вибивають з колії гріхогонитви
аж до переступу між «так» і «ні» знетям.

Немов комусь хтось винен щось, та що не знає
і сповідається немов останній раз,
і засвітитися від щастя не встигає —
за гідністю полює темний смерч образ.

Очорнення краси пекельною смолою,
щоб не осліплювала райською красою
ні в сонцедень, ні в хмари, ні у дощ, ні в сніг.

І ця жадоба вже ніяк не схаменеться.
Когось спіймати хочуть тихі перехрестя
на всі чотири сірі сторони доріг.

*

Диявол розкладає непомітні пастки
підміни формул, наслідків, причин і знань.
І рух, і відрух блискавичних грабувань —
хоч очі затумань — ефекти лютоласки.

І ловить душі, грає долями людей,
і владосили рознервованому мало;
в його думках стрімке обчислення кристалу,
і філософський камінь у руках росте —

холодносердий чорнопробивний ангелик —
огидна гусениця і красунь метелик,
хто мить тому, здавалося, для всіх помер.

І два зображення з одного проступають,
і дві чи три знайома мова мови має.
І свище рак опісля дощика в четвер.

*

І два чи й більше у однім живуть обличчі,
це тьма мінливих образів пільму веде
і на коліна непокірливих кладе,
і щоб до смерті віддавав, насильно зичить

отруту зради, злочину, брехні, зневаг,
підступності, невігластва, лукавства честі —
добра такого, що стає для множень версій
і міри для розгойдувань двосічних ваг,

де перемога обернулась тлом поразки
і роздає наліво і направо маски
без зайвих, але хитросплетених зусиль;

бо вид доконаний — це спосіб виживання:
надії іскорка у краплі сподівання
втопилась раптом, як схотів подвійний стиль.

*

І не подітися ніде від сили карми,
яка в руках тримає і залазить в сон.
Ступай в терновий розколючений вогонь
поміж двома ворожо-мирними світами.

Між білим й чорним невблаганний вітрогон.
Давно підписана нечувана угода
по головах, по душах нищити природу.
Терпи заради істини палання скронь.

І жертва звироднілих цих маніпуляцій,
кривавих стигм — тавра — конає в дикім танці.
А корінь зла, мов голку в сіні, не уздриш.

І може, якось би до тла пристосуватись,
і свічки дві і Богу й чорту вчасно класти,
за що ти, хижий, невідь-кому відомстиш.

*

Чи схаменутися — і схаменись колись,
і час твій крок на нитку вічності наниже.
Прощай потьмарення всвідомлених принижень,
коли тебе навколо пальця обвели.

Чому зозуля й підкидає в гнізда яйця,
хамелеон зливається з мінливим тлом,
правдива правда під злодійським пух-крилом
ховається від тих, хто в ній засумнівався.

Та хто й кого до трону врешті приведе,
щоб вкотре вижданий переламався день
і розпочався дичини наступний відстріл.

Нещадні терміни полюють на думок,
і хто іще людина, а не вовком вовк,
якісь плекає мислі на високім кріслі.

*

Є істини захисники старим числом,
лише тоді, коли лихе минулось лихо,
і та відвага демонструє мужню пиху,
і перемогу над непереможним злом.

І стільки вже натоптано сліпих слідів
пошукоправдних і заплутаних, і блудних,
що привід є для відкриття страшного суду.
Блаженний оживе у зраненій ході.

І непомічені мотиви всіх причин,
і перевтіленням страждають чернь і чин,
чомусь замало або забагато глузду.

Бере на глузи совість честь крива,
і радить гріх, аби ніхто не співчував
тому, кого у грі спіймала темна луза.

*

Чи варт втручатись у перебіг всіх подій:
війна, цунамі, вірус, НЛО, арешти,
літак, вулкан, убивство, голод і протести...
Знайдім свій шлях і дах до нього, і знай дім

від приворотів, марень, задуху, проклять,
театру погорілого у гримі й димі,
і виправдань оманливий незмірний вимір
терпить, не розступається, в гріхах земля.

А темна сила надто хоче, щоб повірив
у те, що в світі хижому немає звірів,
як не існує слуг старанних сатани.

У домі нашому постійно землетрусить
і пише хроніку криваву, бо так мусить,
до дна чорнило каламутне бузини.

*

Як вишитий слідами на всі боки тиждень,
то кожен мандрівник вже стільки наслідив,
що, певно, того щастя більше, ніж біди;
б'є джерело і червоніють соки вишень,

і виноград вже пахне зрілістю вина,
і дихає пшениця хлібом у зернині.
Але тим часом код спадковий мають свині,
і сяє історична пам'ять бур'яна.

У різних вимірах живуть правдоомани.
І не загоюються давні й свіжі рани.
І стрес за стресом звично сіпає рефлекс.

Чи стати вовком усамітненим у лісі,
чи відчувати, як невинну душу злісно
кусають гадина або скажений пес.

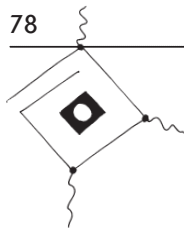
*

Під Богом ходимо і в кожного свій шанс
маленький чи великий добрий слід лишити.
Та вибивають з колії гріхогонитви,
за гідністю полює темний смерч образ.

Диявол розкладає непомітні пастки
і ловить душі, грає долями людей,
і на коліна непокірливих кладе,
і роздає наліво і направо маски.

Ступай в терновий розколючений вогонь,
терпи заради істини палання скронь,
прощай потьмарення всвідомлених принижень.

Блаженний оживе у зраненій ході.
Чи варт втручатись у перебіг всіх подій,
як вишитий слідами на всі боки тиждень.

АРГОГРА

*

Неначе і нема омани,
а все одно тумани є.
З'являються й зникають грані.
Пусте в порожнє швидкість ллє.

І сили вітру ждуть вітрила,
щоб з місця зрушився цей віз,
і заспівала вісь коліс,
і море горе утопило.

І як збагнути суть у суті
найкращий спогад про майбутнє,
де домінує доміно

гри в долю білим, чорним й сірим,
а в чудеса ніхто не вірить,
хоча вода стає вином.

*

Хоча вода стає вином,
та залишається водою,
захмелена по вінця грою,
аби уяви грав синдром.

Не видно те, що поряд є
таки насправді чи на гадці.
Долає звуковий бар'єр
міраж Летючого голландця.

Здалось, не грішний, а святий
час в очі тумана пустив,
бо як прожити без омани.

А від помножених гримас
і оживає тьма лукавств,
прозорими стають тумани.

*

Прозорими стають тумани.
Хоч через них собі ходи
і звіра звірського буди,
бий у незримі барабани.

Чи є, а чи нема душі
безсмертного неандертальця.
І скільки хочеться гріши,
а лиху дивиться крізь пальці.

З тих рук не випало щось брати,
бо їх завербувало дно
у ролі блудних аргонавтів.

І обертаються дорога шляхом,
а шлях — несамовитим прахом,
спокуса — золотим руном.

*

Спокуса золотим руном,
порив до нього не спинити.
І дивляться усі кіно,
як можна вигравати й жити.

У нескінченній життєгрі
одвічні шахи і змагальність.
І стільки буде бунтарів,
як скажуть сили рахувальні.

На полі бою мруть таки
невідворотні пішаки,
та всіх змітають часомітли.

І швидкоплинні ночедні
у метушні і маячні
про щось дізнались, темні й світлі.

*

Про щось дізнались темні й світлі
здогадки в сфері осяянь,
але про що — мовчать проникло,
що не почуєш голос «я».

Такий закон життя і смерті.
Це вплив гірничного зерна
на швидкість часоколоверті,
в якій безмежна глибина.

І корабель долає відстань
чи віз, допоки кіль не тріснув
і не здогнав дев'ятий вал.

А журавлі скобочуть небо.
Така у крил земна потреба.
Думки у стані поривань.

*

Думки у стані поривань
засвічуються і щезають,
а істина не відкриває
причини вічних запитань.

Куди дорога припетляє?
Веде пасат, а чи мусон?
І що собою гріх являє,
як визначає путь Ясон?

Хіба що Янус скаже де
помилка у мінливім світі
й навколо пальця обведе.

Чи не було цих помилок,
а помисел, веління, крок
і розчинилися в повітрі.

*

І розчинилися в повітрі.
Були, але поділись десь.
І так сховатись треба вміти.
І так відкритись. Сни чудес.

Трафунки й усілякі мрії.
Сяйливі іскорки імлі.
Порадники чи лиходії
у блуди зрячих завели.

І попластились, і програли,
кого водила тьма навали,
а не небесна голова.

Перенеслися в різнолики
за хліб марнотний без'язико
промовлені усі слова.

*

Промовлені усі слова.
Яких ще слів жадає плата,
хіба тихенько загарчати
або озлитися — овва!

Така любов у хижака,
що може задушити й з'їсти,
кому би раптом прислужитись
язичієм із язика;

розбійникам вклонятись низько,
вивчати мову крадіїв
і, наче раб, стулити писок;

мовчати вік, немов могила,
вже як би спогад не жалив:
продали що і що купили!

*

Продали що і що купили,
та звідкись ця біда з добра.
Не знаєш виграв чи програв,
а чи тебе гріхи пропили

за всюдисущий марний гріш,
немов загублену корону,
до дна бездонну бочку рому,
підпорядковуючись грі.

І десь поділася душа,
немов порізалась щасливо
об нитку стертого ножа.

А хто відмолить шквал образ,
торги, продажну кров бурхливу,
як це було не перший раз?

*

Як це було не перший раз,
полонений страшною грою,
бо не дають чорти спокою,
і переслідує маразм.

Життя одним на світі днем
судилося, як люта правда,
немов за щось лиха відплата
(чи кращий вихід — хід конем?)

І хочеш чи не хочеш — в грі
потьмарення стовпотворінь,
чого ніколи не просили.

Тому, німіючи, кричиш,
якщо терпіннями терпиш
невидимі всесильні сили.

*

Невидимі всесильні сили
у вічність викрадають мить.
Підрізують крилатим крила,
мандрівникам — дороги нить.

Приземлені суцільний страх
і не захищений ще захист,
бо з гри у гру вступає гра,
мінючи постійно маски.

І думає шалений час
хто проти нього йде в анфас,
на кого нападсть напустити.

Немов держава дежавю
в якомусь топчеться краю,
шукаючи свою планиду.

*

Шукаючи свою планиду,
знаходить доля вітросіль.
Під небом океан став диба,
дев'ятий вал зійшов з осі.

Чи обминеш гору корит,
за що живе прямує в мерве —
невідворотність кляту битв
і кровопролиття нестерпне.

Безсмертний зла й добра двобій.
Хвала й хула навперебій.
Міф руху щось шепоче міту.

Піранья хижа посеїбіч,
і клич поводиря, й не клич —
куди пливти, як не по світу.

*

Куди пливти, як не по світу
в полоні магії речей
й не бачити несамовито
гри переплутаних кишень.

Якої треба ще забави,
як є розпуста і глумлінь,
і тіньова грайлива тінь,
з якою злились чорні гави.

Слова в обслузі мерехкі
зłodійським значенням лихі —
театр брехливої громади.

Тремтить озонова діра.
Якою мовою мовчати,
коли навколо аргогра?

*

Коли навколо аргогра,
гримас і зрад все більше й більше.
Якась вчепилася мара.
Тримайся на ногах міцніше.

Мандруй у себе, світ світів,
бо небо океан гойдає.
А подорожник зла не має.
Облуд не знає чистотіл.

Хтось мусить мати сорок вад,
брехати, як останній гад,
зализувати свіжі рани.

Порушив спокій, та не шкодь.
Накинь собі оброть на рот.
Неначе і нема омани.

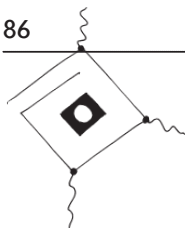
*

Неначе і нема омани,
хоча вода стає вином.
Прозорими стають тумани,
спокуса — золотим руном.

Про щось дізнались темні й світлі
думки у стані поривань.
І розчинилися в повітрі
промовлені усі слова.

Продали що і що купили,
як це було не перший раз,
невидимі всесильні сили.

Шукаючи свою планиду,
куди пливти як не по світу,
коли навколо аргогра?

ПРІРВОТЕРПІННЯ

*

Нема нічого вічного, але все вічне,
як слово, хліб, вода, вино, як рана й сіль.
Приходить звично хтось і йде назавжди звично,
і в змішаному хорі зміна голосів.

Життя прожите перетворюється в міф
і даленіє в пам'яті саме собою.
І хто кого чи що насправді переміг,
коли за мед платити треба гіркотою.

І врешті-решт живе сюжет трагікомічний
в театрі вірностей сліпих і зради зрад,
вдивляння правди у хисткі, продажні вічі.

І як це витерпиш усе, якщо терпіти —
неначе каятись за те, що мусиш жити
і перетворювати біль душі на жарт.

*

Сізіф без каменя терпіння — не Сізіф,
повторний шлях його нагору, як в долину,
від того, що сльоза втопилася в сльозі
і розчинилася година у хвилині.

Терпіти і терплячим бути, скільки змоги,
іти і натупцювати слід в землі.
Кривавляться рубці від больових порогів.
І переповнена терпінням чаша слів.

Терновий чуючи вінець на голові,
такий важкий, колючий і нестерпний камінь
себе, мов кару, всім стражденним заповів.

І що удієш, безмір клопотів і мук
гілляку пилить під собою та на сук,
а у свавільний час воює з вітряками.

*

Молитися й просити легкості у Бога
у кроці кожному, в схвильованих думках.
Але не може витерпіти вся тривога
потоки безперервні скарг і нарікань.

А Бог терпів й терпіти нам усім велів.
Якщо потрапиш і під перехресний обстріл,
терпіти треба зло в добрі, добро у злі.
Вантажені своїми тягарями кості.

А легкості легкої наче кіт наплакав,
її все менше, менше, менше на землі,
хіба що легко пелюстки скидають маки.

Змиритись з тим, що є, чи ні — перехреститись
і стриматись, щоб в небо вовком не завити,
на волю випускаючи свої жалі.

*

І очі сповідаються у житі макам,
бо хто ще може зрозуміти стан душі
настрашеної пратерпінням переляку
від ниточки обірваної на межі.

І хай йому (чомусь запізнюється) грець.
І ще вогнем не бубнявіє біла свічка.
І ще болить тебе твій подив, бо не мрець.
І фокусують світ зіниці-чоловічки.

Та як же пересилити дев'ятий вал
законів, циркулярів, звичаїв і звичок,
неправильних і правил, і домов, угод.

Кардіограми ладу лінія крива.
І пише цей пейзаж непереможний код
терпенною сльозою тихо, таємничо.

*

Та хто терпен — спасен німотним посинінням
в мірилі лютому, що встановив Прокруст.
І звідки рабська згода рабського служіння
не годен здогадатися безглуздий глузд.

Згораючи в напрузі на межі терпіння,
коли думки незадоволені клюють,
твоя укотре вже полатана надія
надіється на міф держави дежавю.

Єдина зброя — це терплячість самоти,
а чим іще від неї жах відволікати
всіляких заборон і стримувань, обмежень.

А хто ж бо виведе тебе із себе тут —
напевно, погамована у серці лють.
Без натяків, моргань і знаків попереджень.

*

Ще хвилька — і урветься золотий терпець.
І пропаде в негрішну терпеливість віра.
І темряви нап'ється сонцепромінець
з пробудженням числа дрімаючого звіра.

Із богосвітлом змішується пеклотінь,
немов за грішні свята демонічна плата.
Терпить терпіння терпище усіх терпінь —
на окровавленім хресті Христа розп'яття.

А хто отак бере чужі на себе муки
і ворогам прощає зло, нечисті руки,
кого героєм визнає Небесний суд?

І вже, здається, зовсім витерпу немає,
коли обставина бездушна нерви спалює.
Ще хвилька — і почнеться безголосий бунт.

*

Нема нічого вічного, але все вічне.
Життя прожите перетворюється в міф.
І врешті-решт живе сюжет трагікомічний:
Сізіф без каменя терпіння — не Сізіф.

Терпіти і терплячим бути, скільки змоги,
терновий чуючи вінець на голові.
Молитися й просити легкості у Бога,
а Бог терпів й терпіти нам усіх велів.

А легкості легкої кіт наплакав.
І очі сповідаються у житі макам.
І хай йому (чомусь запізнюється) грець.

Та хто терпен — спасен німотним посинінням,
згораючи в напрузі на межі терпіння.
Ще хвилька — і урветься золотий терпець.

ХОДОГРІХ

*

Від долі не втечеш, але сховатись можна
і думати чи хтось тебе тоді знайде.
Нічого не болить, а біль дошкульний, Боже.
Є тиша тиш, а спокою нема ніде.

Аби столи пустих розмов не досягли,
бо вистачає лицемірного застілля,
де кожен хитру чарку кожному налив
і вилив душу, щоб ніколи не боліла.

І як це дуже просто берегти себе,
і свого друга шанувати за надійність,
якщо з дороговіри демон не зіб'є.

Але збиває, як нежданий землетрус,
і наче захист, відкриває світ подвійний
притулок тимчасовий Януса — рятуйсь!

*

І не знайшла довір'я допомога ложна,
і вирішила йти до істини в обхід.
А істині приснилися дармовиті гроші
і просьба, мабуть, від лукавого — беріть.

І пригорщі щедрот добра не прокляли,
нехай це лиш дещиця чи найменша крихтіть.
Вгиналися б від їдла і питва столи —
найфантастичніша, омріяна безвихідь.

Та хтось залишиться героєм перемін
із кризою довільного у часі зиску,
не куплений ніде диявольською грою.

І багатіти буде думкою одною,
мов линвоходець мандрівного цирку,
що кусень хліба заробив за п'ять хвилин.

*

Знайомий сучий син уже не сучий син,
а просто син, який для всіх змінився ніби,
і ти його про щось проси чи не проси,
а він — і не підступишся — накрився німбом.

Оскаржена ганьба уже і не ганьба.
Аби не множилося зло — усе простилось.
Але мінливістю насичена доба
в магічному мішку втаїти хоче шило.

Нікчемні цінності звеличенням живуть
фальшивих дифірамбів, царських охів-ахів.
І підміняє ширу суть цинічна суть.

А що велить непередбачного режим
для німбоносців, хто зневір'я заслужив?..
І переплутана фігурна сила шахів.

*

Прозорою себе вважає каламуть
і затавровує найменший вияв бруду.
а руки як гребли до себе, так гребуть
і не злякаєш навіть позовом до суду.

А хто не бачить і не чує — бачить й чує
відхилення від норми, збитий сірий пил
і мовби не здогадується, що існує
запропонований для виживання стиль.

Усі одолені обходяться без всіх
у хорі зібраних для співу голосів,
та пити рому доведеться вже самому

або з джерельним відображенням своїм,
яке не відкривається ніде й нікому,
таке воно, роздвоєне, побив би грім!

*

І каже гріх, що він давно не гріх,
це просто випадковий ланцюжок порушень.
Несе kota на продаж авантюрний міх —
готуйтеся до омані, легковірні душі.

Це винен час, який вбиває і лікує,
розмотує тернистих доль круті клубки.
Розперезався розум у обох півкулях —
події змінюють життя, чуття, думки

аж до невпізнання чи аж до почужіння,
до лиха, до нещастя, горя та біди,
до забуття, безпам'яті, до оніміння.

Він відає, що творить, — хто б його простив,
безгрішний гріх, який у натовпі блукає
і знає у ім'я чого йому спастись.

*

Від долі не втечеш, але сховатись можна,
аби столи пустих розмов не досягли,
і не знайшла довір'я допомога ложна,
і пригорщі щедрот добра не прокляли.

Та хтось залишиться героєм перемін
і багатіти буде думкою одною:
знайомий сучий син уже не сучий син,
оскаржена ганьба уже не є ганьбою.

Нікчемні цінності звеличенням живуть.
Прозорою себе вважає каламуть.
А хто не бачить і не чує — бачить й чує.

Усі одолені обходяться без всіх,
і каже гріх, що він давно уже не гріх,
це винен час, який вбиває і лікує.

ТЛОМІМІКРІЯ

*

У тих нежданих та безжальних золотих випробах
як гнуть, то не питають чи тебе душа болить.
Їдкого лицемір'я доморощена хвороба.
На білім чорне ще ніхто чомусь не відмолив.

І принцип існування в пеклі всім здається раєм.
В добрі закладена до всього світу часолють.
Лукавили й лукавимо, бо що вже вдієш тут.
Отруйні жала висувають змії і кусають.

І не згасають феєрверки псевдовідзначань.
Один навперед одного в блискучих привілеях
із келихами браги книжники і фарисеї.

Такі не відвойовані рабами днів права.
І що там вічно хитромудра асамблея блее,
коли рубають ліс і плачуть у вогні дрова.

*

Щоб вижити, пристосуватись в лютій скруті скрут —
хто ми — громи чи карлики, нечутні, тихі гноми.
І що ж бо діється у нашім фантастичнім домі,
коли якась прозора надовколо каламуть.

Але за що та за які непростені гріхи
встеляють очі правди золотою пеленою,
і сіються вітрами всюдисущі порохи,
захоплені диявольською чи якоюсь грою?

А далі би покаятись або зробити спробу
і вигнати із організму вірусну хворобу,
яка роздвоює і доброту, і добру лють.

І чим солодша вільна воля, тим гіркіша звістка —
боротися за кинуту та для гризоти кістку.
І відчувати геноцид мерзотників й паскуд.

*

Лукавили й лукавимо, бо що вже вдієш тут,
хіба що дурисвітитись, біситися із жиру
і не шукати філософську чи буденну суть
над прірвою життя всепоглинаючого виру.

Під маскою обличчя змінюється на очах.
Отак одне подумалося — мовилося інше.
Залежно від напруги чи гучніше, чи тихіше
нагонить ближнім переляку моторошний страх.

Але за що така неперевершена відплата
і за який такий потрібно каятися гріх,
боятися судді, ховатися за адвоката?

У нерозривних станах — сум і радість, звук і тиша.
І важиш: справжність істинна чи фальшогра миліша?
І пробивається крізь сльози артистичний сміх.

*

Навчитись без повітря дихати, без крил літати,
коли притисне або обпече чи припече.
І не зважати на допущені гарматні втрати.
Нехай собі морочить голову стихійна чернь.

Та гріх великий теревенити на біле чорне
або на чорне біле — це руїнний перелюб.
І кимось бути, щоб нести, мов щастя, своє горе.
Ніким не бути й почуватись величчю, як пуп.

І вчить помітно непомітно існування лиха,
щоб з дійсністю змиривсь і каменем усівся тихо,
немов поклав дитину у глухий безвихідь-кут.

І як напасті збутись — обвести навколо пальця,
смертельно обдурити і вчинити самосуд,
а правді побажати: особливо не печалься!

*

Щоб вижити, пристосуватись в лютій скруті скрут,
час долі вибирає, не вагаючись, два лики.
І прокидається у розмислах підступний блуд.
І доброти псуються задушевні чисті ліки.

Вмовляй і впевнюй Януса, що він не лицемір.
Кого він любить дуже, а кого ж бо ненавидить.
Інстинкт самозбереження: сміється й плаче звір
в ім'я гармонії усього світу і огиди.

І перехожі на велику крайність йдуть і йдуть,
і ними щось неподоланне безконечно носить,
де шупальці свої порозпускав незримий спрут

в мінливості думок, в тіні численних зрадоправд.
Чиясь душа під небом усамітнено голосить.
Напевно, кається за кров пролиту вічний гад.

*

І лицемір'я самогубців душ дощенту дробить.
На мові клацань, цмокань, і мугикань, і лящань.
Заговорили риби онімілі, та хоробрі,
від карася до шуки, сома, коропа, ляща.

Голодний шлунок, знай, своє диктує праве право.
Скорбота слова у хлібогонитві — просто звук.
Між «так» і «ні», де розпинають сотні тисяч мук,
прилаштувалася застольна гомінка забава.

Кому потрібні сповіді — хіба що тільки Богу
і навіть не блискучому єству землекраси.
А далі би покаятись або зробити спробу

катарсису однісінької широї сльози,
яку сховати можеш у стару дорожню торбу,
лише її до обрію живою донеси.

*

І не ставати на протоптану подвійну путь.
Але ідеш дорогою, немов двома шляхами,
за що циркулювання сірих порохів клянуть,
нешадно потривожених невтомними ногами.

І стільки тих проклять і заклинань, жадань кривавих!
На когось би надіятися твій двійник хотів
і приміряти світ до себе і своїх гріхів,
поки продовжується енна дія у виставі,

де роль відведена дволичним бути злодобрим,
але святого удавати з сяючим чолом
(немає зла, щоб на добро відтак не виходіло).

І падший ангел із опущеним крилом, мов птах,
чи усвідомлює, що представляє темну силу?..
Просвічується гніт у білих мовчазних свічках.

*

І лікувати від гріхів задавнену хворобу.
Лікуй, але чи вилікуєш больовий момент,
свою, здається, кригою обпечену утробу.
І очевидністю стає видіння: кам'яніє мед.

І хоч знервований, на сполох бий чи мовкни,
як намагнічує собою долі колоплин
передчуття передчуттів незмірних величин,
а хтось з людини перевтілюється у злого вовка,

але себе не видасть, перекинеться в вівцю.
І змішується кров із кров'ю начебто безгрішно.
Чи викриють — не викриють, бо це один ланцюг

асиміляції від первородного гріха,
де наодинці з вічністю те яблуко зловтішне
лукаво молиться на гріх спокусою зітхань.

*

У тих нежданих та безжальних золотих випробах
лукавили й лукавимо, бо що вже вдієш тут,
щоб вижити, пристосуватись в лютій скруті скрут,
а далі би покаятись або зробити спробу.

Лукавили й лукавимо, бо що вже вдієш тут.
Боятися судді, ховатися за адвоката.
Навчитись без повітря дихати, без крил літати.
Ніким не бути й почуватись величчю, як пуп.

Щоб вижити, пристосуватись в лютій скруті скрут,
де шупальці свої порозпускав незримий спрут
і лицемір'я самогубців душ дощенту дробить.

А далі би покаятись або зробити спробу
і не ставати на протоптану подвійну путь,
і лікувати від гріхів задавнену хворобу.

Поки усі лукавці як лукавці не помруть.

ЧУЖОРІДДЯ

*

Ми всі чужі і, може, трохи рідні
і різні дуже, в кожного свій лик.
В якомусь там знаходимось коліні,
але не угадати, де й коли.

Обставина визивна, безпорадна.
А порятує що — єлей чи лій?
І знов переконатись може правда,
що найстрашніший ворог тільки свій.

Чи, може, обізвалося сумління
на прокляте собаче скавуління
про житіє заможне, а не тлін.

І може статись з кожним, що стається,
у кого рабський пульс натхненно б'ється
і дурнуватий корчиться поклін.

*

І хоч портрети красні з нас пиши —
мандрівників чи просто перехожих,
хто поле перейшов і не згрішив,
тому не випав з поля зору Божого.

Таки у кожного є свій хомут,
або добра дарованого пастка,
аби сльоза струснула гріх в пільму,
в якому і твоя відчутна частка.

В шуканні совісті ти збився з ніг.
Невже в дорозі істинне спасеться
і зникне смуток, обнадіє сміх,

як свій до свого смутно признається,
бо очі не продер зі сну, здається,
в собі вівці іще не переміг?

*

Натоптані добром спадкові скрині
і не відмовитись від них ніяк.
Прижився homo sapiens* в людині
як вічне alter ego — друге «я».

Своя є правда, є потреба ладу —
гармонії розбурханій юрбі
і яблуку незгоди, навіть гаду,
і множенню, і діленню скарбів.

Повівсь на віртуальне володіння
і розкололи душу, як горіх,
продали світло і купили тіні.

Неначе випав сніг на ліс доріг.
І вітер, мов перевертень, притих,
аби не розгадали як створіння.

* Людина як розумна істота (лат.)

*

Ми всі чужі і, може, трохи рідні,
і хоч портрети красні з нас пиши.
Натоптані добром спадковій скрині,
та як достукатися до душі?

Обставина визивна, безпорадна,
таки у кожного є свій хомут,
своя є правда і потреба ладу,
але є вічний незнищений бруд.

Чи, може, обізвалося сумління,
в шуканні совісті ти збився з ніг,
повівсь на віртуальне володіння.

І може статись з кожним, що стається,
як свій до свого смутно признається,
неначе випав сніг на ліс доріг.

ОМАНОЛИЧЧЯ

*

Ця неідеальна ідеальність.
Грудка перетворюється в пил.
Що вартує звук без коливання?
Що без пір'я може шкіра крил?

Вогнище згасає і не гасне,
І не мерзне холод, хоч замерз.
Вітродош шліфує брилу часу.
Віковичний спокій має стрес.

У жаданні царського комфорту
свічки дві — і Богові, і чорту —
знову оживають у руках.

А дві сили вперто співіснують —
біле й чорне барвоворогують
в почуттях мінливих і думках.

*

І нема її, і є вона,
ненависть дрімотна у любові.
Ти гірким подякуй полинам
за приховані смаки медові.

З серця і до серця шлях один,
та чомусь і даленіє спомин.
Хтось твої чуття охолодив,
загоїв душевні переломи.

Пам'ять не стирається, та все ж
деяких уже не видно меж.
Сутінки наповнені потьмарством.

У повітрі, зморщеному вкрай,
в дереві, в воді, в траві, де рай,
певно, поселився попсуймайстер.

*

Грішні у колоді карти гральні.
Виграшів і програшів пійма.
Чорт танцює на червоній грані,
мовби ідеальності нема.

Сліповір кричить: «Життя прекрасне»,
тонучи щасливо у багні.
І комусь дарує колір айстра,
наче зірка, на самому дні.

Може, щось і зміниться на йоту
після тихого перевороту,
як пройдесться осінь по листках.

І вдають: не бачать і не чують
сили, що козирні дні тасують.
Господи, матерія крихка!

*

Миром прикидається війна
і тихцем каміння розкидає.
І кому на совісті вина,
що його пора ще не збирає?

І радіє декілька хвилин
та душа у оболонці плоті,
поки сто морок млинує млин,
і своє хімічить ложка дьогтю.

Поки ти надією живеш
і свій хрест поважчалий несеш,
і не маєш права ношу класти.

Хоч німій і кам'яній, вмирай
й воскресай від зла чи від добра,
чи від нелукавого лукавства.

*

І чудесно пси бродячі лають,
і немов олюднюється рай.
Та кого нарешті покарають,
що давно фальшивить нотограй.

Це уміння в часолеті жити
і не мстити за шаленість діб
самовитих і несамовитих,
бо давали вполювати хліб.

За якою планкою ця міра,
за яким законом дивний лад —
таїна затаєна таїнна.

Страшно: півлюдини і півзвіра,
грішна чорно-біла половина...
Хто ще може обійтись без втрат?

*

І живе таки дволичний лик
світлий і від посіріння темний.
І ніде прихований не зник
світ непереможний паралельний.

І який від цього клятий зиск
на землі чи в замкненім астралі?
Тільки слід раптової сльози
розділивсь на втіхи і печалі.

Так і ні вирішує процес —
вічний вибір правди і омани —
що зручніше — згода чи протест.

Схожі падші ангели земні —
слуги пекла денні та нічні —
лики демонічні у тумані.

*

А число сміття щодня зростає
і його ніде не замести.
Так природа грішників карає
множиною копій марноти.

Тільки би смітити і смітити,
смітять руки, мова і думки,
і спадкові гени плодовиті.
Щедрі нескінченні смітники.

Збурення засміченого виру
нападає на ще райський сад,
щоб перетворити в сміттепад.

Увертюра авантюри миру.
Бур'яни аж бісяться від жиру.
Бо такий, мабуть, планет парад.

*

Чорновик залазить в чистовик,
бо таке його нутро моралі.
І чорнить усе святе язик,
показавши другий бік медалі.

І пускати в очі фальшоблиск,
певно, врахувала світосила.
В яблуку причини всі зійшлись,
плоду забороненого брила.

Чи розкаже той, хто був гравцем,
що задумано самим Творцем
ввечері, в обід чи на світанні.

Скільки дійсності і стільки ж снів,
і палаючі любов і гнів
в точці їхнього перетинання.

*

Дивно, що скупий такий щедротний
час на чисту нечисть та лайно.
Мов півбог вродливий цей мерзотник,
а душі ні дрібки — порохно.

Порохів, небаченого бруду
розтривожений, панічний страх.
І рахує жертв своїх отрута.
І дійшов до потойбіччя прах.

Про доцільність хаосу такого,
що не здогадатися ніяк,
знає, та мовчить богородога.

Де ж бо рятувальний той катарсис,
що лікує й очищає маси
від п'їтьми гріхів, як зерномак.

*

Час на «за», «утримався» чи «проти»
ділить звично вибору актив.
І тривають змін перевороти
ті, яких ніхто не засвітив.

О часи, о звичаї круті,
де добра і лиха із лихвою.
Хто продав свій голос — не святі
з німбом над важкою головою.

Цур і пек упізнають своїх
під мінливим прапором омани,
хто щасливий кредом «бріх за бріх».

І зробився добрим геній злий,
вчить премудро: не вкради, не вбий...
Відкриваються Христові рани.

*

І не крала нічия рука.
І не виділо крадіжки око.
Яко тать в ночі, його в'юнка
постать нипає злодійським кроком.

Золото валяється в смітті.
Всі ведуть доріжки до корита
за життя урвати при житті,
бо рука немита хоче мита.

Це лихий попутав для лихого
чи для насолоди, чи тривоги,
щоби крадіж викликала смак.

Зирить він на цінності преласо
і услід показує гримаси.
І кладе Антихрист чорний знак.

*

З сорому печуть червоних раків
ті, що не соромляться уже.
Може, знахабнілі це макаки,
совість, що звивається вужем.

Це енергетичні сили блуду
прикидатись, творячи театр.
Ще далеко до Страшного суду,
і лукавий лицедійний жарт.

Вибирає тон подвійний сміх,
аби легко обдурити всіх,
туманів пустивши за столи.

На виставу цю гріхи прийшли
зверхні, лицемірні і тщеславні.
І від того простір аномальний.

*

Добре і погане, і ніяке.
Злет, падіння, шлях і хибний крок.
Хоч би натякнули долезнаки
про гріхи старих нових думок.

хоч би вже розвіялась полуда
і уздріли очі ясний світ,
і сказав би що там далі буде
з висоти величчя сущий слід.

Аж парадоксальний час притих,
мов об землю лихом кинув лих,
і з гори у небо свиснув рак.

Вже новий народжується фарс
веселити й сумувати час.
Акурат, це він, це той, так-так.

*

Біг чи біс і застеріг: «Втікай,
бо в раю на пастці пастка й кулі,
каламутна з рибами ріка,
золото пильнованих намулів».

Не порахувавши всіх катів,
хто думки і душу роздирає,
та найбільше їх в глухім куті,
із якого виходу немає.

І сховався десь маленький гріх,
що перехитрити совість зміг,
і брехня рясна цвіте, не в'яне.

Вічний Сатана, чи Анатас,
видозмінний в профіль і анфас,
автор незнищенної омани.

*

Вогнище згасає і не гасне.
З серця і до серця шлях один.
Сліповір кричить: «Життя прекрасне»
і радіє декілька хвилин.

Це уміння в часолеті жити.
І який від цього клятий зиск?
Тільки би смітити і смітити,
і пускати в очі фальшоблиск.

Порохів, небаченого бруду!
О часи, о звичаї круті!
Золото валяється в смітті.

Це енергетичні сили блуду.
Хоч би вже розвіялась полуда.
Не порахувати всіх катів.

*

Вітродощ шліфує брилу часу
хтось твої чуття охолодив
і комусь дарує колір айстра
поки сто морок млинує млин

самовитих і несамовитих
тільки слід раптової сльози
і спадкові гени плодовиті
в яблуку причини всі зійшлись

і рахує жертв своїх отрута
хто продав свій голос — не святі
за життя урвати при житті

ще далеко до Страшного суду
і сказав би що там далі буде
та найбільше їх в глухім куті

*

У жаданні царського комфорту
пам'ять не стирається, та все ж,
може, щось і зміниться на йоту,
поки ти надією живеш.

За якою планкою ця міра —
так і ні вирішує процес
збурення засміченого виру.
Чи розкаже той, хто був гравцем?

Про доцільність хаосу такого
цур і пек упізнають своїх.
Це лихий попутав для лихого.

Вибирає тон подвійний сміх,
аж парадоксальний час притих.
І сховався десь маленький гріх.

*

Знову оживають у руках
сутінки наповнені потьмарством
як пройдеться осінь по листках
і не маєш права ношу класти

таїна затаєна таїнна
що зручніше — згода чи протест
щоб перетворити в сміттепад
ввечері в обід чи на світанні

знає та мовчить богодорога
хто щасливий кредом «бріх за бріх»
щоби крадіж викликала смак

туманів пустивши за столи
і з гори у небо свиснув рак
і брехня рясна цвіте не в'яне

*

А дві сили вперто співіснують
у повітрі, зморщеному вкрай,
і вдають: не бачать і не чують,
хоч німій і кам'яній, вмирай.

Страшно: півлюдини і півзвіра.
Схожі падші ангели земні.
Увертюра авантюри миру.
Скільки дійсності і стільки ж снів.

Де ж бо рятувальний той катарсис?
І зробився добрим геній злий,
зирить він на цінності преласо.

На виставу цю гріхи прийшли.
Вже новий народжується фарс.
Вічний Сатана, чи Анатас.

*

біле й чорне барвоворогують
в дереві воді траві де рай
сили що козирні дні тасують
й воскресай від зла чи від добра

грішна чорно-біла половина
слуги пекла денні та нічні
бур'яни аж бісяться із жиру
і палаючі любов і гнів

що лікує й очищає маси
вчить премудро: не вкради не вбий
і услід показує гримаси

зверхні лицемірні і тщеславні
веселити й сумувати час
видозмінний в профіль і анфас

*

В почуттях мінливих і думках,
певно, поселився попсуймайстер.
Господи, матерія крихка
чи від нелукавого лукавства.

Хто це може обійтись без втрат?
Лики демонічні у тумані.
Бо такий, мабуть, планет парад
в точці їхнього перетинання.

Від пільми гріхів, як зерномак,
відкриваються Христові рани.
І кладе Антихрист чорний знак.

І від того простір аномальний.
Акурат, це він, це той, так-так,
автор незнищеної омани.

*

Ця неідеальна ідеальність.
І нема її, і є вона.
Грішні у колоді карти гральні.
Миром прикидається війна.

І чудесно пси бродячі лають.
І живе таки дворушний лик.
А число сміття щодня зростає,
чорновик залазить в чистовик.

Дивно, що скупий такий щедротний
час на «за», «утримався» чи «проти».
І не крала нічия рука.

З сорому печуть червоних раків
добре і погане, і ніяке.
Біг чи біс і застеріг: «Втікай!»

ФУТОВОРІТ

*

Без ліку тимчасових самоцвітів,
у кожному бездонна глибина,
щоб тільки мить у вічності світити
і мовчки віддалитись, як луна.

У вилитій гармонії речей
і вірити би кожному в кумирів,
та хтось у ступі воду лиш товче
чи носить у душі великі гирі.

І сталося у тридев'ятім царстві,
де випробовують когось митарства,
хто чесно цю стражденність заслужив.

Бо мусив все життя кудись летіти.
І так прожив собі, аж затужив
за тим, що не було й було на світі.

*

І щось малює у повітрі вітер,
але потрібен тут індиго зір,
щоб роздивитись голограми літер
чи витвори прозорих чудасій.

Для здивування дивного очей
ростуть травинки, наче звук за звуком.
І обрій в небо вечора тече,
немов припалений гарячий цукор.

І скільки того та земного дива,
яке змиває крапелиста злива
або невідворотна ніч темнить!

Ідуть й зникають по дорозі води,
і залишають слід за миттю мить,
ковтнувши солі з чаші насолоди.

*

Це незбагненна творча невблаганність:
у стані спокою неспокій днів
і запахів, і звуків, кольорів
множинно відображена дзеркальність.

В тьму рук вогненна невсипуща гра
магічних грацій і невтомних танців.
І витинають фугу десять пальців,
аби потрапити у духохрам.

Безмежжя поліфоній голосів
і завивання диких вітропсів,
і крик душі, що вирвалась із плоті,

мов притча во язицех, і лице,
оточене дощем — всесвітній щем
із зависанням на таїнній ноті.

*

Коли переливають звуки гами
у тишу — сяє призма золота —
кути, мов грані, грані у кутах
і погляди під різними кутами

у нескінченність мелодійних драм,
колобродінь розвихрених імпресій,
притульний ріднорай для чужоземців
і ще якихось натовпів чи зграй

зрадлиvcів, книжників і фарисеїв,
святенників, героїв, фіглярів
і сіромаси, як липкого клею.

Покикування головами згідно,
хоч рабства й рабовласників не видно,
і ще ніхто від волі не здурів.

*

Чергуються поразки й перемоги,
немов яскраве саяво чи п'ятьма.
Ведуть світзаочі невтомні ноги,
де вже дороги світлої нема.

А що кому загрожує нічого,
лише заломлена краса дзеркал,
в якому перст незримий шляхобога
рухнеться і мигне зіниці шал.

І падаєш, встаєш і знову йдеш,
аби сягнути тих безмежних меж,
де набувають досвіду гіркого.

Якщо причепиться дорожній гріх,
то не передавай через поріг,
щоби подобія не втратив свого.

*

Хіба би сам себе переганяв,
змагаючись із поспіхом хвилинок,
бо хоче усесвітня метушня
веліти серцем провідної нитки.

Котив на гору свій житейський камінь,
аби густе коріння не пустив,
і почувався в плині між віками,
куди політ фантазії впустив.

І перекинути б місток у вчора,
і як не повернутися в колись,
неначе за сигналом світлофора

у кроні дерева світобудови.
А ти, вузенька стежечко, світись
як нитка втаємниченої мови.

*

Спокутував гріхи в безжальній кармі
і дякував за все своїй добі,
в якій оті зловмисники безкарні
кадили й кадять фіміам юрбі.

І не замислювався — річ в собі,
і спацеруємо в човні одному,
пізнаючи і доброго, і злого,
і вчить міняти світлотінь підбіл.

А час ритмічно веслами гребе.
Кого ж боятися як не себе,
своїх жахких зворушень і порушень.

І човгаємо дном, а чи пливем.
Безсмертна жаба світлу душу душить.
Регоче німо дзеркало криве.

*

За яблуко стрімкого пізнання
допитливий азарт готовий вмерти,
принісши час дарований у жертву
із легковажністю та навманням.

І градус коливається пітьми,
де білосніжний, чистий світ запався,
і загубилися хвилини щастя
(метання бісеру перед свиньми).

Об палець пальцем вдарив Бог і все.
І кожен хрест до обрію несе
на нервозболенні несамовито.

Упала з неба зірка в землетвердь,
а смерть продовжує на світі жити.
Ніколи не вмирає тільки смерть.

*

Без ліку тимчасових самоцвітів
у вилитій гармонії речей.
І щось малює у повітрі вітер
для здивування дивного очей.

Це незбагненна творча невблаганність
в тьму рук вогненна невсипуща гра,
коли переливають звуки гами
у нескінченність мелодійних драм.

Чергуються поразки й перемоги.
А що кому загрожує — нічого,
хіба би сам себе переганяв,

котив на гору свій житейський камінь,
спокутував гріхи в безжальній кармі
за яблуко стрімкого пізнання.

СКАРГОЛІТАНІЇ

*

Зворотний бік поезії — це пустка.
Не світиться вона, хоча блищить.
І лиш одна на світі є наука —
не відкривайся надто і мовчи.

Нема яскравості, чомусь нема,
яскравість заховалася у сірість.
Неначе твої очі у димах
тримають невидимі сльози-гірі.

Не видно втіхи в радості всесвітній.
У стані спокою, мов з далини,
похмурість вічна зазирає в вікна.

Якесь таке відчуження реалій.
Між серцем і душею міст печалі.
І не чарують кольорові сни.

*

Немов нічого не було ніде.
Лишень було терпіння й нетерпіння.
І неминуче грішне і святе
розкидане, не зібране каміння.

У хаосі земному, вір не вір,
мінються у подорожі лики,
і не ховає маски лицемір,
і набундючуються більше пихи.

А чим ще здивувати можуть нас —
неспійманій подякуй злоторибі,
що запливла в матеріальний час,

де переконливо шанують гріш,
на ближнього тихенько гострять ніж.
І між добром і злом одвічний вибір.

*

Від квітки відірвалася пелюстка.
Новина не новина, а нюанс,
що зачепив на запах меду згусток.
А хто такий уважний вже, якраз?

Кому цікаве все, що не цікаве —
в дощі веселка, небо, трави, звук?
Залежить думка від очей забави
і від музичного сприймання вух.

Нема фантазії — нема уяви.
Нема ні слова, ні півслова, ні
у звичному зниканні, у появі

художніх образів, які вражають
у світі прози, що переважає
в повітрі, у воді, землі, вогні.

*

А дощ не йде раптово, а паде.
Не привертає віч однаковінням.
І хто у цій стрімкій воді знайде
дзеркальні, заворожні світлотіні?

В росі роса, весь світ переливань.
І пташки голос, тиша, небо, зорі.
Які ще потрясіння і дива?
Яка ще перед величчю покора?

Не так хтось бачить і не так хтось чує.
Вино, видовище і хліб вагують.
Тому в доважку до розваг ліризм.

А зиск із миттю кожною зростає,
якого час торгів благословляє.
І чути не душевний спів, а свист.

*

Світання проминає як світання.
І день, і вечір як звичайне щось.
І все відомо, не до здивування
дозрілим шепотом трави й колось.

І відкриваєш світ уже відкритий.
І вгадуєш до таємниці ключ.
Не знаєш на планеті скільки жити.
І не допитуйся, себе не муч.

Майбутнє у тумані чи у димі.
І хто коли помре і не помре,
перемістившись тихо в інший вимір.

Під сонцем що нового — мов нічого.
Усе нове — забуте все старе
в майстерні творчості самого Бога.

*

Як полудень, як вечір — і життя.
І як метелик — хвилинка світання.
Куди твоє летить безстрашне «я»?
Який обрало спосіб існування?

Завершення не має долегра.
У зміні непокора і смиренність.
З одного боку небувалий рай,
а з іншого — розбурхана мерзенність.

Усі світи зближаються й іскрять,
і перемовини ведуть моря,
аби уми й серця краса вражала.

Останній з могікан дивак і хтось
живе неідеальним ідеалом
і вірить, і надіється на щось.

*

Примерехтілися знайомі грані,
а чи набридли радше, чи скоріш,
бо ходять у розчиненій омані
первинне і вторинне впереміш.

І вже не видно у красі краси.
А вже якась нова краса гуляє.
І не благай її, і не проси.
Вона тебе не чує і не знає.

У вічі не кидається і все.
Не реагує на контакт зіниця.
Смаки незвичні новочас несе.

Як хочеш, з цим змиристь чи не змиристь.
А кризова критична криза криз
поводиться, мов божевільна жриця.

*

Вражають очі прозою буття:
гріхи нарощувати, їсти й пити
без стриму перебільшень, каяття.
І дзвін на сполох сам почався бити.

А чи змінилась мова демагога?
А чи змінилась графоманська річ?
Фольклорний образ гога і магога
у налаштованій чудесно грі

між ляльководами і фетишами,
де проявив себе акторський рот,
розмовний жанр шпигуючи думками.

Кого цікавлять виграшні моменти —
продати б душу та за дивіденди?
І не боїться ладану той чорт.

*

Захоплення не викликає дійсність
і викликає, мабуть, як на сміх
крізь сльози ненароком безпросвітні
або через якийсь незнаний гріх.

Милуйся: дозрівають грона вишень,
над головою світлий дощ висить,
і глибина незораної тиші
ховає у відлуннях голоси.

І сповідалась би душа з розради,
молилась би на радість у очах
гармонії досягнутої ладу.

І все одно комусь так має бути
утаємничений цей світ — печаль,
що не розвіяти її, не збутись.

*

І вивітрились речі, мов тепло,
наповнене по вінця світлогрою,
немов углиб ріку переплигло
і пахне листопадною зимою.

Мабуть, утіха із усіх утіх —
сприймати час, відпущений на долю,
і думати, що це іще не сніг,
а лиш повітряний кристалик солі.

Мандрівка від народження до скону.
Які ще можуть бути скарги скарг,
коли минання мічене законом?

У парі посвітління й потемніння.
І воду у вино чарує маг,
і хлібом не стає чомусь каміння.

*

З порожнього в пусте переливання,
у тому неабиякий є сенс,
із істиною мовби загравання,
себе дурити — ось і весь процес.

Алхімія дає на світі жити,
але це не гармонія, авжеж.
То чим же у дорозі дорожити,
поки до обрію свого ідеш?

Реальне із уявним чи змирив?
Як пережив різницю цих світів —
і світлого, і темного нівроку?

Багатий бідного не зрозумів.
І не вживеться чужина умів.
З пустого у порожнє вся морока.

*

Хоча б якесь коротке замикання,
щоб блискавичний спалах освітив
відчужене, безпам'ятне блукання
без певної залежності мети.

А зв'язався би норовистий вітер,
у стані трансу розкрутив би вальс.
Було б вино насичене повітрям,
хмелів би від тонких ілюзій час.

І ритми би заповнювали простір
полотнами, мелодіями вщерть,
якщо ми у сприйманні ранні гості

чи пізні на художницькій планеті,
де музиканти, маляри й поети,
а все марнотне — просто круговерть.

*

Аби на мить ожила аура пісні —
і зблиснула би іскорка в очах.
І повернулись би думки музичні.
І настроїв би ліричний не зачах.

І скільки би пролити ще елею
чи гніву — гідний похвали пеан
прогалині між небом і землею,
в якій розговорився океан.

І оспіває вкотре хтось дороги
між заходом і сходом пелени
одвічної тернової тривоги.

І нещасливий той, хто скинув крила.
Нехай би снились кольорові сни,
якщо уява буйна приземлилась.

*

Десь ділось дивне диво, як на зло.
А так іскрилось, весело літалось.
Немовби стрілки щось перевело
і зміщення у ритмах змін настало.

І де та левітація уже —
потьмарення якесь, а не літання?
І де поезія, і де рожен,
де нескінченний список скарг літаній?

Який ще в голосіннях ярий бунт?
Тримайсь міцніше за здоровий глузд.
Глузує самовпевнена безкарність.

Десь ділися порадики волхви.
Напевно, в тайночас перепливли.
Свищи на все, така у світу карма.

*

Зворотний бік поезії — це пустка.
Немов нічого не було ніде.
Від квітки відірвалася пелюстка.
А дощ не йде раптово, а паде.

Світання проминає як світання,
як полудень, як вечір — і життя.
Примерхтілися знайомі грані,
вражають очі прозою буття.

Захоплення не викликає дійсність.
І вивітрились речі, мов тепло.
З порожнього в пусте переливання.

Хоча б якесь коротке замикання,
аби на мить ожила аура пісні.
Десь ділось дивне диво, як на зло.

ЛЮТОГЕРЦЬ

*

За виживання війни споконвічні
списати є на що або на кого
і не боятися зіниці Бога,
що покарає за усі гріхи.

І війнам цим страшним кінця не видно.
Та хто кому поспівчувати рад,
як на життя і смерть триває гра,
жадобозло не може схаменутись.

Біситися жадає сатана,
впиватись кров'ю здобичі своєї,
яку його спіймав намертво клей.

Хапає жертву мурашиний лев —
і захищайсь від ворога чим можеш,
борись, ще не поборена мурашко.

*

Ще не закінчилась твоя корида.
Потьмарення наповнює пільма.
Ніхто не скривиться: когось нема,
бо відійшов, а так, напевно, треба.

І свіжа кров червонить білий світ,
фатальна сутичка єство неволить.
А хто почує крикошепіт болю
відкритих і закритих ран душі?

Неусвідомлений двобій безглуздя —
прохромлена тисячократно шкіра —
і ангельський лаштує співи хор.

І де вже бик, а де тореадор —
в кривавому диму не розпізнати,
їх безум звів заради перемог.

*

Якась — будь проклята —ця боротьба
за кусень хліба і ковток повітря.
За голос думки — вірте чи не вірте —
щохвилі, щосекунди, повсякчас.

На душу брати гріх і вигравати.
Чи обійшлося — ні, не обійшлося.
Когось там не дорахувались осьь.
І ні за що, і ні за цаподушу.

Щоб вижити, на крайнощі йде крайність,
яка уже не гребує нічим,
якщо на неї закривати очі.

І хто сказав, що це великий злочин
боротися за власне існування
у вимірі закону поглинань.

*

І виставить тобі Феміда плату,
якої ти ніколи не чекав.
І схлипне спів тривожного дзвінка —
поквапся рівновагу відновити.

Ніде не дінешся і заплатиш
за все, за все, за все, що наборолось.
І виллється у сповідальне соло
твое нікчемне, фарисейське «я».

Але покаятись пільма не поспішає,
аби спокутувати грішний гріх
і чорт не зичив хвіст, копита, роги.

А за страждених, скривджених, убогих
нехай молився би хоч твій двійник,
поклони бив між небом і землею.

*

І так заведено на цій землі,
і хоч утричі в когось перекинься,
усе ж маскуються рослини-вбивці,
вичікують на живописний харч.

Нектар дурманним запахом заманить
в сильце, у пастку чи глухий капкан
і похвала голодна язика
лунатиме, як вічний гімн застіллю.

І знову буде шлунок бити в дзвін,
як дисонанс цих райських краєвидів,
немов обернений анфас краси.

Ні ріски в роті — лайся, голоси,
коли недосконале сотворіння
їдою прагне наситити плоть.

*

В протистоянні здобувати виграш.
І кожен лиш за себе, не за всіх.
Тому це і приватний, рідний гріх,
і як позбутися його — не збутись.

Хіба фатальність розігріє злість,
пробудиться незгідна з часом карма,
але роздроблена думок отара
ніяк не визріє нещадний бунт

чи хоч би виклик дійсності мінливій,
де хтось то виграє, то програє
у темпоритмах сонячних й похмурих.

І притаївся вовк в овечій шкурі,
наділений свідомістю борця
за вовчу волю в звіротемнолісі.

*

Як звірі два до смерті б'ються в хащах —
не поділили участь в дикій грі —
їх не розніме навіть лютий грім,
така в них матриця непереможна.

Бо хто вже коронований, той цар,
король становища, творець обставин,
який порушує систему правил,
бо сам собі всі дозволи дає,

щоб мати де збувати буйну силу
і винного знаходити завжди,
і змішувати праведне із грішним,

і в джунглях почуватися розкішно,
поки адреналін, гострити кігті
й гарчати на живий переполох.

*

Невтомне самознищення, пропащість —
мов кара на межі добра і зла —
лукуллівського грішного стола,
де пропадають душі у наїдках.

Та позов хто подасть до того суду,
і хто судитиме таки за так?
Диявола незмінний адвокат
спростує й доведе за душоплату,

що біле — чорне, або навпаки,
і з голодом нічого мор не має,
а хижі леви не їдять овець...

І слава Богу, світу не кінець,
і подразник безмежного боріння
про зіткнення малі й великі снить.

*

А вихід — чи то пак здоровий глузд —
та просто жити, щоб не виживати
і привидів, і вітряків змагати,
і флюгером крутитись хоч куди.

Між «так» і «ні» вишукувати вибір,
як битву протилежних кольорів.
Мовчить таємна ложа всіх вітрів,
напевно, перед грізним буревієм.

До тиші не приучений майдан
чекає галасу ганьби й протесту
вампірам, хто гарячу крівцю п'є,

а годувальників злиденність б'є,
і яблуку немає де упасти,
бо роздеруть, розтопчуть, розітруть.

*

Боротися хіба з самим собою,
як вдосталь хліба, світла і тепла,
аби нечистого не привела
крива, підступна, схована дорога.

Це він тобі нашіптує: «Продай».
Показує язик і чорні ріжки.
Попадали навколішки келішки
і моляться за ясний зір очей.

А хто й що бачив — тільки не лукав
чи бачив сам себе таким, як справді,
і свідчень ложних мовби не давав.

Чого вартують зганьблені слова,
які віджити можуть лиш тоді,
якщо за Істину йти на розп'яття.

*

За виживання війни споконвічні.
І війнам цим страшним кінця не видно.
Ще не закінчилась твоя корида.
І свіжа кров червонить білий світ.

Якась — будь проклята — ця боротьба —
на душу брати гріх і вигравати.
І виставить тобі Феміда плату.
Ніде не дінешся і заплатиш.

І так заведено на цій землі
в протистоянні здобувати виграш,
як звірі два до смерті б'ються в хашах.

Невтомне самознищення, пропащість.
А вихід чи то пак здоровий глузд —
боротися хіба з самим собою.

ЗАКОНОКАЗ

*

Суди, суди, безвихідні суди.
Чи можна обійтися без огуди?
Якщо ти навіть каменем сидиш,
то хтось тебе і ти когось осудиш?

Та сказано: ніколи не суди.
Тому на волі нипають злочинці.
А хто у ролі свідка — підтверди,
щоб не дрімала пристрасть судочинця.

Пита маленьке «я» велике «Я»
чи можна осудити крадія
і проклясти його гріходорогу.

Порожньою прикинулась тюрма.
І просить грішник милості у Бога,
а милості — осліплена п'їтьма.

*

Олюднене заявами безлюддя.
За позовами і не видно всіх.
І молоточок доленосний суддів
вистукує присутність голосів.

Обвинувачені чекають спасу
і вірять сліпо в силу хабаря.
Не обібрatись крику жертви часу
в ім'я свого, приватного, добра.

І кожен про своє, свої незгоди,
що вимагає его первородне,
а ближній — ворог, що його зустрів.

І доля думає, що вибирати —
помилувати чи таки карати,
коли нема примирення сторін.

*

На лаві непорочний гріх сидить
без наміру сльозою сповідатись.
Набралося мовчання в рот води.
Зітхає дух дорадчої кімнати.

А там святі вирішують твій рок.
І падає важкий тягар на плечі
за темряву свідомих помилок.
Бо красти й грабувати — різні речі.

А може, й випустить свою сльозу
зухвалець, ставши перед вічним виром,
але чи осягне буттеву суть.

Причинно-наслідкова тягне тінь
в безповоротний покаральний вирок.
І вже тобі ні сліз, ні підозрінь.

*

І правосуддя є, і лівосуддя,
як схочуть позивач й відповідач,
і сила ще якась таємноглузда,
мов доленосний невидимий плащ,

який накриє запитань свавілля,
щоб докопатись істини на дні.
Хтось відповість за продаж і купівлю
душі, якщо він винен сатані.

Та хто візьме на себе всі гріхи,
немов страхів летючі порохи,
в розширені зіниці заморочень.

Порушена гармонія буття —
малий, але важкий злочинний злочин
між «так» і «ні» роздвоєного «я».

*

На правду схожа всюдисуща лжа
і там, і там, що й ніде зір покласти.
І судять тільки тих, хто заважав.
Чому не судять за жадобу влади?

Не арештовують дволиких масок
і циніків, й перевертнів напасних?
і ти такий же, флюгере, крутись.
Історія розсудить нас колись.

Але якщо невігласи живуть —
живуча і мінливість — їхня суть —
в пристосуванні й зраді є потреба.

Звикає до фальшивих голосів
найнепідкупніша суддя амеба.
І що поробиш, як такі ми всі!

*

Брехня божиться, що не бреше й плаче,
і нагло творить віртуальний змисл,
і ангели відроджуються падші,
щоб готувати совісті сюрприз,

гармонію порушувати чисел
і світлі, й темні плутати думки,
і замисел із вимислом, і мисль
з немислимим хаосом колючким.

Асиметричне зяяння розколин
у просторі рухливих величин.
Та правди не дізнаєшся ніколи.

Приходить зло руйнації нізвідки.
І дошукайся тих першопричин,
як ложні свідчення, бо лживі свідки.

*

В пов'язці на очах кричить душа.
Усе навколо наскрізь бачать вічі,
як блудні фігуранти роблять шах
і мат, що світ поразкою калічить;

у виграші обман кінця кінців,
у програші невиплакані сльози,
і шальки терезів в руках гравців
гойдаються, як завжди, віртуозно;

холодний розсуд мрію обікрав
(своє собі тлумачення добра)
і справедливості якусь причетність.

І хто би всю вину на себе взяв
і очі на темноти зав'язав,
якби не проклята ота мерзенність.

*

Змінити формулу обвинувачень
у всіх гріхах — не зможе навіть крик.
І набуває доленосних значень
присяжних накопичений вердикт.

Удосталь того мотлоху, щоб суд
відкрив — ласкаво просим — храм в'язниці,
і душу оточив безсмертний бруд
душитись у безвір'ї і ятритись,

скидати шкіру і ставати звіром,
і мстити, мстити за таке життя
покривлене, покривджене і сіре,

де пекло пеклу циркуляри пише
(тому і вигідний законодаишель,
що не передбачає каяття).

*

А злочин, наче овоч, дозріває,
та алібі тверде у нього є,
що в діях складу злочину немає,
у злагоді з оточенням жиє.

Якась йому судилася Голгофа
у протоколах допиту без слів
і антропологічна катастрофа
із полчищами суших ворогів

і явних, і прихованих, і різних,
а він — це зло і чин — настільки грізний,
що підлий, обережний, наче гад

в своєму часопросторі спонуки
жде виживання злісної науки.
Який без злочину навколо лад?

*

І водить лабіринтом розкриття
прасуті книжників і фарисеїв.
І як судити можна їх буття,
коли тримаються мети своєї.

І шкодять, розпускають хитру фальш,
щоб грішне і святе змішала карма,
і цей напівправдивий фарш (чи фарс)
на світ довірливий вчиняє замах.

І можна тільки обсудити факти,
як юдить і троюдить час нутро,
за що йому готує демон плату.

І як відкрити справу на безчестя,
нема закону проти фарисейства
і книжництва, щоб мітити тавром.

*

І правди у ногах таки нема.
Неначе нагорода за ходіння
по терну, лезу бритви, килимах —
в рокованості і заціпенінні.

На манівці заводить дим-туман,
і манять шелестіння грішні гроші.
І стежить пильно схована тюрма
за темпоритмами жертвоприношень.

Хіба про це не знає лиш муфлон,
що прослуховується телефон,
і слід у слід дошукується слідчий,

як права, а чи ліва сутність ніг
правдоподібно і епізодично
перетворилась із ходи у біг.

*

У судний день усі, усі підсудні.
І для усіх один лише пароль.
І ходить, наче привид, тихосмутний ,
ніким не зауважений конвой.

Кого й які дочікуються грати,
які кайдани — мідні, золоті.
Не наговориш купи арештантів
на цьому вирішальному суді.

Всі грішники не проти відкупитись,
але тут судді грошей не беруть —
ніхто й нічим не може спокусити.

І подихи каральної машини
у жорнах душі аж до пилу труть
й здувають на дороги часоплину.

*

І кожен, хто зловтішний і підступний,
на волі виробляє чудеса.
І в лоб його чомусь ніхто не гупне,
чомусь себе не покарає сам.

І думає, що він найщасливіший,
і не останній з роду могікан
дияволіший, або сатаніший,
бо сплетений з нечуваних оман.

Він з чортом п'є вино, як чорний дьоготь,
і носом випускає жовтий дим.
І Бога всує згадує, як свого.

Бо суджено пройти крізь вушко голки
і сита — метеором чи осколком.
Хоч непорушно стій або впади.

*

І сам собі суддя і не суддя,
хіба що втертись у своє довір'я
і покарати непутяще «я»,
і не помітити навколо звірів.

І сам собі живеш або помреш.
І сам собі агент чи провокатор.
І сам собі, як в квітні сніг, арешт.
І сам собі, мов слідчий ізолятор.

І хто там ти за рангом висоти
чи випадково, може, підставний,
який направо і наліво грає.

Такі вже правила, умови гри.
Вцілій на полі бою чи помри.
Та це оскарженню не підлягає.

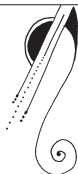
*

Суди, суди, безвихідні суди.
Олюднене заявами безлюддя.
На лаві непорочний гріх сидить.
І правосуддя є, і лівосуддя.

На правду схожа всюдисуща лжа.
Брехня божиться, що не бреше й плаче.
В пов'язці на очах кричить душа
змінити формулу обвинувачень.

А злочин, наче овоч, дозріває
і водить лабіринтом розкриття.
І правди у ногах таки немає.

У судний день усі, усі підсудні.
І кожен, хто зловтішний і підступний,
і сам собі суддя і не суддя.

ДОБРОШУКАННЯ

*

Прийшли думки і тихо стали
когось запитувати щось.
Напевно, відповіді ждали,
чому чекати довелось.

І що їм треба, мовчазним,
хіба що послуга ведмежа:
солодкий в тернокраї дим,
його залежність незалежна

димитися і в очі сон —
ілюзію добра пускати,
і мати зиск — хабар оплатний,

підпорядкований мамоні,
як вітер силі вітрогонів,
де напрям змінює мусон.

*

Щоб на порозі зустрічали,
потрібно на поріг прийти
у радості або печалі,
чи у полоні марноти.

А зір на білому роялі.
І якщо, може, ти не ти,
то хтось рапсодію зіграє,
щоб далі в пізнання іти,

і не чужів родинний дім,
відколи він і ти із домом,
з тобою в щасті та біді,

і в навколишній метушні,
у світі з блискавкою й громом,
на розтривоженім коні.

*

Напевно, треба вчитись жити,
щоб не утратити свій шанс.
Ніде гріхом не наслідити,
бо дивиться Христос на нас.

Цвітуть тонкі волошки в житі.
Переливається зоря.
І в небеса летить молитва
за світлим духом букваря.

І не вражатись як — це диво —
відновленням моволуни
між серцем і дощем грайливим.

І з ким би вже й породичатись,
щоб цілу вічність не мовчати?
Хіба підкажуть барвосни.

*

І жити, і життям весніти,
і зимувати світло в тінь.
Та як раба в собі терпіти
і зазнавати всіх гонінь?

Це парадокс — покірним бути
і мати вдачу бунтаря.
І щось повідають на люди
печальні очі Кобзаря.

І сталося на білім світі,
що дні прожиті й пережиті,
хоч фініш — це ще не кінець.

Уперто тягнеш свого воза,
аж бовваніють рабські сльози.
І не вривається терпець.

*

Земний непогамовний розум,
буває, полюбляє мла.
І всі надії та прогнози
в протистоянні сили зла.

Це демонічні примхи часу.
Розсипаний дурманний мак.
І театральні реверанси
через аркан або гопак.

Бо долевибір як-не-як
чомусь розпорядився так,
і затаївся, мов відлюдник.

А мовчазні думки кричать:
і хто ж отой правонаступник,
що десь приховує печать?

*

Змінив поезію на прозу
і не діждався співчуття
цей час вогню метаморфози,
коли боролося два «я».

А де ж бо рідні альтруїсти,
герої добродійних дій?
Чи їх вовки хотіли з'їсти,
чи нетерпеливий крик терпіння?

Кого благати ще, просити,
аби сльози крутий набіг
міг темряву з очей промити

і роздивитись, і вдивитись
в строкатий маскарад гонитви:
поезія і прозоґріх.

*

І сказано добро творити.
Але відступник про своє
обдумає, щоб обдурити
того, хто легковірним є.

І хто порадить, хто підкаже
як без гризот прожити день?
Безсонний власник повноважень
пустелею думки веде.

Душа у душу важко жити.
Лише не смій дражнити змії
і рухати гніздо осине.

Є вісь добра, але не та.
І сатана у цьому винен.
Когось і згубить доброта.

*

Поки живе ще доброта,
як вічна таємниця крові,
любові таїна у Слові,
складного Бога простота.

Немає спокою думкам.
Душа за ідеалом плаче.
Пожаті успіхи й невдачі
тримає доля у руках.

А вавілонська метушня
навколо владотрону дня,
царя ведуть на суд народу.

Яка ж то правда про красу?
Чому її полинна суть?
А час сховав кінці у воду.

*

Прийшли думки і тихо стали.
І що їм треба, мовчазним?
Щоб на порозі зустрічали.
І не чужів родинний дім.

Напевно треба вчитись жити
за чистим духом букваря.
І не раба в собі терпіти,
а мати вдачу бунтаря.

Земний непогамовний розум
чомусь розпорядився так —
змінив поезію на прозу.

А де ж бо рідні альтруїсти?
І сказано добро творити,
поки живе ще доброта.

ОБРООБРАЗ

*

Же, певно, є неписаний закон,
же хліб ділити із підступним обром.
Же спокушає обра ласа торба.
Же не один — ім'я їм легіон.

Же хліб ділити із підступним обром.
Же ближнього любити як себе.
Же він твій хліб увесь і загребе.
Же співчуття від обра — як сльоза від кобри.

Же спокушає обра ласа торба,
же черпає добро із неї корба.
Же під гіпнозом образ обра — сон.

Же демонічний клон і клан цей суший,
же не один — ім'я їм легіон,
же з ликом ангельським, що невмирущий.

*

Же з ликом ангельським, що невмирущий,
же літ зозуля довгих накує,
же цій Обринії — країні, яка є,
же обрив там, мов привидів, тьма тьмуца.

Же демонічний клон і клан цей суший,
же незнищений, вічний вид істот,
же це такий химерний, злий народ,
же від усіх народів дужчий.

Же під гіпнозом образ обра — сон,
же він зливається із сірим тлом,
же як хамелеон і хижий монстр.

Же черпає добро із торби корба,
же все заможніше життя у обра.
Же з першопогляду не скажеш — обр!

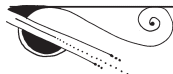
*

Же співчуття від обра — як сльоза від кобри.
Же в нього не проси нічого й не бери.
Же не одного він жорстоко обдурив,
же прикладай до рани — надто добрий.

Же він твій хліб увесь і загребе,
же в блуд і заведе тебе.
Же буде пити непомітно кров,
же і бажати «будь здоров»,

же ближнього любити як себе
(же де таке в Обринії буває),
же любить так, що задовбе.

Же обрив безпощадних не лякає скон,
же і на обрії конання в них немає.
Же, певно, є неписаний закон.

ЛАСОКВАПНІСТЬ

*

У заздрості чомусь щасливі очі,
немовби в світі підлості нема,
і задуми такі вже непорочні —
у світлі розчинилася пільма.

І хтось тобі удавано зрадів,
але не показав своєї люті,
довір'я похвальбою обдурив,
налив у келих сонця каламуті.

До твого щастя дорівнятись хоче.
І око заздрісне безжально точить
красу добра і задушевний спокій.

Прощаєш ближньому цей гандж чи гнів,
чим час покараних не обділив,
щоб заздрили одна одній мороки.

*

Вишіптується з кожним днем година,
і вічність тимчасовістю голодна,
хоч створена людина з небоглини
за явленим подобієм Господнім.

І вже не залишається нічого,
хіба що позмагатися із часом,
і ревно ревнувати, що дорога
росте у когось далі і не гасне.

Лиш мучитись, допоки біла днина
для когось, може, і несправедлива,
та не відомо чия це провина

на терезах забави чи тривоги.
Одним щастить, а інші просять Бога
вділити золотих хвилин щасливих.

*

Комусь крихтину, а комусь хлібину.
Бунтуй, не згідний, чи, мов раб, корися.
А буде крокам доlexід нестримний,
як писано у потаємній книзі.

Несе, здавалось би, та по заслuzі
невипадковість меду або солі.
І хтось радіти, хтось терпіти мусить,
вживаючись в свої неждані ролі.

Людині за нерівність мстить людина.
Чи полатаєш пірвану хвилину,
коли існує погляд завидючий?

Дано чи не дано — за щось розплата,
та не дає спокійно час вдихати
чиясь успішна доленосність суща.

*

І вже не зрівноважити ніколи:
хто більше має — матиме ще більше,
хто менше — зменшиться його рай-поле
(обійдений — віднятий чи вільніший).

Від заздрощів несамовиті болі
думки про неспівмірності торочать.
Охочий, ласий, жадібний пуд солі
на перевагу і гримасу скорчив.

За щирістю в однім життєвім крузі
лукавість неможливо розпізнати,
коли вона підігрує обслузі.

І завидки беруть: насущна мрія
щось хоче від добра чужого взяти.
Сіріє біла заздрість і чорніє.

*

У заздрості чомусь щасливі очі.
І хтось тобі удавано зрадів.
До твого щастя довірятись хоче.
Прощаєш ближньому цей гандж чи гнів.

Вишіптується з кожним днем година
і вже не залишається нічого,
лиш мучитись, допоки біла днина
на терезах забави чи тривоги

комусь крихтину, а комусь хлібину
несе, здавалось би, та по заслuzі, —
людині за нерівність мстить людина.

І вже не зрівноважити ніколи
від заздрощів несамовиті болі
зі щирістю в однім життєвім крузі.

ВІЧНОМСТА

*

Чи є десь зло, якому б мстилося добро?
Але добро від зла озлобленим буває.
І не витравлюється вічний цей синдром,
хоча, здавалось би, ознаки всі зникають.

І древом нервів, наче землетрус, трясє,
і дихають вогнем старих образ вулкани.
І можна уявити, що та мить несе,
якщо відкрилися і кровоточать рани.

Не здобувати від того добра лихого.
Пересварилася до раю черга днів.
І час осатанів, звертаючись до Бога:

чому комусь дано усе, комусь нічого,
одним тернові терни, іншим пух-дорога?..
Як помста і пробуджується лютий гнів.

*

Буття поділене на смуги протиріч
і кожен хоче взяти щось і не програти.
І кожен прагне мати найдорожчу річ
і царювати, царювати, царювати.

Але у розкошах купатися не всім,
охочих завжди більше, ніж самих палаців,
і менше коронованих царів, ніж псів,
за трон тримаються, імущих власть на гадці.

А де одвічний глас нестерпних бунтарів —
розпорошився, відійшов, заснув, згорів —
(раби вже не раби, хто ліг під ласку праски) —

і вираз милосердя на лиці застиг,
щоб цар заможний здогадатися не міг:
grimуча ненависть сховалася під маску.

*

Двопогляд, дво-дводумка, дво-дво-дво-дворушність,
подвійне — не уздриш — підступне дно світів,
за що страждають опалимі світлі душі,
яких на бездоріжжя темний блуд забрів.

А вітер бунтівні великі сльози сушить
і хочеться у хорі дощоголосів
помститися мовчанням за мовчання суще
й повірити в виття скажених вовкопсів.

А хто потрапив в поле пекла проклятуще
і вийти з нього неуражений зумів,
чи може відчувати щастя повнозвучне,

коли інстинкт самозбереження ожив
і виживати вчить мінливість неминуча
оманодоброти роздвоєних умів.

*

У цьому хаосі злопам'ятних жадань
і ширих зрад, немов отрути хтось накапав,
і грішних вад ще не помічена біда —
не припиняє мстити незнищенна напасть

за все, на що не кинеш оком, тикнеш пальцем,
ментальність зла не зазнає ніяких змін.
І ти такий же сіроманець сіроманцем,
недовговічний постоялець, сучий син,

кого шукати жертву нагло підмовляє
фатальний чорний дух розірваного маку,
якого — не втомилась — носить ще земля.

Неначе ангел падший праведним вже став,
і насолода перемоги — тільки мста,
а справжня доброта терпить чомусь поразку.

*

Запитуєш й запитуєш: за що, за що?
Невже таки за все, за все й нітрохи менше?
Із ніг на голову перевернувся чорт
і стадо перевертнів випустив не вперше.

Це дивина, мій Боже, що терпіти можеш
безсмертне плем'я месників — безбожний рід,
ніким не виловлений вічний рій ворожий
в протистоянні кольорів — смертельний грі

в учора й завтра — що було, що має бути,
й коли палити за собою всі мости
через прозоре сьогодення каламуті.

З минулого в майбутнє часопереправу
не обминає кровожадних днів розправа.
Принажує жорстока зверхність висоти.

*

Нікчемність грішна прикидається святою,
і задає лукавство тла всечесний тон,
прикрившись непомітно добротою злою
і називаючи оазисом притон.

Нема фальсифікації, є тільки фальш
якогось незбагненного музиколаду.
Фальшують ноти архаїчний псевдомарш.
Яка ще мстива правда може бути в гада?

Полічено (мене) тягар годин і мук.
І зважено (текел) ярмо земних заслуг.
Поділено (фарес) на кожного мороки.

Веселі сатанинські гульбища доби
і укорочують для повної ганьби
зріст гідності, скоривши на коліна кроки.

*

Здається, найпростіше досягнути транс —
налите в чашу нахилити й залпом пити.
В який ти народився (чи потрапив) час,
якщо так важко (де ти є і з ким) прозріти.

Не пий чи пий — заплутують в бур'ян розмов
людські подобі демонів чужих і рідних.
То червоніє, то чорніє рабська кров.
І не бунтує за межею бідна бідність.

Хоча переважає крапелька-сердечність,
та міру перебрав жадливець небезпечний,
і сучь речей таки повинен хтось спасти,

аби вдоволена і сита справедливість.
могла із кожним чесно хлібом поділитись.
Дух рівноваги і жадає сліпо мсти.

*

А можна все — що забажаєш, те і можна —
високих тронів, марципанів і слуги,
іти по головах покірних переможно
і чути дику силу в поступі ноги.

Свавілля стиль диктує і відкрито править,
всеможники — насіння щедre доброзла —
прибрали доброту (нешасний збіг обставин).
На те і є вона, пропаша кабала.

І здобич жертвою стає, бо час такий.
Це милосердя знак залізної руки.
Посіяно бур'ян тягнути життєсоки.

І шкідники використовують момент.
Та недоступний тимчасово абонент.
А проща підкладає ліву й праву щоки.

*

Не люди — фігуранти починають гру.
Хтось механізм насилля на віки завів.
І обдирають липу, зняли всю кору.
Жеріться — кинем кістку та між двох вогнів.

В театрі роль добродія тримає хам,
навиворіт одягнені рясні обличчя.
Мстять дурні дурням, мудрі мудріям.
Тому живе трагедія оптимістична.

Вистава про чуму: чому впродовж віків
свій свого радо мстить за тридцять срібняків
і в лику святості ховає ріжки біс.

В одному «я» злочинець, свідок і підсудний,
суддя, обвинувач, покарник, месник блудний.
До заборонених прийомів потяг зріс.

*

Така вже вдячність — холодом гасити жар.
Комусь ти хліба — хтось тобі звичайний камінь.
Зворотнього удару пильно жде удар.
А чим від величі різниться посередність.

Росте важке число неспланих боргів.
Усе життя прозріти прозрівай п'їтьмою.
Втікай втікати від нещадних хижаків
куди кудись світзаочі стрімголовою.

Віддати і віддаш, усюди і знайдуть,
і вчинять суд, і витрясуть потрібну суть
думки, які викручують у мрії руки.

І жаль, не можна відомститися добром,
а тільки, хоч маленьким, але злісним злом.
І заборговано відплату за трафунки.

*

Коли це буде, що історія розсудить,
хто добрим був, а хто таки безжальним, злим,
кого осяяло, кого схопили блуди,
і як живі та можуть заздрити мертвим.

Ніхто і не здогадується, і не знає
яким же інструментом був в чужих руках.
Уділ слабких — живуча мста — не пропадає
і силить, усміхаючись, нетлінний жах.

Подалі б від гріха, та марнославна чесність
грайливо нападає на мерзенність скрізь,
і всюди переможний дух, як свист у лист.

А правдолюбство наробило колотнечі.
Вагаються миритись історичні речі
чи віддавати за усе, що час приніс.

*

Цілеспрямоване спотворення добра
і доброти недоброї старання нице.
Неначе допустиму дозу перебрав
й вражаєшся: нема реакції зіниці.

Комфортів горе — удавай, що це є рай
і лай сумирно на столобенкет навали.
Комусь погано — безумовно, співчуйвай,
як і тобі холоднокровно співчували.

В імперії байдужості цілком безпечні
вино, видовище і хліб — спасенна сіль
від порожнечі кожен ранок, кожен вечір.

Та й бенкетуй, але навчися впізнавати,
щоб міг порятувати в хаосі розплати
образу, гіркоту, наругу, кривду, біль.

*

Вивчає ангел категорії катів:
здичілі пси, вовки, гадюки безвідмовні,
король шурів зі сплєтених шести хвостів.
Але людська і найстрашніша помста кровна.

Чи вівці звірі, в пастуха психоневроз,
наговорив же цілу купу арештантів.
Загроз не меншає, а більшає погроз
від світу цього сильної завжди розплати

за висохле джерельце, знищену рослину,
за вбиту пташку і отруєну росину,
за те, що злу так добросовісно служив,

і зрікся раю, у якому жив привільно,
і кара буде за свавільно-божевільні
зневагу, хамство, підлість, вимотання жил.

*

Так і трипіцкаємось за старим законом
і маємо неписані свої права
за око око, зуб за зуб, а за прокльоном
травину натравляє на траву трава.

Універсальний сірий колір виживання,
і тільки перевага сили валить мур.
І заздрить заздрість заздрості у існуванні.
У пеклі, як у пеклі, правлять пек і цур.

І йде життя, як йшло, мовчав би чи кричав,
ділився б досвідом, як власний віз тручав
і слухав сповідь суперечливої думки.

І мсти позбувся б — не давала тьма марниць.
І думав приголомшено в церквах каплиць
простити чи звести зі світом порахунки.

*

Як помста і пробуджується лютий гнів.
Гримуча ненависть ховається під маску
оманодоброти роздвоєних умів,
а справжня доброта терпить чомусь поразку.

Принижує жорстока зверхність висоти
зріст гідності, скоривши на коліна кроки.
Дух рівноваги і жадає сліпо мсти,
а проща підкладає ліву й праву щоки.

До заборонених прийомів потяг зріс
і заборговано відплату за трафунки.
Чи віддавати за усе, що час приніс

образу, гіркоту, наругу, кривду, біль,
зневагу, хамство, підлість, вимотання жил —
простити чи звести зі світом порахунки?

ЖАХОСТРАХ

*

Сміється страх і розкошує жах.
Видовище видовищ непомітне.
На лезі нескінченного ножа
танцює рвійно половина світу.

У твій город хтось фури́в камінцем:
а що вже не бої́шся і танцює́ш?
Околиця — це око і лице,
отак вона і заздрить, і ревнує.

І встиг до щастя звикнути чи ні,
і дорости до тих страшних чинів,
де надто рівна проклята нерівність.

І злякані у курячих думках,
захрипли від мовчання треті півні,
аби не розбудити різника.

*

Переполох зчинився пречудесний,
мовляв, не відпускають всі гріхи.
І кажуть чутки: Бог у сильнім стресі,
з проханнями не підходи — лихий.

То ж чим зайнятися в таку годину,
зловтішся, поки лінія крива
ще не доправила до домовини,
і гаманець нещастям набивай.

Та на тобі шахрайство і афери,
розбійні напади, хижацькі нерви
у час для ошуканців золотий.

Невже в страху бандити і злодії
переживають за порочні дії,
благають Господа, аби простив?

*

У п'яти заховалася душа.
Чого би утікати їй у п'яти,
якщо народжувалась не ридати,
а відчувати карнавальний шал.

І внадилась печаль розчарувань
з учора в завтра і так само нині,
щоб бути в образі тремкої тіні
і забувати про якісь права.

І надавати значення якогось
пересторозі виявлення твого,
і обминати величі нікчем.

Запроданий неспокою твій спокій,
та якось треба жити під мечем
і удавати, що нема мороки.

*

У часі фобії, лякань, погроз
акцентів інших набувають речі,
істоти домінують небезпечні,
що чимось схожі на гримучих ос.

І цим страховиськам однак хто ти,
у жилах кров холодна, наче лід.
Тривимірно зирнути — мастодонти,
небачені мутанти — пощадить!

Не зраджуєш старих речей і плачеш.
Не слухаєш хижоновин звірячих
кого хто з цього світу звів, загриз.

Не можна оглядатись, та оглянься,
як біла сила темною вселяється
від повеління тьми — «не схаменись!»

*

Немає ніякісінького сенсу
ніколи не боятися страху.
Душа, яка не пережила стресу, —
на неї наче мертвочас дихнув.

І житимеш на цій землі, як в комі.
А де жива та боязнь висоти,
щоб аж зайшлося серце: та пади!
І на хвилину втратилась свідомість.

А потім і до тями хтось прийшов
і сам себе утішив, що безстрашний,
а сам насправді дуже бідолашний.

І страшно, мовби сон кошмарний сниться:
така гнила, іржава, чорна кров
із іншою зливатись не боїться.

*

І підстраховувати вже когось —
це викликати напад сльозосміху,
який завоював твій простір тихо
і передражнюється: боїмось!

Розмови про життя і милосердя,
про світлу участь, щастя, хліб, вино
і фестивалі, конкурси, кіно, —
неначе на землі немає смерті.

І говорив — такого городив —
і не причепишся (бо ще до чого),
якщо це повноважність язика.

А був би страх, то боязнь тьми води
лякала би нещадним гнівом Бога
за гріх у вчинках і за гріх в думках.

*

Страшні слова, які страшно говорять.
Не зупинити, страхітливих, їх.
І стільки через них на світі горя.
І стільки зла і крові через них.

Від слів страшних все людство землетрусить,
надії чорні, мрії і думки.
Наносить шкоду сатана, бо мусить.
Кусаються у банці павуки.

І треба якось в цьому пеклі жити,
страшним словам догідливо служити.
І хто би їх нарешті переміг?

Непереможні лови і облави
і сліз промовлених смертезабави,
де майже кожен скручений у ріг.

*

І не страшні слова, які мовчать,
бо чим же їм оточення страшити,
якщо нема чого на сполох бити
і класти на чоло душі печать.

Чого боятись слів, які мовчать,
нехай німують в гласі марнослів'я,
коли ричить бидлате поголів'я,
і цербери ненависно гарчать.

Мовчать лежачим каменем слова,
немовби камінь ще не пробудився
і тишу вічності не розірвав.

У дзеркалі застиглої води
мовчання красномовний зір відбився.
А ти їх за мовчання не суди.

*

І звузила свій погляд непоборний
неприятнь (всяких ворогів прощай),
лише не утопи у чарці горя,
не загуби духовного меча.

І не відсій монодію ключа
у сольному чи груповому співі,
бо праві ритми нападуть на ліві
чи навпаки — і голос твій зачах.

А в кого голосу нема — пропав —
немає слуху — як не сполошитись —
терпить свавілля темряви доба.

І заворожена ворожа гра:
неначе можеш справді щось змінити,
та спокій час до нитки обібрав.

*

Розширились зіниці, ніч в очах
у намірі темніти і темнити.
І радять же навчителі привітні:
поглянеш в очі зла — здолаєш страх.

І вже не будеш темряви боятись,
ні темних сил, ні страху, ні руїн,
ні невблаганних демонічних змін,
ні плати, ні розплати, ні відплати.

Купити і продати — сенс один.
Усі обставин непідкупні в'язні
на цілий вік чи декілька годин.

І ось потьмарене підходить щастя
до дерева з сокирою: роди!..
І плодоносить крона від боязні.

*

Як молитися на жах страшенний страх,
то хоч запалюй молитовні свічі.
Життя перетворити хочуть в прах
трагічні збіги і новини вбивчі.

І відкриття немислимих страхів:
страх з'яви, крику, і плачу, і кроку,
і невідомості тих голосів,
які приховують гріхи й пороки.

А ще страхи спадкові тут як тут
крізь галерею чорних снів ведуть.
Застигла кров на точці замерзання.

Мотив один і той же, не набрид.
Чиясь душа в підвішеному стані.
Напевно, не минувся геноцид.

*

А що ще можна думати — нічого.
Всіма керує незнищений страх.
І від прологу аж до епілогу
уявлення про світ тріщить по швах.

Налий вогню, щоб загорівся в оці,
і образ видав галюциноген:
танцює гріх у вишитій сорочці,
до чого підштовхнув спадковий ген.

Лякає танцем привид чи герой.
Лякає жертва душеумертвінням.
Лякає голод передсмертний зойк.

І зарядившись легким куражем,
хіба боятися своєї тіні,
як не боятися нічого вже.

*

Усе на світі і себе самого
пізнати можна через жах прикрас,
і сполошити серце страхобога,
щоб не украв антихрист живочас.

Метаморфози і зачарування
у тому окрасивленому злі —
наріжний камінь — камінь спотикання
вогню, води, повітря і землі.

І вичовгана так душа порога,
немовби збилася із ніг земля
і кланяються квіти їй у ноги.

І хто її, безстрашну, окриляв?
З-під ніг втікає молена дорога,
перелякати хоче переляк.

*

Перелякати хоче переляк
усе на світі і себе самого.
А що ще можна думати — нічого,
як молитися на жах страшенний страх.

Розширилась зіниця у очах
і звузила свій погляд непоборний.
І не страшні слова, які мовчать,
страшні слова, які страшно говорять.

І підстраховувати вже когось
немає ніякісінького сенсу
у часі фобії, лякань, погроз.

У п'яти заховалася душа.
Переполох зчинився пречудесний.
Сміється страх і розкошує жах.

ГОЛОДОНЕРВ

*

Живеш і зачаровуєшся: снів пастель.
Морганням викликаєш приспаний азарт.
А час з тобою витворює щось, а жарт
давно тернове знає значення пустелі.

Він все тобі дає — то ангела, то ката.
Чи відвертається, щоб думати про рок.
І добрий ранок — найсвітліший твій пророк.
І тільки кожен дотик нерва — зла токата.

А павутинка облітає світ лиця.
Невже хтось може вразитись — метелиця
під час перерви на видовище потішне.

Наїстися й напитися та мусиш ти.
Ніяк не може голод шлунки обійти.
І ненавидить всіх голодних прірва їжі.

*

Живеш і думка поглинає іншу думку.
Морганням веселить пустелю світлофор.
А час бажанням оголошує терор,
давно звести із ними хоче порохунки.

Він все на світі прихиляє і руйнує.
Чи відвертається, знайомий і чужий.
І добрий, і сумнівний, і сякий-такий.
І тільки, наче здобич звір, своє пантрує.

А павутинка так натягнута, мов струни.
Невже вона заграла, розбудивши луни,
під час псувань, які готує дикий жах?

Наїстися — невідворотна примітивність.
Ніяк жадання їдла не зникають з мислі.
І ненавидить золотий метал іржа.

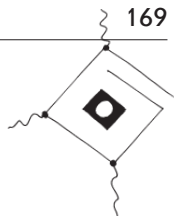
*

Живеш і зачаровуєшся (чари, чари!)
Морганням викликаєш на розмову час.
А час з тобою, не зважаючи на хмари,
давно інтимне спілкування розпочав.

Він все тобі дає — візьми дари на плечі.
Чи відвертається й нічого не дає.
І добрий ранок, добрий день і добрий вечір.
І тільки кожен до свого і по своє.

А павутинка облітає рай стремлінь.
Невже хтось може кинути на когось тінь
під час перерви на вино й застольне коло?

Наїстися й напитися — спадковий код —
ніяк не може ненажерний часорот.
І ненавидить всіх живих смертельний голод.

ІСКРОСПАЛАХ

*

Немов неждано пробудився
від холоду або тепла
і загадково заіскрився
чи кришталево запалав.

І сон не втратив кольорів,
що в часопросторі простерлись.
Коли народжується зір,
реакції в очах і серці.

Як тільки поглядом торкнувсь
чогось приземлено-земного,
і день знайомства не минув.

Вібрує думки частота.
Чи та вона, а чи не та,
але із больовим порогом.

*

Коли нарешті приземлився.
І так ударивсь, як усі.
На ноги звівся і вхопився
за житокосок в росі.

І роздивився, і прозрів:
який закон, такий і принцип.
Дух темний гадину пригрів
і посвятив у клан злочинців.

В чийх руках твоє життя
і за якою млою грані
велике і маленьке «я»?

А доля важить на вазі
нові потреби потрясінь
і засоби на проживання.

*

Здалося райським існування.
Але живе пекельна суть,
що носії її несуть,
неначе камінь спотикання.

Як не знайдеш у сіні голки,
так не зупиниш світокрах.
Мовчиш-кричиш і знову мовкнеш
в іменниках й дієсловах.

Походження тебе вивчає.
А відповіді сам не знаєш.
Ти хто — ніхто чи граф, барон?

Чому така слухняна глина?
Чому беззахисна хвилина?
Чому трава впадає в сон?

*

Обтяжене єдиним днем
життя метелика простого.
Від світла до півми мигне
політ короткий кольоровий.

І як йому чогось зректись,
відмовитись від саможертви,
якщо ніколи не спасти
тендітних крил від страху смерті.

Не знає скільки він прожив,
летівши на незриму свічку,
бо часом і не дорожив.

Пісок крізь пальці прошумів
в ріку, у річечку, у річку
тихенько, пошепки, без слів.

*

А як ще жити на вулкані,
в якому грає сила сил
енергії переливання
вогню, повітря і роси?

Чиясь допитливість росте.
Побачив диво океану —
яєчко срібне й золоте,
і бронзове, скляне, рахманне.

Не зупинити сонцехід.
І вихор залишає слід.
І нурт у просторі нуртує.

Десь дівся попередній я.
Десь є, бо це душа моя.
Але не бачу і не чую.

*

Якщо життя таке земне,
чому ж у небо мрія рветься?
Чому тягар травинку гне
і все, що у покорі гнеться?

Самим собою бути як,
коли собою важко бути
через спадковий переляк
і зловеселу баламутність.

Підступність поглинає світ.
І видно навіть упівोка
як не послаблюється гніт.

Несеш до обрію свій хрест.
Немов здаєш на правду тест.
І тремкотить душа мороки.

*

Мабуть, це сила духовітру
молитись, аби змити гріх
той, первородний, в світогрі
неперевершеного флірту.

Не відмолити — довжить гру
пільма, яку не розігнати.
Немов себе програв у карти
і пропустив крізь мозок струм.

І вже звертаючись на «ти»,
зухвалець в рясі радить Богу
кого карати чи спасти.

І хто вже не земний — святий
змітає терен із дороги, —
хіба що язиком плести.

*

Хтось плюс і мінус переплів
і так шалено заіскрило
добро зі злом в добрі і злі,
прошитих подорожнім пилом.

І хто є хто у метушні,
чи кинеться на допомогу?
Чи виживуть лиш демагоги,
як захотілося брехні?

Носій вcпадкованого зла
і має десь таємний план,
добро збирається творити.

А порожнеча дієснить
в пусте з пустого перелити
і слухати чи не дзвенить.

*

В клітині спалахнула іскра.
І простір час пустив у нерв.
Чомусь любов, надію, віру
в дорозі переходить смерч.

А що про це таємна книга
не натякне, лише мовчить?
А не порушна вічна крига
вже зрушила із місця мить.

І зачиняються серця,
немає грішності кінця
у вимірах багатоликих.

Зима чи літо — мозок морщ.
Покручений періщить дощ.
Скалічені летять сніжинки.

*

А хтось відчув, хоча не бачив:
є в темнім царстві промінець.
Потьмаренню, напевно, грець
і тьмі усіх його призначень.

І кличуть до очищень храми,
до покаяльної сльози,
бо ще імператрує зиск
числа невігласів і хамів,

злочинців явних всіх мастей,
що хочуть власного безсмертя,
вдихають миро пресвяте.

І сяють в темряві думки:
за ким ростуть золотоверби
на берегах вічноріки.

*

Зародження понять і значень
абетки всіх земних речей
і мови думної очей,
і осяяння передбачень.

А є розмова ні про що.
І взагалі нема розмови.
Гармонія пустила крові,
бо увихається той чорт.

У сатанинський крутоплин
душа зазнала перемін,
та зупини цю прірву, Боже.

Чи гени спадок свій спасуть,
бо тихо жити не дають
безмовні шуми розтривожень?

*

Хотів втаїти — не втаїв
і розповів та світлогрою
присутність райдуги нічної
і самовияви її.

А хто зворушений докраю,
кого поранив легкий шок,
коли крізь зиму пролітає
весняне море бриндушок?

І жодних вірусів навколо.
Нікого не перемололо.
Ніхто не напоровсь на ніж.

І пам'ятати, й забувати.
Радій, що обійшлось без втрати.
І гайта, вішта роздоріж!

*

Немов неждано пробудився
і сон не втратив кольорів,
коли нарешті приземлився
і роздивився, і прозрів.

Здалося райським існування,
обтяжене єдиним днем.
А як ще жити на вулкані,
якщо життя таке земне.

Мабуть, це сила духовітру,
хтось плюс і мінус переплів —
в клітині спалахнула іскра.

А хтось відчув, хоча не бачив
зародження понять і значень.
Хотів втаїти — не втаїв.

СПОКУТОПОГЛЯД

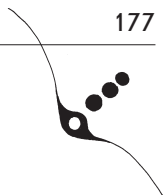
Щедріший, хто перебивається з води на хліб,
обділений заможністю, та має душу тиші,
очищену від галасу, порочності та хиб.
Спасися сам, можливо, і тоді спасуться інші.

Обділений заможністю, та має душу тиші
твій ближній, твій духовний несподіваний двійник,
комусь чужий, чужіший, а комусь таки рідніший,
як шепіт, як мовчання, погляду щасливий крик.

Очищену від галасу, порочності та хиб
святенну радість в чаші віч та не пережили,
аби і краплі не пролилось в забаганнях грішних.

І хто кому потрібніший, і що кому завгодно.
З води на хліб, а з хліба і на воду, це природньо.
Спасися сам, можливо, і тоді спасуться інші.

Перебредуть ріку, не знаючи в дорозі броду.

МАГОЗ'ЯВ

*

Магія таємного числа.
Річ сховалась і переховалась,
щоб її в'юнка рука знайшла
і вона усіх зачарувала.

Чари, чари, мов заворожив
характерник чарки кришталеві,
оживив вино і осушив
золоті миттєвості життєві.

І за те, щоб цвів вогонь із димом,
відкривалися предмети дивом,
треба, певно, дякувати сну.

І щоб не збагнули механізму,
добрий чарівник прикинувся грізним
і увагу вчасно відвернув.

*

Місія невидимого кроку
відчиняти й зачиняти хід
шахових годинників жорстоких,
щоб діливсь на біле й чорне світ.

Артистичності потрібно стільки —
не вгадаєш — на усе життя.
Твій фантомний всюдисущий спільник
фантазує образ: я не я.

І на те існує тьма відтінків.
І нуртують грані сім відмінків.
І число своє знаходить звір.

Погляд має тисячу каратів.
Неможливо лик запам'ятати:
знатник, чорнокнижник чи факір.

*

Блиск алмазів — чар простого скла,
так дрібні заграли самоцвіти.
І дешевий камінь запалав,
щоб ув очі тумана пустити,

збити з пантелику хоч на мить
й холоду навіяти чи жару,
і водити колами пільми
ссяйвом зору темного мольфара.

А тим часом ілюзіоніст
розсипає солов'їний свист
(заіскрися, ейфоріє мислі!)

І повір у чудеса чудес,
і прийми дання — алмазний стрес,
як у скляноблиску помилився.

*

Красномовний знак — моргання ока
десь на фестивалі чародійств.

І нема чого боятись вовка,
якщо ти давно у зграї свій,

а коли вівця — хіба помовка
нажене овечого страху.
Не для цих умів головоломка:
півень чи папуга на даху.

Нескінченно всіх перевдягають
в театральні дії та дива
світлофори, що окоморгають.

І чи може бути підозріння
до прозорії чиєїсь тіні,
якщо змова світлотіньова?

*

Спритні рухи рук — було й нема,
де оте, небачене, поділось.
Хто його вгадав і переймав,
чи воно поблизу притаїлось.

А чи, може, навіть не було,
а лише привиджувалось трохи,
мов відбитки фільтрувало скло
і у тиші розчинявся грохот.

Всі предмети поглинає час
в просторі спокійнім і шаленім.
Осяяння покидає нас.

Щось було — лишень повітря в жмені.
Залітає вітер у кишені
і гуляє як останній раз.

*

А було невидальце невидне,
чим ніхто чомусь не дорожив,
обминав його, неначе привид,
і не помічав, хто поруч жив.

Мав би зазирнути і у завтра,
якби зір вчорашній нагострив,
та пільма зі світлом творять жарти,
невідомо хто й кого підвів.

І коли не видиш те, що бачиш,
і не чуєш мовчазні слова,
невидимий хтось сміється й плаче,

і, як заклинання чи розплату,
пробує сердечно прошептати:
«Покажи мене і заховай».

*

Мовби світло вимкнула пільма
і розмились просторові межі.
Всі ми у туманах чи димах,
в повенях, засухах і пожежах.

Догоряє — вже не видно — мак,
залишаючись в самотній вежі.
З неба тихо падає зима
і останки осені мережить.

Жах щасливу мить свою спіймав.
Страх за ним таким безтямно стежить,
але там його уже нема.

А хто є, усе одно катма.
І від кого цей театр залежить —
таємницю не відкриє маг.

*

Вполював когось циліндр — не вийти.
Це маніпуляція старань,
щоб спіймати жертву й відпустити
з погляду чаклунських хитрувань.

Містика сценічної забави.
Що й кому угледіти дано.
Ось і власник авторського права
воду обертає у вино.

Марево, міраж, снодійна радість
і сумна чуттєва пелена —
галюциногенна віртуальність.

Наче з неосяжної пустелі,
з капелюха випурхнув метелик —
часточка небесного майна.

*

Вибухнув букет, як тихий крик
чи барвисторухі мильні кулі.
І на линві скаче черевик,
клоун набиває штучні гулі

і вдає, що він веселий бог,
і навколо пальця сам обвівся.
Паніку страшить переполох,
опинившись разом з левом в клітці.

А отой непогамовний маг
наковтався вщерть стилетів й шпаг,
полум'я пускає з рота свого.

І скобоче до німіння нерв
із сюрпризом чорний револьвер
на прем'єрі цирку мандрівного.

*

Сяючий обман, мов тінь, принишк.
Публіка зомбована чи п'яна
вірить сліпо у святенний лик
шептіння, авгура, шарлатана.

І не заперечити ніяк,
не переконати, не вблагати,
що не можна довірятись так,
але зачаклована ця влада,

і зі слухом, й зором чи не сором
і керує галасливим хором —
хаос — хоч мовчи або співай,

грай на мандоліні чи поліні,
поки топчуть бісер свійські свині,
жити (шах — і рай!) навчить шахрай.

*

Засліпили феєрверки мови
тих, хто поклоняється словам.
Хоче упиватись слух здоровий
фальшем, щоб п'яніла голова.

Гарно поводити усім говорить
і, здавалось би, не лицемір,
все ж бо поміняв на щастя й горе
сотню масок й тимчасових шкір.

Що жадають, те собі воліють,
галасують, плачуть, свищуть, піють —
так, як доля їх переплела.

Чують тільки те, що тільки чують,
бажане за дійсне час вербує —
винуватець чи призвідець тла.

*

Це ж бо треба обдурити всіх,
мов понять позичити у карти.
Зілля приворотне у красі
теревенів всяких телепатій.

Абсолютно ласий інтерес
пам'ятати про свої комори.
Примудряється телекінез
непомітно вилучити користь.

Плати жде смугастих днів концерт
водномить повторно-неповторний
та банальний, як життя і смерть.

Де ж та засторога засторог:
у зв'язку дві карти, біла й чорна,
і тасує їх людинобог.

*

Сльози пробиваються крізь сміх,
а на них іще ніхто не дмухав.
Просочилось дзеркало в цей світ,
там собі живуть дзеркальні духи.

Протікає фантастичний час
і ніщо його не переважить.
Смійся чи лякайся гри гримас —
скривлених кумедних відображень.

Може, упізнаєш там когось:
і людину з визначенням «хтось».
і собаку з поглядом собачим.

Задзеркальним імпульсом розваг
володіє всемогутній маг
і читає сльози яснобачень.

*

Мабуть, вдався фокус чаклунові
бути в ролі добрим або злим.
Лускаються кулі кольорові
і розвіюється дим-недим.

У прозорих айсбергах туману
діє таємничий механізм.
Невловима зорова омана
зрушує із місця вічний віз.

Живить дух ілюзія правдива —
біла й чорна магії мінливі,
сум і радість з одного коша.

Мафія чудес у світлотіні —
випадковість чи закономірність.
А між двох вогнів миследуша.

*

Магія таємного числа.
Місія невидимого кроку.
Блиск алмазів — чар простого скла.
Красномовний знак — моргання ока.

Спритні руки рук — було й нема,
а було невидальце невидне, —
мовби світло вимкнула пітьма,
вполював когось циліндр — не вийти.

Вибухнув букет, як тихий крик,
сяючий обман, мов тінь, принишк,
засліпили феєрверки мови.

Це ж бо треба обдурити всіх.
Сльози пробиваються крізь сміх.
Мабуть, вдався фокус чаклунові.

ТИШОЛАД

*

Здалось, уже ніде немає спасу
і навіть спотикання не минеш.
Шалених днів гримаси й баляндраси
на тебе налаштовують арешт.

А ти ногам дай знати — утікай,
сховайся за незримою горою
і волесвіт розкований вдихай,
щоб залишитися самим собою

і слухати: лозину струнить вітер,
і скрипка гармонійно деренчить —
природна музика — хмільна молитва.

Там, за горою, спокою такого,
що можна покотитися луною,
коли в дзвіночках грім богомовчить.

*

Втікаєш від невігластва й облуд.
Пливеш за квітяною течією
у свій спасенний призабутий кут,
що дихає травною і землею.

І транси теревенів, крикогул
на глибину вчорашню віддалились.
І повернулись голос, зір і слух
пречистої розхристаної сили.

І хочеш — дорожи не дорожи —
тією незавершеною ниттю,
яку промінчик радості ожив

і не розпорошив зіниці блиск,
щоб ти в росу небесну приземливсь
сльозою ностальгійне серце вмити.

*

Так добре, що іскринка ще не згасла
у вогнищі старому і живе.
В самотності інакший вимір часу,
він колобродить, наче не пливе.

Тече — немов стоїть на місці — річка
у небо перелилася вода.
І тиша розповилася космічна
навколо незнищеного гнізда.

А хто тут мешкає тепер тихцем
і ходить у задумі тихим садом —
ніхто не здогадається про це.

Відкриті двері сонячним ключем
до істини тривання світоладу
віч-на-віч, наодинці з промінцем.

*

І чом не появитись у вікні,
бодай би на малу потіху зору.
І чути: в бутлях глибшає вино,
або говорить шепотінням море.

І думати про радощі життя,
і про печалі, і тривогодзвони.
І ждати, що у гості залетять
синичка, стриж, кажан, метелик, коник.

Поділиш скибку тиші на усіх,
хто повернувся з плетива доріг
і, не минаючи твоєї хати,

під час зупинки або на бігу
зіницею наблизив райдугу,
щоб веселково самітникувати.

*

На поетичній світлій самоті
з тобою завжди несамотнє свято
в куточку мальовничому, в куті,
де хочеться мовчанням розмовляти

із гілкою, і квіткою, стеблом,
з травинкою, листочком і росою,
і відчувати ангела крило,
і пір'ячко його над головою.

І стільки тут відкритого довір'я,
що навіть камінці срібляться сірі
і течія ріки — як верболіз —

епічним шелестінням віршомовить.
Нема чого вже квапитись кудись,
коли до тебе поспішає сповідь.

*

Хвилина осяяння припливла
чи усвідомлення живої суті.
Ходив питати воду з джерела
про чистоту, без краплі каламуті.

Під соснами стояв — пахкі такі.
Старий ставок перевдягнувся в ряску,
по ній пробігла зграйка куликів,
мов прочалапала перната казка.

Зустрів зозулю, дятлів, їжаків,
сову побачив на вербі рясній...
Подумав чи шляхи долає втома.

Та безпритульні всі мандрівники,
хіба що носять хатку равлики,
щоб почуватися щохвилі вдома.

*

І випустиш на простір думку власну,
нехай пасеться і углиб росте.
Та чи повернеться колишній настрої,
і ти себе у пам'яті знайдеш?

Бо яблука упали і гниють,
а сливи почорніли і засохли,
горіхи хитрі ворони крадуть
й закопують у землю, вкриту мохом.

Закон доцільності живих повчає
отак когось більш-менш або менш-більш,
і рівновага спокою шукає.

А райська мить між тишею і громом
запульсувала малиновим дзвоном,
мов серце, то тихіш або грімкіш.

*

Дорогоцінний час ціни не має.
Якихось там лиш декілька годин,
мов краплі радості, не вистачає
чи жмені життєдайної води.

Завжди всього замало, поки день,
і забагато, поки щедрий вечір
на мить утаємничену прийде
і ніч у темряву спровадить речі.

А часоголос, що витає скрізь,
бажає: неповторністю світись,
ім'я своє не пробуй загубити.

На відстані пригод від «а» до «я»
триває бал, не обмини цей шлях,
устигнувши на таїну молитви.

*

Нежданих несподіванок клубок.
Мороки біля клопотів провинні.
І неповторні спалахи думок,
хоча усе повторне в світоплині.

Невже інакше бути все могло,
міг інші класти наголоси Логос.
Розплутуй, що потьмарення сплело,
бо кожен сам за себе, не за когось.

Поспівчують, може, або ні
у проклятій, бездушній метушні,
хіба що мусиш на коліна впасти.

А марнота не вірить в чудеса.
І треба стригти голову вівса.
І наколоти дрівець червонястих.

*

З минулого летить до тебе хата
із сірим дощобитим парканом.
І пахне, скільки може, кінська м'ята
світанком, вечором і світлим сном.

Стара черешня, що родила бджоли,
під нею з гавкотом погаслим пес,
на вулиці цигани чи монголи, —
у пам'яті відлунюється стрес

від множини картин навколо суших,
незмовкних голосів, очей видющих,
від пристрастей, якими грає смерть.

Чи ти із натовпом, чи самотинний
молиш до хати рідної уклінно,
бо точить вікна часошкереберть.

*

Один, один, один і наодинці
із небом вітром зірваний листок.
І осінь тріпотить на павутинці,
тримаючи з печалями зв'язок.

І подолавши неосяжний клопіт,
можливо, вчувши межі золоті,
страждає від самотності самотність
на стежці, на гостинці, на путі.

Ловитвою перейняті всі дні.
Міняються місцями «так» і «ні»,
неначе їх одна зв'язала нитка.

І хто поспівчуває, як не сніг,
що на порозі прошептав: «Я свій».
І вдариться об зір тонка сніжинка.

*

Велика і мала життєгодина.
Бракує тільки хвильки на дива.
І найсолодша гіркота калини,
в якої морозець погостював.

Ти знаєш ластівку — Господню пташку
і знаєш демонічність кажана,
і знаєш лагідний укус мурашки...
За них і можна випити до дна.

А по сусідству — золота пітьма —
ти на долоні ящірку тримав
і зігрівав їй серденько у ніжках.

Із крони дерева щось кашляв крук.
Сорока стрекотала вістезвук.
І равлик випускав очисті ріжки.

*

Сховатись, не ховаючись на світі,
і тільки по секрету, тет-а-тет,
зізнатись, що відлюдник і самотник,
вже й не такий страшний анахорет,

у затишку вирощує перлину
і віри в чудеса якісь не йме:
перебиває запах днів полинних
назбираний на диких квітах мед.

І хто до чого має справжній дар.
Придумав клен свій власний календар
і називає сторінками листя.

І любить падолист у повен штиль
берізка ряботінням косохвиль.
І хтось до когось мовби запізнився.

*

Із ким погомоніти — із городом,
куди веде розрадитись душа,
бо чути, як товчуть у ступі воду
і точуть потаємного ножа.

На спокоєм натхненній самоті
перехрестились дві краплини солі.
У вогнищі згорілім золотім
і яблук напечем, і бараболі.

Під зорями вечірніми в диму
червоний соняшник іде в пітьму,
як світла живодайного спаситель.

При місяці розмова мовчазна.
Відлуння тихо слухає луна.
У небо задивився землежитель.

*

Шалених днів гримаси й баляндраси,
і транс теревенів, крикогул.
В самотності інакший вимір часу
під час зупинки або на бігу.

Нема чого вже квапитись кудись.
Подумав, чи шляхи змагає втома.
А райська мить між тишею і громом
бажає: неповторністю світісь.

Хоча усе повторне в світоплині
чи ти із натовпом, чи самотинний
на стежці, на гостинці, на путі.

І найсолодша гіркота калини
перебиває запах днів полинних
на спокоєм натхненній самоті.

МОЖЛИВОМОЖНІСТЬ

*

Пряв свою мітку із шовкової трави
і рятувався від песимістичного нападу
велемовних зичень, таких же порад —
мовчазний, відсторонений, але живий.

Майже не чув звичного опору матеріалу,
розповивались й переплітались думки
про биті шляхи, гостинці, дороги, стежки
і манівці, що в нікуди завертали;

і про щось недосяжне, і ні про що,
яке горобці давно уже процвірінчали,
тільки жоден не здогадається чом.

Де той здогад тепер тихо сидить,
мов набрав у рот мандрівної води
чи у хатці замурувався, як самотній равлик.

*

В руку з руки струми тонкі перетікали.
Усвідомлення свого існування — етнічна грань.
Ні, неможливо пізнати таїну знань,
закритих в бездонні глибини дев'ятого валу

подорожнього, оброслого вітрами моря,
мислю по древу не прочитаєш його
первісний код (о-го-го-го-го-го-о),
підсвічений рясними порошинами метеорів

(зісковзнули, ворухнулися, пропливли
і, не повертаючись, шептали — лови
хіба відлуння у заобрійних океанах);

а швидка уповільненість світлопадіння
темним дзеркалом блиснула на воді,
як від слів кровоточать без слів свіжі рани.

*

Привиділось чи примарилось: гостюють гості
і крізь неждану й ждану душу колись
силкується ухопитись, а чи ухопивсь
за бороду повітряну часопростір.

Яка ще тут може бути вигода матерії?
За землю тримайся, як нема за що.
Тиняється з ложкою дьогтю знайомий чорт.
І частка «аж» частіше звучить у містерії

єдності й протистояння (і запереч),
наповнюється енергією варті незримий меч
і перетинаються «так» і «ні» у серці.

Але нащо це знати, що поряд темнить,
чи на краще вернутися у дитинства мить
і побавитись забутими кольоровими скельцями.

*

А може, не треба було озиратись у вчора
і не викликати важкий затяжний шок.
Чим більша жага пізнання — і ніхто, і ніщо
беззахисне «я» у вічному бунті покори.

Смиренне із тим, що минуло, та запам'ятав
твій зір незабутні риси приязні й злості.
Тимчасовий господар в личині гостя.
І маски настрою — бронзова, срібна і золота.

Розчахнуте дерево привиджується у мареві
і коріння блискавок чіпляється за зірки,
але хто це бачив на свої очі й чув?

Грім набундючений і далі таки говіркий.
Як гриміло, так і гримить між хмарами.
Наживлюй вогонь, нахиляючи громничу свічу.

*

Устрій буття — гра можливостей і заборон.
Аж можна те, що ніколи нікому не можна.
Аж заніколилось все, аж повірити хочеться, Боже,
у гармонію, аж пропадає спокійний сон.

Аж вибору стільки, що не зупинить і забобон.
Аж крапля дьогтю снить бочкою меду.
Аж пожива й нажива ділять поділену шкуру медведя.
Аж з ритмів збивається холоднокровний метроном.

Аж випускає з рук сила неконтрольовану силу.
Аж керована пильність стежить за хаосом змін.
І аж не віриться, що аж підрізані в мрії крила.

Дисгармонія в гармонії — непомітна хвиля розрухи.
Можливо тому і за красою велика туга.
Чекає дозріла луна душі на малиновий дзвін.

*

Божественне і демонічне — воля ярма —
шукають свого загубленого в часах капища.
Де не посій, там і виродиться незнатищо
і викликає осяйну тьму несподіваних оман.

Що ж, отрутою налетіть розквітлий мак
і доля в нього візьме підписку про невиїзд.
Підступний дух обставин силоміць навіє
у головах безпросвітний прозорий туман.

І не знає ніхто скільки кому відпущено
в мить перетворених секунд, хвилин чи годин
зі стручків множини років вилущених.

І хто спадкоємець прихованого відображення
лічби вдихів і видихів, мовного врівноваження?
Над голосом голос. Над тишею тиша. Над плином плин.

*

Сім кольорів випускає на волю райдуга
і вони розчиняються в амальгамі води,
яку неквапливо дзеркальними тінями переходять
тиша і галас, леліяння і наруга,

світлість і смуга, розсипані епізоди фрагментів
роздумів, радощів, відчаю, віри, переживань —
наче без речень існуючі незнайомі слова
або подібні мовчання неповторних портретів

з тих чи інших обставин або причин,
хоч із ними змириш і онімінням кричи,
зі стану в стан не припиняються переходи

імпресій і медитацій, і всепрониклий рух
крутить землі споконвічний гончарний круг,
долаючи вітру, дощу, пилу, вогню перешкоди.

*

Напруга і розслабленість днів летючих
із ритмами намагань, домагань, знемагань.
І як не винести дорогам подяку ногам
за терпенну подорож світом болючим

на ярмарок і з ярмарку, від світанку до вечора.
На зворотньому напрямку перечити не смій.
Поклін порогові, цоб-цобе, воли, стій,
мовчкуваті раби, трударі, ласкою не пешені,

не наділені здогадкою про задоволення насолод,
а навчені набирати покірно води у рот
і впрягатись у віз, і місити дорожню глину.

Не оглядайся ніколи, але озирнись,
там, на відстані хвильки, нуртують скрізь
дні — не дні — напульсовані росяні вина.

*

Думка, а скільки неточностей і перекручень,
у її відхиленні катастрофічно приблизна суть,
мовби переплутав схожістю бджолу і осу
втрачений і віднайдений пульсу ключик,

і накрутив емоцію рацію зусиль,
поки вовки приміряють овечу шкуру,
поки обдурений необдуреного дурить
в ім'я перевернутого відображення краси.

Бо має бути щось не так — асиметрія —
як не оголена пустеля, то дрімучі нетрі.
Шалений шлях готує для метелика свіча.

Непередбачлива (дивуйся) грішна й свята
тисячу разів винна й невинна куряча сліпота
все бачить навколо, але нічого не помічає.

*

Хто секундною стрілкою ловив минуле,
той теперішнє на перехресті часів переймав —
можливості, які є і водночас нема,
мов у тиші заховані всесвітні незмовкні гули —

голосами нашумлений вщерть безсонний вулик
сподівань, сміху крізь сльози, проклять, побажань,
аж струни рве ненаситна мелодіями скрипка-душа,
аж примхи діждалися ублажань і про себе забули

Та невже ж бо очі можуть дивитися в очі
і не впізнавати паралельний світ, астрал,
в якому застряв безвихідний вир червоточин, —

хіба заплакати від болю цілковитого безсилля,
звільняючи з погляду затриману повноводу хвилю,
яку триликий дух трьох часів направ.

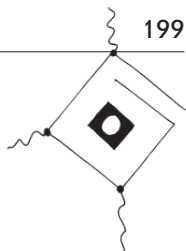
*

Пряв свою мітку із шовкової трави,
майже не чув звичного опору матеріалу.
В руку з руки струми тонкі перетікали
і, не повертаючись, шептали — лови

за бороду повітряну часопростір,
за землю тримайся, як нема за що.
Чим більша жага пізнання — ніхто і ніщо
тимчасовий господар в личині гостя.

Можливо тому і за красою велика туга.
Божественне і демонічне — воля ярма —
тиша і галас, леліання і наруга,

напруга і розслабленість днів летючих,
втрачений і віднайдений пульсу ключик —
можливості, які є і водночас нема.

МІРОВИБІР

*

Поглинутий роз'ятреною грою
у біле й чорне, правду і брехню,
у затишок й пекельну метушню
годиною і доброю, і злою,

яку задала часова орда
і учинила непоправний вибір,
та не спіймав її ніхто на хибі,
сховалась, як у протягах вода.

З простягнутою ти стояв рукою,
про що тебе випадок не питав,
неначе щось страшне на світі скоїв

і милостині від свавілля ждав;
і ще й на вус нічого не мотав,
а вже воно полює за тобою.

*

І знав же, що нема чого чекати,
а все ж терпенно на дива чекав.
Хвилина віддалялася швидко,
щоб вже ніхто не міг її здогнати.

Як той віками вгрузлий в землю віз,
який очікує, мов птаха, лету,
бо він герой одвічного сюжету,
де в давній формі вікопомний зміст.

Хіба марудитись і прикрашати
намистом ще не висушених сліз
марнотне повсякдення, наче свято,

спадкову кривизну ментальних рис,
аби себе у комусь упізнати,
якщо не зараз, то уже колись.

*

Якимось жартом, лайкою крутою
час блуду подорожніх загнуждав.
І треба пильності у всіх кутах
і поза ними з хитрою імлою,

щоб не обдарували, як завжди,
на грані мимохідності і зникли,
і розчинились в просторі, мов крики
чи утікаючі вітри годин;

і не пустили з торбою пустою,
але пустили мить стрімголовою:
як хочеш, начувайся, майся, тьху!

І уповільнюєш свою квапливість,
бо хто не поспішає, той щасливий
серед собі подібних на шляху.

*

А все одно уперто, сліпо віриш
у те, що не обдурює ніхто
і навіть безхребетне порошно,
і вичинка, яка не варта шкіри.

Що зміниться знайомий прототип —
про це посвячені в таємне знають,
лише мовчать, бо за язик карають,
за що і вивітрився голос риб.

Хоч переплутані всілякі міри —
від метушні до маячні зневіра
попереджає оком «не жартуй»

Здається, жоден ангел не сторонній
у найземнішій із усіх гармоній,
коли у слові вже дозрів жар туй.

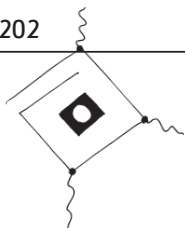
*

Поглинутий роз'ятреною грою,
яку задала часова орда,
з простягнутою ти стояв рукою
і милостині від свавілля ждав

І знав же, що нема чого чекати,
як той віками вгрузлий в землю віз,
хіба марудитись і прикрашати
спадкову кривизну ментальних рис

якимось жартом, лайкою крутою,
щоб не обдарували, як завжди,
і не пустили з торбою пустою.

А все одно уперто, сліпо віриш,
що зміниться знайомий прототип,
хоч переплутані всілякі міри.

ВТЕЧОДІМ

*

Чому від світу хочеться сховатись
чи в пташку перевтілитись малу
і пісеньку із серця вилити, —
щоб легше нападсть обминати злу.

Отак піти світзаочі кудись,
приймаючи таку жорстоку плату.
І каятись за чорний гріх біди,
молитися і зір свій очищати.

Тернова доле, чуєш, прихились
і пригощай чим є, радіти вчись
на самоті віддаленої хати.

Щоб віродух тебе міг упізнати
тепер, сьогодні, завтра чи колись,
коли потрафиш самотникувати.

*

Тернова доле, чуєш, прихились
і дай світлицю рідного куточка,
а це твоя народжена сорочка,
яка тебе оберігає скрізь.

Приніс ти очі всі свої — дивись —
і, як відлюдник, зголосивсь на постриг —
думки тупцюють на порозі — гості —
і пригощай чим є, радіти вчись.

Це магія домашнього багаття
на самоті віддаленої хати,
де ти один й ніколи не один.

Сягнеш рукою в чарівну бесажку
і звеселиш себе і вільну пташку,
що прилетіла в райський часоплин.

*

Щоб віродух тебе міг упізнати
і прочитати повість у слідах,
не покидай тепла свого гнізда
і прибігай до чебрецю і м'яти

тепер, сьогодні, завтра чи колись
і набувайся в просторі по вінця,
притаюйся у келії-комірці
із ланцюжком не виплаканих сліз.

Песимістичний настрій усміхнувся:
на що наткнувся і об що спіткнувся,
хіба би кинув перед тим на карти.

І саме та лірична самота —
вощина соняшника золота,
коли потрафиш самотникувати.

*

Втікаєш від гріхів і метушні,
шукаючи свою високу браму.
У стінах чотирьох прозорохраму
висять портрети роздумів сумні.

До океану спокою і тиші
тебе привів чутливий серцебіг.
Ти вчора був чужий серед своїх,
а нині свій в самотньому розкішші.

На глибину цілющого узвишшя
не досягають глум, омана, крик,
до чого рабський лик покірно звик.

Бо там як на війні, в ярмі, на дні,
а тут колиска злагоди колише
у рятівній хмільній самотині.

*

І ти нарешті з Богом наодинці
без галасу й лукавих зазіхань,
і пужална не чути пастуха,
і шлях до квітки видно кожній бджілці.

В твоєму храмі літа цілий рік
і навіть як зима бринить в сніжинці —
дзвіночки на небесній павутинці
висіюють веселки кольорів.

Немає ночі, тільки осяйні
зірки купуються в росовогні,
і не темніє обрій зоросиній.

А ти в благоговійній однині
зозулю не почув у світлотині.
І пораховані всі ясні дні.

*

Відпущені тобі в одній хвилині
і злет, й політ, й приземлення тверде,
і поле, що твій простір перейде
із терном направці в квітках-косицях.

Не дінешся ніде, це долі гра
і винні дні у цьому і не винні,
бо наростали хвилі у хвилині
і линув, зачепивши око, рай.

Та сіра сірість хоче приручити
думки і ясність щирої молитви.
щоб крила опускалися сумні.

Ці рамки для літання затісні.
Без них ти жертва хижої ловитви.
І скільки того світу у вікні.

*

А там любов пускає в серце гнів.
І вірністю стає незрима підлість.
Темніють роздуми і мрії світлі,
як жертва часу чи кошмарних снів.

Ніхто не годен камінь зла спинити,
у колообігу камінна грань
далека від спадкових осяянь,
з пустого у порожнє перелита.

З добром якимось поєднується лють.
І захищай помешкання свій кут
від темряви, лихого і чужинця.

Душа — це здобич тьми часоножа.
Сіреньку пташку бідолашну жаль.
І втікачів ховає таємниця.

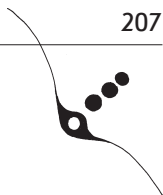
*

Чому від світу хочеться сховатись,
отак піти світзаочі кудись?
Тернова доле, чуєш, прихились,
щоб віродух тебе міг упізнати.

Втікаєш від гріхів і метушні
до океану спокою і тиші
на глибину цілющого узвишшя
у рятівній хмільній самотині.

І ти нарешті з Богом наодинці.
І пораховані всі ясні дні,
відпущені тобі в одній хвилині.

І скільки того світу у вікні,
а там любов пускає в серце гнів,
і втікачів ховає таємниця.

СВІТОМАНДРИ

*

А де ти ще не був, то будь.
А станеш крилодужим птахом
і прилетиш на острів Пасхи,
де коло кам'яних фігур вітри з дощами тнуть.

Кого ти знаєш тут — когось й нікого,
тоді шукай свій інший зорокут,
звільняйся від пророслих у свідомість пут,
проси тебе вести дорогобога,

аж на край світу або ще кудись,
на острови, хоча би на Зелений мис,
напахчений хмільним туманом або димом,

чи у Єгипет, в тінь незрушних пірамід...
Коли тебе спіймати хоче світ,
що випало на долю пілігриму.

*

Що випало на долю пілігриму —
і стелиться далека путь.
суєтність, сутність, подорожня суть
і зазнає шаленого екстриму.

Але не чути світло як летить.
Сидиш за склянкою вина у Сарагосі
з печальним рицарем і світла осінь
запам'ятовується, мов найкраща мить.

А далі відстані, спішить всесвітня метушня
в Стокгольм на празник найтривалішого дня
із масками, із гримом та без гриму.

На тебе схожий гість себе не впізнає.
Можливо, це і ти насправді є...
А найкоротша стежка аж до Риму.

*

А найкоротша стежка аж до Риму.
Комусь махни рукою і мандруй.
І зустрічі розхристані пильнуй
проникливими, пізнавальними очима.

Чи навмання ідеш у напрямках одвічних,
до обрію дороги височать.
І відчиняє браму дух незримого ключа
у кам'яне гірське прамісто Мачу-Пікчу.

Вузькі вичовгані вулички і сходи навсібіч рясні,
притулок тимчасовий інків, небо у стіні,
і нерозбірлива присутність щастя й лиха.

Переночуєш і тихенько утечеш,
заблуканий чужинець з-перед кам'яних очей,
і, як привільний вітер, дихай.

*

І, як привільний вітер, дихай.
Шляхи втягнули в подорожню гру.
І перекотиполе пре за виднокруг,
неначе випустив його із міха.

В Афінах, мабуть, дозрівають афини — чорниці.
У Цюріху відоме озеро прозоре аж до дна.
У Франкфурті опісля шостої нікого вже нема.
А в Альпах бджоли мед збирають по краплинці.

Куди котитися — в чотири виміри богосторін.
І зустрічає кораблі у Мальті дзвін.
У Габрово, як завжди, повно сміху.

Затримуєшся в Відні та на кілька днів,
весь у вікні, немовби щось на світі загубив
неждано, непомітно, тихо.

*

Неждано, непомітно, тихо.
І може, ти щасливий кочівник.
Обточений планетними вітрами лик.
Шляхами переповнений непереможний вихор.

В яких ти нині обертаєшся світах,
бо невідома ця земля — incognito, ще й terra.
Бразильський карнавал у Ріо-де-Жанейро
і танцювальних ритмів круговерть крута

аж двадцять п'ять годин — така доба,
а звідти скочити у Сетубал
на марочний портвейн у португальським виносектрі.

І в очі, щоб заплющитись, дихне солодкий сон
й присниться сяючий індійський слон,
хто насотав на ноги тьму безмежну кілометрів.

*

Хто насотав на ноги тьму безмежну кілометрів,
йому і не набридло вештатись, тинятись далі.
З музею воскових фігур занесло в Таллінн,
в музей чортів, напевно, для моменту.

До вибору — рогаті та безрогі, копитаті,
хвостаті та рийкаті, волохаті, лисі.
Чорт знає, нащо колекціонують бісів,
які живуть в болоті, хаші, у печері, навіть в хаті.

Не маєш настрою із ними розмовляти ні про що,
але вони чіпляються, доскіпуються чом —
поріддя одержиме, з духом смерті,

навколо біситься, лукавить, заграє —
нечиста сила пекла, що у чистій силі є
земних химерних шляхопереплетень.

*

Земних химерних шляхопереплетень
мета і грішна, і свята.
В Руані знову свято живота.
І вже ніхто не буде животіти так нестерпно.

Живіт — увесь навколо світ.

Живіт — це голодовеління.

Живіт — покара і спасіння.

Живіт — а ви собі живіть

сто літ, а може, трохи більше,
залежно від гармидеру чи тиші,
від часу в просторі, — поживну мить ловіть.

І головне — наїстися від пуза дзвінко,
аби думки у дрімоті загусли мілко,
немов потрапили в солодку сіть

топонімічних назв — негаданих домівок.

*

Топонімічних назв — негаданих домівок —
у кожній хвилику щастя пережив,
та вітрочас усе розпорошив
безповоротно, безтурботно і грайливо.

Ти в чорній Африці на день пропав
як мешканець, абориген земної кулі,
а там держава капуцинів в джунглях,
звичайно, зі свідомістю захланних мавп.

Тебе знайти — шукали у пустелях Гобі й Наски,
а ти петрогліфи читав в Тібеті, наче казку,
в Буенос-Айресі терпів папужий крик,

анфас твій бачили в Манілі і на Криті,
а ще в Австралії — країні ящірок й термітів...
І все ж твій слід в якомусь місті зник.

*

І все ж твій слід в якомусь місті зник,
хоч не зникав ніколи, і непоказний, і гордий,
мов заслужив мальтійський орден
за щось, але за що — не знає жоден мандрівник.

Де ти сьогодні і куди тупочеш путь,
чи Біблію, зачитану аж до дірок, гортаєш звикло.
Поки в ліванському містечку Біблос
в колодязь сходи, мов до істини, ведуть.

Поки на світі є коломийковий Прут
із містом, що не випускає з кола твою суть,
і можеш помолитися, годино.

А слід лишився таємницею землі,
його покликав вічності політ —
і зринув, як із вогнища букет іскринок.

А де ти ще не був, то будь.

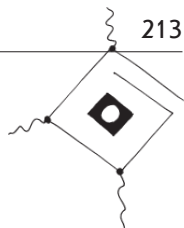
*

А де ще ти не був, то будь,
що випало на долю пілігриму.
І стелиться далека путь,
а найкоротша стежка аж до Риму.

Комусь махни рукою і мандруй,
і як привільний вітер — дихай.
Шляхи втягнули в подорожню гру
неждано, ненароком, тихо.

І може, ти щасливий кочівник,
хто насотав на ноги тьму безмежну кілометрів
земних химерних шляхопереплетень,

топонімічних назв — негаданих домівок.
І все ж твій слід в якомусь місті зник,
і зринув, як із вогнища букет іскринок.

ОВАЛОКУТ

*

В пустелі блуду і блукань
вмикається синхронно всюди
інстинкт щоденних уникань
чогось не бачити, не чути.

Не знати того, що не знав,
і не здогадуватись що це.
Та хто сказав, та хто вгадав:
морока скаржитись мороці.

Добро повірило добру.
І доля починає гру,
на перший погляд, незрадливу.

І ти мовчиш, і я мовчу.
Бо щось пізнав, збагнув, на диво.
Хоча не видів і не чув.

*

В пустелі блуду і блукань
у масці ласки ходить гнів.
Година тягнеться гірка.
Бо на війні як на війні.

Не знати того, що не знав.
У тому є невтомна втома.
Велика істина одна:
овальність — ідеальна форма.

Добро повірило добру
і помилилося думками,
і вилетіло у трубу.

І ти мовчиш, і я мовчу
між тими гострими кутами,
коли у ступі тьму товчуть.

*

Вмикається синхронно всюди
старий зв'язок добра і зла.
Зайти далеко і вернутись —
це навіть вище, ніж талан.

І не здогадуватись, що це
тобою вперто так веде.
На кожному новому кроці
стрічати грішне і святе.

І доля починає гру
жорстоку або жартівливу
у крузі й вийшовши за круг.

Бо щось пізнав, збагнув, на диво.
А ті два камені примхливо
до побіління збіжжя труть.

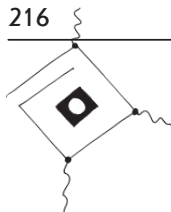
*

Інстинкт щоденних уникань
неначе у магнітнім полі.
Та лініям в твоїх руках
ніколи не втекти від долі.

Та хто сказав, та хто вгадав,
що ця земля — відлуння раю.
Вогню живого жде вода.
Неспалена любов карає.

На перший погляд, незрадливу,
але можливу путь мінливу
перемовчу, перекричу.

Хоча не видів і не чув,
а чув і видів племінливу
на перехресті доль свічу.

СВІТЛОЖАЛЬ

*

Мені всього на світі жаль.
Собаки, пташки і людини.
Добіглої кудись хвилини.
І вічний камінь спотикань.

А що у світі не жалію,
хіба чутливого себе,
хто мухи наглої не вб'є
і вірить у рожеву мрію.

Дивлюсь, як літо догорає,
і листя танець розпочне,
неначе на порозі раю.

Натхненні барви світлогрою.
І музики шкода п'янкої,
що ніжно слухала мене.

*

Коли болить мене душа,
то серцю вже не до забави.
І зайвий еротичний шал
вулканної хмільної лави.

Коли сльоза пече надію
і витерпіти мусить нерв,
я думаю, що світ світліє
корінням й кронами дерев.

Можливо, вже не той, що вчора.
Ба і минуло скороднів!
Всього натерли часу жорна.

Та радості й печалі стільки —
однакові дві павутинки
у морі плінних кольорів.

*

Коли не можу обійти
ні болю рани, ні образи,
мене, наївного, прости
за те, що кинув виклик часу.

Чийсь тривоги, безнадія —
вони водночас і мої.
Випроби терном, буревієм
і самосудженням своїм.

А хто поспівчуває горю?
Хто руку бідному подасть?
Хто вилікує думи хворі?

І може, я комусь і лікар,
добром лікую замість ліків,
а люди думають: це мазь.

*

Коли чомусь радієш ти,
чи знаєш, що комусь і сумно?
І хто з вас грішний чи святий?
Хто справді мудрий чи бездумний?

А ближній зовсім не радіє,
його похмурий стан веде.
І з кожним кроком він маліє,
зате сльоза усе росте.

Чи задоволений порядком?
А що ж бо ще спаде на гадку?
У порівнянні завжди суть.

Тому напівпечальна радість,
її в очах тихцем несуть,
щоб не було незручно правді.

*

Мабуть, навколо щось не те.
Або вже й те, але не видно.
І не відомо — перейде
чи ні непевність ця огидна.

Блищить, але не золоте
усе, аби чомусь блищати.
І грішне вилилось в святе,
аби поняття підмінати.

Та жаль мені, так жаль краси,
що до гармонії нас кличе
не потрясати, а трясти.

Зачарувати і сказати «ах».
І звісно, винна в цих гріхах
симетрія й асиметричність.

*

Немає дива, трепетання.
І є, лише не знати де.
Немов сховалося моргання.
Поділось десь і не знайдеш.

Гармонія така моя.
Я вірю сліпо у світання,
коли Всевишнього ім'я
молитва промовля мовчанням.

І тільки той нестерпний жаль,
мов заворожений, зі мною,
як дощ і вітер, холод, жар.

І радше згоду, ніж протест,
приймаю свій в дорозі хрест,
вповитий чистою сльозою.

*

І вдячний на дорозі я
за те, що бачу, відчуваю,
як пристрасть доброго царя
шахофігури розставляє.

А в тих фігур закритий рот.
Бо гра є гра, така умова.
І жаль мені отой народ,
що згублену шукає мову.

Ошуканий, але стійкий,
на біль терпенний і думки,
за що і називають богом.

А переважно всі ніхто.
І як вгадати хто є хто
навколо хліба золотого?

*

За клятий камінь спотикання
я дякую: якби не він,
не зміг би дорожити гранню
пізнань, що має життєплин.

У кровообігу напруга.
Неначе випав раптом сніг.
Мені жаль ворога і друга
та безнадійних душ усіх.

І тих шкода, хто до мети
утомлений невтомно йти,
летить, чвалає, шкандибає.

І спотикається, мов кінь,
немов його злякала тінь.
Лише коли ніхто не знає.

*

Мені всього на світі жаль.
А що у світі не жалію,
коли болить мене душа,
коли сльоза пече надію?

Коли не можу обійти
чийсь тривоги, безнадію.
Коли чомусь радієш ти,
а ближній зовсім не радіє.

Мабуть, навколо щось не те.
Блищить, але не золоте.
Немає дива, трепетання.

Гармонія така моя.
І вдячний на дорозі я
за клятий камінь спотикання.

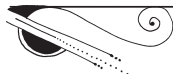
МІСЦЕТЪМА

На світі вільно, але й дуже тісно,
під сонцем місць є вдосталь і нема.
Кричить душа — не чують — та хоч трісни.
Навколо світла повно, але тьма.

Навколо світла повно, але тьма,
іти не видно, бачиш, що не бачиш.
Та нитку Аріадни ти тримай
і не заблудишся, і шлях означиш.

Кричить душа — не чують — та хоч трісни.
Волай, але волення ті дарма.
А вовча пісня страхітлива, звісно.

Під сонцем місць є вдосталь і нема,
але якесь потьмарення ума
шукає у чужих світах вітчизни.

ЖИВОЗНАК

*

Шукає живописність правди правд,
аби побачити й переконатись,
що неможливо таїну пізнати,
як в райським яблучку гіллястий сад.

До кого тягнеться наївна щирість
у дикім полі запустіння душ,
окрилиться надією, як вуж,
і полетить, як скине з себе гирі.

І виміє заховані піщинки
у мовчазливих сірих берегах
ріка непогамованих хвилюнок.

З піску золотоносного навгад —
щоб не втопилась істина в боргах —
боги комусь кидають соломинку.

*

І пощастить тому, хто творчо жив
і дух його ловив медову хвилю,
в мелодії розкованого стилю
свою він душу не розпорошив.

І відчайдушно, рвійно і натхненно
у дозріванні ранніх кольорів
азарт думки з чуттями переплів,
як вихор сонячного веретена,

вмокнув перо в чорнило тьмозелене
чи пензель в росовимір золотий
за покликом зворушеної теми

і на папері щось наворожив
про сокровенні сповіді богеми —
живопису забарвлений мотив.

*

Нехай це і тайнопис сповідань
у плині поетичної молитви,
сполуки звуків в знаки перелиті
з'являються й зникають, як вода.

Помилок, болю, відчаю, зітхань —
луна й відлуння дзеркала, мов крику,
І шепіт розколисаних відбитків,
і слово за півкроку до порхань

думок саможертвних перелітних,
помічених у тім, що непомітне,
мов дощ в дощі або у димі дим.

І зріє порівняння трепетливе,
бо димом пахнуть медовинні сливи,
а це уже прихований інтим.

*

А живописець — він поет гріха
небаченої барвами пожежі,
в якій згоряє слів, думок одежа
і проклята енергія лиха.

Із яблучком стихійних попадань,
коли усі нараз влучання марні,
навіє щось німуючий гербарій
і спогади розчервоніють грань.

Між злотоправдою чужих і рідних
читає краєвиди місяць мідний,
як запорошений містичний текст.

І перехожим, хто живе для літер,
кому напише долю часовітер,
здається, вистачає перехресть.

*

Шукає живописність правди правд.
До кого тягнеться наївна щирість,
і виміє заховані піщинки
з піску золотоносного навгад.

І пощастить тому, хто творчо жив
і відчайдушно, рвійно і натхненно
вмокнув перо в чорнило тьмозелене
і на папері щось наворожив.

Нехай це і тайнопис сповідань
помилوک, болю, відчаю, зітхань
думок саможертвонних перелітних.

А живописець — він поет гріха
із яблучком стихійних попадань
між злотоправдою чужих і рідних.

СТРУМКОВЕРТЪ

*

Кудись біжить тонка душа струмка,
дзвенить потоком, оком водограю.
А чи сама себе наздоганяє,
глибока та безвимірно мілка.

Її прозора десь веде рука,
а може, не веде ніде, втікає,
але куди ніхто того не знає,
як течія повільна і швидка.

Метелики вискакують з ріки
і відбиваються у ній зірки,
і риби тихо воду б'ють хвостами.

І квапляться кудись рясні струмки,
аби не застоявся рух стрімкий
і відчинялася небесна брама.

*

Наділені рухливими думками,
мандрують пейзажі багатоликі.
І зрошують вогнисті крапельники
дзеркальні звуки, що стають словами.

Материки щавлю і материнки,
і зілля всякого пахкі травинки,
і конюшини, що аж розцвіла,
вода посіяла і понесла.

А коловерть струмує — світ у світі —
про що мовчить велика таїна —
і не змінити, і не зупинити.

Струмки вертаються до джерела,
бо ще куди несамовито бігти,
летіти на енергії крила.

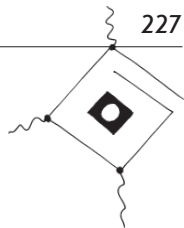
*

Кудись біжить тонка душа струмка,
а чи сама себе наздоганяє.
Її прозора десь веде рука,
але куди ніхто того не знає.

Метелики вискакують з ріки,
і риби тихо воду б'ють хвостами.
І квапляться кудись рясні струмки,
наділені рухливими думками.

І зрошують вогнисті крапельники
материки щавлю і материнки,
і конюшини, що аж розцвіла.

А коловерть струмує — світ у світі —
і не змінити, і не зупинити.
Струмки вертаються до джерела.

ОКОГЛИБИНА

*

Навіяв вітрочас віталістичний настрій,
і світ похмурий сонця світ перепросив.
За півсекунди розчинились сірі хмари.
І за секунду празник був життєвих сил.

А мить нагострює на всепроникність очі.
І хоче бачити щасливий плин облич.
І навіть що не видно, за єством емоцій,
за пеленою, за туманом світла свіч.

Але туди не досягає ясний зір,
хіба що покотитися сліпій сльозі,
щоб освітити тих, хто завжди непомітний.

І впізнаєш, і кожную правду пізнаєш,
хто друг і ворог — подарунки заповітні
на святі радості, яке не має меж.

*

І спокушає таїною простір ласий,
притишений і гомінкий, мов рух ріки:
пізнай мої стежки, шляхи, гостинці, траси,
немов прасовані у пуп'янках квітки.

Незримий камінь ріки і дороги точить
і відшліфовує зв'язок дзеркальних слів.
І думка думку перегнати завжди хоче,
бо їхні швидкості Всевишній переплів.

А за плечима вже і половина світу.
Боятися чогось — хіба морозу в квітах,
аби живий вогонь зненацька не погас.

І сталося, що сталося в світобудові:
троянди гострий пазурець в руці зав'яз
і спалахнула крапелька стрімкої крові.

*

Витоншує нечувані глибини слуху
відлуннями відлунь луни жива луна.
Верба цвіте, і ароматні хвилі духу
як дар приймає нескінченна далина.

Лише найдовші дні стають чомусь коротші,
і кінські сили обертаються на джоулі.
І сльози знову наворачуються на очі,
як найтихіші, найніжніші, світлі болі.

Обставини сильніші, їх нежданий збіг
і викликав ілюзію мережива доріг,
де здоганяє власний серцеспів колібри.

І справді виходу нема, бо хоч-не-хоч
і викаблучується веселковий дощ,
якого прослуховує до дна повітря.

*

І задумам, і роздумам бракує звуку,
аби не тільки ближній — дальній щось почув
про радість і печаль, про легкість і про муку
і в темряві запалену живу свічу.

Що буде завтра і позавтра, і відтак
не знає навіть унікальна дощопам'ять.
І саме та пірне в глибини самота,
щоб винести з безмежжя філософський камінь.

Притульно-безпритульний час по колу йде,
торкаючись обжитих і порожніх мушель,
і кожного зерна й насіння, що цвіте.

І щось чекає того, хто нехотячи
або свідомо рівновагу гріх-порушив,
а каяття не сповідається, мовчить.

*

І чи краса не перетвориться в гримаси,
коли її зима крижинкою засклить
в мінливому, непередбачливому часі.
Тому не бачать очі — серце не болить.

Метелик-одноденка вічність всім пророчить,
та оживає буревію вир чи стовп.
Немає виходу — заплющуй погляд творчий,
передивляйся день і ніч калейдоскоп.

І на якій проясненій сказати мові,
що змила доторки й сліди стихійна повінь,
і залишилась тільки простота свята.

Немов не дочуває жарту «зупинися»,
і пух народжує кульбаба золота,
щоб запримітила всевидяща зіниця.

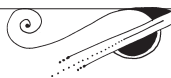
*

Навіяв вітрочас віталістичний настрій.
А мить вигострює на всепроникність очі.
І спокушає таїною простір ласий.
Незримий камінь ріки і дороги точить.

А мить вигострює на всепроникність очі,
витоншує нечувані глибини слуху.
Лише найдовші дні стають чомусь коротші.
І задумам, і роздумам бракує звуку.

І спокушає таїною простір ласий:
що буде завтра і позавтра, і відтак,
і чи краса не перетвориться в гримаси.

Незримий камінь ріки і дороги точить.
Метелик-одноденка вічність всім пророчить.
І пух народжує кульбаба золота.

ДИВООВИД

*

Всілякі виміри, але один є — дивовижжя,
коли його у сірих буднях помічаєш,
і навіть, якщо ти його не видиш,
це диво є немов його немає.

І вечоріє, і світає на планеті.
У захваті від красозмін птахи, пташки і птиці.
Не обривається видовище концертів.
Заслухався, зачудувався, задивився.

Іскрить роса, цвіте у полі мак,
стежки собі обрали дощові й джерельні води
і неповторний кожен злак.

Але чому протерлись в когось слух і зір
і звично стало у раю земній красі.
І як вернути всемогутній подив?

*

Всілякі виміри, але один є — дивовижжя,
як від захоплення аж забиває дух,
немов ти в піднебесному узвишші
в пориві лету, що не вщух.

І вечоріє, і світає на планеті,
а ти дивуєшся, і диво з див
вчаровує в душі поетів,
кого ще час ганьби не приземлив.

Іскрить роса, цвіте у полі мак
і так невідворотно сумно, що згасає
його корона, мов за цвіт вогню п'ятьма карає.

Але чому протерлих в когось слух і зір,
і, як на зло, побільшало у світі дір,
і подив дивуватися чим має.

*

Коли його у сірих буднях помічаєш
хоча би крапельку отого дива,
то не прощаєшся з прожитим днем, усе прощаєш
і відчуваєшся щасливим.

У захваті від красозмін птахи, пташки і птиці,
у кого нелукава ще душа є,
захована у погляді-іскринці,
яку хвилює і зворушує цей світ, вражає.

Стежки собі обрали дощові й джерельні води
у глибину фантастики природи.
Сьогодні в завтра приголомшено мігрує.

І звично стало у раю земній красі,
чужих і рідних не впізнати голосів.
Що не дивується ніхто — нікого не дивує

на дивовижній часовій осі.

*

І навіть якщо ти його не видиш,
ідеш до нього по дорозі ковзко —
це диво зустрічати очі вийде
і викличе думок легкий струс мозку.

Не обривається видовище концертів,
але чомусь не радують обнови,
на роздоріжжі вибору життя чи смерті
до себе кличе загадковий дивоовид.

І неповторний кожен злак,
напевно, мріє про насінні визрілі польоти,
стає частинкою єдиного крила.

І як вернути всемогутній подив
у часопросторі нашестя зомбувань і кодів,
де гармонійний подих зла.

*

Це диво є немов його немає,
воно чутливий має нерв
і тільки того обирає,
щоб перед ним, схвильований, завмер.

Заслухався, зачудувався, задивився —
зіниці в краєвиди перелив.
На мальвовому дереві спинився,
у човники долонь джмелів ловив

від нічого робити, бо хотів байдики бити,
і насолоджувався волею до дна,
бажаючи надихатись — нажитись.

І думаєш, розкований, розкутий:
як міг до тебе овид дотягнутись,
щоб спокусила дивом далина.

ДАРОСПАСЕННЯ

*

Буденний мотлох марноти:
бажаннями щохвилі жити:
горіти й тліти, їсти й пити,
лукавити в ім'я мети.

Проходить через серце вісь,
у кого є насправді серце.
Допоки пульс не перетерся
і випробовує на міць.

Та є утіха, коли плачеш —
пускати в очі сонцезайчик,
щоб вберегтися від марнот.

А ти немов не помічаєш
незмірний океан печалі.
А кроки лиха — хаос нот.

*

А кроки лиха гучнотихі —
навиворіт нутро думок.
Оце і є вхідний квиток
у пекло лицемір'я й пихи.

Лякається людини сміх.
І перевертням не до скону.
На натовп молиться ікона
і просить схаменутись всіх.

Але гальма немає стрим,
як виходу рухливий дим,
коріння, щоб здогнати крону.

І люта лють уже не лють,
бо всюдисущий вічний бруд.
І кожен грішний не гріховний.

*

І кожен грішний чи святий.
Нема на те якоїсь ради.
Продовжуються дивомандри
у райський сад із пустоти.

І пейзажі у краєвидах.
І вітражі, і міражі.
Самоочищення душі,
коли руйнується огида.

І так, напевно, повелось,
щоб хтось затінював когось
і нагнітав безмежний клопіт.

Ідуть великі та малі,
хто у дорозі уцілів.
Веде сліпий їх кровообіг.

*

Веде до істини безвихідь.
Бо що вести ще і куди.
Нестерпні жар і холоди.
Печальні історичні віхи.

І хто в дорозі терну вижив,
де ногобосо перейшлось?
Чи просто каятись за щось,
як леви не дрімають хижі?

Обізнаний і вже погрішний
із древа плоду пізнання
ти внутрішній і навколишній.

Мовці дохідливої мови
і не здогадуються хто ви.
А хто між двох таємних «я»?

*

А хто між вівцями вже вовк,
але з подобієм не вовка —
таки якась головоломка,
щоб відгадати чия кров.

Щоб мучився головоломець,
чому панує метушня,
але немає повстання.
Є тільки війни міжусобиць.

І зведена ж бо нанівець
роль невибагливих овець,
що не здогадуються — вівці.

Покаєшся, але за що.
І чи доскіпаєшся чом
прийняв за родичів чужинців?

*

Прийняв і зрадив боговіру.
Покара ж бо не обмине.
Це небезпечна гра з вогнем.
Порушення святої міри.

Таємний радник досвід твій
поводиться, мов переможець.
Та молиться сумління: Боже,
почуй його у голові.

Там серця б'ється світлодзвін.
Беруть той стукіт кришталевий
у пазурі вовки і леви.

Мінливий світ неволі волі,
фарбований у різний колір,
підступно поглинає тлін.

*

Підступно, наче тінь, замовк.
Не відаєш що і казати.
І чи під силу розгадати
заплутаний в дорозі крок.

І не замкнути на замок
твої швидкі думки і мрії.
Вода потерлась об повітря.
І подорожній трохи змок.

Кого боятися — нікого.
Хіба лише себе самого,
хто із минулого прибіг.

Бажаючи нових okazій,
кидає виклик рівновазі,
мінє совість сміх на гріх.

*

Мінняє і мінняє шкіру
марнотність, мов хамелеон,
і не ховається у сон,
а у оманливу довіру.

Переливання кольорів.
То появлятись, то щезати.
І шито-крито відрікатись
від доморощених гріхів.

Якийсь розсіяний туман,
немов медитативний стан,
не можна пульс концентрувати.

А він скидає ясність барв.
І як просити кару кар
простити волю виживати?

*

Простити чи таки судити
за помилку, невірний крок?
Отак стоїш між двох думок,
щоб від напруги спопелитись.

Дослухайся своїх чуттів
на ostrішку перестороги.
Не слухай демона страшного,
його промови золоті.

Бо пробують тебе на згубу
вогонь, вода і мідні труби,
дарована найменша мить.

Чи може бути доля злою?
Чи перемога над собою
за гріх вини тебе болить?

*

За гріх вини, що у молитві,
сльоза змиває клятий бруд.
Така земна марнотна суть
в непогамовному повітрі.

Але у кого запитати
чи з похибками та вага.
Самоочищення жага.
За гріх відхилення розплата.

І хто кого вже поневолив,
ніколи не казав «ніколи»,
але двоїтись знав коли.

І виживай в театрі драми
між фарисейськими думками.
Лукавим чином Бога зли.

*

Лукавим оком усміхнувся
тобі двійник, мовляв, тримайся,
бо навкруги спокуси ласі,
лише веди за вітром нюх.

І не втрачай здоровий глузд.
А як втрачаєш добрі мислі,
то пригасає світла швидкість
у зміні мінуса на плюс.

А флюгер крутиться кривий.
І божевільне та безбожне
псування риби з голови.

Чи шкодувати будеш, може,
що має намір час тривожний
змиритись з тим, що справді є.

*

Змиритись з тим, що не вернулось
і кануло у забуття.
Когось настрашило: затям!
Приснилось тишею і гулом.

Про гіркоту меди мовчать.
Струна весни струмком вібрує.
Полонить слух: всю гаму чує
душа скрипичного ключа.

Торкнулось борошно води.
І хлібу хочеться рости.
Бо сенсу іншого немає.

Кують зозулі осяйні
у віддзеркаленій луні.
І невблаганно мить втікає.

*

І невблаганно все забулось,
що вже було, що не було.
Неначе снігом замело
і світ краси перевернуло.

Оговтатись би на хвилину
від непоборних порохів.
Але порадики лихі
ділити схильні і провину.

Та частка лєвова одна.
Її сторожить сатана.
І кожна мірка в іншій мірці.

Забути зло, йдучи на «ви»,
аби дурну пролити крівцю.
І пригадалося: живи!

*

І пригадалося чомусь.
А що й навіщо пригадалось?
Отак ні сіло і ні впало.
І хоч собі мотай на вус.

І хто ж насправді ти, і хто ж?
Немовби тикнув в небо пальцем.
Набридло бути сіроманцем.
Сумним відлюдником також.

А до людини — лиш півкроку.
Але ця відстань — власність року.
Агов, не поле перейти.

А так би свята зачерпнути
надовше, скільки може бути
буденний мотлох марноти.

*

Буденний мотлох марноти.
А кроки лиха гучнотихі.
І кожен грішний чи святий
веде до істини безвихідь.

А хто між вівцями вже вовк
прийняв і зрадив боговіру,
підступно, наче тінь, замовк,
мінє і мінє шкіру.

Простити чи таки судити
за гріх вини, що у молитві
лукавим оком усміхнувся?

Змиритись з тим, що не вернулось.
І невблаганно все забулось.
І пригадалося чомусь.

СОЛОГОЛОС

*

Зайди дорогою у словохрам
і помолись, поки роса іскриться,
мов райдуга, в глибоких кольорах,
і тиходзвін іще не приземлився.

Такі тут барвоперли мерехтять,
що гріх хоч зором розкіш не торкнути,
і крізь кристал магічний все життя
зирнути аж до ниточки прасуті.

І вразитись: стрімкий словесний сплав
тримає у собі світобудова,
яку хіба що дух перепливав

через світлозатемнення тепла,
зачав і виростив дерева мови.
Водночас в світі всі звучать слова.

*

Говорить скрипка мовою струни,
фонічні луни, лунні перегуки
у далину мандрують з далини
не розпорошені живлющі звуки

дошу і снігу, грому і трави,
струмка, джмеля, метелика чи пташки,
ядра кульбабиної голови,
мов блискавки, і трепету ромашки.

Ці говори, кружляючи, живуть
і омузичують мовчазну путь,
заряджені шуканням космогоній.

Зустрілися небесне і земне.
І сплять слова в колисках прафонею,
бряжчать чи виграють, дзвенять чи дзвонять.

*

Нуртує голосисте хороморе,
неначе звукохвилі переплів.
Невідворотні чари мовотворень
виросшують зіниці новослів.

Вони уже наповнюються світлом,
ще мить якась і очі зацвітуть,
пробуджені космічним струмовітром,
щоб плакати й радіти там і тут,

і за велінням таємничим знову
лексемами очуднювати мову,
яку із вуст Всевишній проливав.

І вздовж, і впоперек по всьому світу
розсіяне ціпке насіння літер.
І мова мові родичка жива.

*

І ось ти сяєш, мово промениста,
з усіх сторін, немов глибинний дзвін,
і гомонять синонімічні гнізда
цей безперервний вічний словоплин,

в якому не згасає сонцеватра,
лунають давні мантри з грані в грань
коралів, дукачів, герданів, згардів —
мелодій сологолосу послань

до тих, хто хоче чути небокрай
і вгадувати травень свій, чи май
в гармонії зарощених півоній,

і відчувати злилу світлотінь,
коли дві думки «так» і «ні» в путі
одна одну ніяк не наздоганять.

*

Якби ж то тільки саява було море,
й не множились терновища гріхів,
і горе не вело ще більше горе,
а слово чорне — наслання лихі.

Якби не сатани отруйдами
безбарвні та заманливо нірванні,
то не було б смертельної пітьми
і не пекли б ворожі заклинання.

Та, дякувати небу, слово біле
рятує душу і провинне тіло,
і око відкриває райський сад,

а там, поки хробак не пробудився,
росина до роси не набіжитья,
як в музиці магічний звукоряд.

*

І слухаєш дощинок камертон,
що падають на сховані цимбали
у травах і у гілколисті крон,
безшумним полум'ям ледь-ледь підпалені,

як вишеньок зелених ряснорій
на вітрі витанцьовує піано,
і пробиває форте кольорів —
промовистість незримого органу.

Обернені у рух речей слова
спілкуються у спосіб коливань
із теми в тему, наче хризантеми

чи інший загадковий квітоцвіт,
що всім розкажує про мовосвіт.
Вібрують розхвильовані фонemi.

*

Щось жебонить незмовкне джерело
і говору задивленого в праліс
нема кінця, хоча прийшло й пішло,
і в шепіт перейшло, мов крик печалі,

промовлених колись й забутих слів
чи приспаних до часу від поганства,
щоб знову семантичний дух ожив,
як вибухи наївного малярства.

А там ще не наврочені обличчя,
криниця дихає саксофонічно
під впливом місячного ліхтаря.

Приходить ненароком мить прозріння
і світло відділяється від тіні.
І між собою шепчуться моря.

*

Спорідненість знаходять світлі душі
і крила найліричніших послань
щохвилі кличуть до серцезворушень
душевного цілющого тепла.

Хто пастирі — почутим бути спрага,
щоб вигнати дурну, іржаву кров —
передану у спадок грішну магму
й очиститися від брудних розмов.

І наслухатись в профіль і анфас
відлуння вигуків і слів, і фраз,
поки не випила все світло темінь,

й голосова межа своїм мечем
не обірвала сповіді очей
про мовну і безмовну давні теми.

*

А враження таке, що всі німі,
говорять мімікою й рухом жестів
рослини й люди в світлі і пільмі,
мов близнюки, омоніми чудесні.

Коса косу знайшла, мов грань на грані,
а жаль і пожалив, і пожалів,
і варта варт повік повік в тумані
сльозинний сум не згубить на землі.

Сльозо, сльозиночко, сльозинко, слізко
травинки, листя, серця, ока квітки,
щоб дух не скам'янів, ти вибігай,

Котись, як хоче погляд світобога,
розчулуй аж до співчуття тонкого.
І запитай чи це є моворай.

*

І стало тихо так, хоч мак посій.
І світло перемішується з тінню.
І вже не чути жодних голосів
у таємничім барвомерехтінні,

коли живі сполуки кольорів
у тишомузиці щось промовляють,
мов порух брів чи вій, моргань без слів,
щоб ти прозрів й відчув, як проростає

вода ще не пригубленим вином
між дійсністю і дивовижним сном
із дзеркалом мінливих ілюстрацій,

і прокидаються слова, і сплять,
немов наврочені чиймось «я»,
із пульсуванням гімнів і романсів.

*

У слові світ лункий перепливав
і час від часу відкриттям вражався,
що є собі іще якісь слова
з триваючим воанням дисонансів,

як гавкіт псів, виття вовків й коліс,
життя і смерть у розділових знаках,
і перекотиполем час приніс
багатозначні й однозначні крапки,

а чи багатозвучні факти фонів,
де словоточать біси телефонів,
неначе випив душу хтось чи вкрав;

симфонії у вирій відлетіли
і залишилися відлуння хвилі,
коли полонить слух твій звукогра.

*

Високі і низькі усі тони,
і півтони — загадки коливання
не виловленої ніде луни,
хіба підслуханої на світанні

чи ввечері, як тиша світова
вимірює голосову бездонність,
і натякають поглядом слова,
що одномовність — мовби іншомовність.

Бо іноді чомусь не розуміють
одна одну душі дві без надії,
мов розділяє їх стіна дверей.

І, може, через блудну краплю крові
мовці покарані лихим безмов'ям.
І ти говориш до трави й дерев.

*

Одні слова горять, а інші — тліють
і вистигають, кам'яніють враз,
і розсипаються піском в завіях,
і обертаються у вітер фраз.

І поки нипаєш під сонцебогом,
залежить доля від живучих слів,
бо їхнє все, твого вже тут нічого
не на твоїй старій твоїй землі.

І вже не ти напружуєш свій слух,
вони ж бо прослуховують твій дух,
чи не стемнів, не тріснув, не зламався.

І що ж, найбільший ворог твій язик
покласти можуть і на терези.
І сповідаєшся співочій птасі.

*

Тримає ангел око на свічі,
немов на животексті кольоровім.
Скажи якою мовою мовчить
твое незнане самовите слово.

Яка у ньому галопує кров,
чи скаче пульс захопленою риссю.
Між тисячами вимовчаних мов
є і твоя, якою засвітився

цей барвосвіт минаючим світанком
із пейзажами, наче витинанки,
які ще вітер вічності не стер.

І виринають із письма портрети,
а в текстах є підтексти і міжтексти.
І чує мовну душу мовний нерв.

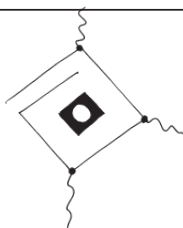
*

Водночас в світі всі звучать слова,
бряжчать чи виграють, дзвенять чи дзвонять.
І мова мові родичка жива
одна одну ніяк не наздоганяє.

Як в музиці магічний звукоряд,
вібрують розхвильовані фонemi,
і між собою шепчуться моря
про мовну і безмовну давні теми.

І запитай чи це є моворай
із пульсуванням гімнів і романсів,
коли полонить слух твій звукогра.

І ти говориш до трави й дерев,
і сповідаєшся співочій птасі.
І чує мовну душу мовний нерв.

РУСЛОГІН

*

Текла собі ріка й втекла у спогад
чи в колообіг, чи в циклічний круг.
За обрій покотилася дорога,
підтримуючи веселкову гру.

За нею вітер біг, аби спіймати
за гриву чи пінисте копито.
І віддалялась від своєї хати,
і видивляла десь нове гніздо.

На березі, який несли стежки,
віясті вії і дощу, й ріки
у переливнім водошепотінні.

І де було русло — текла трава.
А на межі тоненькій сонця й тіні
метелик відчайдушно танцював.

*

Текла собі ріка й втекла у спогад
і в тому спогаді, як в сні, живе.
Чому втекла — запитуй водобога —
не відповість, хоч в дзеркалі пливе.

Немов підводить пам'ять: тихі води
ця річечка в'юнка кудись несла,
і камінці у ній, мов нагороди,
світилися на дні її крила.

Вона гойдалася у колисоньці,
і ластівки спивали з неї сонце,
і душу оживав джерельний дух.

Та вивітрилась, як повісмо вітру,
або сховалась в невидимість світу,
чи в колообіг, чи в циклічний круг.

*

За обрій покотилася дорога,
і висохла її землеструна,
але скобоче подорожні ноги
заблуканої течії луна.

Хлюпочеться і хвилиться, струмкоче
і крапає, крапоче, крапотить,
розплющує свої глибокі очі,
затягує у лагідні нурти.

Прозоре полотно води шумливе
у диханні літаючої зливи,
здається, загубило синій струм.

З самого напівтемного світання
росисте плесо марить річкуванням,
підтримуючи веселкову гру.

*

За нею вітер біг, аби спіймати
відбиток свій у дзеркалі води
ще не розмитий світло-синюватий
і місяцево тьмянозолотий.

І нюхав вітер саяво материнки,
і м'яти кінської пахучу тінь.
І милувавсь, як вічністю хвилинок,
купався в сонці західному кінь.

І наливався молочай під небом,
і плавати хотілось лозовербам,
і срібна риба вихрила хвостом.

І поки ще не виступили зорі,
і я би міг хоч зачепитись зором
за гриву чи пінисте копито.

*

І віддалялась від своєї хати
безшумно, тихо, наче й не було.
І плакала сльоза її срібляста,
в повітрі залишаючи тепло.

Мов заворожена, ім'я забула,
джерелець дзюркотливих спів чи схлип
ця річечка, що вирвалась з намулу,
ця свічечка, що гріла серце риб.

І хто її, втікаючи, поверне?
У дзеркалі, подряпаному терном,
обличчя водобога мерехтить.

Він знає, що гірка утрати мірка,
тому й упала в сліпотемінь зірка,
косою задимів метеорит.

*

І видивляла десь нове гніздо
за мовчазним манливим небокраєм
душа ріки, яку своїм перстом
невідворотна втеча накриває.

І я запитував її: «Куди?»
І я бистрінь її лякав: «Халепа!»
Але мене не слухав бог води,
тримаючи зв'язок з луною неба.

Аж до вечірніх сутінків моливсь
і жаль свій вилив і сльозу пролив,
та на печаль таку життя замало.

Прощаємось на броді хоч-не-хоч
і світимось, як найсвітліший дощ,
той, що німа зозуля накувала.

*

На березі, який несли стежки,
стояв і проводжав за овид хвилі.
Пірнали пил космічний і зірки,
грушки і яблука, що натрусили

повітряні вулкани уночі,
а чи якась, можливо, інша сила,
коли іскриться жорноглибочінь
і височіє місяця точило.

Хмільна волога тягнеться услід
рухливим пейзажам небоземлі
на острівці прихованого раю.

І квапиться кудись цей водоплин,
а змінний струм нуртуючих краплин
ніяк не щезне, хоч усе зникає.

*

Віясті вії і дощу, й ріки
переплелись, мов тихі світлотіні,
або як пальці чи густі гілки,
листки й стеблини у водогонінні.

Дивилась річка крізь туман сльози,
яку ніколи я, мабуть, не витру,
через громові спалахи грози
і те, що дощ вгинається від вітру.

І кожна крапля, як сльоза сльозі,
пробила ненароком слух і зір,
і нащепила за чутливість плату.

Прибула і відлинула вода.
Що сонце випило, те дощ віддав.
І коловерть струмочків не здогнати.

*

У переливнім водожепотінні
метафору віддушина знайшла.
І вдячний я наснаженій хвилині
за хвилі живострумного тепла.

А неба під ногами й головою
вже так, що паморочливо мені,
і сонцезайчики своєю грою
плетуть дзеркала на прозорім дні.

Пісок пересипається в пісок,
коли пересувається твій крок,
іскринками підводна швидкість грає.

І райдуг, чи веселок барвозлет,
що тонко пахнуть, як травневий мед,
ріка і витікає, і втікає.

*

І де було русло — текла трава
стеблиста і листкова в безгомінні.
І вітер там поверхню коливав,
і риба завмирала під камінням

зеленим, щоб привидітись комусь
або причутись в жаб'ячих концертах,
як свисне рак і свій підкрутить вус,
і вуж перелякає всіх до смерті,

бо їх ріка вплела в косу рясну
на повну глибину і далину,
аби не обривалася дорога.

Шумить крило травоброслих крон,
і можна не повірити в цей сон,
хоч у воді хапає корч за ногу.

*

А на межі тоненькій сонця й тіні
до мене тягнеться ріки рука,
і я, вразливий свідок перевтілень,
іще її так близько не торкав,

хоча у неї входив скільки змоги
і тьму разів розпалювалася кров,
коли дрижала радісна тривога,
і аж тепер єдиний раз ввійшов,

умкнувся ввесь розбудженим тремтінням,
аж перебило подих глибиніння
і шкіра віддалася сиріткам.

Мов засиділось літо у дівках.
Ловив я рибу під старим камінням
руками і на щастя випускав.

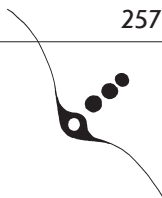
*

Текла собі ріка й втекла у спогад
і вже її ніде не перейти,
і вже вона не впізнає нікого,
вода вогню або вогонь води.

І я вслухаюся у шуми тиші
і знаю, бистрина луни тече,
спіймаю блиски на галузку вишні
і срібні краплі струшу із очей.

Хіба всі винні, що живуть у вирі
і річечку покликав вічний вирій,
і хлюпіт хвиль поглинула трава.

А над руслом — минушістю колиски,
немов над прірвою, ангелик вився —
метелик відчайдушно танцював.

Лєтові́з

*

Це архаїчне торохтіння воза,
немов дорогою крокує грім.
І повно літа унизу й вгорі.
І ще не пахне влюченим морозом.

Ця віковічна музика коліс
із дня у день везе копицю часу.
І вже у русі цім немає спасу,
і вже таких копиць дрімучий ліс.

Я слухаю речей безсмертні сльози,
що відслужили і пішли на віз
у засвітів пратаємничу грань,

чи речі ще не вивітрених сліз,
які так відчайдушно осінь носить
на тимчасових спалахах убрань.

*

А що для рівноваги щастя треба:
аби не змішувалась суть речей,
гострилися запахи перед дощем
і не забрав ніхто поріг від тебе;

щоб вигуляв до втоми стопи ніг
і ледь зігрівся біля ватри сніг,
навчилось вилучатись світло з тіні,
пробилось крізь потьмарення прозріння.

Із хати виніс, що нажив, під небо,
багатства того — мов наплакав кіт,
Хіба позаздрить чорно білий світ.

І небу показав: так жив, як міг.
Яка у пташки сірої потреба:
води краплина, гілка, пісня, сміх.

*

І попросив дощу, щоб вмились речі
від порохів для свічення добра.
І може, викотить зі сріблом глечик
нажита щедрих образів гора.

Ізношені, але ж мої, сумні,
ці сорочки крилаті й стерті мешти.
Я темні латки бачу осяйні
мого майна після часоарештів.

І теплі, світлі, як серпневий вечір,
уривки колекційних кращих речень
я проживаю, наче винний хміль;

і майже забуваю мати сили
провітрювати, би не задушились,
старі купюри, щоб не з'їла міль.

*

Якби ж не вицвів і вернувся з Лети
годинник золотих життєхвилин,
не знав би я година та коли,
по листю і звіряв би часолети.

Той мій зелений в білих квітах светр
зі мною був би, грів би речі сліз
і не пішов би в задзеркальний ліс,
і не лишив би спогади портретні.

На серці зморшки не було б мені
і я б не рахував веселі дні
за помахом печальної хустинки.

Наскільки воскресє живоплин —
який же може бути землетлін,
яке прощання з пульсами хвилинок!

*

Це архаїчне торохтіння воза.
Ця віковічна музика коліс.
Я слухаю речей безсмертні сльози
чи речі ще не вивітрених сліз.

А що для рівноваги щастя треба:
щоб вигуляв до втоми стопи ніг.
І з хати виніс, що нажив, під небо
і небу показав: так жив, як міг.

І попросив дощу, щоб вмились речі
ізношені, але ж мої, сумні
і теплі, світлі, як серпневий вечір.

Якби ж не вицвів і вернувся з Лети
той мій зелений в білих квітах светр,
на серці зморшки не було б мені.

ЧЕРВОНОНИТЬ

*

Сім днів печалі й радості у плині.
Немов перебирають струни пальці.
І цілий тиждень зранку аж до ночі
подорожують, як сліпі блукальці.

Хоч понеділок — це найважчий день,
із нього починаються молитви,
задаючи сповідувальний тон,
то нарастають, то стихають ритми.

Та вирятовує його вівторок
від клопотів марнотних метушні
і сил непередбачуваних темних.

Коли він, світлий, не спішить ніде,
а залишається в душі, бо вів,
так, *вів* — *то рок* благословенний.

*

Чекаєш середи, яка вщасливить
тебе несамовитим почуттям.
І хто кого тримає у полоні.
І хто кому влаштовує буття.

Із нею ти зустрінешся в четвер,
можливо, після дощику грибного.
Шепнеш у вухо, що не утечеш.
І скільки твого, стільки буде твого.

І ти повіриш в п'ятницю натхнення
на спаді полудня пахких плодів
і соковитої хмільної змоги.

Відкриється в суботу творчий нерв,
з яким прожити треба цілий день
і заплатити щастям часобогу.

*

А у неділю, як не буде діла,
це буде свято лиш для вас обох.
І не набутися тобі із нею,
коли весь тиждень без любові сох.

Відвідає, напевно, осяяння,
що обминути глас душі могло.
І відчувається жіноча ласка,
бо бродять дріжджі, тісто підійшло.

Лиш три у тижні чоловічі дні.
І це ніяк не можна зрозуміти.
Четвертий не пустили на поріг.

І вже нічого на землі не зміниш.
Тебе чекає завтра те, що нині.
А озиратись — заборона, гріх.

*

І як це сталося в нерівновазі —
поділеним не переділиш час.
Чи мотивована недосконалість —
бунтуй або згодись, не помічай.

На день жіночого та більше часу
таки не випадковий богодар:
і любові, і немовля, колиска
і годувальниця — бджола й нектар.

Хвилин спокусливих меди рясні —
піддивлена, підслухана загадка.
Веде у таїну червона нитка.

І наче привид, вигадка уяви:
десь в просторі, обжитому давно,
є восьмий день, але його не видко.

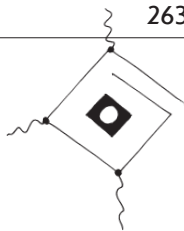
*

Сім днів печалі й радості у плині.
Хоч понеділок — це найважчий день,
та вирятовує його вівторок,
коли він, світлий, не спішить ніде.

Чекаєш середи, яка вщасливить,
із нею ти зустрінешся в четвер.
І ти повіриш в п'ятницю натхнення.
Відкриється в суботи творчий нерв.

А у неділю, як не буде діла,
відвідає, напевно, осяяння:
лиш три у тижні чоловічі дні!

І як так сталося в нерівновазі —
на день жіночого та більше часу.
Хвилин спокусливих меди рясні.

ВАГОВАГАННЯ

*

Любов чи зло? Любов чи ненависть притихла?
Межі не видно між реальністю і сном.
І все залежить від набору хромосом,
упевненості і вагання щастя й лиха.

І чи почує небо крик німий долонь
між нескінченними живими голосами.
Отак думки не зблизилися із думками
і почужіли почуття в хмільний туман.

Яка дорога з царства сумнівів, де вихід
і входження в наступну таємничу грань
стихійного вогню, землі, повітря, криги?

Любити й ненавидіти — гріхи великі.
Та як прожити без розважливих вагань,
щоб рішенням про світ чудес не помилитись?

*

А чи почує небо крик німий благань?
Чи зрівноважаться з чуттями вітрофрази?
Стирає рухочас подяки всі й образи,
і п'яти, хоч не хочеться того ногам.

А чи змовчить печально, як рівнина стелі.
І не сьогодні-завтра переважить мить
присутності безплотної вічнозими
яка розвішує прозорі акварелі.

Чому вела такими колами нога,
долаючи меридіани й паралелі,
співаючи осанну рікам й берегам?

І можна не повірити хто всім сказав,
що мрії і думки загинули в пустелі,
коли землеобличчям котиться сльоза.

*

Яка дорога з царства сумнівів, де вихід?
Яка содіяна вага на терезах?
З минулого в майбутнє і перевисай,
наскільки дозволяють видихи і вдихи.

Немов навалля хвиль морських, безвихідь лиха:
минає час безповоротно дорогий.
Вирівнювати важко тягарі ваги,
не сперечатись з силою, сидіти тихо.

Покара, помста, випадковість серцеран
не обминають рівновагу колокраєм.
Щось переважить: спокій, радість чи жура.

Самозбереженням спасенна голова.
Та хто відважний, скаже вголос, що страждає
через безсоння обережності єства?

*

Сумняшеся нічтоже, вірячи молитві,
у стані нерішучості чиясь вина.
А темна сила хоче світло поділити,
аби ніколи поклик душ не об'єднав.

Та як прожити без розважливих вагань
у вимірах відмежувань, розведень, злучень,
коли примхливиться усім земним богам
і сумніви найменші жодного не мучать?

В ту мить, коли судилось грань переступити,
вагайся не вагайся — тануть швидкодні
в хвилині — і не встигнеш житієм нажитись.

І як мелізмів для сотворення симфоній
природі треба соку жита й бур'янів,
і ритмів впевнень, і вагань в досяжній зоні.

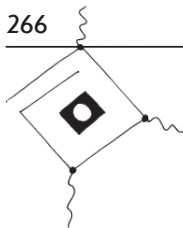
*

Добро чи зло? Любов чи ненависть притихла?
І чи почує небо крик німий благань?
Яка дорога з царства сумнівів, де вихід?
Та як прожити без розважливих вагань?

І чи почує небо крик німий благань,
а чи змовчить печально, як рівнина стелі?
Чому вела такими колами нога,
що мрії і думки загинули в пустелі?

Яка дорога з царства сумнівів, де вихід?
Немов навалля хвиль морських, безвихідь лиха.
Покара, помста, випадковість серцеран?

Сумняшеся нічтоже, вірячи молитві.
Та як прожити без розважливих вагань
в ту мить, коли судилось грань переступити?

БЛИЗЬКОДАЛЕЧ

*

На відстані минаючої миті
немає сумнівів, вагань, підозр.
Слова, немовби чакри, всі відкриті,
поки дрімають паніка й психоз.

На відстані швидкої райдуги
на хвилюку сірість десь-кудись зникає
і на якийсь момент промінить раєм,
де проживають ангели й боги.

А у раю немає клятих злиднів.
Це на землі химерять світло й тінь
в той час, коли відвертості огидні,

як просять бідні хліба з ризиком...
І чи потрібно роздивлятись близько
і наближатись до стовпотворінь?

*

На відстані безмовної молитви
все бачить й чує пильний світлобог.
І погляд в глибину не зупинити,
ізвідки йдуть дерева, трави, мох.

На відстані відваги і ваги
хтось сподівається одвічно жити
у борг — і віддавати всі борги,
перепускати совість через сито,

за більші й менші каятись гріхи,
які підкинули низини і верхи,
і заплатити за дорогу мито.

І манять в барвоколоверть світи,
та завдає пустої марноти
терновий земночас несамовито.

*

На відстані схвильованого серця
не загубити б відчайдушний крок,
якщо терпець терпців не перетерся
і не нароблено тьми помилок.

На відстані набіглої сльози
ще не окреслилось чиєсь довір'я
олюднення птахів, тварин і звірів,
тому і хрест свій не клади — неси.

Поки ще не додалось засторог.
Поки струмок джерельний не усох.
Поки себе не треба ще боятись.

У спадок радощі знайшли когось.
І серця не торкнувся ще мороз.
І не забувся рідний запах м'яти.

*

На відстані голосової терції
мелодії народжуються всі.
Не розрізнити схожих голосів
в сполучі звукоряду богосерця.

На відстані прозорої роси
в красі підказують музичні фрази
змиритись з тимчасовим станом паузи
і вірити в число магічне сім.

І скільки є ще незбагнених див
у спілкуванні мовами чудними
(небесний спів, земний речитатив).

А таїна не хоче розкриття
серцебиття до самозабуття
із приголосними і голосними.

*

На відстані загадки таємниці
зіниці, що вивчає білий світ.
В калейдоскопі є обличчя й лиця,
осілість і одвічний переліт.

На відстані летючої жар-птиці
і випущеного з крила пера
і почалася істина скарбниці,
ховайсь-знайди продовжується гра.

Сяйливі темпоритми коливання
між полуднем і вечором, світанням,
де ніч оберігає вічність в снах.

Приховане щось мусить завжди бути,
як дзеркало в миттєвій каламуті
чи в темряві, яка сягає дна.

*

На відстані, де світло і пітьма
незримо труться об шорстке повітря,
за соломинку, що її нема,
тримаються любов, надія, віра.

На відстані далечини близької,
де гуркіт гуркоту і тиша тиш,
щось моторошне, темне час накоїв.
Чи істину від кривди захистиш?

І пропікає до живого правда.
Чому вона лише болить-пече,
хто піднімався й знову гірко падав?

Якесь прокляття в боротьбі тривожній,
переливань з пустого у порожнє,
ходіння вік увесь в руці з мечем.

*

На відстані від відстані самої,
як подих або прірви дикий вир
наповнений миттєвістю земною
і вічністю, мов тихий поводитир.

Прародич пороху космічний пил,
мов моторошне борошно літає,
свої стежки-дороги розгубив,
просвічений мечем, який карає.

Холодогаряч із усіх сторін —
жива взаємодія кольорів —
щохвили переноситься у лики.

І хто ти, хто, що мітиш на свічу,
щоб хтось тебе побачив і почув?
Спіши, нема коли байдики бити.

*

Коли між ними проміжку нема,
на відстанях, які ніхто не міряв,
у чомусь віру втратило довір'я,
а хтось повірити нагоду мав.

Якби не сторож, що утратив пильність
на нескінченній мирній цій війні.
А що насторожив — не знаєш, ні.
Полускалися мрії — кулі мильні.

А клопоти дурити спокій будуть.
Гріхи вестимуть до Страшного суду.
І ти свій крок тримай же, як тримав.

Робити мушиш те, чого не хочеш.
Немовби насторожилися очі:
світилась радість — кліпнув і нема.

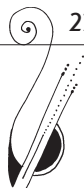
*

На відстані минаючої миті.
На відстані швидкої райдуги.
На відстані безмовної молитви.
На відстані відваги і ваги.

На відстані схвильованого серця.
На відстані набіглої сльози.
На відстані голосової терції.
На відстані прозорої роси.

На відстані загадки таємниці.
На відстані летючої жар-птиці.
На відстані, де світло і пільма.

На відстані далечини близької.
На відстані від відстані самої,
коли між ними проміжку нема.

ТУГОМЕЛОДІЯ

На святі буйному житейського буття
проводить теми в голосах невлонна fuga.
Тонально-гармонійне мелодійне «я»
втікає і не може утекти від туги

за тим, що не вертається з часів старих,
як щирість, незрадливість ближнього і друга.
Неначе переходить больовий поріг,
проводить теми в голосах невлонна fuga.

Забава забавляється, п'є на коня.
Та чи переживе цей дисонанс потуги
тонально-гармонійне мелодійне «я»?

І котиться до обрію твоя земля.
А ламаної лінії тонке ім'я
втікає і не може утекти від туги.

Як щирість, незрадливість ближнього і друга.
Мов схований в мовчання непорочний сміх

від бурі стовпової галасу усіх
і пекла крайньої нервової напруги.

Неначе переходить больовий поріг.

СТОГРИВ

*

Кінь, якого називають Дош,
крапотить копитами натхненно.
Я кажу йому: чола не морщ,
ти сьогодні гість великий в мене.

Кінь, якого називають Вітер,
він вулканом дихає на всіх,
темний і водночас дуже світлий,
тихий, мов трава, дзвінкий, як сміх.

Ти грозу, мій коню, перескоч,
розгуби підкови, наче квіти,
та іржанням тишу поскобоч.

І знайдеш затишшя в білім світі,
поки буде обрій в очі бігти
і сльоза котитись хоч-не-хоч.

*

Грім чи Дзвін — угадується кінь,
пир'ячка йому ніхто не стелить.
В ньому визріває бунт летінь
і живе розкований метелик.

І стрясає хвилі саява грива,
мов сліпучі ланцюжки роси.
Це твоя чутливість надчутлива.
Що тобі сказати: ти пасись.

Ти не кінь — невловна світлотінь
і тебе нікому не спіймати
в жодному небесному куті.

Ти метаморфози суть мінлива,
свято дива кінського крилате
у польоті чи земній ході.

*

Наче риба, вирвався з води,
щоб грудьми повітря розсувати —
зух мустанг — живий вогонь і дим,
буря, динозавр чи птеродактиль.

Вороний чи карий, чи гнідий —
і яка йому за рвійність плата,
якщо він безбожно молодий,
на боках грайливо яблукатий.

І палає жаром виклик плоті,
і лише один на світі клопіт —
відшукати самовитий дух

і за ним, спорідненим, помчати,
наздогнати і поцілувати
очі щастя кінчиками вух.

*

В образі одному тьма облич,
що зіниці тьмяно освітили,
й океан доріг перепливали
простору підвладні кінські сили.

Невгамовні часоскакуни
табуном, немов у грань із грані,
в далину пірнають з далини,
аби їх ніхто не заарканив.

І зворушує іржання віч,
як метелики летять до свіч
в сліпозгоді, що галоп роздмухав.

Кінського начала у природі,
в духокрапельці — кентавра клич —
зріють третє око й третє вухо.

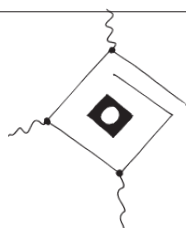
*

Кінь, якого називають Дош.
Кінь, якого називають Вітер.
Ти грозу, мій коню, перескоч
і знайдеш затишшя в білім світі.

Грім чи Дзвін — угадується кінь
і стрясає хвилі саява грива.
Ти не кінь — невловна світлотінь.
Ти метаморфози суть мінлива.

Наче риба, вирвався з води
вороний чи карий, чи гнідий
і палає жаром виклик плоті.

В образі одному тьма облич
і зворушує іржання віч
кінського начала у природі.

ВДИХОВИДИХ

*

з кута у кут
симетрії глибинний пошук
немов постійний струм
іде на прощу

із грані в грань барвисте коливання
коріння й крон
і відчуває мить фатальну
збереження закон

а сірі сутінки течуть
від забуття рятують очі
і непомітний цей чудесний злочин

крізь вічні вечір і світання
секунди вік натхненно тчуть
і не минається минання

*

серпневу липень запалив свічу
кого хто підслуховував: слова тебе чи ти слова
і хтось когось можливо і почув
коли в листку осінньому свій день перепливав

і сльози тихі
і покотились й висушились мов світи
і зчезли їх сліди щасливим лихом
і розчинились як молекула води

а я у зоредереві лечу
зі швидкістю лункого тишокрыку
і світлом райдужним іскринки

і грішне яблуко ховає вхід і вихід
у частоті земних й небесних дихів
пелюсткою вогню між серпнем й вереснем тремчу

*

як вдих і видих перехід зі стану в стан
елементарних таємниць частинок
і розкажи Всевишньому свій план
і розсміши наполовину

число безмежності шалене — гугол
це недосяжний чин
і жартома вщипни ж бо нескінченність круга
через закон постійних величин

чи непостійних — тут і там і всюди
веселий і сумний
через закон сполучених посудин

чи несполучених — але закон
година рухається зліва і направо в сон
живий

*

і затуманений туман
і не лише осінній
молочна світиться пільма
це функції кривих грайливих ліній

марнотна марнота марнот для гри
мов ліс і хащі
годину ділять часокрадії — замри
найкраще

а з чим не згідний то мовчи
бо визначений вибір плати
і посоли свій настрій або поперчи

чи пробудися на протистояння — бунт
чи придивися кольору якого ґрунт
аби пристосуватись

*

портретить вуголь
чорного вірша
мабуть знайшла мішень пробуджена тьма куль
обличчя є а де його душа

у чорнім золоті ночують кольори
і чує камертон
упливи чорної космічної діри
на сон

симетрія виказує полон
між дійсністю і сновидінням
цілодобовий телефон

немов з давен висить якийсь прокльон
обвуглення вугліль вугління
прикмета знак знамення й забобон

*

з кута у кут
із грані в грань барвисте коливання
а сірі сутінки течуть
крізь вічні вечір і світання

серпневу липень запалив свічу
і сльози тихі
а я у зоредереві лечу
і грішне яблуко ховає вхід і вихід

як вдих і видих перехід зі стану в стан
число безмежності шалене — гугол
і затуманений туман

марнотна марнота марнот для гри
портретить вуголь
у чорнім золоті ночують кольори

ЖИТОЧИСЛО

*

У космосі народжується світ
і такти всі розписані музичні.
Немов закрив старий годинник вічі
і яснобачить колії орбіт.

У дивних барвах й запахах димів
із моря попелу в ріці вогненній
вібрує крилами вже птиця Фенікс.
І свічі усміхнулись у пільмі.

І наближається темпоритмічний
веселий парадокс, що новоріччя
завоював навічно миттєсній.

І не докличеться, і сонно кличе
чомусь не навесні, а узимі
замерзлий сонях сонячне обличчя.

*

Чотири, мов струни, річні пори.
І що відрядного у нашім царстві.
Спіралі серпантин плете хвилясті.
Дзеркальні очі куль в потоці гри.

І наливається зірками фон,
висять дощі барвистої позлітки.
А де ж бо ви, оті зимові свідки,
дванадцята нуль-нуль, пропав і сон.

В повітрі щось таке пекельне й райське,
гарматно розкорковане шампанське
оповиває пульсування скронь.

І раптом у розцвілій снігом вишні
бенгальський і застрікотів вогонь,
щоб я повірив новорічній тиші.

*

А за столом хтось золотим горіхом
натішитись не може, адже він
луною котить малиновий дзвін
із ялинковим прохолодним дихом.

Від кого ти, твердий горішку, втік,
осяяний увесь на цілий рік?
І феєрверки, конфетті і маски —
лишень ілюзія нової казки.

Святкує втіху зимної зорі
веселка іскрометних кольорів,
із гілки снігурі ідуть на гілку;

та з сонцем вже води в бурульці мілко,
і знов вербові котики нагрів
цілющий дух колядки і гаївки.

*

Співуче марево і припливло.
І пахнуть стрілки новорічним снігом.
На місяць виє десь собака Дінго.
Міняється в календарі число.

З невидимих і видимих доріг
приходить щастя, а за ним і лихо.
Я кину у годинник житом тихо:
не зупиняйся, перейдем цей сніг.

А небо припадає до землі:
і сійся, і родись, вино і хліб,
для коловерті доброї мороки.

І завесную серця часолік,
щоб келихів наповнених обрік
дзвенів і ожеледь топило око.

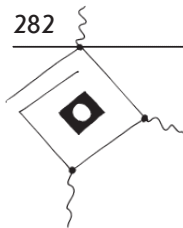
*

Немов закрив старий годинник вічі
і свічі усміхнулись у півтімі:
веселий парадокс, що новоріччя
чомусь не навесні, а узимі.

І що відрядного у нашім царстві:
дванадцята нуль-нуль, пропав і сон,
гарматно розкорковане шампанське,
бенгальський і затріскотів вогонь.

А за столом хтось золотим горіхом
осяяний увесь на цілий рік,
святкує втіху зимної зорі.

І пахнуть стрілки новорічним снігом.
Я кину у годинник житом тихо.
І завесную серця часолік.

ЛАМАНОЛІНІЯ

*

Перестигає колір листя, щоб обпати
і скарги винести на міжсезонний суд.
Та ламаної лінії не поламати,
хіба забути про її присутню суть.

Щось випало з уваги, мовби діють чари
або вдаряє легко в голову вино.
І пам'ять віддаляється у стани марень.
І володіє хтось твоїм солодким сном.

Ніхто не пояснить чому такі закони.
І тчеться пісня теревенів чи розмов
учора, нині, завтра, мов на перегонах.

Здається, вже смаки для насолод дозріли.
І вигадка із правдою собі зустрілись
і п'ють за неутрачену сліпу любов.

*

Перестигає колір листя, щоб обпасти.
Коротшає по хвильці дуже довгий день.
Та ламаної лінії не поламати,
зникає і з'являється, невловна, десть.

Щось випало з уваги, мовби діють чари
або тримає силами тебе гіпноз.
І пам'ять віддаляється у стани марень,
і повертається без пам'яті курйоз.

Ніхто не пояснить чому такі закони
чи беззаконня хаосу на дивину
учора, нині, завтра, мов на перегонах.

Не випадково ж бо ні впало ані сіло
і вигадка із правдою собі зустрілись,
розчинені у темряві сліпого сну.

ХИЛЕКЕЛИХ

*

Перехилилась злива неба в небосхил.
Крайнебо і тримається за крайчик неба,
немов пташки гніздечками за рідні верби,
як за дорогу збитий, невгамовний пил.

І може, це така покара місцем дару,
де набігають і розвіюються хмари,
і сипляться з небес непрошені скарби —
зерно, цукерки, вишні, бублики, гриби.

І сниться сон: з повітря виринув метелик,
торкнув крилом в польоті маковинний келих
і розчинився чи в повітрі потонув.

А він іще дзвенить м'яким червоним колом
у висоту і в глибину — аж закололо
небесний слух, нахилений в живу луну.

*

І звідки марнота ота на світі марна,
а хто її ще мимоволі не відчув,
нехай ховається в історію дощу.
Небесні течії земними сліпо марять.

Та скільки щастя на спокусливій землі,
влаштовані за ним зі споконвіку лови.
І небом латаний пливе у мрію човен —
не чути дихання, серцебиття і слів —

у неосяжній вниз чи вгору дошовисі —
і здогадайся — заблукав чи заблудився,
не залишаючи для слідопитів слід,

мов у воді купається прозорий лід,
але по ньому бігають рясні іскринки,
як сонцезайчик на марнотному веслі.

*

Чотири сторони і всі материки.
В безвітряному просторі дрімає вітер.
Та наливається похмура сутінь світлом,
земні дороги — небоходом колихким —

по вінця, щоб перетікало через овид
і викликало райдугу живої мови,
і літера літала, горнучи свій звук,
і знемагала голосом солодких мук

метафора, торкнувшись ока духогрою,
і яблуко струсила ніжною рукою,
і яблуня впустила місяць на гілки.

І світанкові звечорили всі думки.
І чим та долучитись до ходьби такої
і ледь загальмувати час краси стрімкий?

*

Якщо із настроєм полинним, полином
ти переходиш поле радості своєї,
і виє вовк, і жалібно овечка блеє,
а часопростору, мабуть, усе одно.

І п'єш до дна за стрімголове небодно,
і за луну й відлуння тостодзвонних речень,
за те, що шал сказав, а глузд не заперечив,
коли ж бо через вінця ллється мед-вино,

хоч ненадовго, та хвилина дорога,
за що вклонитись мусиш схованим богам,
аби ніколи не потрапити в ніколи.

Комусь не догодила жертва, хто її
пустив по світу, наче блудні кураї.
Перекотило поле перекотиполе.

*

Радій, бо соняшник у сонці головою
цвіте і бджіл на себе напустив,
і пахне медом, захмелілий, золотий.
А все одно гірчить, не знаєш що з тобою

у царстві неминучих щедрих насолод,
які хтось, оп'янівши, називає раєм.
І щастя, що минуле зовсім не минає,
а где від живопам'яті винагород.

Дорога нив у сонцегронах винограду.
У надрах покладів і градуси, і хміль.
І на отверезіння ще немає ради.

І як завжди, на злеті пригубило літо
нурти води, вогню, землі, повітря, світла.
Відлунює в цукринці допотопна сіль.

*

Громи гуркочуть каменем по небостелі
за менше як півкроку до ядра зими.
Від блискавки обвуглена вода димить.
І холоду магнітна тяга хилить келих.

І спровокований мінливістю погоди
увесь цей дивний перелам чи перелом.
Щоб випити по крапельці усе тепло,
змиритись із безвихіддю угоди згоди

між темним й світлим вибором світів сторін
свідомістю невикритою кольорів,
що обертається на хвилюку сірим прахом.

Чи зір красу нагрів, чи дощ перегорів
і десь відлинув і прилинув вітроптахом
між люстрами небесних і земних морів.

*

І нахиляється поверхні тьма падінь.
Дні лускають, немов прозорі мильні кулі.
І випиває тиша симфонічні гули
в ім'я очищення на хлібі та воді.

Зі швидкістю прожитих весело хвилин
ось і промчав, не зупиняючись, чийсь потяг
і скаламучений лишив безсонний протяг,
щоб перекирвлював портрети часозмін.

Перевертається дзеркальна світлотінь,
вдивляються самі у себе очі й речі,
наскільки глибочінь впливає на мілінь.

Недочувають і недобачають всі,
лиш ясновидиться непрошеній сльозі
несамовитий заговор від порожнечі.

*

Іде й паде сльоза, мов доля у пустелі.
А небо падає й ніяк не упаде,
лише просочується синню де-не-де.
І терпеливий ангел соломинку стелить

із легким нахилом, затамувавши подих,
крилом незримим відганяє перешкоди
і прихиляє душу — прихилив, вгодив,
мов спраглий грудці дав напитися води.

І падає крізь полудень у ніч світання.
Переплелись мотиви зустрічі й прощання.
На тет-а-тет зійшлись любов і перелюб.

Либонь, на мить забутись й знову нагадатись,
щоб одне в одного могли переливатись
циліндр, конус, шестигранник, коло, куб.

*

Перехилилась злива неба в небосхил,
де набігають і розвіюються хмари.
Небесні течії земними сліпо марять,
земні дороги — небосхилом колихким.

І чим же долучитись до ходьби такої,
якщо із настроєм полинним, полином,
коли ж бо через вінця ллється мед-вино,
а все одно гірчить, не знаєш що з тобою

у царстві неминучих щедрих насолод,
і холод чи магнітна тяга хилить келих,
щоб випити по крапельці усе тепло.

І нахиляється поверхні тьма падінь.
Перевертається дзеркальна світлотінь.
І терпеливий ангел соломинку стелить.

ДОЛЕНОТА

*

У колообігу навколосвіття
і відчиняє вічність дивомить.
Де словогрань зникає у повітрі,
там тихо мова музики звучить.

Зі стану в стан, немов метаморфози,
продовження прихованих речей.
Загадками природа плодоносить.
Енергія пливе, летить, тече,

дзвенить, шумує, лускає, іскриться —
і ти, підвладний, вражено мовчиш,
учасник дійства в ролі очевидця,

слухач мелізму в просторі мелодій,
а на краю пісенної безодні
не виспіває душу слів спориш.

*

Не виспіває душу слів спориш,
а може, і завершення не треба,
коли вже западає тиша тиш
і слухає рослину кожну небо.

Учасник дійства в ролі очевидця —
щавель чи подорожник, деревій —
колористичне, пізнашне обличчя,
лише в інтерпретації новій.

Енергія пливе, летить, тече
і заспокоюється, і вібує
у голосі, у погляді очей.

Там мова музики звучить,
та хто ж бо нею плакати навчить,
якщо її присутності не чує.

*

А на краю пісенної безодні
долемелодія торкає глиб.
І тиху тишу, на луну голодну,
наповнює щасливий звукохлип.

І ти, підвладний, вражено мовчиш,
ні бе ні ме ні, навіть, кукуріку.
Та лейтмотив свій хоч прошепочи,
позначений печаллю або сміхом.

Загадками природа плодоносить
і сіє буйні трави й трави косить,
цвіт блискавок вплітає в коси злив,

де словогрань зникає у повітрі
і виринають сплески співів світлих,
які співочий духоптах розлив.

*

Слухач мелізму в просторі мелодій
аж до п'яного самозабуття,
коли чуття з думками хороводять, —
і хто він, цей дослідник, як не я.

Дзвенить, шумує, лускає, іскриться
ріка чи всюдисущий океан.
І залишається на павутинці
зв'язок — хвалебний звукам гімн — пеан

зі стану в стан, немов метаморфози
(була лишень вода, а стали сльози
на переході магії межі).

У колообігу навколосвіття
вся музика у слово перелита,
а слово — в музику, як спів душі.

ВИТОМОТИВ

*

до радості гармонії лиш крок
доладна домінанта музоладу
від тиші до звучання піснеправди
від мудрості до світлих помилок

пробуджуються швидкоплинні луни
і розростається повітря корч
догнати би довготелесий дощ
добірних крапель кинути б на струни

і кожен відчайдушний звукодотик
тобі тихенько нагадає хто ти
як би ти навіть цього не хотів

довкола водяні мигають кола
досягне космосу незримо соло
орган вітрів усепланетний спів

*

регістри розкладають свої верші
і реноме перевдягає час
репертуар дарує реверанс
рецепції забави нетутешні

репризи клоунів і регіт мас
німі рефлексії речей і речень
вовки у шкуру влилися овечу
перевернулись профіль і анфас

реакція на репет вздовж і вшир
царює резюме реєстр режим
релігія добра не має міри

а часу некерований фантом
жадає решетити решето
щоб больові продовжувались ігри

*

мінливість медитація міраж
міщина місія і мімікрія
се міф мінор міграція і мрія
в мініатюрі мелолад кураж

куди тебе несе в які світи
яку собі містерію придбаєш
чи танцем шлях дірявий полатаєш
мізинцем міх розв'яжеш золотий

мітла мете направо і наліво
живуть мелодії під вітросвист
аби здогадці снилося щасливе

не місто радше а мале містечко
де світле заховалося гніздечко
як в давню форму таємничий зміст

*

фанфари флейти скрипки барабани
фантазія і непомітний фальш
і фанаберія і фанатичний фарс
оркестр звукоїдної омани

фарбує фатум фантастичний фарш
і фабула фіглює електронна
і під фанеру мчаться фаетони
хоч повтори молитву Отченаш

а музику замовив фараон
і видає фагот музофасон
факір пильнує фокусомоменти

поспівчувай же тому хто не чув
а біг лиш за відлунням досхочу
і снів неперевершеним фальцетом

*

сольфеджіо і Сольвейг і сонант
собор і соняшник ростуть органно
сопілки соло forte і piano
сопрано неповторний домінант

солоний і солодкий цей акорд
сомнамбула грайливої природи
музичний соус продають за сольдо
сокиру тихо підсуває чорт

аби не чули справжній голос хору
і Діоген не вів розмови з морем
і совісті на світі не було

та кануть в небуття усі мороки
чи знатимуть сова чи сойка сокіл
про перевтілене у радість зло

*

лякає дзвоном океанний кант
і ляскіт хвиль шаленить вихиляси
а течія підводна точить ляси
і ля-мінор шукає диригент

незримий абсолютний дивослух
відчинена до земнораю ляда
звучання тиші злив яблукопадів
хіба би був уже відсутній дух

вібрує слів мелодія проста
лямівка лямка лялька ляпота
у цьому океані гомінкому

мінє місяць сонце на очах
і ляпас у ріці хвостом ляща
на переляк що не страшний нікому

*

сівач одвічний кантор золотий
захоплений мисленною сівбою
цілюща сіль у істини сльозою
солоний сірозем луни ходи

сім днів біжать за посохом буття
сім нот мов сім кілець натрапив палець
сім голосів веселки — сіроманець
і меломанець дум серцебиття

заходять у романсовий туман
і люття цитра ліра і торбан
та хто розчулиться аби заплакав

сіромі звично нипати без крил
а сім'ядоля чує що навкіл
без ліку звукосічки наче маку

*

дорога істини і лейтмотив
досвітній досвід — дослід покоління
дотепна догма творчого горіння
мов дотик до таємної мети

догана докір допотопних знань
і тріщина росте у віщій чаші
бас тенор баритон голосоважіль
і тамплієрів світлотінь мовчань

та домінує звукорядний клан
допався дозвіл в доміно оман
змінив хамелеон непевний колір

наслухаєшся співу ля-ля-ля
і пригадаєш «я луна нуля»
від а до я доводить тембр доли

*

до радості гармонії лиш крок
а може й пів або ще мабуть менше
регістри розкладають свої верші
для гри нежданих настроїв думок

мінливість медитація міраж
минання і світіння звукограні
фанфари флейти скрипки барабани
народжує непогамовний джаз

сольфеджіо і Сольвейг і сонант
соната сонце сон сонет сонорий
лякає дзвоном океанний кант

сівач одвічний кантор золотий
скрипичний ключ музичний віртуозний
дорога істини і лейтмотив

КРАСОПЕРЕЛІТ

*

Немовби хтось наворожив
живого кольору у квітах,
які небесно перелітні.
І зір від милувань ожив.

Світіння літнього світання.
Дрімає тиша горобців.
Тепло барвистих промінців.
В очах іще нема страждання.

Напередодні відцвітання.
Або у вирій відлітання.
Чи в засвіти цей квітоплин.

І радує зіницю ока
ліричний настрій у жоржин,
що від роси нічної змокли.

*

Невічні квіти грають роль,
що буцімто вони не в'януть,
а їх меди останні тягнуть,
немов смичок у каніфоль.

Приховують печальну ноту
їх очі, наче голоси.
Манливі, не згасають доти,
допоки світлотінь краси.

У стані тихого польоту
червона квітка, як пароль;
політ у часі незворотний.

Дієз вібрує чи бемоль.
І розглядаю квітку жовту,
мов таємничу карму доль.

*

І чом би не ввести в оману,
що вічність на планеті є.
І щастя квітяне моє
затріпотіло пелюстками

заради радісного літа
і кольорів живих буття,
надії й віри в кожне «я»,
не завдає хто шкоди світу.

Своїх не показати сліз
конвалії чи матіоли,
хіба роси м'який поріз.

І чи згадає незабудку
хоча б її одну пелюстку
населений рослинний ліс?

*

Не здогадаються про рану
в душі, що літній вік приніс.
Троянда каже на добраніч.
І каже добрий день ірис.

Тому у світі більше світла.
І зайві сповіді розмов.
Та плачу за барвистим цвітом,
в якому дихає любов.

І менше смутку на землі.
Але про це усе нікому,
хіба що Богові одному.

І цілувати хоче листя
моє обвітрене лице,
з якого квіточас напився.

*

Немовби хтось наворожив
світіння літнього світання.
Напередодні відцвітання
веселий настрій у жоржин.

Невічні квіти грають роль,
приховують печальну ноту.
У стані тихого польоту
дієз вібрує чи бемоль

І чом би не ввести в оману
заради радісного літа —
своїх не показати сліз.

Не здогадаються про рану.
Тому у світі більше світла
і менше смутку на землі.

РАЙДУГОВИБУХ

*

У просторі короткого дощу
весела крапля вибухнула цвітом.
І тихих кольорів летючий шум
пронизаний навиліт громовітром.

А з глибини луни за миттю мить
палахкотить, мов іскорка, й згасає.
І чути як Шумерія шумить
незнаними живими голосами.

А де та райдуга на світі є,
якщо не у дощі рясносліпому.
Вода верхів'я неба дістає.

І через краплю бачить дощобог
чи посох у дорозі ще не всох,
повільно шкандибаючи додому.

*

У просторі короткого дощу
знайтися можна враз і загубитись,
аби ніхто не бачив й не почув
як світло у дощі веселковіти.

А з глибини луни за миттю мить,
мов блискавки зелені, жовті й сині.
І наче подих темної зими,
єднають і роз'єднують хвилини.

А де та райдуга на світі є,
з якого джерела натхнення п'є,
тому і не коцюрбиться, не мерзне.

І через краплю бачить дощобог
як тягнеться до неба вічний мох
роки рокезні та віки вікезні.

*

Весела крапля вибухнула цвітом
і громовито тишу потрясла.
І щастя, що було навколо літо
із океаном водного тепла.

Палахкотить, мов іскорка, й згасає
краса її із чотирьох сторін.
У зливі вітрохвиль і чудеса є,
які залежать від ярозорі.

Якщо не у дощі рясносліпому,
то в зливі, ще сліпіший і хмільний,
коли цікавлять речі чарівні:

чи посох у дорозі ще не всох,
відчувши золоту невтомну втому,
і викликав смішний переполох.

*

І тихих кольорів летючий шум,
куди не кинеш оком — зліва й справа.
І розвівається всесвітній сум,
засвічує серця небесна лава.

І чути як Шумерія шумить,
а де — луна дзеркальна добре знає,
хоча приховують її дими
і часопротяг на вітрах гойдає.

Вода верхів'я неба дістає
і не боїться сонячних затемнень,
і шепоту зарошеного грому.

Повільно шкандибаючи додому
чи в гості, і уgliedів дощ пустельний
у краплі відображення своє.

ПЕЛЮСТКОГРАЙ

*

Я не почув, як в радість перейшла печаль
і вітер, будучи із квітами у змові,
барвистістю ударив легко по очах,
аби прозрів і поклонявсь красі квітковій.

І я не можу жити без хмільних півоній,
троянд, гортензій, матіол і айстр, жоржин.
Мій зір подорожує у квітковій кроні,
немовби квітобог його заворожив.

Вдихаю аромат рососою вмитих квітів,
їх душі кольорові, навстіж розповиті,
одну за одною в букети переймав.

І милуюсь, що поруч ти, моє спасення,
пелюсткою тремтиш дозрілого натхнення
ще не цілованих джмелями тихих мальв.

*

Ще не цілованих джмелями тихих мальв
я не почув — на інші квіти задивився.
І вітер — він не має зовсім жодних гальм —
барвистістю від квітів перенаситився.

Аби прозрів, що неможливо без горінь.
І я не можу жити без вогню цвітіння
троянд чи інших дивних квітосотворінь.
Мій зір до квітозору снить палахкотінням.

Немовби квітобог на гріх благословив.
Вдихаю аромат гріхів яблукоцвітних.
Їх душі квітяні існують без молитв.

Одну за одною квітинки я несу
і милуюсь: печаль до радості привітна.
Пелюсткою рожевою зітру сльозу.

*

Пелюсткою рожевою зітру сльозу.
Я не почув, як викотилась щедра злива.
І вітер перецілував квітки примхливо,
барвистістю наповнив радість-сум.

Аби прозрів й по вінця лився добрий дух.
І я не можу жити без краси такої —
троянд, лілей, ромашок, соняхів, левкоїв.
Мій зір, напевно, пильний квітяний пастух.

Немовби квітобог пробігся небом поля.
Вдихаю аромат солодкого грай-болю.
Їх душі — квітів — відцвітають і цвітуть.

Одна за одною — відходи і приходи.
Милуюся живими станами природи.
Пелюсткою відкрита в таємницю путь.

НІЖНОСИЛ

*

Знайшов — побачив і запав.
І вже ніяк не спам'ятаюсь.
І може, я тебе спіймаю
метеликом на гріх-губах.

І кличеш ти кудись мене.
Кудись — і сам куди не знаю.
І все зітхаю і зітхаю,
щоб ми набулися вогнем.

Ми вирували у траві,
немов росокраплини дві,
і щастям дихали глибоко.

І нас ніхто не наздогнав,
лише закохана вина
на недосяжну пісню ока.

*

На недосяжну пісню ока,
куди веде уяву плин,
цвіте закохано жасмин,
і це його хмільна морока.

І сповідатись ще не час.
А хто би пригубив мовчання
і прочитав листа в очах:
п'янить забава аж до рання.

І де подітись на землі,
якщо земля ця круглобока
летить синиць і журавлів?

Мов дощ розкований упав
і щось утратив, щось надбав.
Моя сльоза від тебе змокла.

*

Моя сльоза від тебе змокла.
А що їй бігти, мов роса,
і колисати чудеса,
світитись променями голки?

Твій світ я пригорнув миттєво
і відпустив — собі лети
на дикий острів самоти
під дзвін сльозини кришталевий.

Я ж не напився грай-бажання
аж так, аби вже не могла
знайти мене душа палання.

Мов цвіт, розтулена долоня
тримає світлу тьму полонів —
і змовкла, й скрикнула уплав.

*

І змовкла, й скрикнула уплав
розчулена печальна радість,
шукаючи свого тепла
в нахиленому небопаді.

І відчуваєш на крилі
натхнення неминучі муки:
солодка тиша поміж слів
і аритмія поцілунків.

І ти рятуєш мій полин
від гіркоти душі і тіла,
що з ока в око переливсь.

І я діждався теплих злив.
Шептав тобі: «В мій зір пливи».
А ти пливти чомусь не вміла.

*

А ти пливти чомусь не вміла,
але якось таки пливла —
промінчик сонця, тінь, імла —
розвівши руки, наче крила.

В нуртах шалених почуттів
одна лише така хвилинка,
яку рятує соломинка
двох половинок двох світів.

Тече жива вода крізь нас,
щоб рух назустріч коливати,
де середина золота.

У сповідальну хвилю час
ніхто не може зупиняти.
А вітер човен розгойдав.

*

А вітер човен розгойдав.
І почалось легке гойдання.
Цвіте жоржина золота.
Терпке вогню переливання.

Здається, ми уже в раю
і чути голос світлобога.
Не забираю, а даю —
бери собі, приймай що твого.

Втрачаєм голову навічно,
аби потьмаритися світлом
і віднайтися у світах.

А човен наш гойдає тиша
все лагідніше, все тихіше.
І натекла жива вода.

*

І натекла жива вода.
І вже її не відвернути.
Прозора ще, без каламуті.
Ще лиш солодка гіркота.

Магніт зворушених очей.
Долоні ласки неминучі.
Бо хтось за кимось надто скучив,
полоном марив ще і ще.

І не проси сльозу зникати,
нехай біжить та без сум'яття,
щоб світлий дух переважав.

Навпомацки, наосліп зріло
і пробудилась тьма бажань
натішитись душею й тілом.

*

Натішитись душею й тілом,
поки буяє жий-трава,
яку ще вітер не зірвав,
коли на образ твій молився.

А що у дзеркалі побачив —
не надививсь, не надивлюсь.
Немов на хвильку втрачу глузд
і дуже весело заплачу.

Гармонія і дискомфорт
від протиріччя знемагають.
І скаче бісик — чорта чорт.

Мабуть, від боязні води
сховались любощі кудись.
І щось тобі сказати маю.

*

І щось тобі сказати маю,
а що — таки не знаю що.
Мовчання у вустах тримаю
і сам себе питаю чом.

І хтось до когось швидше йде,
кути стирає на овали.
І де, таки не знаю де
ми самовито квітували.

Це був найкращий наш полон —
густа пахучість матіол,
яку глибоко ніч вдихає.

Тобі свій час подарував.
Здається, все оцим сказав.
І чи сказав — не пам'ятаю.

*

І чи сказав — не пам'ятаю.
Чи, може, поглядом сказав,
що своє серце прив'язав
до твого знадливого раю.

І пізнаєш мій голос ти.
Хвилини мчаться, як в погоні.
На павутинці телефонній
бринять сполучені світи.

І прибіжу, куди покличеш,
бо крилодужий і ліричний
в мені здригається лошак.

Чи я його ще наздоганю
і звернуся печально: «Коню,
чомусь годинник поспішав».

*

Чомусь годинник поспішав.
І ті секунди всі щасливі,
бо їх веде нетерпеливість,
щоб не було за чимось жаль.

А ти одна така з усіх.
З піни морської, сонця й диму.
На мить твоїми став очима.
Розцвів закоханістю зір.

І що побачив я тоді —
шукають виходу обі
жіноча й чоловіча сили.

Покликала мене в політ.
І квапились зривати цвіт.
Любилися — яблучка налились.

*

Любились — яблучка налились
і випукло втішали світ.
І відпускав же воду лід,
щоб сонцевій її окрилив.

Між нами віковічна гра,
не відчепитися, хоч лусни.
Невже тебе на хвильку вкрав
нектаром мічений спокусник?

І він чи я — хтось проводжав
пожежі насолодних меж.
І полум'я текло у жилах.

Ідеш, летиш, а чи пливеш —
несуть чуття і мислі крила.
Кохались — розчинився жар.

*

Кохались — розчинився жар.
Кохались — зблиснуло й стемніло.
Чи й справді так повечоріло,
що усаїтнілась душа?

Бувай же, будь, та будь щасливо.
І відчувай мій пульс, і чуй.
Останню хвилечку цілуй
зворушливо і полохливо.

Цей вечір передасть за так
із ока в око, з вуст в уста
всі спогади про нас, авжеж.

Хоч ми його і не просили.
Луна запитує: «Прийдеш?»
Когось шукають ніжні сили.

*

Когось шукають ніжні сили.
Аби загублене знайти.
Комусь ти милий чи немилий
в обіймах цноти й марноти.

Мов призабутий ледь мотив
крізь неминучі пропілеї
дощу з великої води,
нуртуючі вишневі клеї.

І як тебе ще полюбити
за той сердечний спів молитви,
за схований в устах тюльпан.

Твоя мене гойдає хвиля
як милосердя, як насилля.
Знайшов — побачив і запав.

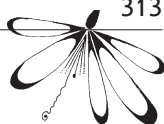
*

Знайшов — побачив і запав
на недосяжну пісню ока.
Моя сльоза від тебе змкла
і змовкла, й скрикнула уплав.

А ти пливти чомусь не вміла.
А вітер човен розгойдав.
І натекла жива вода
натішитись душею й тілом.

І щось тобі сказати маю,
і чи сказав — не пам'ятаю.
Чомусь годинник поспішав.

Любились — яблучка налились.
Кохались — розчинився жар.
Когось шукають ніжні сили.

ХМЕЛЕТРУНОК

*

Пора цвітіння — це нектарна повінь
по вінця, до країв і понад край.
У глибині духмяній пелюстковій
напій богів і відкриває рай.

І кожна крапля меду, мов печать,
з акації, кульбаби, клена, липи —
жива застигла сонячна свіча,
аж віск медовий до зіниці липне.

Медовий місяць і вуста медові,
тому таке солодке слово в мові —
розпалена в траві хмільна медунка.

Бо «гірко, гірко» молодим кричать,
щоб мед прибулий нагло не зачах,
а випитий був спраглим поцілунком.

*

І най говорять, що життя не з медом,
боятись би хіба що бджолоос
і обминати бурого ведмеда,
що любить мед і чує медонос.

І гіркоти напилися думки,
медоточивим відчаєм сп'яніли.
Не залікує рани мед гнучкий,
хіба що посвітлюють темні сили.

Та знають у душі усі поети:
підступна ложка дьогтю — гріх важкий
у повній бочці, як у чаші, меду.

А справжній мед ніколи не гіркий,
настояний цвітінням іскрометним,
розпізнають блаженні язики.

*

Хіба ж бо відчувається гірчинка
чи, може, молочаю легка сіль,
та золота струна — медова нитка —
до вулика прив'язує всіх бджіл.

Як настрій від холодного тепла,
тягуча тяглість медоароматів
у глибочінь вина перетекла
напахченого різнотрав'ям свята.

І знов янтарна світиться цукринка,
мов дозріває сонячна наливка,
бережена безстрашним страхом жал.

В пилку ворують крильця світлотіні
і храм бджолиний повниться молінням.
Прийшла скупатись у медах душа.

*

Медова сила і перемогла
похмурий погляд зморщеного воску.
І наче вивітрився дьоготь зла,
який поглинула пилкова розкіш.

І світ гіркий, голодний, багатоликий
пантрує мед, хоч медом не годуй,
і меду передай куті вже звикло —
ніколи не найшся — голодуй.

Солодить посланець — богобджола
всіх подорожніх порухом крила,
кому і скільки дозволяє мірка.

Припав до меду і таки запав
на тисячу спокусливих забав,
де солодко і одночасно гірко.

*

Пора цвітіння — це нектарна повінь.
І кожна крапля меду, мов печать.
Медовий місяць і вуста медові,
бо «гірко, гірко» молодим кричать.

І най говорять, що життя не з медом,
і гіркоти напилися думки,
та знають у душі усі поети,
що справжній мед ніколи не гіркий.

Хіба ж бо відчувається гірчинка
як настрій від холодного тепла
і знов янтарна світиться цукринка.

Медова сила і перемогла.
І світ гіркий, голодний, багатоликий
солодить посланець — богобджола.

ЖАГОСТРУНА

*

Тебе не бачив і не чув.
І появилася нізвідки.
Вмочив сльозу в ріку дощу
і змок, замріяний, до нитки.

Яких ще бажано потреб?
І що нам ще з тобою треба?
З усіх великих в світі неб
нас тихо кличе сьоме небо.

Дивись, мене не обмини,
мов світла радість крик печалі,
і солоди полинні сні.

Ти у мені, а я в тобі
і ми прискорюємо біг,
мов дух пробуджених конвалій.

*

Тебе не бачив і не чув,
а ти прийшла чи прилетіла.
І я насвічую свічу,
поки зима не побіліла.

І появилася нізвідки,
як подих, голос, шепіт, спів.
І забриніли пелюстинки
квітневих швидкоплинних див.

Вмочив сльозу в ріку дощу,
аби не висохла так швидко,
поки з тобою я лечу

крізь вічний океан хвилинок.
І змок, замріяний, до нитки,
бо щастя глибини відчув.

*

Яких ще бажано потреб,
коли у глибині хвилинок
знайшлися наші половинки
і їх ніхто не розірве?

І що нам ще з тобою треба —
іскринка радості в очах!
Всевишній не жалкує неба,
лиш душу летом пригощай.

З усіх великих в світі неб
твое й моє, мабуть, найбільше.
Його тримайся, як мене.

Ніжніше — ось яка потреба,
насичена живим вогнем.
Нас тихо кличе сьоме небо.

*

Дивись, мене не обмини
у мить любовної молитви.
Відлунню нашої луни
у просторі очей бриніти.

Мов світла радість крик печалі,
мене в думках не проминай,
щоб у душі завжди звучала
твоя схвильована струна.

І солоди полинні сни
летючим медом поцілунку
та від весни аж до весни,

аби перехопило дих
і світлий гріх ще був не гріх,
мій неминучий порятунку.

*

Ти у мені, а я в тобі
і нас весь білий світ не бачить.
Ніхто не знає що це значить,
як ти в мені, а я в тобі.

І ми прискорюємо біг,
приречені невпинно мчатись,
щоб світломить свою спіймати,
поки не випав перший сніг.

Струмує з лісодалини
волога цнота пелени,
мов дух пробуджених конвалій.

І ти, і я живем як в сні.
І хочеться тобі й мені
летіти далі, далі й далі.

ЧУТТЄПОВІНЬ

*

Неначе розминулися думки,
як у повітряній дорозі птиці.
І залишився на стрімкі роки
пучок невтихомирених амбіцій.

Мов зникла сонця латочка чи смужка,
краплина росяна в густій траві.
Розпорошилася солодка мука
і стало гірко серцю й голові.

Бо світ непередбачливий такий,
то лагідний, то злісний і хиткий,
та поклику твого не чує вушко.

Це невпокореності різнобій.
Немає спокою у ворожбі.
Якась вкусила неспокійна мушка.

*

Не сумнівайся, поворот крутий,
то ж дисгармонія звістила плату
за всі прямі, зигзаги і кути
і винесла непогамовний фатум

на несподіваний колючий холод,
де жало із жалем словоотрут,
знівечене претензіями соло
і виροками, що сказав твій суд.

Кому всміхнешся ніжно завтра ти,
коли відпав від серця шлях мети
удвох іти, ділити однодумку?

І чи тобі не згіркне раптом солод,
і чи відновиться енергополе
у повені стихійній поцілунку?

*

Пробігла між серцями хижа тінь,
немов зворотній темний бік пожежі.
Мечі схрестили і вона, і він —
вимірюють амбітну протилежність.

Хитає хвиля непорозумінь.
І розростається шалено его.
І як збагнути суперечність інь
і сутність янь від альфи до омеги?

І пропадає настрій доброзичень,
нав'язує своє і нагло тисне
в ім'я проклять і болю покарань.

І в кого попросити краплю мудрості,
аби зробити перший крок назустріч,
переступивши враз гордині грань?

*

Болять тонкі всі сторони душі.
І святкувати хоче перемогу
миттева злість кусливої оси.
Незлагода ж бо перейшла дорогу.

На роздоріжжі рідні, мов чужі.
Але вже тут у часі не стоїться.
Змінили ластівок в'юнкі стрижі.
І розлетілись з журавлем синиця.

Коли — чи вже ніколи не покличеш,
і чи впадеш закохано у вічі
зумисно, грайно або просто так?

І віддаляється чуттєва повінь,
і смак жаги із присмаком любові
шукає нас в загублених світах.

*

Неначе розминулися думки.
Мов зникла сонця латочка чи смужка.
Бо світ непередбачливий такий.
Якась вкусила неспокійна мушка.

Не сумнівайся, поворот крутий
на несподіваний колючий холод.
Кому всміхнешся ніжно завтра ти,
і чи тобі не згіркне раптом солод?

Пробігла між серцями хижа тінь.
Хитає хвиля непорозумінь.
І пропадає настрій доброзичень.

Болять тонкі всі сторони душі.
На роздоріжжі рідні, мов чужі.
Коли — чи вже ніколи не покличеш?

ДВОЧОВЕН

*

Відпущено на душ злиття
наснажений медовий місяць.
Тебе знайшов зненацька я
в дрімучому навколо лісі.

Двох незнайомих половинок
світилася тонка душа,
немов роса в очах травинок,
метафора боговірша.

Кохання на усе життя,
а не на ніч і не на днину,
і враз мене візьми й знетям,

як мить любові швидкоплинну,
поки пливемо з часу в час
і пригальмовуєм хвилину.

*

Манило, кликало, вело.
І сталося те, що мало статись,
бо лагідних долонь крило
взялося ніжність колисати.

Кувало трепетно зигзицею,
відкритістю благоговінь.
І ми собі барвисто снилися,
немов кульбаби у траві.

А що було, а що було —
жадання сні перемогло,
коли ніколи не спинитись.

А наздогнати світломить,
як кожен з нас кудись спішить, —
мабуть, велика таємниця.

*

Цвіли ми в райському саду,
аби від щастя нацвістися,
важких не відаючи дум,
і хто до кого притулився.

Без драматичної печалі,
притерті серцем і смаком,
ми білі ночі колисали,
немов росинами листок.

І я до тебе йшов і йду,
неначе до свічі свіча,
допоки час палахкотіти.

І не було на волос сну,
тягнуло у вогневесну,
щоб, як метелик, обпалитись.

*

А море доторків єднань —
душа чутливого органа
летючих відчуттів моргань,
озвучена небесна манна.

Несе наш човен далі й далі
від змінних часоберегів.
А ми ще не наколились,
прикриті листям і нагі.

За невловиму світлогрань
сховати зустріч кличе гра,
розкований любовний фатум.

Була в рясних обіймах тих
хмільна спокусливість мети,
щоб поцілунок смак не втратив.

*

Відпущено на душ злиття
двох незнайомих половинок
кохання вічністю життя
як мить любові швидкоплинну.

Манило, кликало, вело,
кувало трепетно зигзицею.
А що було, а що було —
мабуть, велика таємниця.

Цвіли ми в райському саду
без драматичної печалі,
і я до тебе йшов і йду.

А море доторків єднань
несе наш човен далі й далі
за невловиму світлогрань.

ВОГНЕСПЛЕТІНЬ

*

Запрошував на дикий мед.
Манив, принаджував чи кликав.
Та не наповнився момент
єднанням шепоту і крику.

Душа наївна забоялась,
щоб не потрапити в крутіж.
І вібрувала чи дрижала,
оголена немовби ніж.

Була присутність таїни
через збігання двоїни
у схожості портрет з портретом.

І дихав спрагло небосхил.
І спокушало на гріхи
ціловане повітря медом.

*

І задрижала так ледь-ледь,
немов зійшлися світло з тінню,
душі бездонна круговерть,
готова до гріхопадіння.

А для медів життя замало —
їх тьма, як запахів, смаків.
Вогнем спокуси запалали
пробуджені вуста п'янки.

І що могло б інакше бути,
якби не зустріч роздоріж,
не мимовільний скорий потяг,

не лагідний медовий протяг,
що притулив мій світ ніжніш
до твого, аби доторкнутись.

*

Немов налякана дощем,
сховатись дуже хоче жінка
за вольовим міцним плечем
чи за плечима чоловіка.

Стиснулась у сльозу тендітну,
порушення боїться, меж,
бо народилася не вміти
себе спасати від пожеж,

від тих, що спалюють цілунком
і зцілюють, мов духохрам,
окрилюють на час розлуки,

дощем здаються метеорним,
а мить сторінку перегорне
у манускрипті любовдрам.

*

Давай світзаочі втечем,
і нас ніхто вже не побачить.
І світлий полудень очей
у райським затишку заплаче.

Щоб келих щастя пригубити
і оп'яніти хоч на мить
у час любовної молитви,
коли навколо тільки ми.

Не вгамувати плоті крик
і втратити нарешті розсуд,
хоч говори, не говори,

у стані скинутих оков
вогнесплетіння двох нас косить.
І пахне дідьче молоко.

*

Відмовила, як будь здоров,
мигнувши зорочоловічком.
А перша сторона — любов.
Зворотна сторона — це звичка.

Та будеш завжди жалкувати,
що хлюпнула води на грань
і загасила пульс багаття,
і зупинила ритм зітхань.

А хоч би оголила зір,
якщо не розтулила губи,
і я б подякував сльозі

за те, що ріже, коле, б'є,
бо ще кого ця фея любить,
як, грішна, не сама себе?

*

Могла б розквітнути любов
і кожен порух осявати,
коли чарує мова мов,
співають дві душі крилаті.

Нехай на хвилю, лиш на мить,
рожева сповнилася б мрія,
щоб за обіймами-крильми
не затихала ностальгія.

Я скуштував і хліб, і сіль,
хоча до них не доторкався,
бо це чиесь, а не моє,

але воно таке вже є,
якесь непогамовне щастя,
гіркий, а все ж медовий біль.

*

Як не любити, то кохати.
Люби й кохай, поки ще рай.
Бо виставить рахунок плата
і кому хочеш докоряй.

Чи запримітить твоє око:
мінється в природі гра.
І завойовує все спокій
на світлій ноті завмирань.

Напевно, вже підходить осінь.
І що врятує грішних нас,
як не любов простоволоса.

Кульбаба видивилась очі,
втрачати голову не хоче,
та мусить, бо приходить час.

*

Щоб не схолонути, мов лід,
постукав у віконце вечір
і попросився на постій,
і час впустив без заперечень.

На кому би зірвати гнів
чи ласку вилити, мій Боже,
коли живеш між двох вогнів
і вибрати один не можеш?

А як було, а як було:
ні ненависті, ні грабунків,
ні натяку на любозло.

І хто на кого око клав,
і хто те око вічно кляв —
мовчать летючі поцілунки.

*

Запрошував на дикий мед.
Душа наївна забоялась.
І задрижала так ледь-ледь.
А для медів життя замало.

Немов налякана дощем,
стиснулась у сльозу тендітну.
Давай світзаочі втечем,
щоб келих щастя пригубити.

Відмовила, як будь здоров.
Та будеш завжди жалкувати:
могла б розквітнути любов.

Нехай на хвилю, лиш на мить,
як не любити, то кохати,
щоб не схолонути, мов лід.

ЗВАБОТАНЕЦЬ

*

Якби не принада, якби не спокуса,
якби не магніти очей, рук і губ,
то світ би від щастя не перевернувся
і я би ніколи не був тобі люб.

Я, мабуть, не жив би на нашій планеті,
не бачив би рос, сонцеграй промінців,
не чув би дощу, вітрових переплетень,
і в ямочку би не спіймавсь на щоці.

Напевно, ніколи би не придивлявся
до пуп'янка квітного, не помічав
троянди у ньому, дрімаючих вальсів...

А в першій, іще безсловесній, розмові
вже хвилі котив океан наш любові,
чуття колисав, щоб навстріч тобі мчав.

*

Об тебе мій погляд би і не спіткнувся,
і серце не билося б так гуп-гуп-гуп,
якби дві дороги враз не перетнулись,
не перев'язались неждано, як пуп.

Ми не розминулися, а засвітилися,
аби пережити народжену мить,
як хочуть земні чи небесні стосили
чи обраний час, що крізь душу летить.

І цвіт швидкоплинно в тобі дозріває,
і я задивився на тебе, мов птах,
якого твій погляд вже не відпускає.

І чий я опісля закоханих чарів,
і хто тебе хмільно купає в нектарі —
не важко вгадати по блиску в очах.

*

А зваби є різні на кожному кроці
і добре, що є, бо якби не було,
хіба би знайшов я тебе в своїм оці,
чи вітром туди би тебе занесло.

Неначе напився магнітної бурі,
смичком твого ліктя на скрипці загравав.
Я очі на хвилю від страху зажмурю,
щоб хтось з перехожих тебе не украв.

А може, мене блуд з косицею в'є,
на те зазіхнув, що давно не моє,
і сліпочудесно в красі помилився.

І хто кому скаже провинно «прости»,
кого хто спіймав, але не відпустив
і з серця у серце вогнем перелився.

*

Не сяяла б щастям іскринка у оці,
не рвалося б в небо незримо крило,
якби не відчув я пронизливо хто це
і спокій мій тихий у вир потягло.

Куди ж ти, метелику, так стрімголову,
що вже не втечеш, бо на свічку летиш,
бо не припиняються полум'я лови,
ти крильця обпалиш свої чи згориш.

Така неминуха зустрічна можливість,
хитка випадковість любові вогню,
і ми вже обоє знайшлися щасливі,

а ще й не торкалася хвиля обіймів
в чеканні закоханої світлотіні,
якою — летючий, осяяний — сню.

*

Чи зміг би тебе я тоді угадати,
якби не манила своя таїна.
Мов скинуло плаття півоній багаття
і хміль оголив свої чари до дна.

І поки лежали пахкі пелюстинки,
і поки летіли хвилинки кудись,
мій пульс відшукала цнотлива родзинка
і я у полоні її опинивсь.

Уже не втекти від солодкої неї,
хоча повен неба і ходиш землею
у мареві спеки й сліпого дощу.

А в тому полоні долоня в долоні
і очі, і губи на ласку голодні.
Зажмурився і затремтів. І відчув.

*

Я просто тебе обминув би, як в снах,
і голос, і запах були би чужі.
І не прошептала мені би луна:
«Я поруч, я близько, від щастя дрижи».

І не скоротилась би вся далина
між нами до подиху твого і мого,
якби аромат молодого вина
відкрив комусь іншому радощі Бога.

Ніколи б тобі я уже не моргав
і так за тобою смертельно не скупив,
якби в моє око твій перчик не впав.

Тепер стережу, щоби спокій тривкий
не звурдив зловмисник, залізши в думки,
розбурхав уяву, підозрами мучив.

*

Немов незнайомці на дивному святі,
де галас і тиша без мови душі,
ми мусимо лячно під маски ховатись
від заздрості й злості підступних ножів.

Об що чи об кого твій зір зачепився
і як тобі — краще мовчально мовчи,
бо грішна обмова не перебісилась
і поговір всякої підлості вчить.

Отак і живеться великим коханцем,
яких береже насторожений схов
і вдень, і вночі, і увечері, й вранці

тих бранців цілує у вії любов,
і родимку ніжить палкий губотанець,
допоки струм близькості не охолов.

*

Якби не принада, якби не спокуса,
якби не магніти очей, рук і губ,
об тебе мій погляд би і не спіткнувся,
і серце не билосся б так гуп-гуп-гуп.

А зваби є різні на кожному кроці
і добре, що є, бо якби не було —
не сяяла б щастям іскринка у оці,
не рвалося б в небо незримо крило.

Чи зміг би тебе я тоді угадати,
якби не манила твоя таїна.
Я просто тебе обминув би, як в снах,

і голос, і запах були би чужі,
немов незнайомці на дивному святі,
де голос і тиша без мови душі.

ТЕПЛОСТРУМ

*

Між холодом і гаряччю ми дихаєм удвох.
Поділена обставина, не викрита причина.
На любові чомусь дарована лише хвилина,
а на очікування дива — кожен життєкрок.

І хтось собі візьме пелюстку полум'я чи льоду,
у того скрикне пошепки розчулена душа
заради неминучих золотих переживань
і щедрої на ласку неприборканої згоди.

Занурюється поцілунок у глибоку воду
і топляться, і випливають у своїй природі
крижина й жар, яких, мов проклятих, переплело.

І набирається по вінця живодайних струмів,
рятуючи жагуче, спрагле трепетань безум'я,
ніким не знищене урівноважене тепло.

*

І виколисує порив до щастя світлобог,
веде до маку розпашілого й роси волошки.
На диханні високому затримайся ще трошки,
щоб прошептала тиша молитовний монолог.

Ми двоє, двоє, але кожен з нас таки один.
І вечір наближається такий, немов світання.
Чи я перед тобою, може, чимось завинив,
що між двох слів запало нерозгадане мовчання.

І поки двоє ми, нас не торкається самотність,
хоч самоти угадується легка світлотінь,
та настрій наш хмільний лишається на світлій ноті.

Не розминулися на роздоріжжі наші очі,
впізналися, зустрілися, сльозу краси пророчать
такі знайомі й незнайомі, справді ті й не ті.

*

А для одного не існують вже шляхи зворотні,
як і для двох, хто із вогню і талої води.
Щасливий випадок нам випадково догодив,
щоб ми були у крайності гарячі чи холодні,

мов терен визрілий, терпкі або як мед п'янки,
солодкі та гіркі, утихомирені й свавільні,
і голосні чи мовчазні, прискорені й повільні,
у силі звички пізнання віддалені й близькі.

На відстані проникливого погляду очей
так одне одного і видивимось глибше й більше.
Нехай мороз морозить, спека спекою пече.

А ти мені здивованості зустріччю позич
і я віддам тобі відлуння у луні сльози,
коли душа заплаче від краси дзвінкої тиші.

*

Ми зв'язані тонкою павутинкою чудес
на хвильку, лімітовану безмежним дивочасом,
поки її планида несподівано не згасла
і не завершився чудесний, неповторний стрес.

І що, тоненькій їй, на мить чи вічність розірватись,
коли прийде фатальна зима чи жарка пора,
аби намистини невидимі навкіл збирав
і заспокоювався холодом, і зміг палати,

просити світла й дивуватись в світі ще і ще
магніту зближення, збіганню двох долонь студених,
щоб грітись, таємниці відчиняти грай-ключем.

Міняються місцями нерозлучні «я» і «ти».
Все так влаштовано, що треба душу берегти,
триматися за соломинку рятівну, напевно.

*

Неначе пережити затяжний політ небес
і краплею дощу чи пір'ям снігу приземлитись,
і вгледіти у кризі чисту іскорку вогню,
навхрест поцілуватися і радістю світити.

Мороз і спека грають на контрастах звідусіль,
та хто кому найбільше в зміні градусів потрібен?
Розмерзлись котики вербові, ластиться теплінь
і пахне у повітрі медом а чи теплим хлібом.

І грію твої пальці, аж перебиває подих.
І думаю: така одна і я такий один.
Про себе відганяю гіркоту від насолоди.

І відчиняє сповідь потайні, незримі двері.
Мене ти через часоокеан перепливи,
щоб не пустився берега мій найрідніший берег.

*

Щоб на твоїй долоні свою долю прочитати,
потрібно з гарячі у холод чи зворотно йти
і сповідатися болючим звершенням мети,
і важити стражданням незгасаюче багаття,

і нести, мов сніжинку чи іскринку, світлобіль,
і не випрошувати ласки і вогню любові,
ні віщих снів, якщо вони насправді кольорові, —
і може впасти раптом теплий дощ і сніг тобі.

А ти звучиш романсами до самозабуття,
аби відчуті і почуті хто таки ніжніший,
наздоганяючи закохане серцебиття.

Усе було, було, але мов не було страждань.
Душа лишилась молода в літаніях літань.
І хтось із нас жаркіший, хтось невинно холодніший.

*

Між холодом і гаряччю ми дихаєм удвох.
І хтось собі візьме пелюстку полум'я чи льоду.
Занурюється поцілунок у глибоку воду.
І виколисує порив до щастя світлобог.

Ми двоє, двоє, але кожен з нас таки один.
І поки двоє ми, нас не торкається самотність.
А для одного не існують вже шляхи зворотні,
як і для двох, хто із вогню і талої води.

Ми зв'язані тонкою павутинкою чудес.
І що, тоненькій їй, на мить чи вічність розірватись,
неначе пережити затяжний політ небес.

Мороз і спека грають на контрастах звідусіль,
щоб на твоїй долоні свою долю прочитати
і нести, мов сніжинку чи іскринку, світлобіль.

ТОНКОСПІВ

*

а хто у ролі нерозгаданого свідка
слухач засвідчений таємній таїні
про розколисані до глибини пісні
в неперевершених рясних звучаннях світла

не тільки хтось побачив а таки почув
як лагідно зворушливо і тонкослізно
одне до одного прив'язані мелізми
натхненно світ-гармонію музичну тчуть

тримає у руках незримий дух свічу
нікого не запитує куди і звідки
дороги розгалужуються і течуть

Господь говорить через неповторну Квітку
в очах її розсипані живі іскринки
зірки і космос голосу сердечна суть

*

вогнем ще не обпалені бринять пелюстки
на жар подмухай холодом щоб стих вогонь
і чув і порами і фібрами його
кульбаб веселий голосний гарячий лускіт

мажор з мінором долею переплелись
і настрої переливаються у співи
і співи в настрої мов сонцевихор в зливи
солодкі болі у гіркі як вісь у вісь

слова перешептались барвами — молись
передчуттям прощання тихо переймись
поки не просурмив недремний ангел муки

перед безмежним часопростором розлуки
в поклоні підніми до віч хрещену руку
і від нестримності чуттів перехрестись

*

а голос у відлунні пам'яті живе
луна на віддалі то форте то піано
у русі легкого прозорого туману
який у дивосвіт мелодії зове

і в снах твоя зіниця дивом розквітає
поліфонічній вірячи тонкій стезі
у змішаному хорі різних голосів
де океан шумить і небо дно гойдає

сльозою світлою до обрію пливе
така коротка й нескінченна піснесповідь
ніхто її у вічності не обірве

ні завтра ані післязавтра ні тепер
бо поцілований Творцем ліричний нерв
і дихати дано на повні груди мові

*

до апогею рветься безупинна мить
і широко розплющені її повіки
і не знайти ніде таких цілющих ліків
як чароголос що стихає і дзвенить

коли тонка душа на хвилюку завмирає
то чути мов у флейті мовчазливий схлип
звучання скрипок ясенів дубів і лип
і мова луниться музичним дивограєм

сміється й плаче навіть як собі мовчить
на верховітті вічної духосвічі
волошки саяво зоряне чи короліці

а неозорий неповторний луноспів
з веління Неба народився і розцвів
для невмирущих невгамовних очевидців

*

а хто у ролі нерозгаданого свідка
не тільки хтось побачив а таки почув
тримає у руках незримий дух свічу
Господь говорить через неповторну Квітку

вогнем ще не обпалені бринять пелюстки
мажор з мінором долею переплелись
слова перешептались барвами — молись
перед безмежним часопростором розлуки

а голос у відлунні пам'яті живе
і в снах твоя зіниця дивом розквітає
сльозою світлою до обрію пливе

до апогею рветься безупинна мить
коли тонка душа на хвилюку завмирає
сміється й плаче та ніколи не мовчить

КУЛЬБАБОРАЙ

*

Куди ідеш від мене, біла тишо,
лишаючи відлуння осяйні?
Паде на голову небесний сніг —
як мить життя — зайшов у двері й вийшов.

Чей на широку ногу і пожив,
але чи всі тебе таки почули
в марнотному роз'ятреному гулі
щоденних клопотів, гріхопожив.

Чи дослухалися, а хто і чув,
той зрячу не нагадував свічу
і в дзеркалі калюж себе не бачив.

А на межі серпневій сам не свій
зворушений до сліз мій деревій
глибинним небом і ось-ось заплаче.

*

Немов поріг переступила повінь.
Мов через вінця рушило вино.
Порозсипалися на порохно
зірки нічні й світанні кольорові.

Але продовжується часолет
і пасічник пасе невтомні бджоли,
й чомусь клянеться, що не крав ніколи
ні краплі меду, хоч горою мед.

Немає ідеального нічого
за задумами схованого Бога,
хіба лише крізь сльози раптом сміх.

Якщо росте приниження надії,
то возвеличення когось маліє.
Щоб пильно роздивитися усіх.

*

А як би я цей рух перехитрив,
щоб затягнулося на світі літо
й світилися зіниці перелітні
метелика ранкової краси.

Я б хату взявся зводити із листя.
стеблини пахли б сонцем золотистим,
а синя глина — річкою дощу,
в якій я із планетою лечу

кудись ізвідкись, наче птахориба,
і винен в цьому лиш космічний вибух,
що поглинає далина в димах.

А де ж бо очі із відкритим зором,
чи хтось когось таки здивує скоро,
як літом забавляється зима.

*

І холод осені не говорив
де рай кульбаб подівся пухоцвітний
у колообігу природогри,
яку ніхто не може зупинити.

Із року в рік шліфується ярмо
для долеобранців царів і черні.
З дороги уступися, тьмуща тьмо,
бо кличе обрій крони древ зелені.

Отримуєш з народження тавро
на зло чи на добро, щоб пити бром
і трунком запивати з небочаші.

Такі закони на землі гріхів
у темпоритмі змінених віків.
Незмінні серцевина дерева й шашіль.

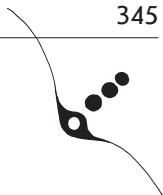
*

Куди ідеш від мене, біла тишо,
лишаючи відлуння осяйні?
Паде на голову небесний сніг —
як мить життя — зайшов у двері й вийшов.

Немов поріг переступила повінь.
Мов через вінця рушило вино.
Порозсипалися на порошно
зірки нічні й світанні кольорові.

А як би я цей рух перехитрив,
щоб затягнулося на світі літо
й світилися зіниці перелітні,

і холод осені не говорив,
де рай кульбаб подівся пухоцвітний
у колообігу природогри.

ЛЕГКОЗГУБА

*

Я загубив й ніколи не знайду,
що загубив і не знайшов ніколи.
Тримає таїну магнітне поле
у пам'яті стихійного ладу.

А згуб своїх чомусь не помічаєм,
хоч бачимо, та зрячі ми сліпці
з молитвою в похрещеній руці,
і каємось, але за що не знаєм.

Минання підганяє плин думок.
І вже нема на розмисли й хвилини.
Летить й доспіває себе листок.

Та ще не вирушив в дорогу сніг.
І в ностальгію назавжди забіг
оброслий часом сонячний годинник.

*

Таке щось неповторне й непомітне
було й сховалось, наче й не було.
Пішло чи полетіло, попливло,
зазнавши мимовільних перевтілень.

Так має бути, може, хтось знайде.
Причиною благанна невблаганність.
Як сам себе зумієш наздогнати
і випадку розкажеш тет-а-тет.

Напівдвійник мій сім потів сходив,
та не знайшов того, що загубилось.
Немовби змила прагора води.

Навіщо цей строкатий маскарад
числом множинним миготливих правд?
І не втаїш в мішку стрімкого шила.

*

До мене нахилили очі квіти,
і я із ними, я у них живу.
Гойдаю дозріваючу траву
на загадковому в цвітінні світі.

Бо все миттєве — блиснуло й нема.
І щось приснилося, та зразу щезло.
Аби не пам'ятати довжелезний
був світодень, чи вже прийшла пітьма.

Але чому ота травинка плаче —
потрібна віддаль, аби щось побачив.
А зблизька і не видно де ти є.

А що як зникнуть почуття світанні,
невже розчинимося у тумані,
який нас у росини перелле?

*

Пробуджують табун вечірніх дум
раптові неминучі росопати.

Куди ж, куди ж я кваплюся-іду,
а світлотінь то спереду, то ззаду?

І здивування чиєсь, чи моє
у русі пізнання причин шукає:
навіщо річка косу розплітає
і заплітає, хвилю тихо в'є?

За обрій поспішає краєвид.
Чомусь він так крокує, аж летить
у сутінках вечірнього світання.

Хто бруду молиться, хто чистоті
в напруженні дрімотного вулкану,
на віковічній різній частоті.

*

Від чого так захмелено тремчу
і радісне тремтіння це не зайве?
Не осягти душі тремтливе сяйво,
яке глибинами очей відчув.

Якщо ти скульптор, то красу ліпи,
якщо ти живописець, то не марно
йде літній дощ із сонцем — дощ сліпий,
а поміж ним метеликове танго.

Хіба би погляд лагідний відвів
відбиток настрою, неначе пальців,
в повітряному дзеркалі вітрів.

І скільки абсолютних тиш мовчить,
коли, мов зайчик сонячний, тремтить
краплинка щастя, визріла у ласці.

*

Шукаю згуби радості наосліп.
Не бачу я її, мене — вона.
Поділась десь весела безтурботність,
у чому винна близька далина.

Вернувся б голос — голуба луна,
із нею я нарешті би набавивсь:
не відпустив би у дрімучі трави
і вилюбив би до самого дна.

А так живеш, як п'єш, але по краплі
якоїсь золотої гіркоти.
І дні кудись летять, мов дикі чаплі.

Із чим би порівняти зміну фарби?
Розсипалась від вибуху кульбаба
і стало в світі більше марноти.

*

А сльози в світлотемряву пророслі,
немов свічки напошепки горять.
І моляться на земносвіт зоря,
на терни подарованої долі.

Невпізнаний, але ти справді є,
перемовчиш мовчання многолике,
або ганебну, кляту без'язикість,
безмовне страховиння не твоє.

Яким же словом дихаєш, живеш
і в голові мелодія лунає,
переливаючись в серця пожеж,

крізь тінь зневір'я, зради і підозр
і тілом пробігаючий мороз,
щоб в пеклі був хоча б куточок раю.

*

За літечком я плачу, я кричу.
Ніхто мене уже не розговорить,
бо осінню наповнюється море.
А може, я його перелечу?

Струмує ледь теплом прикритий холод.
І завмирає легко світлотінь.
У падолист занурюється дзвін
і чути в просторі мінорне соло.

І як я в пору року цю забрів
останніх тимчасових кольорів,
розгублених краплин хвилин минутих?

Немов десь дівся попередній я.
І вгадує мій лик, моє ім'я
червоний глід колючий, та цілющий.

*

Набився в гості настроїв без запрошень
чи то веселий, чи таки сумний,
з яким я прозимую до весни
і бриндушкам сподобаюся, може.

І спокою нема, бо є тривога,
коли мовчиш чи говориш, йдеш, стоїш.
А жити би за пазухою Бога
і дивуватись дивом дивовиж.

І думку виколишемо нівроку,
задобримо угодою умов
якісь непередбачені мороки.

І хто на мене неповторно схожий,
печалив, радував, мій добрий Боже,
прийшов, потупцював собі й пішов.

*

Живе катарсис в сповіді без слів.
Любов і ненависть, добро і шкода.
Така вже суперечлива природа
магнітних і якихось ще полів.

Не по собі ота мінлива мить.
В нещадній щедрості спливає днина.
І звичні вже бісівська тяганина
та аномальні явища у тьми.

Щось каламутить чисте джерело.
І моторош охоплює, хто бачить
немов прийдешнього і не було.

Та запитає Голос чи страждав
і чи очистилась душі вода,
якщо насправді твої очі плачуть.

*

Мовчу, щоб не боліли серце зморшки.
А хто володар пратаємних знань,
той знає як гоїти болі ран
і не просити участі ворожки.

Кричу, щоб вщух цей незбагнений біль
і відчепилась невідчепна напасть,
і світлий дощ на голову накрапав,
неначе житнє поле перебіг.

А хто подумав і таке сказав,
що час відкриті рани зализав?
А може, би подякувати псові?

Але окрадена моя сльоза
миттєвістю одвічної любові,
яку щасливий фатум колисав.

*

І видивляюся з усіх сторін,
немов душа з розімкнутого кола,
як диханням небес звучить віола
мандруючих планетою вітрів.

І грає для кульбаби й лопуха
симфонія, якої ще не чули
на ранньому листку із тиші й гулу
неясних, втаємничених зітхань.

У бубон, мабуть, я натхненно бив
і щось було таке, що загубив,
а хтось знайшов і, певно, знову втратив.

І таїну шукає таїна.
Ніхто не відає чия вина.
Аби не знати й вкотре помилятись.

*

Того, хто не замерз, кого зігрів,
не забуваю, тихо пам'ятаю.
Навстріч завжди відкрите серце маю.
Хіба би хтось своє замкнув-закрив.

Боявся тих зіпсованих смаків.
І відбоявся, не боюсь нітрохи.
І не беруть мене переполохи,
чортополохи чорні пологі.

Життєві сили випиває міра.
Між істиною, як метою, прірва,
де в океані ходять сто морів.

Метаюсь думкою і сам вражаюсь:
від когось хтось в захопленні буває,
допоки у дорозі не прозрів.

*

І хто мене утратити не може —
мій незрадливий, безкорисний друг.
Вступивши у безмежну долегру,
себе нарешті сам і переможу.

А хто радіти світом заважав?
Здалось, кінця життя нема ніколи.
А що як зникнуть на планеті бджоли,
часник, цибуля, перець і Душа?

І чи покається, хто винен, знай,
якщо не каявся й не відсахнувся
від зла всесвітнього в циклічній русі?

І застережені усі права
на щастя, щоб так швидко не минулось.
Сумна хвилинка радості, стривай!

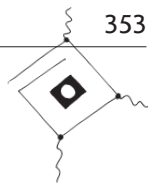
*

Я загубив й ніколи не знайду
таке щось неповторне й непомітне.
До мене нахилили очі квіти,
пробуджують думки вечірніх дум.

Від чого так захмелено тремчу,
шукаю згуби радості наосліп?
А сльози в світлотемряву пророслі.
За літом цим я плачу, я кричу.

Набився в гості настроїв без запрошень.
Живе катарсис в сповіді без слів.
Мовчу, щоб не боліли серце зморшки.

І видивляюся з усіх сторін
того, хто не замерз, кого зігрів,
і хто мене утратити не може.

КАРМОКУПІЛЬ

*

Нізвідки прилітають вітер і туман,
ліси грози галузяться в дощі рясному.
Немов із мандрів повертаєшся додому
і чуєш в гравії бездонний океан.

Від розколисаних глибин нема де дітись,
як від землі, вогню, повітря і води,
чим збіг обставин мандрівцеві догодив,
аби пізнати таємницю долесвіту.

Таких іще не бачив ти ні риб, ні звірів,
ні птахів, ні рослин, ні квітів, ні плодів.
Але комусь барвистий світ, комусь лиш сірий.

Гуляють на обличчях емоційні стани.
А в краплі дощовій відлуння океану
згасає крапкою, розчинений в воді.

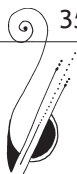
*

Туман і вітер, вітер і туман, а далі
в дощі рясному затаївся океан.
Додому повертаєшся, у рідний стан.
Бездонний океан без тебе у печалі.

Нема де дітись — хвилю зустрічі приймай.
Повітря і води немов не вистачає.
А мандрівцеві догодив цей шлях — ступай
у таємницю долесвіту незвичайну.

Бентежні душі розселив Господь в домах.
Ні квітів, ні плодів ніде таких, як тут.
І сірий колір розпорошується в барвах.

А стани емоційні зблиснуть на вітрах.
Відлуння океану в погляді зітхнуть.
Розчинена в воді, викупується карма.

ДРУГОДУХ

*

З якого марева прибув —
ніхто не скаже, не вгадає,
і сонця язиком лизнув,
вдихнув привілля небокраю.

З якого золотого моря
душа відкрита, золота?
І долечаша щастя й горя
тебе знаходить у світах.

І мусиш свій вогонь відпити,
аби не охолола кров,
по-вовчому навчилась вити,

аби тонкі останні нерви
свої зненацька не роздерли
і жорночас не помолов.

*

Тебе я, друже, не забув.
І пам'ятаю очі й голос.
Бо не накладено табу
на нерозривне дружнє коло.

Ти завжди непомітно поряд,
як ангел мій, кому я рад
за тихі води й ясні зорі,
за непідкупну вірність лап.

Твій погляд мудрості сягає,
немов бреде крізь темний ліс
і спокій мій оберігає.

І скільки нам на світі жити —
з тобою будем хліб ділити
як з другом друг і з гостем гість.

*

Морочить мозок світлий морок.
І не дає спокою стрес:
тебе впізнав якимось зором
з дороги безпритульний пес.

І відганяєш прикрих мух.
Невже між здичавілих звірів
знайдеться нерозлучний друг?
А в кого б ти іще повірив

на грані шостого чуття,
коли чиєсь читаєш «я»
і відображення знаходиш.

Належить Богові чи ні
твій дух, поки не очманів
у стані грішної природи.

*

Собі самому друг і ворог,
і незнайомець у юрбі
відкритодушний — дуже скоро
до твого кроку прикипів.

А все ж таки найкращий друг,
хто не торкався маски зради,
не входить в сатанинську гру
і не міняє колір правди

у горі й радості буття,
і не ведеться на оману,
на темінь світлозабуття,

а ронить дух у часогрань
для ближнього — переживань —
і не ятрить криваву рану.

*

Те свято, що завжди з тобою,
минає феєрверк розваг,
бо пропікає до живої
матерії сльоза в словах,

які не вимовиш ніколи,
не маючи голосоправ,
мов час твій поневолив волю
і ясний розум відібрав.

І я тебе гукну під небом,
куди, тиняючись, забрів
із сумніву чи непотреби.

А незбагненні в світі речі
вагують мир і ворожнечу,
віддаючись химерній грі.

*

Перетворилося на сміх
буття чотирилапе лімфи.
Магнітить час печальний міф.
І ти ідеш у простір міфу.

Хто завдає всім марноти,
де крапля дьогтю й крапля меду?
Ти грішний, грішний, не святий.
І злий, і добрий, іскрометний.

Неначе привид у вікні,
цей темний образ носиш звикло
у неосяжнім вигнанні.

І кинув виклик світу друг.
На кого ще точити ікла,
як не на той собачий дух.

*

Сльозою чистою рясною
засвітиться знайомий зір.
І упивайсь цією грою,
шукаючи думок узір.

Куди дорога приведе,
щоб не лякали хижі тіні.
І побивається в людей
твій ангел тиші розуміння.

Та як без рваних жити ран,
без злих укусів і оман,
без неминучих медитацій?

Вже вічність кровоточить мить.
Три вічності душа болить.
Чи заживе, як на собаці?

*

В якомусь таємничім краї,
де дзвонять дзвони ланцюгів,
богиня нищівна Астарта
всипляє заблукалих псів.

І там десь твій на місяць виє,
чому не відає, сумний,
відсіяв і думки, і мрії —
і не спокутував вини.

Мабуть, в Сірка позичив очі
чи хтось, позаздривши, наврочив,
що свої очі загубив.

І сні веде за темну нитку
поганська люта ворожбитка.
А ти, мій псе, не спи.

*

Шукав тебе, аж збився з ніг.
А ти десь манівцями нипав.
І я тебе знайти не міг,
лишень очима часто кліпав.

Сліпий учасник гри цієї,
що доля у пільмі веде.
Від темряви є панацея —
щоб не зійшов на пси ніде.

Очільників і відморозків —
закам'янілі душі й мозки,
кому ти віддано служив.

Ховайсь, бо на планеті зграї
здичілі, і не засинає
собача карма сторожів.

*

Кудись побіг. Куди? Не знаю.
Про що його і не просив.
Не обмовляю і не лаю,
бо він уже не сучий син.

Не пес, бо є відлуння серця
і думка в грішній голові,
у часопросторі рефлексій,
куди його інстинкт привів.

А ти зробити псячі очі,
напевно, зможеш і тепер,
і хтось щасливий зарегоче.

Повіявся собі, повівся.
Якщо не здох чи не помер —
ще раз завиємо на місяць.

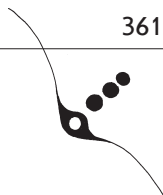
*

З якого марева прибув?
З якого золотого моря?
Тебе я, друже, не забув.
Ти завжди непомітно поряд.

Морочить мозок світлий морок.
І відганяєш прикрих мух.
Собі самому друг і ворог.
А все ж таки найкращий друг.

Те свято, що завжди з тобою
перетворилося на сміх
сльозою чистою ясною.

В якомусь таємничім краї
шукав тебе, аж збився з ніг.
Кудись побіг. Куди? Не знаю.

ВІНОПЕРЕТИН

*

Як завжди, добігає вже пора.
І прощавай, ряснобджолиний травню.
Наздоганяй же вітер, доки гра
свої показує неждані грані

загадки, що незримо мерехтить
на перехресних відрухах запилень.
Кудись же заворожено летить
крилате листя — і куди — у вирій?

Тюльпани келихи відкрили тому,
хто ждав росини молодого рому,
від градусів повітря захмелів.

А нюхав хто живі квіткові душі,
той пахощі наосліп розрізнив
трави і вишні, яблуні та груші.

*

Трави і вишні, яблуні та груші
тонкий наслухати рослинний пульс.
Підглянути, як розповились ружі
і крутить хміль багатозначно вус.

Пасуться бджоли, як то є у бджіл,
і випасають в квітах мед до краплі.
В кущах колючих червоніє глід.
І голосно промовила щось чапля.

Дано на самоздійснення свій час,
але за чимось нездійсненим туга,
немов дорогу ще і не почав.

Хоча витають з радістю жура,
не падає миследуші напруга.
І дозрівають соки і кора.

*

І дозрівають соки і кора.
У світі є ще світ й частинка світу.
І вхожу у живий природохрам,
наповнений по вінця тінню й світлом.

Таке мені дісталось в спадок віно:
ростуть зеленим саявом реп'яхи,
малинну шапку носять будяки,
із пахощами висохлими сіно.

Погірк у солоді калини кетяг,
склював його голодний часоптах,
щоб пережити серцем трепет лету,

до острова свого горнутись дужче,
запам'ятовувати долешлях.
І дні прийдешні котяться в минущі.

*

І дні прийдешні котяться в минущі,
мов перекотиполе без коріннь.
І шум такий, як в океанській мушлі,
чи у якійсь непереможній грі.

Та тільки упокорити би страх,
аби зіниці не темніли й вени.
А кінокадри шпар у парканах
все демонструють хроніку буденну.

Чомусь у світі забагато нервів.
А як там на рахунок харчувань:
поснідав, пообідав, повечеряв?

А хліб духовний тільки спорадичний.
І є питання, і нема питань.
Від марноти сховаюсь на горищі.

*

Від марноти сховаюсь на горищі
у старожитності як свій чи гість.
До неба буде на півкроку ближче
чи просто крок, якщо я помиливсь.

І згадую: летять водострумки
у таїні розбурханого руху.
Стрибав у небо чистої ріки,
підскакував, щоб воду вилив з вуха.

І перечитую книжки уяв
самотностей, яких іще не знав,
аби вони до мене трохи звикли.

І чути, вариться із вітром борщ,
а я не спатиму ані хвилинки
і слухатиму як шепоче дощ.

*

І слухатиму як шепоче дощ,
і місяць серповидний у човенці
перепливає безмір вулиць, площ
і залишає відблиски на серці.

І я нікого в світі не виню,
нема за що, хіба що за погоду
або за безконечну метушню,
і вірю: небо дивиться у воду.

А де я був, як не було мене?
Дзеркальний вимір тихо перетне
усе навколо, й стане золотіша

зворотна сторона вогню — вода,
освячена у спеці й холодах.
І дочекаюсь ангельської тиші.

*

І дочекаюсь ангельської тиші,
вчарований травинкою й листком.
Із напівтемряви усе світліше
у травах прибуває молоко.

Від таємниць зарошені ключі.
І десь у неосяжності, далеко,
город сапає мама уночі,
під місяцем сапати дуже легко.

Нема коли на слово або два,
щоб не розтратити земні дива,
і квітне золота життєгодина.

І росяний народжується дощ,
і хоч ставай сльозиною, краплино,
та тільки душоспокій не мороч.

*

Та тільки душоспокій не мороч.
Вино насичене повітрям свіжим.
Пора рясних жоржин сомнамбулічна.
І пригорнись, і зором перескоч

через красу, де плодоносно густо
у наливанні серцевин планет
листкають кінські голови капусти,
палає вже помітний фіолет.

А сонце крізь тумани моросить
і неможливо зміни не почути
між аріями душ бджоли й оси.

І стільки-то даровано хвилин
прожити дзвінко, а не перебути
сотвореного літа світлотінь.

*

Сотвореного літа світлотінь
гуляє у повітрі теплим морем.
Картопля миє ноги від землі.
Ще не замерзли довгі пальці моркви.

Помолимося оком на кущі,
наскубаємо і насушим глоду.
І це усе для празника душі,
безмежної гармонії природи.

І грішним нам прожити треба так,
як вибухом одним червоним мак,
віддаючи борги, щоб пам'ятати:

який у тебе колір в різний час,
така пора прийшла, що нас
писати може, ткати й вишивати.

*

писати може ткати й вишивати
пахучі чебреці і спориші
барвисті квіти — одяг для душі —
в природі павутинки дух крилатий

це милостиня вересня не жертва
заглиблення у себе як у мить
і кваситись вже хочуть огірки
вода і сіль часник дубове листя

налу щимо рябенької квасолі
немов щасливих згорнутих хвилин
прибережем солодку грудку солі

і пахне кукурудзяна мука
і в'ялені в диму медові сливи
лише фантазію очам прилинь

*

лише фантазію очам прилинь
і уяви що солодко на світі
чекає слова чорнобривий кінь
і чорнобривці аж до жовтня квітнуть

і вміють барви вивітритись враз
мов не було на плинозміннім світі
і усвідомлюй в профіль і анфас
за дар життя потрібно відкупитись

короткий дощ обличчя намочив
і духочас умитий перелітний
висіти й впасти яблуко навчив

до спогаду дорога привела
бо щось було у травні чи у квітні
це перемога затишку й тепла

*

це перемога затишку й тепла
а доля дзеркала аби відбити
прозріти вчасно думкою могла
пора і вільним часом дорожити

ростуть в множинно вічних формах й змістах
земні прибульці грішні і святі
ніколи не відпочиває тісто
натхнення здивування і чуттів

з яких глибин той золотий перетин
до кого випадковість привела
печених яблук насолода вперта

і позліталися пташки з мізинець
на круглий соняшниковий гостинець
гармонія речей не має зла

*

гармонія речей не має зла
прив'язана до родового неба
за блискавичну мить усе дано
за мить усе відібрано від тебе

і я тобі здогадочку несу
таки трава викошує косу
ніхто ще не відходить і не гине
лікує серця ритм підмор бджолиний

навпроти місяця коноплі коси
намистини червоної смородини
а материнка на материку

кому як не довір'ю пантрувати
аби не плакати сльозу гірку
у світлій церкві моленої хати

*

у світлій церкві моленої хати
від висі сталої є вища вись
чотири пори року — коловісь
оновлення думок щоб світ пізнати

і випадково з кривди або правди
не випадково палець проколов
аби останній раз переконатись
тече у жилах не вода а кров

і в очі глянути чи є там Бог
чи є там співчуття чи є страждання
чи зачинивсь у стінах чотирьох

чи молишся за дар життя й добра
у стані осяйного осягання
як завжди добігає вже пора

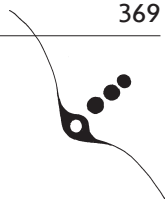
*

Як завжди, добігає вже пора
трави і вишні, яблуні та груші.
І дозрівають соки і кора.
І дні прийдешні котяться в минущі.

Від марноти сховаюсь на горищі
і слухатиму як шепоче дощ.
І дочекаюсь ангельської тиші,
та тільки душоспокій не мороч.

Сотвореного літа світлотінь
писати може, ткати й вишивати,
лише фантазію очам прилинь.

Це перемога затишку й тепла,
гармонія речей, немає зла
у світлій церкві моленої хати.

КРАПЛЕСТРУНА

*

Калюжі дощ клює, мов птаха вишні,
і коло ловить коло на воді
тихіше від притишеної тиші
з багатокрапками звукоходів.

Кураж думок, обдмуханих морозом
чи жаром схованих у краплі сонць,
письмо плете прозорим верболозом
чи вузликом, зникаючим чогось.

Один в один цей звукоряд краплин
і гуркотить нечутним водогромом,
до богосвітла котячись з імлі.

Хоч через вінця ллється прозосвіт,
але звучить поезія у домі,
нехай її лиш крапелька, лиш мить.

*

Веселка випускає свій міраж
і прориває небо гама звуків.
І сяє семиколірний пейзаж
для непорочних духопоцілунків.

Легкий вітраж затінених очей
і спалах дива радопереможний,
бо хоче щастя повторитись ще,
аби пригода сталася із кожним.

Простукує на слух завмерлі води
незримий диригент душі природи,
запитує чи проза не болить.

Поезія як снила, так і снить
красою гармонійної любови,
поки не обірвалась барвонить.

*

І знає тільки тиша вартість тиші
і мерехтіння кольорових снів.
Чим голос хвилі мовчазніший,
тим глибший океан в дощоструні.

Та не міняй поезію на прозу,
хоча її міняють звично скрізь,
бо істина з жалю і заголосить,
плачу додасться у Долині сліз.

У повені розчинених хвилин
гуляє льодовита прозонота
на роздоріжжі чотирьох сторін.

Шуканнями нової насолоди
Метафора всевишня верховодить.
Та муки пізнання дарує плин.

*

Калюжі дощ клює, мов птаха вишні.
Веселка випускає свій міраж.
І знає тільки тиша вартість тиші
заради чого вічна творча гра.

Кураж думок, обдмуханих морозом.
Легкий вітраж затінених очей.
Та не міняй поезію на прозу,
щоб холодом не впився стан речей.

Один в один цей звукоряд краплин
простукує на слух завмерлі води
у повені розчинених хвилин.

Хоч через вінця ллється прозосвіт,
поезія як снила, так і снить
шуканнями нової насолоди.

ДЖЕРЕЛОСПІВ

*

По воду йдеш до джерела
і чуєш пульс його і дих,
сльозу, що сяйвом розцвіла,
такий у неї чистий гріх.

В її звучанні кришталі,
симфонії многоголосі,
дзвінка енергія землі,
мов запах житнього колосся,

волошок, маків, поля, днів,
де доброта спалила гнів,
і можна жити без печалі,

і уникати зла забав,
щоб рятувалася доба
в нуртах джерельної моралі.

*

А та вода сміється сріблом,
бо чудотворний має дух,
до себе прив'язала слух,
своїм обдарувала хлібом.

Вона від радості співає,
гамує спрагу плин її,
коли натхнення наливає,
пробуджує чуття твої

пранеозорої світлиці,
де безкорисливі криниці
освітлює легка печаль

падінь змарнованих хвилинок,
запасшись лісом соломинок,
пізнаючи секрет ключа.

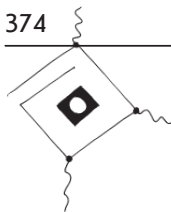
*

по воду йдеш до джерела а та вода сміється сріблом
і чуєш пульс його і дих бо чудотворний має дух
сльозу що сяйвом розцвіла до себе прив'язала слух
такий у неї чистий гріх своїм обдарувала хлібом

в її звучанні кришталі вона від радості співає
симфонії многоголосі гамує спрагу плин її —
дзвінка енергія землі коли натхнення наливає
мов запах житнього колосся пробуджує чуття твої

волошок маків поля днів пранеозорої світлиці
де доброта спалила гнів де безкорисливі криниці
і можна жити без печалі — освітлює легка печаль

і уникати зла забав падінь змарнованих хвилинок
щоб рятувалася доба запасшись лісом соломинок
в нуртах джерельної моралі пізнаючи секрет ключа

ЧАШОВИР

*

минають зливи самоцвітів рай-незгасних
і райдуги сховались в сонці та воді
і викликати їх — хіба що не вагайся —
і клич крізь пелену нагрітих холодів

і кожна світломить — це зустрічі прощань
не можеш відірватись і кудись зникати
з летючим часом тільки вітер сперечавсь
а думка не хотіла їх перелітати

тобі й театр що не знає — він театр
і в часогрі не запідозрює нікого
кого — чи хтось її — веде навгад дорога

нові дощі з веселками ще не дозріли
і як врятує світ першоквітневий жарт
від сірих рос похмурих зір і сонць стемнілих

*

під небосхилом обростає мохом вік
і омолоджується листям і травою
та хто б від роздумів гіркавих відволік
чи фокусом чи музикою звукогрою

але від невблаганності немає спасу
і щоб ріднився світ й ніколи не чужів
на кінськім волосі тримаються романси
як сологоłos незбагненної душі

а що бентежить — обрію таємні межі
і струни виливають радість і печаль
немов гостюєш на землі востаннє й вперше

і сповільнити час бажаєш хоч би трошки
вдихаючи запарений зелений чай
і уявляєш де цвіте твоя морощка

*

насичена словами тиші світла сутінь
скидає ледь блакитну пелену
а чи солодка сіль проявленої суті
солоний мед хвилини чари розтягнув

позолотив вологе листя-манускрипти
що не здогадується про пільму і тлін
і листопадних неминучих сліз і схлипів
коли із часом зазнаєш нежданих змін

і не відмовитись від болю не схитрити
боли ж боли якщо ніколи не болів
не чув глибокої безмовної молитви

поспівчувай безбарвній висохлій травинці
яку вигойдував приплив й забрав відплив
на бабиного літа сивій павутинці

*

здається що прочитана марнотна грань
і десь в дорозі ще і каяття й спокута
із домагань і зневажань і знемагань
себе вчорашнього не зле і пом'янути

ти ж там на відстані безповоротних днів
живеш і там тобі і холодно і жарко
але нехай лунав би кришталевий дзвін
язик розв'яже і зав'яже щедрa чарка

і виллєш душу перед здаленілим ним
проте чи він тебе насправді зрозуміє
замисленим або веселим чи сумним

хто зблиснув і перетворився в легкий дим
розірваний нечутним часовітровієм
кого запам'ятав рідкий кристал води

*

для когось таємниця — житіє твоє
пригоди незабутні трапились з тобою
не треба бути іншим аніж справді є
з похиленою в небо думоголовою

лишень шепни чи сняться кольорові сні
і чи навшпиньках ще ходити треба тихо
дзвени і не дзвени — жива душа луни
і драматизму повен весь чуттєвий вихор

немов розпалюють комету лід і пил
і наростає у повітрі стільки сил
що аж ясніші зорі і тихіші води

і чашу би наповнену повільно пив
і коні би не гнав і махом не горів
якби не грішна заборона насолоди

*

в одному часі анітрохи не знайомі
як не зустрілися — побачимось колись
на будь-якій дорозі у земному домі
ти з келихом назустріч радісно хились

щоб через вінця лилось аж переливалось
і море-океан було натхнень замало
і трунок спраглий мандрівник приговорив
і нахилиючи і вихиляв хилив

поки не змінювалось форте на піано
і трави дихали наполовину п'яні
і тиша слухала мовчання сповідальні

а настрій просто місяця і зупинивсь
і начебто перед іконою моливсь
за теплу зустріч незнайомих ближніх й дальніх

*

а хтось уже на празнику чудес відсутній
замилувався краєвидом і утік
від невмирущих поглинальних свят Прокруста
які міняють лик і не втрачають лік

і відбоявся чи таки відвеселився
чого бажав або ніколи не бажав
та не питали — мимоволі заблудився
на цвинтар бджіл що випустили зброю жал

кому їх жаль — анічогісінько нікому
та прийнято казати що прийшли додому
і хочеш вір у казку цю або не вір

а твій герой візьми й на все махни рукою
нанюхався жоржин й сумує сам з собою
і прохідний на нього задивився двір

*

неначе сам собі привидівсь чи приснивсь
і відображення пішло багатотемне
і стало світло й темно — скам'янілий ліс —
мов у застиглий річці оселився демон

і грішне щось нашіптує для глухих вух
така його довірлива розтлінна вхожість
чия сорочка ближче — засвітився дух
але гасить його прихована ворожість

хоч схожість між обличчями — самі святі
однак ростуть за кимось верби золоті
і перебрала міру непомірна міра

а вітер листя напивав у всіх світах
і прогорнув і пригорнув і погортав
допоки чашу пристрастей колише прірва

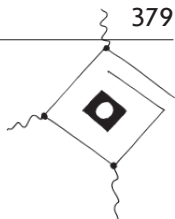
*

минають зливи самоцвітів рай-незгасних
і кожна світлотінь — це зустрічі прощань
на кінській волосі тримаються романси
і струни виливають радість і печаль

а чи солодка сіль проявленої суті
коли із часом зазнаєш нежданих змін
себе вчорашнього не зле і пом'янути
але нехай лунав би кришталевий дзвін

з похиленою в небо думоголовою
і чашу би наповнену повільно пив
і нахилиючи і вихиляв хилив

а настрій просто місяця і зупинивсь
нанюхався жоржин й сумує сам з собою
неначе сам собі привидівсь чи приснивсь

ТІНЕЗЕНІТ

*

живорухлива від галузи легка тінь
дозрілий колір не спіймати звичним зором
перепливає думка неозоре море
у грі театру тіней світлошепотінь

заходить місяць у таїнну синь землі
вже відбулася неминуча тьма затемнень
немов підтекст прихований в глибинах речень
безстрашний птах бере прозору тінь в політ

потьмарена у кожного його хвилина
кого хто переслідує вина невинна
час простір чи непогамовний простір час

космічний пил а чи земний пахучий порошок
у затінку дощу налився піснехором
зеніт півсонячний півтінний прокричав

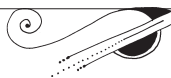
*

зеніт півсонячний півтінний прокричав
у затінку дощу налився піснехором
космічний пил а чи земний пахучий порошок

час простір чи непогамовний простір час
кого хто переслідує вина невинна
потьмарена у кожного його хвилина

безстрашний птах бере прозору тінь в політ
немов підтекст прихований в глибинах речень
вже відбулася неминуча тьма затемнень
заходить місяць у таїнну синь землі

у грі театру тіней світлошепотінь
перепливає думка неозоре море
дозрілий колір не спіймати звичним зором
живорухлива від галузи легка тінь

МЕТАЛОВТОМА

*

Вичерпується джерело природи
і наближається безлунність дна.
В потьмаренні себе питає «хто ти»
заблудла, неприкаянна вина.

І зношується вічний механізм
усепроникних незворотних рухів.
Скрипить чи стогне всепланетний віз,
немов йому не вистачає духу.

Печаль у радості приймає роди
нової нерозгаданої шкоди
і дійсність видозмінюється скрізь.

І очі повні сум'яття і сліз
хімерним лабіринтом часу водить —
щоб не прозріли — злий трагікомізм.

*

Зачатий і народжений наосліп,
помазаний єлеєм твій двійник.
Думки у небо, ноги в землю врослі,
а він кудись без виправдання зник.

Червоним полум'ям ледь пахне мак
у стані непробуджених інстинктів.
Повіяв вітер — і його нема,
немов зітхнув, струснувся, тихо свиснув.

А житні колоски простоволосі
все дивляться з надією на шлях,
яким приходять і відходять гості.

Пронизує трансгенний переляк,
бо серп запущений незримо косить
невинні душі, наче хтось прокляв.

*

Напевно, сіль свій смак втрачає суший,
соли насущний хліб чи не соли,
коли чуття змиває проклятуший
приплив руїнохвиль або відплив.

Вироджується, код спадковий мучить,
мов переплутані життеключі,
і нищівний грабунок неминучий —
як риба на гачку — хіба кричи.

І кров'ю почувається крохмал.
І серце обертається у камінь.
І мислі зневиразнює туман.

У темпоритмі звичних потрясінь
когось краплинкою рятую сіль,
а чи сльози очищувальний намір.

*

Щораз нові мутації мороки
і не витримує морочень нерв.
За серце ловить аритмія кроків,
щоб збільшилось число пожегтів і жертв.

У яблуку вмирають світлі соки
і зернятка зіщулились у сні,
за чим всевидяще пильнує око
й карає забуттям прожиті дні.

Чиясь мета — це втомлений метал —
немов важке ядро у вир метав —
плачі і втіхи, і думки, і болі.

Здалось, ліміти вибрані, але
ходу вечірню і неквапний лет
підсвічують крихкі кристали солі.

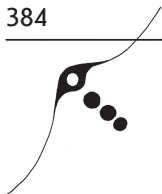
*

Вичерпується джерело природи
і зношується вічний механізм.
печаль у радості приймає роди
і очі повні сум'яття і сліз.

Зачатий і народжений наосліп
червоним полум'ям ледь пахне мак.
А житні колоски простоволосі
пронизує трансгенний переляк.

Напевно, сіль свій смак втрачає суший,
вироджується, код спадковий мучить,
і кров'ю почувається крохмал.

Щораз нові мутації мороки.
У яблуку вмирають світлі соки.
Чиясь мета — це втомлений метал.

ТЬМОДРІБНИЦІ

*

Хто зміряє падіння й злетити зором?
Щось недобачив, щось недосприйняв
через якісь дрібниці — просто сором —
безславна, невгамовна метушня.

Обсіли спокій клопоти злощасні,
радіти безтурботно не дають.
І пристрасті, і напасті смугасті,
немов отруту, випускають лють.

Предметів таїна, загадка явищ
у стані спокою прискорень з'яви.
І довговічний блискавичний час.

Хоч неповторність мають щастя й горе,
безмежність необмежена повторень
таких, як є, реальних, без прикрас.

*

Число великих і малих — це ліс.
Великі ж бо малі, малі — великі.
Завжди цивілізовані і дикі,
немов у формі заперечний зміст.

І все дрібниці, тобто марнота
у різних фазах скорого здрібніння,
хоч з ніг на голову перевертай
і відділяй від світла темні тіні.

Маліє велич, стишується глас
і час уже не так біжить, як вчора,
таки змінились профіль і анфас.

Зашпортався, упав, на ноги звівсь.
І не зникає всепрощення злість.
Плоди гріховні родить мандрагора.

*

Земна мандрівка з пороку у порох
пригодами усіяна ущерть.
Подорожує Мисль, а з нею мотлох,
і від початку шляху пильна смерть.

А що від неї, долі, є сильніше?
Хіба що з радості собі підскоч.
І треба бути меншим, а не більшим,
терпіти гірко меншість хоч-не-хоч.

Все менше розхвильованих людей,
все більше гомосапієнсів всюди
в епоху безідейності ідей.

І де я? — хтось запитує себе
чи світу — відповідь ні ме ні бе.
Стежки торують нелюди і люди.

*

Колекція скупих і щедрих сліз
від радості, печалі і образи.
І далі там той славнозвісний віз.
І перекривлюють життя гримаси.

У всій своїй проявленій красі,
у всіх своїх конфліктах і халепах.
Заручником у часі потрясінь
побитих горщиків дрібне черепа.

Банальні битви амбіційних мух.
Руйнується моралі світлий дух.
Від нервів здіблених повітря зліше.

У меншовартості життєполя.
І спантеличене, напевно, «я»,
що нижче від трави, води тихіше.

*

І день, і ніч гудить шалено вулик.
У кожного своя бджолина роль.
В пекельному зростаючому гулі
не чути де дієз, а де бемоль.

Виконує себе підводний камінь.
Причина вічних війн — насущний хліб.
І чинить дроблення свідомо дріб,
щоб не збігалися думки з думками.

За правилами непорозумінь
ніяк не примирити біле з чорним,
хоча знайшли сполуку світло й тінь.

Між більшим й меншим тризвуків межа.
І незалежно від твоїх бажань
лади звучать мажорний чи мінорний.

*

У меді наростає каламуть.
Переливаються тумани чисті.
І щоб повніше осягнути суть,
кристалізується тонка цукристість.

На всі можливі запити смаків
гірке й солодке, добре чи ніяке.
Поки твій хліб та не закам'янів,
не вивітривсь, як молоко у маків.

Невже потрібно дякувати хибі
за знов закону помилковий вибір:
чи ті є ті, і те, і той, і та?

А хто із них свідомістю стражденний,
і співчуттям наділений, блаженний,
і чи болить на світі дрібнота?

*

Теперішнє, майбутнє і минуле
складаються із недрібних дрібниць
і скрученої мимовільно дулі,
і нескінченних вічних небилиць.

Пообіцяй провинно чи невинно,
пусти у вічі диму, збаламуть.
А ти, така малесенька людино,
одурена навколо пальця будь.

Сідає пил земний на пил космічний.
Три «я» долають відстані містичні.
І зв'язує часи хода хвилин.

Здрібнів політ духовної події.
Приземлені матеріальні мрії.
І продуває жорна часомлин.

*

До схованої істини ведуть
не пораховані дрібнот дрібниці.
І слава непомітній порошинці,
що учепилась за дрібну росу.

А хто всім правду по дорозі скаже,
якщо не порівняння чогось з чим.
Сукає відстань ниточку із пряжі,
що перетворюється в розвійдим.

А хто забув усі дрібні образи —
від дріб'язку очистивсь, від маразму
і до переходу приготувавсь.

І сиплеться пісок струмочком з жорен,
і пахне трав'янистим сонним морем,
як браму в безвість відкриває час.

*

В тонах і півтонах коріння й крони,
і це вже спадок, генетична роль
від лементу уродин аж до скону,
мов зашифрований секрет-пароль.

Дрібниціями насичене буття.
Щось загубив і щось знайшов, щасливий.
Та на всяк випадок собі затам:
це доленосні видозмінні впливи

земних невидимих силобогів
із прочитанням стану біополя,
де меж немає пізнання умів.

Але чомусь одному більший хліб,
немовби інший вже оглух, осліп.
І не боїться грішник духоболю.

*

Усе, що на дорозі терногону,
підслане чистилищем випроб,
стрімкими зіткненнями лоб у лоб
добра і зла за владу цар-корони.

Стихію битв диктує хижий розум.
І молиться перед свавіллям кат.
З поезією злилась чорна проза.
І гіркотою тішиться цукат.

Не обійти цей моторошний терен —
підступний і безжалісний капкан.
Хіба у інший час відкрити двері.

Мабуть, подією у світі стало,
що милостиню подає рука,
яка нічого і ніде не крала.

*

Розсіяний по світу дух скарбниць.
А що зосталося скарбникувати,
як не буденні явища дрібниць
і сміх дурниць, і вигляд дурнуватий.

Несе ліхтар у темряві надія,
аби не збитися з дороги в храм.
Продовжується звична веремія
трагічних і комічних вічних драм.

Одна одній не рівна всяка велич.
І мусить колами вести пустеля,
щоб істину знайти з останніх сил.

А у ярмі чвалає кінь невтомний.
Погойдується віз житейський вбогий.
Під кожним кроком вибухає пил.

*

А суть речей у таїні призначень.
З'явився, здивувався і пішов.
І слід лишився, але хто побачив,
хіба що винятковий слідолов.

І хто вкладе у світлу пам'ять кошти,
щоб нагло не зникала назавжди
дощу чи сонця, снігу, вітру пошта
і не затримувалися листи?

І що за те, коли ударив пташку,
применшив труд маленької мурашки,
цілюще зілля сліпо розчавив

в безвиході призначень ласки жорен,
яких не видно у повітрі моря, —
вертається тому, хто Бога злив.

*

Диктує змисли значень і означень
подібність голосів бджоли й оси.
Збивають з пантелику клапті сажі,
мов еталон краси антикраси.

За що такий еквівалент розплати
земної кровожерної осі?
І час від часу будуть присипляти
сумирних, але безпритульних псів.

Ховайсь подалі від кривого ока
і від закону сили зазіхань
невідмороченого зла мороки.

І наче мимоволі цього разу
на серці додалася зморшка часу.
І не прожити без гріха зітхань.

*

Усюдисуща тьмуща-тьма дрібниць.
І гріш ціна їм, грішним винуватцям,
отим столам, кріслам від сатани
під гаслом «мир хатам, війна палацам».

Гора горезна битих черепків.
І сіра марноти марнот подібність.
І відкриття як викриття гіркі:
чужі і рідні, але дивна дрібність.

І кличе вирій відчайдушних птиць.
Обпало листя, мов осінні лахи.
І засвітилась, й згасла хвиля лиць.

Поки не вишепталася свіча,
до чаші припадає скорий час,
комусь щасливець, а комусь невдаха.

*

Хто зміряє падіння й злети зором?
Число великих і малих — це ліс.
Земна мандрівка з порошу у порох.
Колекція скупих і щедрих сліз.

І день, і ніч гудить шалено вулик.
У меді наростає каламуть.
Теперішнє, майбутнє і минуле
до схованої істини ведуть.

В тонах і півтонах коріння й крони,
усе, що на дорозі терногону,
розсіяний по світу дух скарбниць.

А суть речей у таїні призначень.
Диктує змисли значень і означень
уюдисуща тьмуща-тьма дрібниць.

ТІЛОТРЕПЕТ

*

Як не згодитись з тим, що облетіло
короткочасне листя із дерев.
Та думає твоє амбітне тіло,
що житиме й ніколи не помре.

Старіє рік за роком вісь землі.
І крок за кроком близиться руїна.
І їсть тебе отой насущний хліб.
І висихає тріщинами глина.

Воно прийшло у білий світ зраділо —
не серця стукіт, а серцебиття —
це не стриножене, привільне тіло —

упитися життям, щоб стався злам
і хтось приземлений підрізав крила,
і схлипнула душа від сили зла.

*

І зайва тут розсудливість, бо Логос
усе усім давно пороздавав.
І як це не залежати від когось,
коли від ніг залежить голова,

а за дурною головою ноги
не мають спокою — чия вина?
І згадуєш ти всує ім'я Бога,
який тебе у тілі не впізнав,

а грішне тіло так повеселіло,
що аж розплакалось, та хто ж бо знав
його непередбачене привілля,

де церква плоті з небом нероздільна
і радість не посипана ще сіллю,
щоб Янус тіло й душу роз'єднав.

*

І що уже від нього ждати — сміх,
коли воно — це ти, але без себе,
готове учинити всякий гріх
нікчемний, недолугий і потрібний.

Хоч кров біжить так само в кроні вен,
та берег ломлять тихо води тихі.
Який закладено у кого ген,
такі злорадність, вибрики і примхи,

і муки, і забави в зміні діб
з дарованим на вік наївним тілом,
що всюди, де могло лиш, наслідило,

немов перелякав рушничний дріб
або вселилось непосидне шило,
щоб з голови злетів нарешті німб.

*

І погляди чийсь посоловіли
чи потемніли, як велить пітьма,
коли пробуджуються темні сили —
злочинці в тілі, мов тягар ярма,

як рана від йодованої солі,
як розум від отруйного вина,
яким — не здогадатися ніколи —
на мить заволодіє сатана.

І скаламутиться, неначе в комі,
неусвідомлена чиясь свідомість,
бо той святе із грішним переплів.

Перемішались зла й добра уроки.
Обсіли спокій клопоти й мороки.
І мабуть, сірий камінь серце з'їв.

*

Який вже раз живеш ти на землі,
за що тобі страждань висока плата.
І кличуть до молитви храм чи хлів —
склепіння благодаті чи прокляття.

Обкурюють уми п'янкi дими,
і вигода злощасна робить вибір:
з тваринами чи все ж таки з людьми
лишатися в ім'я якоїсь хиби.

Нема різниці, якщо різні ми
метаєм бісер та перед свиньми.
Пополовинилось людське і суче.

І крик навиліт — тіло без душі —
проси його — ніколи не гріши —
не чує сатанинська неминучість.

*

З природи у природу і в природі
спрацьовує таємний механізм.
Душа вдягла недовговічний одяг
і жде на свіжі рани й море сліз.

Чомусь усе вирішують випроби
зі схрещення мечів, і поворот
твої долі ударяться лобом,
крізь біль пізнати многогрішну плоть

чи непорочність погляду і мислі,
і вирази облич блаженні й кислі,
яких, напевно, запримітив тлін.

Невже поради безпорадні винні:
навчай молитві, посту і терпінню
свій самовитий рвійний тілоплин.

*

У формі завжди загадковий зміст,
та домінує що — стебло чи колос,
коли у тебе раптом вскочить біс,
немов у світі все перемололось.

І сипляться з крутого решета
на голову густі опилки сірі.
Купує врода танцем живота
невичерпне спокусливе безмір'я

у насолодах, що не мають дна:
первинне де, вторинне де — і знай,
як у пекельний вир тягнуло коло.

І про гармонію кажи й кажи,
а тіло це не слухає душі,
аж захрипів від крику другий голос.

*

Тинялось, вешталось, мов тінь, ходило,
темніло і світліло на землі.
І певно, дуже мріяло про крила,
побачивши у небі журавлів.

Підскакувало і усіх смішило,
і народитися не міг політ,
та думало, що, наче птах, летіло
і летом цим замилювався світ.

Пихате тіло, глупе чи дурне,
якого зморшка часу не мине,
і не допоможе навіть скавуління.

А ти із тим омріяним крилом
і ждеш на каяття, сльозу прозріння,
що котить грім крізь очі напролом.

*

І жаль його, це тіло вже дозріле
чи незріле, перезріле мо',
яке нажило шрамів перевтілень
і наче заховалось за більмо

своєї сліпоти, хоч видно добре
навкіл мінливі і хисткі світи,
і раптом виринає образ кобри
і за метаморфози страшно мстить.

Воюють вічно врода і огида.
І вид утверджується перед видом.
Коня кусає овод, щоб не спав.

Тече вода у жилах каламутна,
її фарбує крапля крові блудна,
яку диявол в спадок передав.

*

А де душа — замкнулась в оболонці
від світу ярого й анітелень.
І можна народитися в сорочці,
яка переросте в живу мішень.

І заклопотаний прицільний постріл
бере на мушку солов'їну трель.
І вгадуєш, господарем чи гостем
себе відчути може менестрель.

І щоб усі хвилини час не вбив,
твій ангел люті кулі задобрив
і сторожити напоумив вічі

відносний рай, немов гіркий нектар,
і дар життя — земний міраж і жар,
які тобі на мить Господь позичив.

*

Лиш уяви: не сплять ліси ножів
і кігті випускають хижі леви,
і чути мови звірини чужі,
й розлючений голодний голос чрева.

Сміятися б з харчів, та небезпека
чигає й наганяє чорний страх.
Рай живота і випорожнень пекло —
сюжет трагікомічних вічних драм.

І кожен грає роль таку, як грав,
та душу з тіла мало хтось не вкрав,
коли, здається, не бриніла й муха.

І твар якась фурнула камінцем
у серце — заболіло — як в лице —
чутливі третє око й третє вухо.

*

Побійсь безпечності, немов розплати,
і наміру змінити швидше час.
Ніхто і не просив кудись втручатись,
хвилюйся і дихай так, як перший раз.

Чи втомлюється риба воду пити
і чи вода знесилена текти,
чи вітер — віяти, зірки — світити,
годинник, не спиняючись, іти?

А чи набридло трудовій бджолі
збирати мед із квітів на землі?
І чи душі та не затісно в тілі?

І жити маєш в ньому та за мус
весь вік терпіти якось цей конфуз,
мов насолоджуватись тихо сіллю.

*

А доля і помащує повидлом,
підносить подарунки за життя,
коли жадає щастя також бидло
по шию занапащене сміттям.

А хто не хоче розкошів й розваг,
аби набутися на цьому світі
з вагою абсолютних переваг,
бо залатав діру кармічну вітер.

Але хто квапиться в кривлянні люстр
знаходити щодня здоровий глузд,
якщо прояснення думок не модні.

І настає гармонії момент,
і розкриває таїну пігмент,
чому скидає дерево свій одяг.

*

Позбутися чогось, мов зайвих слів,
або як темряви росини світлі.
Розсипався пісок, а дух вцілів,
немов вода, земля, вогонь, повітря.

І хромосом шляхи хмільні в'юнкі,
інстинкти заправляють увертюру.
І виростає для нових вовків
ще кучерявіша овеча шкура.

А ти у полі вітра би зловив,
щоб він ніколи в світі зло не вив,
обвуглений болючим протиріччям.

Позеленіла сіра шкіра гриба.
Трава цвіте. Іде на нерест риба.
Така непереможна тяга вічна.

*

Воно прийшло у білий світ зраділо,
що аж розплакалось, та хто ж бо знав:
дарованим на вік наївним тілом
на мить заволодіє сатана.

Проси його: ніколи не гріши.
Навчай молитви, посту і терпінню.
А тіло це не слухає душі.
І ждеш на каяття, сльозу прозріння.

Коня кусає овод, щоб не спав
і сторожити напоумив вічі,
та душу з тіла мало хтось не вкрав.

І жити маєш в ньому та за мус
знаходити щодня здоровий глузд,
обвуглений болючим протиріччям.

БЕРЕГОСЯТ

*

я сам себе напевно знову перескочив
й побачив догори ногами білий світ
де торг мінливий хитро голову морочить
поки стоїть на божевільній голові

ти сам себе напевно знову переміг
і це не втіха а великий дуже клопіт
ти не збагнув отой катастрофічний біг
хвилин як зміну кольорів калейдоскопу

дивитись не боїшся прямо в ясні очі
роси й дощу і квітів й плінних перехожих
й подякувати за морочення мороці

і якщо є — спокутувати власний гріх
і пізнавати хто є хто в житейській грі
і вгадувати хто на кого більше схожий

*

за кимось буйний ліс всіляких помилок
а ще були мабуть якісь безглузді вчинки
і вулик голови із бджолами думок
не втихомирюється навіть на хвилинку

хоча здуває вітер із плеча пилинку
і наче заспокоїлась підступна злість
ти викликав на сповідь лиш одну сльозинку —
чомусь риданнями здригнулось море сліз

але ти маєш право на один дзвінок
зв'язавшись спогадами із минулим швидко
щоб віртуально виправити хибний крок

і маєш право на одну іще помилку
коли не можна з пісні викинути зойк
хоча би вчасно простягнути соломинку

*

здається кольоровому боргуєш сну
а ще кому в бутті хоч трохи не боргуєш
можливо тому хто твій поклик обминув
і ти його туман не бачиш і не чуєш

бо пробудився зір і вглиб речей пірнув
і випірнув бо вгледів хто за ким полює
і плаче палиця за колесом вину
і колесо життя від замахів вінклює

немов діткнувся ненароком небовисі
і аж злякався і як умів перехрестився
(куди у пізнанні непрошений забрів!)

а перехилений додолу келих дзвону
колише краплю істини із винограона
щоб ти аж потемнів і сонячно прозрів

*

і осягав ті неосягнені дива
а заплатити за цей гріх і хто заплатить
з пустого у порожнє час переливав
грайливі аксіоми тези й постулати

як воду пив і спраги не погамував
мов не напився не надихавсь не найвся
і не награбувався хоч і грабував
чомусь не намовчався й не наговорився

любив любив любив любив — не налюбився
хоча сягав нечуваних любовсмаків
і розчинявся у гармонії п'янкій

і так бринів як росяне намисто в листі
і цвів як поцілунок на губі пухкій
і все ж так жив так жив так жив що не нажився

*

ще зеленів недавно золотий листок
і раптом птах у ньому ранньо стрепенувся
і павутинку білу розсотав клубок
із бабиного літа у повільнім русі

тримався міцно так за рідну гілку древа
і відпустив немов переступив поріг
і ошелешений летить і кличе «де ви»
і пахне у повітрі перший вітросніг

чомусь вивітрюються кольори квіток
чи не голодування почалось кисневе
мінором серця тнуть мелодії думок

а де червона синя жовта чи рожева
веселка сяюча натхненням кришталевим
а де розхристаних веселих сто морок

*

і скільки би ті ритми не наздоганяв
зринає плід із зав'язі важкого цвіту
яким заволодіти хоче метушня
і в марноті марнот пустити все на вітер

як допотопне вічне колесо від воза
обліплене дорогою буденних драм
а хамство суне носа до чужого проса
одна душа в'язниця — інша світлий храм

без дна безодня та фатальна швидкість дня
і хто кого за біг години перепросить
чекаєш щастя а спіймаєш облизня

крізь сміх з вогнем і памороззю щедрі сльози
хвилина кожна так співає аж голосить
лишилась після жита бронзова стерня

*

проникнути б у таїну цвітінь-пожеж
вчуваючи в собі тонку присутність мага
і перейдуть тебе як ти не перейдеш
тонів і півтонів відвага і розвага

якщо не протестує заборона меж
куди струмують нескінченно давні русла
ти оком винне райське яблучко зірвеш
у ньому серцевина кольором загусла

під шум верби в старій симфонії природи
виконуються всі ухвалені угоди
нуртують соки гілля гнеться клей росте

і чуєш як смаки шліфує досконалість
і ревно рівноважить радості й печалі
у плодоовочах забарвлення просте

*

і як змиритись з тим що тихо відійде
в заобрій кожен — так ворожить часопростір
немов один завершується довгий день
прощаються і на коня п'ють любі гості

краса листочка що вдягнувся у золоте
(а хто його зігнувшись від ноші бачить)
позолотів — це найтривожніша із тем
завмер і жде коли за ним таким заплачуть

і краєвиди заховуються у воду
як та дзеркальна витинанка-світлотінь
аби не було чути звукопереходу

у вирій криляться стрижі чи серпокрильці
і як не називати долешлях гостинцем
що освітила на хвилину золотінь

*

відбилось небо в тьмянім дзеркалі калюжі
мов двері привідчинені у інший світ
куди мабуть літають непомітно душі
й запрошують фантазію в стрімкий політ

таїнне задзеркалля мовби спить-неспить
його не прочитати у множинній грані
але закралось в серце щастя і болить
рухливих кольорів живе перевдягання

високий соняшник велике око мружить
бо все навколо відчайдушно мерехтить
щоб полум'я розкішне холод не карав

і сонцем наливається життєва мить
між протилежністю розслаблень і напружень
цілованих осіннім вітрогоном трав

*

незрима нить нанизує зірки в тумані
богонатхненного намиста рособлиск
і ти пливеш босоніж у ріці світання
у кучеряві трави ноги заплелись

печаль і радість і мовчання плин розмов
давнішають й стають як призабута пісня
яку ти пережив — мов поле перейшов
аж подих перехоплює між нами відстань

таки трагічно кожен день завжди останній
у ритмах нерозгаданих часорозмов
і тільки пам'ять повертає обрій ранній

наважився й прийшов і геть кудись пішов
бо відав очевидно приходив про що
а ти купаєшся в траворіці духмяній

*

і скільки того світу у твоїм вікні
живеш у ньому та пора налаштуватись
на лад мажорний чи мінорний у струні
щоб веселитись чи сльозою умиватись

поверхню видно непомітній глибині
а що уздрів — і все відразу посіріло
а що почув — і стали роздуми сумні
початок і кінець і свічка й темні сили

якась там крапля світла й заметілі сажі
але про це ніхто нікому не розкаже
недобачає хоч і зовсім не сліпий

ти у млині і скрипки побіліле соло
музичить борошно летючого помолу —
перемололося — а хто б муки купив

*

марнотна метушня впродовж усього дня
і аж зашкалює напружена напруга
і хоче всім сподобатись тонка брехня
тому за спокоєм краси нестерпна туга

не дотягнутися до плоду пізнання
і дотягнутися — перед очима блисне —
і хоч прогаяне бери й наздоганяй
бо що удієш як прозріння завжди пізні

безвимірні в земному домі недосяжність
у думці й почутті — сягнути скільки зміг —
а відкриття твої наївні та банальні

і ти стоїш на березі надій мов гріх
хіба пуститись берега який беріг
але кидає бумеранг зрадлива крайність

*

ти сам себе напевно знову перескочив
ти сам себе напевно знову переміг
дивитись не боїшся прямо в ясні очі
і якщо є спокутувати власний гріх

за кимось буйний ліс всіляких помилок
хоча здуває вітер із плеча пилинку
але ти маєш право на один дзвінок
ти маєш право на одну іще помилку

здається кольоровому боргуєш сну
бо пробудився зір і вглиб речей пірнув
немов діткнувся ненароком небовисі

і осягав ті неосягнені дива
як воду пив і спраги не погамував
любив любив любив любив — не налюбився

*

ще зеленів недавно золотий листок
тримався міцно так за рідну гілку древа
чомусь вивітрюються кольори квіток
а де червона синя жовта чи рожева

і скільки би ті ритми не наздоганяв
як допотопне вічне колесо від воза
без дна безодня та фатальна швидкість дня
крізь сміх з вогнем і памороззю щедрі сльози

проникнути б у таїну цвітінь-пожеж
якщо не протестує заборона меж
під шум верби в старій симфонії природи

і як змиритись з тим що тихо відійде
краса листочка що вдягнувся у золоте
і краєвиди заховаються у воду

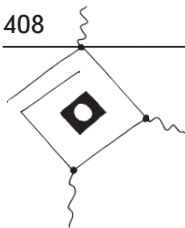
*

відбилось небо в тьмянім дзеркалі калюжі
таїнне задзеркалля мовби спить-неспить
високий соняшник велике око мружить
і сонцем наливається життєва мить

незрима нить нанизує зірки в тумані
печаль і радість і мовчання плин розмов
таки трагічно кожен день завжди останній
наважився й прийшов і геть кудись пішов

і скільки того світу у твоїм вікні
поверхню видно непомітній глибині
якась там крапля світла й заметілі сажі

марнотна метушня впродовж усього дня
не дотягнутися до плоду пізнання
безвимірنا в земному домі недосяжність

МИТТЄЗОРІСТЬ

*

Навколосвіт безмежжя сприйняття.
Неопалима вишина глибока.
І зазирнеш в ріку краєчком ока,
а там меди і вічна гіркота.

Без сумніву, із похибкою зір
сміється і водночас тихо плаче.
Здалось, відняло мову як побачив,
а що уздрів — пратаємниця зір

чи таїна невидимої грані
у стані коливань незатихань
під градусом великого вдивляння.

І крізь глибоку діоптрію зору
з усіх сторін приходить неозора
мить істини, молитви і прохань.

*

Наволоосвіт безмежжя сприйняття,
в якому можна бути чи не бути.
І краще раз побачити, ніж чути,
угледіти своє в дорозі «я».

Неопалима вишина глибока
звучить піском розтрачених хвилин.
І відповідь відлунює жорстока
про мимовільні наслідки причин.

І зазирнеш в ріку краєчком ока,
де з мороком купається морока
і поглинає жар крутий мороз.

Здавалось би, це зорова покора,
але хтось мусить показати норів.
Грозять загрози і нема загроз.

*

Без сумніву, із похибкою зір
прицілювся, вловив і запримітив:
у спеку холоду жадає літо,
аж висихає голос у росі.

Сміється і водночас тихо плаче
твоя любов на березі ріки.
І хоч надія є на дух гарячий,
а все зимою буде навпаки.

Здалось, відняло мову, як побачив
краплини лиць, мов сяєва капиць,
і став неперевершено інакший.

А що уздрів — пратаємниця зір,
летюче світло снів і яснобачень,
замішане на вибіглій сльозі.

*

Чи таїна невидимої грані
кладе, мов пастку, на блукальців сак?
З чиєї шкіри темних барабанів,
з якої прірви вирвався рисак?

У стані коливань незатихань
комусь буває весело і лячно.
Бо потопають у важких гріхах
усі незрячі душі необачні.

Під градусом великого вдивляння
в природу пізнання й вірошукання.
І не встановлена гріховина.

І стільки б не було природозначень,
вирішувати бідолашній вдачі,
що справді бачив, але не впізнав.

*

І крізь глибоку діоптрію зору
описує зіниця вічний круг,
в якої абсолютний погляд-слух,
немов зелена ватра світлофора.

З усіх сторін приходить неозора
манлива і мінлива світлотінь.
І не завершується гра видінь
у ході мовчазних переговорів.

Мить істини, молитви і прохань
у часоплині духопам'ятань,
та хтось таки на біле чорне скаже.

Не бачать зрячі, здогад би обпik
про чищення очей, думок від сажі,
щоб взорувати серцем цілий вік.

МЕТОТЕМ

*

Я поклоняюся розхвиленій вербі
і розумію звички всі її вербові.
І почуваюсь легко у її гербі,
де притаїлись перламутри світанкові,

і дозріває запах юної кори
з нашаруваннями пилкового туману.
Перебігають непомітні кольори
у нескінченному припливі океану

вербового з відтінком срібної лози,
закучерявленого до не може бути,
хіба би живолінію перепросив,

яка опише в стовбурі черговий круг
і знадобиться добрий давній вербодух,
коли надумаєш лункого дна сягнути.

*

І тягнуться до неї мої очі й руки,
зеленої ще гілки, до її верхів.
Вростають в погляд мисленний щасливі муки
розруханих на вітрі віялець листків.

Спинилася зворушено перед порогом
чи перед світлом віч її застиг поріг,
неначе посланець нежданий древобога
приніс зелене саяво ранньої зорі.

Заселене життя під небом і у небі
і занебесні тчуться дивокилими,
гуляють згустки розгальмованих енергій,

як тихі голоси пробуджених елегій
і шум повітря, перетятого крильми,
поки не припиняється в душі молебень.

*

І поки земносвіт всміхається тобі,
порослий травами, деревами і мохом,
щохвилі бійся, щоб тебе не перебіг
шалений час оmanoю, переполохом.

Немов не видно доморощеного зла
з мотивів певних і причин, обставин різних.
Лише б не був убитий наповал
останньої надії золотий промінчик.

І крутить часоколоверть бог сонця Ра.
І кольори міняються, стають все інші.
Здалось, улягся непорозуміння крах.

І невідомо хто таємніший, меткіший.
Довготелесий дощ промчався по листках.
І так багато недовмовленої тиші.

*

Тримаюся за струмінь теплої галузки
і відчуваю: тихі пульси не мовчать,
а викликають глибину бездонну думки,
якій підморгує то радість, то печаль

навколосвіття сущих зустрічі й розлуки
дарів на кроці кожному, утрат, прощань
і гріховиння, слабкості, любові, муки —
якась незрима заговорена печать.

Не може бути того, що не може бути.
Та сміх крізь сльози не врятує рясносліз.
Смієшся нині — завтра плачеш невідкупно.

І закидає доля на дорогу невід.
Таки не меншає навколо хижих левів.
І ловить душі таємничий механізм.

*

Горить веселкою пробуджений мій зір,
немов розсіявся на водовітер промінь.
І сповідаються народженій сльозі
туманний розум і затінена свідомість.

Щось бачу, це, напевно, ждана світлотінь,
яка несе прозорість і граничну ясність.
Тому така безкрая прірва-височінь,
куди діваються хвилини передчасні.

І хто кому король, слуга чи вічний раб,
і хто з верхів'я крони дивиться у корінь —
здається, рос хранитель, доглядач кульбаб.

І хто би поглядом світзаочі втікав,
якби не райдужна піднялася рука.
Для когось і розцвів на небо все цикорій.

*

І я, щасливий, здогадатися не можу,
що час належить виміру або-або,
світлинами і заповзає у альбом,
а звідти фотопам'яттю погрожує;

і не вертається ніколи — будь здоров,
лишень вдалося якось мить на мить спинити
і дочекатися коли спасе любов
над прірвою натягнуті життєві ниті.

А ти із головою мов без голови
хотів би позмагатись з мудрістю сови
і співом жайворонка в небі трепетати.

І визначає розум невід'ємність мрій.
І треба всесвіт зрозуміти — зрозумій
у пахощах землі і неба, вітру й м'яти.

*

Хто покровитель — птаха, дерево чи звір —
кому який освячений тотем судився
вітрам і ожеледі, злу наперекір,
аби у лісі темному не заблудився,

не оступився, а світився, не погас,
вбережений від пустки, зради і руїни,
і вроків заздрості у профіль і анфас,
і несподіваної в оці порошини.

На всяк випадок пір'ячко прибережу,
поможе не допоможе — буду забобонним,
не забуваючи про вічності межу.

А норовистий кінь крилатий, мов би сокіл,
і молиться до чудотворної ікони,
і дихання глибоке — водоспаду шум.

*

В собі несе непереможну ласку Божу
уюдисущий дух, що квіти запиляв.
Цвітуть вода, вогонь, повітря і земля,
і на безсмертя чотирьох стихій ворожать.

Куди б не йшов і що б уперто не шукав,
а на усе дарована одна хвилинка.
Мов дощ раптовий, перебігли лики
і шлях перехрестила молена рука.

І сподіваєшся, що буде диво див:
народить липа бджіл, щоб медосвіт ожив
і світла повернулася душа до плоті.

І від стихії до стихії ласкоснив
за течією сліпо плинути чи проти.
І хто б хвилиночку на хвилюку прихистив?

*

Тонкий листочок вітер тихо розгойдав
без слів, без натяків і таїни пояснень.
І знає він, що врешті-решт і мусить впасти,
бо суть земного існування розгадав.

Та він заки впаде, летіти плинно буде,
себе, напевно, уявляючи човном
або метеликом, великим птахом блудним,
не спійманим за очі летаргічним сном.

Яке його доручення, яка мета?
І прошугнув, немов комета золота,
щоб показатись ненадовго і сховатись.

А таємниця фатуму колише зір
і можна мовчки плакати або ридати,
коли катарсис сповідається сльозі.

*

І човником пустив на хвилі безборонно
свою печаль, погас і знову заіскривсь.
І хто кого насправді врешті наздогонить
від «а» до «я» учора, завтра чи колись.

І чи думки ще слухають розумні мислі,
чи вірить вірі віра і чи є довір'я,
як павутина темна білий світ зависла
і не зізнається у хибі міра мірі.

Із ким би, незрадливим, нишком пошептатись,
мов зазирнути в душу древ і комишів.
А хто ж бо звинувачує за хіть пізнати

у вічності усі гіркі й щасливі миті
і зняти довгожданий камінь із душі,
щоб легше стало побиватися молитві.

*

Коли дозріла в небі мандрівна вода
і струмені струмків, мов струм, заголосили —
немов привіт комусь музичний передав
удар громовий блискавки сліпої сили.

І мабуть, найновинніша з усіх новин —
розсипані грозою самоцвіти літа
поцейбіч буйної, дрімучої трави,
в якій приховані сповиті світлом гнізда.

І слухаєш, як нагинається стебло,
і пташка накриває пташенят крилом,
оберігаючи від дощових пульсацій.

А фатумом перенасичений весь день.
І хоч-не-хоч дорогою пригод веде
зустрічного й попутного — обох бувальців.

*

І охоронець твій веде аж до межі,
а може, і на крок чи два нестримні далі,
де є або немає радості-печалі
зв'язку написаних мінливих пейзажів.

Інтуїтивно шлях нашукує нога.
Синиці й журавлі на обраних орбітах.
І наче вежу пізнання стрімкого світу,
крутий цей берег-оберіг оберігай.

І знай, продовжує життя твоя уява,
живе в хвилині довголіття день новий,
і визріває у вулканочасі лава

думок і почуттів нечуваних, нежданих,
коли, правічні осягнувши часограні,
звертатись треба до камінчика на «ви».

*

І з ким спорідненість навіки-вічні кровна,
немов живосполука невичерпних фарб,
його стремління безкорисливе, жертовне,
його сумління — непідкупний, щирий скарб,

за чим полює темна сила каламуті,
аби перемішати грішне і святе,
закодувати у доступну недоступність,
нехай загубиться і вихід віднайде.

Чи слухає свій внутрішній правдивий голос
оса подібна зовнішністю до бджоли?
Чи схожість не повторює когось ніколи?

Можливо, упізнаються чужі як рідні,
осілі твердо або легко перелітні,
але один Всевишній знає де й коли.

*

У таємниці незрадливої душі,
куди кого магічно сологолос кличе,
навітрює вітристий вітер вітражив,
неначе спростування спростувань незвичне.

Маліють і міліють всі гучні слова,
коли впокорено душа іде за обрій,
щоб чийсь відхід і приголомшив, здивував
і пригадав тихесенько: *memento mori**.

Живи і начувайся, що таке спадковість
думок і слів, яких не збутися, лихих.
Проси у Бога, щоб була голодна совість.

Нічого вже не вдієш, без боязні, звично
краде фотограф, щоб не зникнули, обличчя
увіковічнює для пам'яті живих.

*

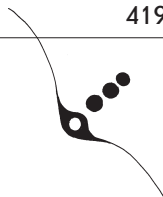
Я поклоняюся розхвиленій вербі
і тягнуться до неї мої очі й руки.
І поки земносвіт всміхається тобі,
тримаюся за струміль теплої галузки.

Горить веселкою пробуджений мій зір
і я, щасливий, здогадатися не можу,
хто покровитель — птаха, дерево чи звір —
в собі несе непереможну ласку Божу.

Тонкий листочок вітер тихо розгойдав
і човником пустив на хвилі безборонно,
коли дозріла в небі мандрівна вода.

І охоронець твій веде аж до межі,
і з ким спорідненість навіки-вічні кровна
у таємниці незрадливої душі.

*Пам'ятай про смерть (лат.)

ЯБЛУКОПЛІД

*

Місяць пахне рікою трави
або, може, морським океаном.
Літні сутінки тишать ходу
і застиглим мовчать вулканом.

І течуть бистриною іскринки.
І від вітру росинки дрижать.
І хвилюється перед світом
ще довірлива, щира душа.

Ніч колишеться у човні,
ухопившись за світло ростуче,
щоб відчути свою глибину,

мов прозора велика скрипка,
що чекає пробудження звуку
у одній потаємній струні.

*

Може, скрипка чи віолончель
до плеча твого пригорнулась
і шепоче мелодію слова,
аж замружує очі плече.

З непочатими віршопіснями,
кольоровим наповненням днів —
для літання у сні й наяву
і уявою, і думками.

А фантазія кличе кудись
у світи невідомі, незмірні,
і не стриматись від спокус

щось пізнати таке неземне
чи земне, загадкове, нетлінне,
щоб повірити у неймовірність.

*

Жде чутлива душа смичка,
намагнічена живоструною,
щоб торкнути тишу дзвінку
і когось вчарувати грою.

І смичок до струни вирушає,
мов метелик сліпий на свічу,
без вагання, без страху лету,
бо споріднений поклик почув.

І хіба би уже не згорів,
а світився, як місяць вночі
чи роса на небесній кручі.

І самотнім, осібним, порожнім
бути звуком не хоче ніхто —
абсолютного прагне співзвуччя.

*

Зорі падають з неба — дива.
І немає нічого такого,
щоб уже не вражало усіх
під покровом логособога.

Наче яблучка райські черлені
долетіли гуртом до землі
чи в дорозі обвуглили крила,
як заручники вогнеполів.

І знаходять тебе темпоритми.
І ніхто ще від них не утік,
як від долі: куди — нікуди.

Перевага на боці обставин.
Тільки чом вони завжди сильніші
і молитва не спинить ловитву?

*

Хто їх стряс для добра чи зла,
ці думки, як відлуння раю,
що нікому не треба їх,
хоч за істину правда вмирає?

Чи хрестив на політ безіменний?
І хрестив, невідомість прощав.
І дав хвильку життєвого часу
попри очі та на очах.

Чи умовиш відкритись природу
і стежинку в траві віднайдеш,
якщо слід її розпізнаєш?

Райське дерево там росло.
І не знала душа, що існує
пізнання заборонений плід.

*

Зрілим духом плоди бринять,
ще хвилинка і відірвуться,
і, мов дощ скороспілий, швидкий,
до знемоги медами проллються.

І трава до них тягнеться темна,
відчуваючи світле тепло
і радіючи, що ненароком
в фантастичний світ занесло

шуми вишень, груш і горіхів
як симфонії, що ловить слух,
і читають заплуючені очі

той захований в яблуко гріх,
від якого ніколи не зникне
на іконах сльоза мирроточень.

*

Місяць пахне рікою трави.
І течуть бистриною іскринки.
Ніч колишеться у човні,
мов прозора велика скрипка.

Може, скрипка чи віолончель
з непчатими віршопіснями.
Жде чутлива душа смичка.
І смичок до струни вирушає.

Зорі падають з неба — дива.
Наче яблучка райські черлені.
Хто їх стряс для добра чи зла?

Чи хрестив на політ безіменний?
Зрілим духом плоди бринять.
І трава до них тягнеться темна.

МАКОТАЇНА

*

Нежданий вітроподих — таїна.
Одягнені й роздягнені дерева.
Міняє одна одну пелена.
І не вгадаєте, напевно, де ви.

Раптова тиша — мовчазна загадка.
І зчинений зеленим листям шум.
Переростає живочас у згадку.
І радість переходить в світлий сум.

Якби ж то недововленість одна.
Усе знайоме і чуже на світі.
Шукаєш істини на дні вина.

Підписана угода — кров за кров —
не розкривати таємниці змов
і суть речей, які несамовиті.

*

Коли горить миттєво серце маку,
червоний колір полум'ям тече
і подає комусь таємні знаки,
хто володіє зоровим ключем.

Щось недоказує хвилинний дощ
про діючі повітряні порядки
і просить сонце: «Краплі позолоч!»,
а це аж три багатозначні крапки.

Секрет буянь трава не відкриває
(переживеш її — переживи)
і мовби на межі між пеклом й раєм

квітує, бо не може зупинитись
наснажувати в просторі молитви
безсмертний дух дозрілої трави.

*

Летить веселка головою сторч
і тільки хвильку над землею сяє.
Не спудь її, не потривож, помовч,
на щось вона прозоро натякає.

В не знаємо того, чого не знаєм,
твій дуохтах політ свій розпочав
і розчиняється або зникає
в дорозі, аж не віриться очам.

Ще мить тому елегія на гілці
натхненням переповнювала спів,
немовби подих дива таємниці.

І слухаючи шепіт кольорів,
річні у дереві кружляють кільця
під музику незримої зорі.

*

Промовчує про свій талан туман.
І водить колами сумління сумнів.
І змішує лукавий балаган
думки нікчемні і глибокодумні.

І не обмовиться про темінь сутінь,
мов темряви ніколи не було.
Тому і настрої гуляють люті
на вулиці, майдані, за столом.

І тут як тут, мов тінь, присутній вибір,
на шальках діаманти й жах іржі
(жадають виграшів заможногогрибі).

А часопростір, каменем пробитий,
призамкнутий настільки, що відкритий.
Достукайся до ближньої душі.

*

І мовби недомовлення нема.
І половіє жито, аби жити.
І перевтілюється в світло тьма.
Сніжинка світиться, щоб розтопитись.

В пустелі всі дороги без доріг,
і кожен сам протоптує стежину.
В ім'я чого розквітлий мак згорів —
щоб мандрували світом насінини.

Переживаєш чи переживеш
і змін, і відкриттів числоनावалля,
крізь них, утаємничених, пройдеш

і зчовгаєш, зітреш підшви днів
у пізнанні краси і метушні,
що неосяжні в радості й печалі.

*

І небесами вітрогон пробіг —
і в квітні випав сніг — іскристі жарти.
Можливо, двадцять п'ять годин в добі.
Чи варто знати те, чого не варто?

Крізь помилки ідуть думки до суті.
Болить свідомість втрат й розчарувань.
А очі ждуть прозорість з каламуті,
бо апокаліптичні є дива.

Але того не видно, що не видно,
зв'язок речей таїнністю вповитий,
їх участь визначає неботвердь.

На перший погляд, рай і непорочний,
та збільшується в ньому червоточин.
Невже краса таїть безжальну смерть?

*

Нежданий вітроподих — таїна.
Раптова тиша — мовчазна загадка.
Якби ж то недововленість одна,
коли горить миттєво серце маку.

Щось недоказує хвилинний дощ.
Секрет буянь трава не відкриває.
Летить веселка головою сторч
в не знаємо того, чого не знаєм.

Промовчує про свій талан туман.
І не обмовиться про темінь сутінь.
І мовби недововлення нема.

В пустелі всі дороги без доріг,
і небесами вітрогон пробіг.
А очі ждуть прозорість з каламуті.

МЕЖОСІЙ

*

Всюди й завжди приховані межі,
і всеокій не видно душі,
що за нею, сердешною, стежить
таїна від межі до межі.

І тривога зростає, як повінь,
у секунді, годині, добі.
Коливається дихання крові.
Пігментується гемоглобін.

І формується колір пожежі,
щоб його пригасив дощобіг:
не належиш собі, не належиш

в цій системі хвириногонитви,
а хотілось би тільки собі
хоч на хвилю одну обдуритись.

*

І не знаю хто спокою просить.
Може, вітряне листя вербі.
І для когось ці вибігли сльози —
тільки звичка, а не духобіль.

Слід зникає, немов палімпсести
наздогнало твоє каяття.
Ненароком осінні протести
безпощадно мовчать й шелестять.

Хтось чекає тебе на дорозі,
що стирає підосви взуття.
Певно, вітер налітаний босий.

Втрата пам'яті, чи амнезія.
Камінь пазуху гранями гріє.
І летить у зіниці буття.

*

Чудеса: у загадці загадка:
самосійна трава над травною.
Кредо перших і других порядків
переповнене вічною грою

з кайнозою чи з палеоліту,
чи раніше ще, із мезозою,
хто на кого і схожий у світі,
щоб ніколи не бути собою,

приміряти підкинуту роль
і страждати від тьми перевтілень
у театрі земних новосіль,

і боятися мовити вголос
хто ти, наче таємний пароль,
щоб не чули всі вуха навколо.

*

Хоч-не-хоч і цвіте самосій
на якійсь несподіваній грані.
Може, медом обернеться сіль,
мов спасіння відкритої рани,

і таємна луна голосів
відживе в трав'янім коливанні.
Павутинка земної осі
у заручника, жертви обставин,

тобто часу у рухотриванні
безупинного перетирання
на дорозі камінчиків-доль,

як присутня незрима високість,
що прочитує помисли кроків
і тримає в печалі юдоль.

*

Всюди й завжди приховані межі.
У секунді, годині, добі.
Не належиш собі, не належиш.
А хотілось би тільки собі.

І для когось ці вибігли сльози
безпощадно мовчать й шелестять.
Хтось чекає тебе на дорозі
і летить у зіниці буття,

переповнене вічною грою,
щоб ніколи не бути собою,
приміряти підкинуту роль,

мов спасіння відкритої рани
у заручника, жертви обставин
на дорозі камінчиків-доль.

РЕЧОСУТЬ

*

Мабуть, з таємних таємниць,
найзагадковіших загадок:
де наші крила, як у птиць,
де недоторканий світанок?

Когось майбутній час відкриє.
Або впізнають, або ні.
І поки ще не соловієш,
знайдеться істина в вині.

Чи розгадали долі намір,
коли тебе спіймати гамір
у пастку хоче, аби знав.

А ти сиди тихенько-тихо,
сюсюкай з невідчепним лихом.
Бо у вина немає дна.

*

Аби дива облич і лиць
не загубились в безнадії,
потрібно згадками колись
їх рятувати від завії

страшного пилу забуття,
якого часодемон сіє,
щоб мрійників усіх звияг
не забувало місто мрії.

Чи щось навіє запах м'яти?
Чи має спомин спів багаття?
А чи в росі є тьма зірниць?

Напевно, треба силоміць
провалля пам'яті долати
настоячи і горілиць.

*

Там хтось стривожений ходив,
кого уславлюють чи хають.
Все менше у раю води,
струмки й думки пересихають.

І вужчають всі стежечки
до ниточки, до павутинки.
А течія швидка ріки
сховалась в дощову краплинку.

Переживав своїм стражданням,
звертався до світу із проханням
змінити правила речей.

Чомусь природа не жадала,
й сльоза поволі висихала,
покинувши моря очей.

*

Просив напиться води,
аби угамувати спрагу,
мандруючи з світів в світі
ваги уваги й переваги.

Ппульсує, б'ється водосерце.
Я кроків тисячу зроблю
до кришталевого джерельця
і в себе тихо переллю

настояного в сні світання
і полудневого буття,
і осайного проминання.

Міняються ранковий ранок
на вечора вечірній дзбанок.
І слухаю серцебиття.

*

Та що без таїни, без неї,
нестерпна пуста у душі.
А так пускає вишня клеї,
і розцвітають бриндуші.

Які відчинять пропілеї
там, на межі безмежних меж.
І вже ніяк не проживеш
без цвіту космосу й космеї.

І стільки ще уяви є,
всіляких домислів, припущень —
усе навколо не твоє.

А що твоє — падіння й злет.
І той горішок, лячний лущень,
розкриє або ні секрет.

*

Сама у світі голизна
під голим, аж прозорим, небом.
З зимою бореться весна
оголеним до болю нервом.

І сонця жде бурулька кожна.
Тепло у холод пише лист
на кого душ летючість схожа,
якщо лунає вітросвист.

А що нового в нашім домі —
засторчений стрілою промінь
у розморожене вікно.

І вже не сплять дерева голі,
чекають листя, наче долі.
Так, як учора, і давно.

*

Це таємниця світлобожа —
до істини невпинно йти
через тернове подорожжя,
через порожність марноти.

Тебе несе у часоплині
за обрій, за незриму грань.
Тому подякуй тій годині,
що не було відшкодувань.

Кому що винен — невідомо.
А час, відпущений свідомо,
применшив пізнання речей.

І може, засмутив чи втішив,
та випадок, бо що іще,
усе на світі перебільшив.

*

Шукає істина вина.
Шукає й начебто знаходить,
сумна і радісна, хмільна
у сховку таїни природи.

Натхнення градуси лови.
Дивуйсь, що квітні всі подібні,
і суть речей для голови
як непотрібності потрібність.

Злітав і падав, і злітав.
Каміння розкидав й збирав.
Пізнав: є морок і мороки.

Не втомлюється тайносвіт
ховати дух в безслідний слід,
як душу від дурного ока.

*

Мабуть, з таємних таємниць
когось майбутній час відкриє,
аби дива облич і лиць
не забувало місто мрії.

Там хтось стривожений ходив,
переживав своїм стражданням,
просив напиться води
настояного в сні світання.

Та що без таїни, без неї,
без цвіту космосу й космеї —
сама у світі голизна.

На кого душ летючість схожа?
Це таємниця світлобожа.
Шукає істина вина.

ДУХОЗОЛОТІНЬ

*

Будити в камені застиглу крутоверть —
калейдоскоп анфасів й профілів марнотних,
подалі відганяти всюдисушу смерть.
Така в художника незримого турбота.

А хто б їх з позачасся врятував, зігрів
і угадав миттеву, блискавичну схожість
у добиранні ледь помітних кольорів,
щоб не заворожила демонська ворожість.

І проступає із глибин письмо віків,
неначе повноводдя висохлих струмків
на заповищені в дорозі сірих лицях.

І коливається сльоза, мов далина.
І прокидається спасіння в соломинці,
як золотішає і світиться вона.

*

І навіть в найтемнішій темряві — пітьмі
є крапля світла чи просвітленої тіні.
Миттєвості оті веселі та сумні
хтось вилущить з летючої життєхвилини.

І переходиш плавно на ліричний лад —
і сіризну змиває духозолотіння.
Ти дихаєш і оживає свято свят —
жива метафора — глибоке потрясіння

каратів сто чи тисячу, а, може, й більше,
аж не витримує краса мовчання тиші,
розкрилюється і згортається у грань,

і, мабуть, снить катарсисом словоозвучень,
лишень уважний будь і душу не порань
об вилетілі з каменя зірки колючі.

*

Мав щастя, та кого до нього прихилив,
з ким щедро поділився скибочкою хліба?
Чи випустив на волю злотоносну рибу
розкованих небесних і земних морів?

І чи не втомишся добро всепереможне
вигойдувати від зорі і до зорі
в очікуванні несподіваних дарів,
надіючись на те, що простір не порожній,

і якщо випадок щасливий відвернувся,
і вибиваються із рівноваги ваги,
і гріх уперто відсуває тьму спокус, —

перехрестись і знай, що серцем став уваги,
очей не зводить з тебе твій терпенний Ангел,
щоб не спіткнувся, не упав і не розбивсь.

*

На когось схожий у дорозі пілігрим,
хто припорошений, здається, вічним снігом,
і хто наздоганяє зором, наче бігом,
на вітрянім розгоні блискавку і грім.

А що ж бо ще і залишається тобі,
хіба для радості чиєїсь хвилику кожну.
Так материнка, чистотіл чи звіробій
усіх лікують, а себе чомусь не можуть.

Взнаки даються первородні перешкоди.
Та виколисуйся, барвиста, звучна ното,
немовби раз у рік розчахнутий бузок,

запаморочивши думок незмовкну тишу.
шукаючи незвичних слів тісний зв'язок,
щоб зрозуміти того, хто портрети пише.

*

Ще світла вистачає, та зростає тінь.
Хотіли б сутінки заволодіти ходом.
Але підносить дух натхнення у путі
для тихого сіяння легку позолоту.

Не бачити й не чути — непоправний гріх.
Ще більший — бачити і чути, та мовчати,
коли Всевишній, душі прагнучи пізнати,
інтуїтивний зір дарує духогрі.

А довгий рік минув — неначе не було,
і швидко змінюються холод і тепло,
і знов бурульки льоду світло плачуть вранці.

І сонячна іскринка бігає в очах.
І як раніше тік, тече пісок крізь пальці
з безодні у безодню, поки йде твій час.

*

І починається художня насолода.
У чомусь щось, у таїні і таїна.
І як завжди, на світ допитливість голодна,
а істина все глибше, аж на дні вина.

Магічна пелена ховає суть речей,
хоч налаштовуй знову стозіничні лінзи.
Чому тече ріка, чому ріка тече,
немовби вітерцем розчесане повісμο?

Ходи, пливи, але усе життя літай.
Поглянь у дзеркальце й питай-перепитай,
з яких часів прибився пафос золотіння.

Зібралися і розступилися слова,
а небонерв чутливий запеленгував
не вловлене ніким живе духогоріння.

*

Така в художника незримого турбота
у добиранні ледь помітних кольорів —
вигойдувати від зорі і до зорі
для тихого писання легку позолоту.

У добиранні ледь помітних кольорів
є крапля світла і просвітленої тіні —
жива метафора, глибоке потрясіння
розкованих небесних і земних морів.

Вигойдувати від зорі і до зорі
на вітрянім розгоні блискавку і грім, —
та виколисуйся, барвіста, звучна ното!

Для тихого писання легку позолоту
інтуїтивний зір дарує духогрі.
І починається художня насолода.

СОЛОНОВАДЪ

*

Трава росте без гадки і на гадці.
А що лишилось їй, як не цвісти?
І тягнуться листки, неначе пальці,
у вічний світ старий і молодий.

Спілкуються всі мови тет-а-тет,
одна одну і не переконують.
Немов на мокро́м протязі портрет
секунди дійсності не висихає.

Та хто до прірви часу підштовхнув,
якщо не сумнів профілів й анфасів
із вірою в лінійну кривизну.

Який зв'язок між ними хтось пізнав,
посвячений в секрет верхів і дна
у часоплині таїни міжчасся.

*

Гривастий вітер здибився й біжить.
А що йому лишилось, як не бігти?
І що йому порада «не спіши»,
коли йому так хочеться спішити

й грішити, хоч благають «не гріши»,
але такі взаємини на часі,
щоб хтось когось і лютив, і смішив,
і вже ніколи рух не зупинявся.

Яка між ними нить або струна?
Які сповідують земні закони
навколо височінь чи глибина?

І, дивно, розуміються якось
в оточенні вогнистограйних рос
луна й відлуння коренів і крони.

*

Росте провокування ситуацій.
А що йому іще, як не рости?
І, мабуть, має невідомість рацію
від складності іти до простоти.

Чи навпаки, постукуючи в двері,
і тихо починати знову шлях
з нуля — з нічого — з порожнечі зеро,
спасенні чим рослина, звір і птах.

Але несе насіння живопарость.
Відновлюється сонця колобок.
Спиральних кіл життєвих насоталось.

Упав й піднявсь, згорів і відродився,
у спільну мову світлом перелився.
Жнивує мить і вічність зернобог.

*

Хоч говори й нічого не кажи.
А що ж бо говорити й не казати,
як слововібрування звук ожив,
аби мелодію запам'ятати

й звучати серцеритмом в унісон,
зникати і неждано появлятись
знайомим задушевеним голосом
калини, мальви, материнки, м'яти

і дуба, граба, ясеня і клена
у хорі розколисаних дерев
з чутливими радарними антенами,

а інтонації таємні коди
доступно-недоступної природи,
де шепіт обертається у рев.

*

А світ такий же, чорно-білий, сірий.
А ще яким би він насправді був?
Хіба змінив би давні мірки й міри
і викликав барвистість райських дуг.

І звісно, суть у вирощенім хлібі,
як музикують житні колоски.
Чи в кожного вже зважена потрібність,
про що розкажуть сховані думки?

А галасу, а шуму голосів!
Вражає око велетенська дрібність
піску навіяного трьох часів.

Повір, що у дорозі світла вість.
На квітку з квітки пташечка колібри
бринить — шукає потаємний зміст.

*

Не примирились рівне і криве.
А як же їм, розрізненим, миритись.
Протистояння лютістю живе
і ні на крок не хоче поступитись.

Жорстока антипатія веде.
Комусь і пощастить: зигзаг удачі
спіткне зненацька грішне і святе —
сльоза від несподіванки заплаче.

І хто ж то так узяв й зніяковів,
ще й не устиг образити нікого —
і ворогують рівність й кривизна;

такі відведені в них рівні днів
і чудасенні чуда-чудеса,
і нічия у битві перемога.

*

В повітрі маки пропалили діри.
А що лишилось їм, як не вогонь,
аби розвеселити простір сірий
від марноти марнот, сліпих безсонь?

І скапує червона кров із маків.
І витікає тимчасовий жар.
І повен темний погляд переляку.
Заклякла й розігрілася душа.

Згорів не день, а все вогнисте літо.
Пелюстки скинуті у рай пливуть.
І світяться пробиті сонцем вікна.

Чия, чия застигла це домівка,
але її не всім і чути, й видно,
бо називається життєва суть.

*

І дихання спинилося й живе.
А що йому лишилось, як не жити,
бо життеплин іде, летить, пливе,
взаємодіє з просьбами молитви.

Напевно, найвідрадніша із тем
тримати руку на чутливім пульсі.
Чи всі ми виростем і доростем
до істини у нескінченнім русі?

За течією день і ніч течуть.
А проти течії бунтує хвиля,
неначе сповідається мечу.

Перетинаються шляхи земні
теменні й світлі, сірі й осяйні.
Завмерли трави й ждуть свого окрилля.

*

З глибин буття непізнаного поштовх.
А чом же не з буття і не з глибин
та найдорожчим на планеті коштом
оживлених секунд, хвилин, годин?

І роль свою ти фанатично граєш,
несеш крізь світло, як через пітьму,
болючі монологи — розмовляєш
і врешті відкриваєшся комусь.

І котиться сльоза роззута, боса
катарсису солоної води,
хоча про це її ніхто не просить.

А хто твій вірний друг, а хто твій ворог,
чи ти велично сам собі один?
І ллється довга сповідь перед морем.

*

У тому є заслуга світлопошти.
А чом би і заслуги не було,
коли маестро напуває ноти
мелодіями так, що зацвіло

ромашками й дзвіночками все поле
й джерельцями наповнилась роса,
і відновилися солодкі болі
у серці й розхвильованих сльозах.

То ж ти, із поля квітко, розкажи
про стан своєї вільної душі
і покажи свої магічні муки.

Це незбагненна музиколоверть,
де між собою мають мову звуки,
і не знаходить жодних шансів смерть.

*

Передавати таїну листа.
А що іще, як не передавати,
щоб часопростір код запам'ятав
і міг від забуття оберігати?

А що у тому манускрипті там:
печаль і радість — все, що було з нами
хвилинами, роками і віками
у сонячну погоду, дощ, туман.

Безсонно клекотить вулкан емоцій.
І спотикається на кожному кроці
постійність непостійних величин.

Читає перехожий із втоми
петрогліфи на стінах часодому,
що вже гербарій листя насушив.

*

Від думки до травинки чи листочка.
А ще від кого, якщо не до них?
Допоки в прірву сиплеться пісочок,
себе пізнати — це пізнати всіх.

Листочок відривається від гілки.
А ти із ним тримав зв'язок — і ось
десь із годинника поділись стрілки —
яка година, а чи скаже хтось

який вже рік, яке дзвенить століття,
і чи в ріці достатньо ще води,
аби текла у даль, спливала світлом.

І хто із ким уклав таку угоду,
якщо зворотного немає ходу?
Напевно, простір часу догодив.

*

Відновлює джерельний дух струмочок.
А хто би ще його не відновив?
Хіба що журавель криничний хоче
піднести райдугу до голови

і насититися вологим світлом,
яке перетікає в барвотінь,
і променисті легкокрилі квіти
перемовляються в путі крутій.

І вільно покидають краплі небо
іскринками, немов зористий сад,
щоб не поглинули дрімучі нетрі.

І відживають росопереливи,
і манить запахом веселки диво —
ще не скуштована солодка падь.

*

І зір, і подих, і серцебиття.
А що, коли не зір, не подих, серце,
то що тоді твоє вартує «я»,
і що відбилось в ньому, як в люстерці?

І аж не віриться: невже це тлін?
Але такого зла не може бути.
Перегук чи спасенний передзвін
спорідненість не здатна обминути.

Та обминає як звичайну грань,
сповідуючись мовою моргань.
А що по той бік вітру, сонця, глини,

води, трави, каміння — вгадує лиш,
що на зворотній стороні хвилини:
суцільна тиша чи грімкий крутіж.

*

Трава цвіте без гадки і на гадці.
Гривастий вітер здибився й біжить.
Росте провокування ситуацій,
хоч говори й нічого не кажи.

А світ такий же, чорно-білий, сірий.
Не примирились рівне і криве.
В повітрі маки пропалили діри.
І дихання спинилося й живе.

З глибин буття непізнаного поштовх.
У тому є заслуга світлопошти —
передавати таїну листа.

Від думки до травинки чи листочка
відновлює джерельний дух-струмочок
і зір, і подих, і серцебиття.

ТЕОПОЕТ

*

Думок несамовитий біг.
Не наздогониш, не зупиниш.
Як воду, що ховає сніг,
і всюдисущі порошини.

Говориш мовчазливо з Богом
про віковічні чудеса,
оброслі листям, гіллям, мохом,
що живопензель написав.

Переступив сумний поріг,
шукаючи веселих втіх
і таємниці світлотіні.

Між незнайомих й знаних мов
ти пізнаєш лексичну кров
і нерозгадані творіння.

*

Чи люди впізнають в тобі
знайомого чи лиш чужого
в непоетичній цій добі,
де проза ходить за порогом?

Вразливого тебе самого
не бачить і не чує люд.
І вибрав терен вісь дороги,
а дні та ночі — каламуть.

Болить чекання світла, Боже.
Який ще може бути лік?
На ліки жде чи вже не кожен.

Лікує чи вбиває слово,
і проростає крізь полову
його непереможний вік.

*

Віч-на-віч з Словом на землі
єднаються миттєве й вічне
в байдужості, добрі та злі
і гострі форми, і обтічні.

Задивлений у простір неба,
як на всі боки час тече.
Чи відчуває щось амеба,
не маючи зірких очей?

Пиши отих і душ, і душок.
А хто боїться винних мушок,
не п'є вина, і в'яне мак.

А ти вже можеш похвалитись,
пізнавши дух терномолитви,
яка ж та істина на смак.

*

Великі болі і малі
вмістилися в одному серці.
А заздрощі гуляють злі,
немов герої інтервенцій.

І йдуть у затишок до тебе
образи, відчай, гіркота.
І поглинають спокій темпи,
хто нерв на нерви намотав.

Неупереджений твій погляд,
беззахисний на тьму сторін
життєвого у терні поля.

Тобою світиться година,
ховаючи сльозу полинну.
І хтось тебе впізнає: «Він».

*

Самопожертва в час торгів —
себе нікому не продати,
не зичити ніде боргів
і віддавати обіцяти.

Шалених цін перевороти.
А ти небесний, не земний.
Немов набрав води у рота
перед собором сатани.

В долині вічної печалі,
де смуток радість полюбив
в цвіту колючча і азалій.

Зі сповіддю у вись над виссю
заслухався і задивився.
І хоч з обличчя воду пий.

*

І непідкупний щирий спів
сягнути хоче життєсуті —
поміж знайомих голосів
у небі жайворонком бути.

В раю сердечної осі
гармонія ідеї й плоті.
Сова пугикає в росі
і зустрічає ніч турботи.

Від птахів у тобі щось є.
Коли годину дзигар б'є,
ти перевтілюєшся тихо.

А співи довші чи коротші.
Розплющуй і заплющуй очі.
Щасливе лихо це твоє.

*

Знайти притулок можуть всі.
І навіть душі забобонні.
Прогнався вітер, наче скіф,
і міф за ним біжить, мов коні

Немає заборон — лети
у Леті поруч і далеко.
Ти на планеті цій святий
крилом синиці чи лелеки.

Ловили в кліть, мостили пастки,
манили хлібом, чаром казки,
пускали в очі дим-туман.

Збирав розкидане каміння
і гамував кровоточіння.
Не зізнавався про з'яву ран.

*

Де не питають звідки й хто ти.
Нехай же уявляють: віл.
Не збреше, бо така когорта.
Облуд не знає чистотіл.

Та пропікає до живого,
чому не меншає гріха.
І упереджена дорога,
що все дозволено мохам.

Слова в тобі, мов світ, живуть
без захисної оболонки
і вірять: світлі, не помруть.

І не збагнути суть речей:
чому ж бо рветься там, де тонко,
немов за покліпом очей?

*

Думок несамовитий біг.
Говориш мовчазливо з Богом.
Чи люди впізнають в тобі
вразливого тебе самого.

Віч-на-віч з Словом на землі,
задивлений у простір неба.
Великі болі і малі
ідуть у затишок до тебе.

Самопожертва в час торгів.
Шалених цін перевороти.
І непідкупний щирий спів.

В раю сердечної осі
знайти притулок можуть всі,
де не питають звідки й хто ти.

МІСЯЦЕСВІЧА

*

Я набирав під місяцем з криниці
відро зірок, в яких вологий жар.
І уявляв де обрій поспішав,
довірившись розхристаній іскринці.

Лиш вечоріло і весь сад затих,
немов щось згадував про себе з літа.
З листка в листок пливла барвомолитва
осінньої води і пахнув сніг.

А я не міг порахувати дні,
що зблиснули і потьмяніли махом
на бабиного літа павутинці.

Літав кажан у темній глибині
і приземлявся листопадним птахом,
і щось розказував мені на скрипці.

*

Горіхи падали, та хто їх чув.
Вже нахилилась половина світу.
І неба схил готовий прихилити
вечірні сутінки, в яких мовчу.

І щось кажи мовчанням, не кажи
чи плач, поки сльозу не налякали
безпелюсткові голови жоржин
і флокси, що вулканом дотлівали.

Відгупали грушки у твердь безжально,
а чорний кетяг бузини прощально
свій шлях у задзеркальній тьмі відчув.

Така це самовита правда свята.
І схил небесний — вічний сад над садом —
синів, торкнувши місяцесвічу.

*

Безмежним падолистом листопадним
я повні відра ніс, ворушив пил.
І запечатувались бджоли в віск,
бо крила вирій кликав на розраду.

Та в осені серпневий дух летить
із ясенем, ліщиною і дубом.
Мов не було навколо самозгуби.
Сліпохотів свою спіймати мить.

Щоб зміночас морозом обпалив
у вогнищі очищення всі сили
й вуглина обвела печалі віч.

Душа поранена летючим листям.
Туманний зір то гаснув, то світився.
Струмочки срібні лилися у ніч.

*

І відбивались в них зірки облич,
у дзеркальцях води якусь хвилину.
Дощі протоптували в рай стежину
під сонцемісяцем у тиші тиш.

Все ж виноград у виноград втече.
І в цьому з хмелем вікоплинним колі
мій сум зустріне в полі дрібку солі,
ми не на жарт картоплі напечем.

І я уздрів свій дивний небосхил,
обміряний овалом кола й куба
і жолудем із бронзового дуба.

Плачі й сміхи. Любитися не гріх
із краплею дощу, в якій спить бубон.
Астрономічну осінь жде поріг.

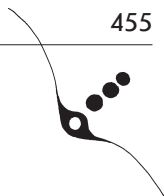
*

Я набирав під місяцем з криниці
осінньої води і пахнув сніг.
Літав кажан у темній глибині
і щось розказував мені на скрипці.

Горіхи падали, та хто їх чув,
і флокси, що вулканом дотлівали.
А чорний кетяг бузини прощально
синів, торкнувши місяцесвічу.

Я повні відра ніс, ворухив пил,
мов не було навколо самозгуби,
струмочки срібні лилися у ніч

і відбивались в них зірки облич,
і я уздрів свій дивний небосхил
із краплею дощу, в якій спить бубон.

ДОРОГОПЛИН

*

планета є одна у зорянім кущі
ми звідти але це ніхто уже не знає
хіба що випадково в сні туди літає
не пам'ятає — у крилатому плащі

напевно тільки там вже квіти розцвіли
і зір лоскочуть осяйним живим сузір'ям
і нюхають їх кольорові й сірі звірі
щоб душі озвіріти дуже не змогли

хіба повірить снам: ми та колись були
і дихали на повні груди і раділи
а хто хотів — сльозу від радощів пролив

там сила золота весною уночі
і ціле небо ночувало на плечі
і тихо шелестіли у повітрі крила

*

ловило щастя нас весною уночі
а ми від нього у світи якісь втікали
і серцедихання думки наздоганяли
і падала бездонна в очі далечінь

у сні і наяву і сниться нам політ
і рухаються з вітром трави і дерева
і тепла течія ласкавить чебрецева
із духом росяним пробудження землі

серцедумки пливуть ми летимо в цей світ
і ще не знаємо куди ми прилетіли
бо поглинає краєвидів широчінь

у профіль і анфас на полум'я свічі
шумлять метелики барвисті наче стріли
і залишають метеори в небі слід

*

ми з космосу прийшли весною уночі
притрав'янилися приросилися приземлилися
і розбрелися іскринками зіниць прасили
дорогами гойдають як живі дощі

крізь мореокеан земля нас прийняла
і гнулася вода мов дзеркало півтемне
і несли хвилі сон про тебе і про мене
аби прибити до сердечного тепла

як мандрівний туман трава густа цвіла
і вся краса трималась на тонкій травинці
з якою у руці роса кудись пливла

і тихо було так хоч грім з небес пади
але коли забудь не пригадай іди
і слухай як луна луни бринить в криниці

*

ми цвітом проросли весною уночі
і що робити нам як цвітом не буяти
і зоряний нектар із квітки не метати
поки не в'яне проростання глибочінь

з високої імлі душа твоя пливла
отак як хоче в очі рух і час і простір
і хто ми справді тут господарі чи гості
чи тимчасові власники добра і зла

свічі глибокий тан у зорянім куші
і віск подорожує в космосі сльозою
одвічні сльозоперехожі не мовчіть

хоч натякніть про суші засвіти світів
в які з яких і прилетів і відлетів
світ кожного мандрівника стрімголовою

*

планета є одна у зорянім куші
напевно тільки там вже квіти розцвіли
хіба повірить снам: ми там колись були
там сила золота весною уночі

ловило щастя нас весною уночі
у сні і наяву і сниться нам політ
серцедумки пливуть ми летимо в цей світ
у профіль і анфас на полум'я свічі

ми з космосу прийшли весною уночі
крізь мореокеан земля нас прийняла
як мандрівний туман трава густа цвіла

ми цвітом проросли весною уночі
з високої імлі душа твоя пливла
свічі глибокий тан у зорянім куші

ЦВІТОПИС

*

В мені живе весела світлотінь
небоязка й водночас полохлива.
Лінійна чи пунктирна перспектива
із множиною сяючих кутів.

Чи я у ній живу — нема різниці
до кого хто раніше і забрів,
аби пізнати гаму кольорів
і прочитати світ на павутинці.

Я за натхнення дякую синичці,
яку лише зіницею спіймав
і написав портрет на видноті.

А журавель у небі полетів,
та дихання живопису іскриться,
аж очі призаплющила пітьма.

*

Щось зображу на дзеркалі води.
Це будуть наймокріші акварелі.
І краєвидів тихі каруселі
із сонця потечуть у холоди.

Щось намалюю дивне у повітрі
І думкою прозрілою зітру.
І можна цю продовжувати гру
до нескінченності, поки палітра.

А вітер пише пейзажі всесвітні,
кладе штрихи, чаклун чи вічний див,
із протиріччям творчої натури.

Туман прозорий олівець водив,
і силуети кольору води
підносить райдуга у час похмурий.

*

Та звідки раптом білосніжний настрій
й густа насиченість природних барв?
І пахне палімпсестами нектар
у кожній квітці — сонячним багатті.

У пензель вмокнутий чи навпаки
шукає слово шлях, і неповторна
знаходить барвозміст рухлива форма,
і почуття струмують крізь думки.

Це діє вимір просторових бачень
і виливають душу олівці,
щоб показати успіхи й невдачі,

мов сльози щастя й смутку на лиці:
як, набуваючи понять і значень,
мінливість всіх тримає у руці.

*

І як не поклонитись барвокасті
за чари поетичних потрясінь,
коли веде безмірна світлотінь
і скачуть вітроконі яблукасті.

У зливі фантастичних відображень
гармонії любові й пекла драм,
які виходять поза межі рам,
Художник серцем щось тобі розкаже.

За помахом незримої руки
пульсують крапки й лінії, мазки.
І хоч освітлення змінилось трошки,

усе ж таки не морщиться краса,
куди Господь дорогу показав.
Тому сніжинка схожа на волошку.

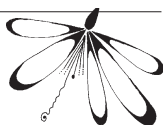
*

В мені живе весела світлотінь,
чи я у ній живу — нема різниці.
Я за натхнення дякую синичці.
А журавель у небі полетів.

Щось зображу на дзеркалі води.
Щось намалюю дивне у повітрі.
А вітер пише пейзажі всесвітні.
Туман прозорий олівець водив.

Та звідки раптом білосніжний настрій
у пензель вмокнутий чи навпаки?
Це діє вимір просторових бачень.

І як не поклонитись барвокасті
у зливі фантастичних відображень
за помахом незримої руки.

ДЗВОНОРІКА

*

десь заховався неповторний рай
і тільки можна серцем відшукати
його — тоді живи і помирай
від красної краси що відмикати

її не треба чарівним ключем
сама відкриється коли захоче
і прикує до піднебесся очі
і викличе очищення дощем

цей вічний рай не спалений ніде
у ньому справді завжди все святе
у образній духовній перевазі

помітив: показавсь на мить і зник
мов у повітрі розчинився крик
і одночасно рай не заховався

*

і одночасно рай не заховався
щоб хтось його вгадав і розгадав
згадав де бачив чув і здивувався
як сонцю розвеселчина вода

як зелені радіє перше листя
як дарові земному небодар
цей рай — довір'я світлого дитинства
черешня з бджолами і лип нектар

таке щось задушевне і високе
тонке щасливе рідне у думках
до чого не беруться різні вроки

дивись не загуби цілющий подих
у таємничому зв'язку природи
він зовсім поруч близько хоч торкай

*

він зовсім поруч близько хоч торкай
його струну чутливості незриму
його росокраплину із листка
і стиглий запах сонячного диму

і райське щось тебе не обмине
заманливо поманить за собою
він тут насичений живим вогнем
іскристою джерельною водою

не втрачений не спалений цей рай
ніскілечки бо для твого добра
за соломинку рятівну тримався

купається метелик у траві
люби цей дивовижний мрійний світ
і від торкання зором усміхайся

*

і від торкання зором усміхайся
і світ до тебе усміхнеться теж
лише у однину не замикайся
коли назустріч радості ідеш

ти не один у фантастичнім світі
життя живе спорідненістю душ
в якій число розкованих привітів
мов палахких червоних й білих руж

у кожному розплющеному оці
немає вже давно і краплі злості
і не оточує зіниці сум

і приспана пробуджується сила
ростуть з натхненного натхнення крила
хто бачить недоторкану красу

*

хто бачить недоторкану красу
у того особливі зірні очі
і чистоти непереможна суть
цілющим Божим світлом палахкоче

між серцем і травинкою зв'язок
без слів таємна сила розуміє
від меду соняшник пахучий змок
і дозріває в коноплях олія

і не боїться посторонніх мак
і не страшна зірок теменна-тьма
і глибочіння росяного валу

і моляться думки і почуття
за ті гармонії множинні «я»
кого і день і ніч зачарували

*

кого і день і ніч зачарували
своєю світлотінню в русі змін
той у повітрі чує райський дзвін
якого ангели поцілували

і хвилі ненав'язливих молінь
все котяться мов непогасні кола
і не зникає благодать ніколи
хто небу б'є зворушливий поклін

ні зла ні заздрості ні мсти немає
зустрінеш подорожнього — вітаєш
аби не вичерпала слів краса

і щастя що біжить листком мурашка
і чути голос радісної пташки
півонія розсипала росу

*

півонія розсипала росу
струсила з себе золоту корону
і не жадає в травоквітті трону
не відганяє бджілку чи осу

і так навколо сонячно літнево
кульбаби вибухають раннім днем
і насолоду мають всі дерева
вмиватись світлом як сліпим дощем

шепоче травам океан вітрів:
це рай в якому тисячі світів
лунає кожен мелодійним валом

вечірній голос вранішній змінив
на тембрі висоти і глибини
і сутінь рештки світла позбирала

*

і сутінь рештки світла позбирала
щоб зберегти неопалимий жар
і засвітити місячний ліхтар
над морем поля що закрітувало

і відчуваючи свої права
і червоніють маки бо червоні
не спить і не дримає сон-трава
танцює подорожник без кордонів

і не охоплює думки тривога
і не показує обличчя страх
ніхто не переслідує нікого

і розуміють мови різні мови
і для гармонії в світобудові
на дереві співає райський птах

*

на дереві співає райський птах
цілюще тремоло дзвінкого співу
мелодія волошки у житах
із просинню у зелені тремтлива

куди проникним поглядом не кинь
там світлотінь веде бринить бровою
немає жодних непорозумінь
коли природа дихає любов'ю

аби цвісти продовжувати літо
ніхто не знає болісних прощань
бо не прощається із дивосвітом

а та сніжинка вишукано сніжна
миттєва мов сльоза недовговічна
і сяє світовідчуття в очах

*

і сяє світовідчуття в очах
нема ні крапельки сумного смутку
з душею розуміється душа
і думка в абсолюті чує думку

і повна чаша спокою небес
налита щедро світлими дощами
і хвильки жде лице дзеркальних плес
і ясністю живуть грибні тумани

пісок шурхоче руслами доріг
і пише повість подорожі ніг
об камінь спотикання і шнурочком

а в дереві природи пізнання
безгрішні залишилися знання
а деревій вибілює сорочку

*

а деревій вибілює сорочку
на сонячному чистому вогні
і розцвітають ясновидні очі
у тихоплинній зоровій луні

народжуються благодатні мислі
пульсує дозрівання кольорів
і втаємничено щасливі числа
показують усі календарі

продовжує миттєвий біг хвилини
клепсидра — вічний водяний годинник
і видно час по цвіту і листках

прив'язана до світлотіні нитки
несе ріка розгойдані відбитки
під небом то повільна то стрімка

*

під небом то повільна то стрімка
ріка несе відбитки краєвидів
прозорий водоплин материка
у променистому рясному житі

джерела б'ють з-під кам'янистих гір
і в жодному немає каламуті
куди ж здогадливий потрапив зір
якщо не в рай романсів і прелюдій

розвіялося терновиння драм
і припинила жарти смертегра
і тягнуться до неба колосочки

зелене поле доля перейде
а то неторкнута любов цвіте
із чебрецю і маків і дзвіночків

*

із чебрецю і маків і дзвіночків
для мрійників ця воля суций дар
вона солодша за самий нектар
аж розгубились на секунду очі

і розважають співи райських птиць
немає пекла лиш одне безсмертя
у пам'яті якісь клітини стерті
мов не було судилищ і в'язниць

продажності і підлості немає
і напасних обставин не шукаєш
тримаєш відблиск хвилі у руках

всіма нуртами трав завирувало
тихіше тиші і дев'ятим валом
кудись мандрує трав'яна ріка

*

кудись мандрує трав'яна ріка
несе пахучі соковиті води
хтось рай знайшов хоча і не шукав
заворожила райська насолода

і хочеш раювати то раюй
допоки називаємося гості
для ностальгії спогади пильнуй
про квітопольовий рухомий острів

здалось є все хіба бракує болю
і невідчепних клопотів на голову
які провадить справно долегра

і показався лиш на мить раптову
немов вступив у потаємну змову
десь заховався неповторний рай

*

десь заховався неповторний рай
і одночасно рай не заховався
він зовсім поруч близько хоч торкай
і від торкання зором усміхайся

хто бачить недоторкану красу
кого і день і ніч зачарували:
півонія розсипала росу
і сутінь рештки світла позбирала

на дереві співає райський птах
і сяє світовідчуття в очах
а деревій вибілює сорочку

під небом то повільна то стрімка
із чебрецю і маків і дзвіночків
кудись мандрує трав'яна ріка

ДЗЕРКАЛОЗРІЗ

*

який закладено у час мотив
такі думки й чуття біжать шнурочком
пора приходить яблуні цвісти
траві вдягатись у нову сорочку

така і тиша дива самоти
такий і вихлюп збуджених мелізмів
пора сльозою у лозі текти
і зірку відшукати в неболісі

і з глиною перешептатись враз
немов з живою доброю душею
і вчути що у ній гудить гора

і слухати цей нескінченний твір
у глибину спрямовуючи зір
дороги розповитої своєї

*

і треба поле долі перейти
мов неозоре переплисти море
і звук пульсує грішний і святий
і як навчитися співати в хорі

хіба дражнити свистом тих пташок
що в кроні дерева замовкли грізно
поки насичений терпінням шок
мелодії вишукує для пісні

музичний слух симфоніями снить
і небом повниться незрима нить
в очікуванні звучного початку

а тиша — можна висіяти мак
і чути на усій планеті як
у яблуку калатає зернятко

*

хто не оглух і не осліп як ніч
і ловить серцеголос мов антена
розписані в небесній глибині
всі імена і навіть безіменні

і осінь золотавих голосінь
шумить порожнім перекотиполем
шукає світла посіріла тінь
зімкнулось і замкнулось видноколо

туманом мовби це і не туман
а порошно розсипаної дошки
і з ким погомоніти вже нема

про нерв шалений у природі зморшки
всі ноти доленосні *nota bene**
мов біле сонце зі стручка горошка

* зверни увагу (на якусь частину тексту) (лат.)

*

штрихами дощ і кучерями сніг
поєми про світи незнані пишуть
тайнопис розшифрують новодні
якщо їм ключ підкаже звукотиша

здається там і радість і печаль
натягнута між ними вічна нитка
і зустрічай і прощай в очах
веде тебе стежинкою сніжинка

хвилина то гаряча то студена
і хтось пізнати стани нею зміг
а ти собі читай клинопис клена

прожилкувате листя — змах долоні
зелений жовтий золотий червоний
сюжет парадоксальних згод і примх

*

вустами притулись до джерела
однісінького щедрого живого
і проникай у тимчасовий рай
молитву слухаючи водобога

а скільки тих промовлених надій
струмують і завжди по вінця мірка
на хлібі проживати й на воді
де одночасно солодко і гірко

якщо вода напевно не вода
зрослася із намолим повітрям
і має смак дозрілого вина

і звідки появивсь веселий хміль
мабуть по крапельинках звідусіль
енергія гуляє перелітна

*

збігають літери з трави-пера —
росинки перламутру кольорові
струни чотири року в'яже гра
в мовчання безсловесної любові

листки дубові — скрипки на гілках
чекають на смички хмільного вітру
експромти світлі у чорновиках
зимою восени весною літом

і поки світ цей грішна і свята
перетину присутність золота
дзеркальних паліндромів нурт бездонний

як хочете ловіть чи не ловіть
гармонію розкрилених суцвіть
у червні кожна квіточка червона

*

духовні родичі живеє як
на тій галузці що тріпоче співом
чи щось не так чи може справді так
і чи існує ще дивинне диво

як за плечима хрусне теплий дощ
і ви сховаєтесь мов грудки солі
чи зварите пахучий царський борщ
налуцївши рябенької квасолі

розмова та про що — таке вікно
в якому житне тішиться вино
із градусом прозорості своєї

а в кроні жити можуть лиш святі
і знати таємниці золоті
чому метелик зв'язаний з свічею

*

почнемо відлік див із понеділка
навколо чудосила фетишів
на зрізі яблука відкрита зірка
стріляють веретена комишів

говорить зором річка на відшибі
і цівкають емоції синиць
росте посріблена луска на рибі
і збільшуються губи перлівниць

а може це такі чудесні вади
і мовби сниться світанковий сон
кує зозуля — кличе тихий вечір

і ще цвіте обпалена троянда
а береги прив'язані до течій
дзвенять як непомітний камертон

*

який закладено у час мотив
такий і вихлюп збуджених мелізмів
і звук пульсує грішний і святий
мелодії вишукує для пісні

розписані в небесній глибині
всі ноти доленосні *nota bene*
тайнопис розшифрують новодні
а ти собі читай клинопис клена

і проникай у тимчасовий рай
де одночасно солодко і гірко
струни чотири року в'яже гра

перетину присутність золота
чи щось не так чи може справді так
на зрізі яблука відкрита зірка

СОНЦЕМЕЖЕНЬ*

*

Підняти погляд аж до небозводу
з розцвілої трави, квітокущів
і враз відчути: дозрівають води
сунічних і ожинових дощів.

Немов у клавесині звуки сонні,
незримий маляр сяйво сині клав,
і латки сонця, що біжать босоніж,
лишають щедро обрію тепла.

І пробивається крізь пам'ять пісня,
долаючи грай-росяний туман,
де соняшник нічний — це денний місяць.

Нестримно, перекотисто, розлого
цвіте трава і пахне океан
без берега, без стежки, без порога.

* Мéжень (-ні) — середина літа.

*

І опустити до хмільних колось
свій зір, наповнений луною неба,
поки ще бачення не розтеклось,
не обійшлося навколишнім без тебе.

Природа хоче диво зберегти,
немов передані сказання — саги
виносить на безстрашність висоти
крила аеродинамічна тяга.

Вага втікає в невагомість-лет
і пробує на гіркість свіжий мед
якась okazія, пригода, казус.

Але лисіють груші золоті.
І всі плоди, вагомістю святі.
І дощ іде такий сліпий, мов агрус.

*

А з висоти пташиного польоту
неждано відкривається пейзаж
у ледь вловимій сонцепозолоті,
яку словами і не передаш.

В ряснінні рясності рясних ряснот
аж до гори з достигнутої долини
бубнявляють настояні хвилини
на світлій музиці рослинних нот.

Неусвідомлений душею скарб.
Миттева зорова глибока розкіш.
І прохолодного витання жар.

Долаючи тяжіння із тяжінь,
Земля віддалена на сотню кроків,
щоб збільшилася сила приземлінь.

*

І видно те, чого не бачить хтось,
і чути, хто не чує, небоголос.
Струною став у скрипці вітроволос
і все в мелодіях переплелось.

В гармонії зійшлись мажор з мінором,
за покликом краси весь світ ожив
і почалися вибухи жоржин
одна за одною чи квітохором.

У кульмінації романсів літа
у зрілі форми зрілий дух налито,
перетини дзеркальна любить вісь.

Частинок двох невідрізни-відбитки
підсвічує блукаюча іскринка,
хто в зір і слух неждано перелився.

*

Не чути світлотіні тихих кроків.
Ні поруху, ні звуку, ні луни.
Неначе сняться кольорові сні
на ціле чи примружене півока.

І дякуючи зцілюючій тиші,
волошки жито перейшли навспак,
червоний мак горить, немов маяк,
і темно тверднуть кісточки у вишнях.

А хміль підкручує кручені вуса
і крапельки роси тремтять ледь-ледь,
медовий відблиск сонця перегнувся

чи перелився в полудень обжників
із тисячею радісних відтінків,
коли керує світом барвоверть.

*

І не заплямлена душа речей
нічим, хіба що сонячною тінню.
І погляди замріяних очей
у стані невагомого падіння

із ссайвом яблук і синінням слив
і непочатим гроном винограду —
на листя, що під ноги постелив
природний дух утіхи і розради,

щоб не розбилась світла чистота
і бабине не потемніло літо
із павутинкою, що золота,

а може, й срібна, адже побіліла,
як з гілки космосу летіло літо —
метеорит, який стає болідом.

*

І розтікається навколо спокій
за схованим магнітом рівноваг.
Гін цвіту, меду і пахучих соків
шукає необмежених розваг.

Цей спокій від неспокою вродивсь,
всередині вогонь, а зовні тиша.
І творить диво таїна води
щоразу віртуозніше, світліше.

Горіше, на горішку поворож,
допоки святкувати буде мож'
мелодії мажорні і мінорні.

Розбавлене водою сонце снить,
щоб розтягнути спраглу неповторність
хоча би на хвилину чи на мить.

*

Росте щохвилі глибина очей,
щоб в кольори всесвітні проникати.
І викликає самовитий шум
прасила пізнання самодостатня.

У формах дозріває світлий зміст,
щоб зрозуміти істину й радіти.
І дихає на цілий, повен зріст
світ внутрішній у зовнішньому світі.

Кудись щасливі сльози і спішать,
мов океанські течії дрижать
веселі і нестримні, неминучі.

І погляди збігаються в красі,
та головне утримати летючість
води, трави, лози і голосів.

*

Натхненно так, крилато й дуже легко.
І винен в цьому незнищений сад.
І винна ж бо зарум'яніла спека.
І винні міражі солодких втрат.

І ще чудесні, світлі всі тривоги.
І кличе сто бажань безсонний птах:
босоніж бігати, колотись в ноги,
землитись з небокраплею в очах.

Немає ще життєвої науки,
аби її накручував на вус,
мов бавився з метеликом у жмурки.

І хоче налюбитися матерія
із доторком незайманого серпня,
щоб мед липневий швидко не загус.

*

Триває необірваний політ,
що легший за рухливу душу вітру.
І розквітає глибочіння виру
в усі боки летючої землі.

А там, у лунах і відлуннях днів,
ще стільки літа, що радіє світу
дзвіночок жайворонка у зеніті,
даруючи Всевишньому пісні.

Навколо простору безмеж-безодня,
дощів і рос, і сонця — повноводдя —
і чебрецю, малини, м'яти — скрізь —

ще не зачеплених в дорозі втомою,
а ти летиш назустріч невідомому,
неначе жде тебе якийсь сюрприз.

*

Ще сонцю до затемнення далеко.
І не змерзає ще вогонь живий,
бо не веде до паморозі пекла
густе, крислате дерево трави.

Аж до блакиті полум'я зелене —
живильний вибух і цілющий нурт.
Минуле світле, мабуть, і не темне,
а блискавичне — іскорка і трут.

На гойдалці небесній ще світання
із полуднем святкують трепетання,
і пахне цвітом й бджолами нектар.

Півліта помістилось у хвилині.
І дихає в жоржинах сонцежар,
аби не охололи світлотіні.

*

Повітрям переповнений прозорим
в чотири сторони незримий храм.
І чути в океані шепіт моря,
а в морі — голос неба — океан.

І має пам'ять абсолютний слух:
піщинка шарудить в мембрані ранку,
луну пускає погуляти звук,
нарошуються співи в серці яблук.

Насичений чар-зіллям сокорух
ніякі темні сили не зіпруть
і не настрашать легким переляком.

Кришталь звучить озону — дзвін розкриль
в долині, де хвилясті хвилі маку,
і на горі, де хвиля хвилить хвиль.

*

В земному світі є ще іншосвіт.
Незрима ниточка веде до нього,
прихованого чи непоказного,
невтомну множину минальних літ.

І вічним є короткий час фіалок.
Повторний неповторний смак суніць.
І сіна запах у шатрі копиць.
Тому цих розкошів багато й мало.

Та мучить у дорозі світла спрага.
До джерела припасти би конем.
Нехай вливається у жили магна.

Ота хвилиночка швидкого щастя
ніколи просто так не промайне,
якщо із нею в любощах зливався.

*

Що внутрішнім нашукується зором —
вагоме невагоме і легке.
Природа виколисує узор
і все її творіння коликке.

А на дорогах теплий пил дозрів.
Зникають і з'являються веселки.
Сріблястого дощу налушив грім,
щоб трохи змокли птахи і метелики.

Симфонії осяяний романс —
розкритий посередині роман,
в якому мить літання не забуто.

І пише маляр акварельну суть.
Знаходить істину в камінні скульптор.
І випрозорюється каламуть.

*

Підняти погляд аж до небозводу
і опустити до хмільних колось.
А з висоти пташиного польоту
і видно те, чого не бачить хтось.

Не чути світлотіні тихих кроків.
І не заплямлена душа речей.
І розтікається навколо спокій.
Росте щохвилі глибина очей.

Натхненно так, крилато й дуже легко
триває необірваний політ.
Ще сонцю до затемнення далеко.

Повітрям переповнений прозорим,
в земному світі є ще іншосвіт,
що внутрішнім нашукується зором.

ФІЛІГРАНЬ СЛОВА ВАСИЛЯ РЯБОГО

Нині, у часі сипкого лексичного пісковиння, слово поета і самого поета не прийнято величати до справжніх розмірів. Та в недосяжному високому храмі поезії він вписався без столичного дозволу. Без лукавих офіційних епітетів, без запобігливості, без тріскотні. Його становлення відбулося завдяки максималізму віршованого слова, органічній стихії, в якій оживала ранкова молитва і жив Дух поодинокий. Дух не випарів з подошів'я, а ясний, мов пророче видіння. І поет змістив свій взір до неба. І щастя-долю ждав з небес.

А врем'я лютувало по пустельних смітниках і руїнах українських. Але поет, всіма силами душі, намагався бути собою «у своїй хаті». І писав притчу «захалявну», зіткану з коломийських мотивів і тих мелодій з цимбалами гуцульськими, звідки й понині чується спів його душі, звідки «дубові клевчики в струни били й били». І тоді до нього «зійшов із неба

Дух птахою чудесною». І поет приймає цей дар Всевишнього, щоб «являти світу білий нерв». І оцей «білий нерв» знайшов своє мистецьке перевтілення в його поетичне світосприймання, що живить його Абсолют Духа і Абсолют Слова, будить з ледачого сну матерії лакеїв «з роду суєтного».

Поезія В. Рябого зіткана з пісенних інтонацій, почуттєвих глибин і прозорості слова. Його письмо виписано мозаїчними картинами, серед яких рясніють перли слова непорочного. Слова оновленого, слова, що тримається свого роду: «І найперше було Слово».

Тайна словотвору В. Рябого несе в собі тайну меча Христового до справжнього читача. Що не кажіть, але з втратою родослова людина втрачає дарований Богом мир душі, а така людина перестає нести тайну Воскресіння, в основі якого велика Істина. Істина прийняття притч Христових, стрижнем яких є духовна сила слова і кротка дорога мук творчості. Кволі духом не приймають Його слова у ніч Гетсиманську, а отже — не розрізняють добрих і злих діянь. Але справжня поезія — це слово Духа високого («І замовкає мова — мовить Дух»). І в цьому слові Духа єднаються два завітні символи — мир, тобто любов, і Творець, а далі, як зазвичай, слово і мова морально низьких митарів.

Отже, слово В. Рябого — миротворче, будуюче і, підіймаючись до рівня молитви,

до високості, поет творить його щодня, щоб
втїлити високий принцип артизму і зуміти
гідно приймати войовничі і нерозбірливі удари
«змійні й лукаві».

*І чим дорога довга дорожить —
сотворенням незримих серцехрамів
із голосу калинового мами,
що пінесолов'їну множить мить.*

І на цих перелогах добрий зернослів,
з упертістю карпатської бджоли, висіває
зерна «миследуші» поет Василь Рябий.
Його слово у сонеті, строфі, мов священна
вервечка, весь час глибинно оновлюється.
Слова мистця, як живі клітини, весь час
в русі на відміну від вдаваних нинішніх
хрестоматійників, де слово зависло якоюсь
нумерною табличкою.

*І це єдине вже — миследуша
на крайньому вершечку трепетання,
і хто б її прозріннями втішав,
якби не вечір, полудень, світання.*

Його «сіль» мови — це не курява пилюки
з дороги, а «житні колоски простоволосі», що
«все дивляться з надією на шлях». Це коли
«вироджується код спадковий [...] і серце
обертається у камінь [...] когось краплинкою
рятує сіль».

Його «житочисло» — вічне диво поета, «цілющий дух колядки і гаївки». Диво у просторі й часі і навіть у «золотім горішку». «Веселе диво», де відлік часу в поета звіряється «по листю». І тут його зранена душа і слово — се суворий «часолет», що «З пульсами хвилинки» зависає в повітрі, мов Шевченкове «І день іде, і ніч іде».

Але у В.Рябого це — «віковічна музика коліс», «щоб вигуляв до втоми стопи ніг [...] і небу показав: так жив, як міг». Але поет у вирі різнотрав'я. Живе й правдиве слово його тягнеться у чисту обитель. Бо він і слово його «ми з космосу прийшли весною уночі». І це, знову ж, синонім високого Духа: «З високої імлі душа твоя пливаа».

Нині, коли українська культура й етика схильні прислухатися до попутного вітру дрібнослів'я й марнослов'я, коли двері відчинені навстіж у «многоглаголіє» і суєту натовпу, — тлумачення глибоких понять поета натрапляють на заплутане павутиння т.зв. «плюралізму», псевдодогматиків, балакунів патріотів. І слово від їхнього лепу слабне. Воно схиляється до юрби, не витворює традицію на вищих щаблях культури й естетики, не утверджує гідності Особи, ідеалу Краси, не влучає в нечестивих... А в цьому, як на мене, місія слова в красних мистецтвах — вироблення моралі. Це преображення української словесності, піднесене

до рівня волі Отця. В такий спосіб мистець витворює культ ідеалу — Істини, Любові, Добра. І це стає його вірою — світитися словом, задавати міру висоти ідеалів. Вірою В. Рябого в найтемнішу ніч — світити над Чумацьким шляхом і кликати до офірності. Во ім'я Слова. Во ім'я Нагірної Проповіді.

І цей послух і постриг слова поет утверджує від свого імені, не входячи в долю з «митарем», він вторить по совісті живу істину «Esse Noto» і плакає добрі начала, не обминаючи високої гори, щоб звідти любити й яснити. Можливо тому мистець-зернословець «не свій» у колах титулованих, зашторений, і слово ним неологізоване, як не прикро, не висивається на вершинах нашої поетичної культури. Воно недобачене, адже, як зауважує мистець: «Ре-мінець у ременюччі // більше, ніж рабів у рабстві». Або ж «Живу, живу, живу, живу // весел, смутен, тих». Та, як мені виглядає в перегляді вичитуваних авторських книг «Варта траВ», «ЖалоколаЖ», «Віно коконіВ», «Жар і міраЖ» і найновішої, ще в рукопису, «СологолоС», добре що поет не топчеться на цьому галасливому ярмарку, не значиться у шопівській «літанкеті», не залежить від сезонних цінностей, миттєвостей у «сучаліті».

Він, мистець, у своєму «руслогоні», «де було русло — текла трава. //А на межі тоненькій сонця // метелик відчайдушно танцював». І його образ «планети у зорянім

кущі» — це чисте дно поетичного джерела.
Дна без мулу. А слово його без «липи».

Стримано суворий стиль рядків у сонеті
повного чи малого, витвореного ним вінка,
як і мегавінка з текстами по вертикалі та го-
ризонталі, ерудиція через «чутливі третє око
й третє вухо» дають не позірне — живе чуття
і самовиявлення, притягує силою «руху» слова
та силою таланту.

Поета треба час від часу перечитувати.
Його нюанси перегуку, граней слова набувають
окрилености «чистого мистецтва», в основі
якого рафінований неологізм, тенденція благо-
словити сутність слова, викристалізувати його
ззовні і згармонізувати глибинно класичною
формою — зеровською, дещо різьбленою,
а дещо кострубатою з мотивом протистояння
й ліричної інтриги.

Воюють вічно врода і огида.

І вид утверджується перед видом.

Чи:

*У жаданні царського комфорту
свічки дві — і Богові, і чорту —
знову оживають у руках.*

*А дві сили вперто співіснують —
біле й чорне барвоворогують
в почуттях мінливих і думках.*

Або ж:

*Сяючий обман, мов тінь, припишк.
Публіка зомбована чи п'яна
вірить сліпо у святенний лик
шептія, авгура, шарлатана.*

*І не заперечити ніяк,
не переконати, не вблагати,
що не можна довірятись так,
але зачаклована ця влада,*

*і зі слухом, й зором чи не сором
і керує галасливим хором —
хаос — хоч мовчи або співай,*

*грай на мандоліні чи поліні,
поки топчуть бісер свійські свині.
Жити (шах — і рай) навчить шахрай.*

І в цьому покликанні автора — ловити «якось цей конфуз», на неосяжному полі, що нині заростає самосівом і «сліповірою в позолочені цінності». А відтак я упевнююсь, що творчість Василя Рябого йде поруч із могутнім артизмом М. Зерова, П. Филиповича і особливо з наймолодших із неокласиків і найменш поцінованим в Україні О. Зуєвським, а філософською глибиною — з В. Свідзінським та сучасниками поетом-космогоністом С. Вишенським і поетом правої традиції В. Іллею. Ця «неідеальна ідеальність», на якій виробляється сутність віршотвору,

душа поета — це як пролог до глави Еклезіаста (марнота марнот) — живий елегійний ідеал його серця. І ця «неідеальність» творить вже сьогодні подиву гідні хрестоматійні твори, увівши осмислений неологічний словник у власну версифікацію. Новітньо структуруючи логос «на тім березі слова» («на цьому березі я, // на тому — сто дум»), але залишаючись, до того ж, недосяжним для читача без певного рівня духовної культури та хрестоматійних надбань національної поетики. Адже це «узори» поезії народницької та класичної.

*Немов підводить пам'ять: тихі води
ця річечка в'юнка кудись несла
і камінці у ній, мов нагороди,
світилися на дні її крила.*

*Вона гойдалася у колисоньці
і ластівки спивали з неї сонце,
і душу оживав джерельний дух.*

*Та вивітрилась, як повісмо вітру,
або сховалась в невидимість світу,
чи в колообіг, чи в циклічний круг.*

І тут же, хай хвилинне, фронтальне, глибинне, де зламано логічний порядок (ужитковий).

*Але продовжується часолет
і пасічник пасе невтомно бджоли,*

*й чомусь клянеться, що не крав ніколи
ні краплі меду, хоч горою мед.*

I:

*А темна сила хоче, щоб повірив
у те, що в світі хижому немає звірів,
як не існує слуг старанних сатани.*

І так: «поки планету обертає вісь [...] із року в рік шліфується ярмо // для долеобранців царів і черні». Яка граційність вислову, художня витонченість, лаконічність почувань!..

*Якщо росте приниження надії,
то возвеличення когось маліє.*

Це вже — афоризм. Властивість поета зміцнювати слово на плінному плесі поезії.

Пронизливі лінії символізму, натяки на Шеленгівське поривання до Абсолюту «тайнописом сподівань» В. Рябий між «злотоправдою чужих і рідних» сплітає незвичні неологізми. Він відкривається завжди «за фасадою» і жде коли йому «напише долю часовітер», адже він той, «хто живе для літер». І цей «хто» — улюблене слово поета. І цього «хто» треба побачити, хоча б на мить. Бо його природа, в якій мистець існує, невловимо й світиться на світанні «метеликом ранкової краси».

Його «цвітопис», «живознак» — це самозамкнений ліричний організм. Організм з незвичайних слів, лексем, що одночасно мають декілька значень, але прості за семантикою. Його символічне й ліричне почуття ангажує цілком нову значеннєву потенцію синтакси, а відтак і слова через метафізичне буття: «Куди ідеш від мене, тишо, // минаючи відлуння осяйні?»

Відлуння синтаксичних видів безгранні у поета, імлісті, часто безтілі. Зображені «на дзеркалі води», мов «наймокріші акварелі».

*В мені живе весела світлотінь
небоязка й водночас полохлива.
Лінійна чи пунктирна перспектива
із множиною сяючих кутів.*

Вочевидь з цих «сяючих кутів» поет «читає світ на павутинці» і зводить «хату із листя», де б «стеблини пахли сонцем золотистим, // а синя глина — річкою дощу, // в якій я із планетою лечу».

Та в часі «скоросної» погоні за фантомними міражами, профанації слів поет озивається голосом тривоги, рятівним бо-лем — не звикати до вульгарного, збоченого слова, жаргону й слова казенного, хитрого для шоп-примітиву в культурі... Лиш осягати висхідну путь високої Душі, в основі якої поняття Краси й Добра, в основі яких єдине

джерело — слово. Слово, що служить Істині, Богу. А це розуміння нині читач втрачає поденно й погодинно. Але маю надію, що недуги духовні почнуть блякнути, якщо будемо живитися енергією поетичного слова. Слова глибинного та вічного.

*Степан САПЕЛЯК,
лауреат Національної премії України
імені Т.Шевченка*

*м. Харків
Листопад, 2010 р.*

ПРИМІТКИ

(ДОВІДКИ, ЗАУВАГИ, ВІДГУКИ)

Василь Рябий з Коломиї (1954 р.н.) закінчив факультет журналістики Львівського держуніверситету імені І. Франка, працював у місцевій пресі, видавництві, редакції «Буковинського журналу». Член редколегії журналу «Дзвін». Засновник літературного товариства «Плин». Прийнятий до організацій журналістів, письменників, просвітян.

Автор поетичних книжок **«Грань»** (1990, Київ, «Молодь»), **«Ворожіння на цвяхах»**, **«Елегія для білого диму»**, **«Шукання двійника»** (1992, Снятин, «Агро»), **«Постріл горіха»** (1994, Київ, «Просвіта»), **«Жасминовий камінь»** (1995, Київ, «Світовид»), **«Зіниця на крилі метелика»** (1997, Київ, «Просвіта» — «Літературний Львів»), **«Портрети з протягу»**, **«Світлофор і мухомор. Куля з Ліверпуля. Омелюх і капелюх. Три альбомчики Ромчика Бомчика»** (1998, Коломия, «Вік»), **«Вага агаВ»** (сонети, верлібри, хоку, паліндроми; 1999, Коломия, «Плин» — «Вік»), **«Ловіння снів»** (вірші з альбомів; 2001, Київ, «Просвіта»), **«Двері луни»** (поезії, графічні композиції; 2002, Коломия, «Плин»); **«ВАРТА ТРАВ»** (2004, Чернівці—Ужгород, «Буковинський журнал» — «Карпатський край»; вісім збірок: **«Колихка змова»** (вибрані тексти), **«Щавлева межа»** (вільні, білі вірші, восьмивірші, сонети), **«Глибина вікна»** (вірші з розсипаних рукописів),

«Тріщина соку» (монологи і діалоги), **«Обертіння зорі»** (верлібри), **«Вогонь ожин»** (інтимна лірика), **«Дівчина з пташкою»** (маленька повість блукаючих іскринок, або верлібри колібрі, прозовірші тиші), **«Варта траВ»** (паліндроми, логогрифи, ронделі, октави, білі тріолети, газелі, рубаї, хоку); **«ЖалоколаЖ»** (сонети, 2006, Івано-Франківськ, «Гостинець»); **«ВІНО КОКОНІВ»** (2008, Івано-Франківськ; десять збірок: **«Розігріта дзиґа»** (вибрані тексти), **«Жорноарії»** (штрихи медитацій), **«Течія кори»** (станси), **«Скрізь»** (мініатюри), **«Розхристана ватра»** (вірші на пульсі часу), **«Зарінок чебрецю»** (верлібри), **«Ното-тоН»** (вірші для дітей), **«Мешканець краплини дощу»** (цикли, поеми, драметюди), **«Зашпори»** (прозовірші), **«Віно коконів»** (паліндроми, зорові опуси); **«Жар і міраЖ»** (лірика; 2009, Івано-Франківськ), **«Чубата вощина»** (римованки для дітей; 2009, Івано-Франківськ); **«Біла космєя»** (поезії, 2014, Київ, «Євшан-зілля»).

Виданню багатьох книжок посприяв Федір Хільчук.

Творчість відзначена багатьма преміями, зокрема, «Благовіст» (1997), «Corona Carpatica» (Україна-Румунія, 2003), імені П.Тичини (2005), імені В.Стефаника (2010).

Окремі поезії перекладені російською, румунською, італійською, французькою, англійською, німецькою мовами.

*

Поет Василь Рябий — автор нової унікальної книжки з паліндромною назвою «СологолоС», куди увійшли вісімсот двадцять вісім сонетів у ста вінках.

Книжка, якій нема аналогів, відзначається об'єднаним мисленням в поєднанні традиції та модерну, новаторством. Автор не лише користується привнесеними новаціями, але й додає свої.

У цій книзі 20 вінків сонетів складаються з традиційних, канонічних, 15 текстів («Зе-

леносвят», «Скарголітанії», «Зрілопізнання», «АргогрА», «Вічномста», «Магоз'яв», «Тишолад», «СологолоС», «Ніжносил», «Легкозгуба», «Віноперетин», «Дароспасення», «Тьмодрібниці», «Тілотрепет», «Берегосяг», «Солонопадъ», «Дзвоноріка», «МетототеМ», «ЗаконокаЗ», «Сонцеमेжень»). Нетрадиційні — з 22 («Оманоличчя»), 16 («Ярозоря»), 14 («Жахострах»), 13 («Іскроспалах»), 12 («Руслогін», «Небождань»), 11 («Друго-дух», «Лютоґерць», «Можливоможність», «Молитвохрам»), 10 («Тернолов», «Світомандри»), 9 («Дієдостатність», «Доброшукання», «Світложаль», «ХилекелиХ», «Близькодалеч», «Вогнесплетінь», «ВитомотиВ», «Чашовир», «Фуговорот», «Речосуть», «Дзеркалозріз», «Тломімікрія»), 8 («Втечодім», «Зваботанець», «Зміновіяння», «ТеопоеТ»), 7 («Яблукоплід», «Теплострум», «Макотаїна», «Пірівотерпіння», «Духозолотінь»), 6 («Ночедні», «Ходогріх», «Вдиховидих», «Окоглибина»), 5 («Миследуша», «Гіркосліз», «Ласоквапність», «Живознак», «Летовіз», «Житочисло», «Межосій», «Красопереліт», «Жагоструна», «Тонкоспів», «Двочовен», «Хмелетрунок», «Чуттєповінь», «Кульбаборай», «Міровибір», «Цвітопис», «Миттєзорість», «Металовтома», «Дорогоплин», «Стогрив», «Місяцесвіча», «Дивоовид», «Червононить», «Часофлірт», «Ваговагання»), 4 («Снагопоклик», «Краплеструна», «Овалокут», «Чужоріддя», «Доленота», «Райдуговибух»), 3 («Струмковерть», «Голодонерв», «Джерелоспів», «Оброобраз», «Нуртопростір», «Пелюсткограй»), 2 («ТінезеніТ», «Кармокупіль», «Ламанолінія»), 1 («Місцетьма», «Спокутопогляд», «Тугомелодія»).

*

«Сонет (італ. sonetto — звучати) — ліричний вірш, який складається з чотирнадцяти рядків п'ятистопного або шестистопного ямба, власне, двох чотиривіршів з перехресним римуванням та двох тривіршів тернарного римування за основною схемою (абаб абаб ввд еед), хоч можливі й інші варіанти (абаб абаб вде вде чи абаб абаб ввд еде і т.д.) З'явився С., очевидно, на початку XIII ст. в Італії, де викристалізувалися його основні ознаки, вперше описані Антоніо де Темпо (1332). Започаткований Дж. да Лентіні, С. пов'язаний із творчістю Данте Аліг'єрі та Ф. Петрарки, проходить через всю історію європейської і світової літератури, розкриваючись у поезії П.Ронсара у Франції (XVI ст.) та В.Шекспіра в Англії (XVII ст.) С. відродився в добу романтизму, став улюбленою формою «парнасців» (Ж.-М. де Ередіа, Ш.Леконт де Ліль) та символістів. Перший С. в українській поезії з'явився 1830 (переробка вірша Сапфо, здійснена О.Шпигоцьким), його освоювали А. Метлинський, М. Шашкевич, Ю. Федькович, В. Грінченко, Леся Українка та ін. Найповніше С. розкрив свої внутрішні можливості у творчості І.Франка («Тюремні сонети», «Вольні сонети»), ввійшовши у версифікаційну практику українських поетів XX ст. (М. Зеров, М. Рильський, Б.-І.Антонич, Є. Маланюк. М. Орест, А. Малишко, Д. Павличко та багато ін.)...

Особливу, вельми складну форму цього оригінального вірша, що складається з п'ятнадцяти С., останній з яких (магістрал, від лат. *magistralis* — головний) будується з перших рядків усіх попередніх чи наступних чотирнадцяти С., називають вінком сонетів...

Сучасні поети, вдаючись до експериментів, намагаються розширити можливості сонета»...
(«Літературознавчий словник-довідник», 1997).

*

Василь Рябий — автор книжки «ЖалоколаЖ», куди входять тридцять вінків сонетів: «Росогрань», «Барвосни», «Звукоперехід», «Ключоанфас», «Зрадозмова», «Квадратобіг», «Темногра», «Кровоблуд», «Маскооколяс», «Хлібодерево», «Шахопартії», «ЖалоколаЖ», «Глибинолік», «Зернороди», «Громополіт», «Каменетрава», «Лунобриніння», «Весновесілля», «Квітодоторк», «Вустожар», «Серцекрил», «Ласкокружінь», «Хвилепапороть», «Землетривання», «Срібнодзвін», «Вітросторінки», «Листозлива», «Зорослід», «Літокосмос», «Коловісь».

У газеті «Літературна Україна» (2 березня 2006) уперше видрукований малий вінок сонетів з 5 текстів В.Рябого «Квітодоторк».

У львівському журналі «Дзвін» опубліковані його вінки сонетів «Квадратобіг» (ч. 11-12, 2002), «Барвосни» (ч.11-12, 2004), «Хвилепапороть» (ч.1, 2006), «Коловісь» (ч. 2, 2007), «Місяцесвіча» (ч. 5-6, 2010), «Оманоличчя» (ч.1, 2011).

У «Буковинському журналі» — вінки сонетів «Серцекрил» (ч. 1, 2004), «Тернолов» (ч.1, 2011).

У журналі «Бахмутський шлях» (Луганськ, ч.1-2, 2006) — вінок сонетів «Листозлива».

У журналі «Сучасність» (ч.3, 2006) — малий вінок сонетів «Маскооколяс».

У альманасі «Слобожанщина» (Суми, ч.12, 2007) — малий вінок сонетів «Лунобриніння».

У журналі «Перевал» — малі вінки сонетів «Житочисло» (Івано-Франківськ, ч.1, 2004), «Руслогін» (ч.2-3, 2011).

В «Українській літературній газеті» (12 серпня 2011) — вінок сонетів «ЯрозорЯ».

У журналі «Літературний Тернопіль» (ч.4, 2011) — малий вінок «Ночедні».

У культурологічному тижневику «Слово Просвіти» (ч.51, 22—28 грудня 2011) — вінок «СологолоС».

У журналі «Вежа» (Кіровоград, ч.29, 2012) — вінок «Небождань».

У журналі «Донбас» (Донецьк, ч. 1, 2012) — вінок «Магоз'яв».

У журналі «Січеслав» (Дніпропетровськ, ч. 2 (32), 2012) — вінок «Берегосяг».

У журналі «Березіль» (Харків, ч. 3-4, 2012) — вінок «Художник» (авторська назва «Цвітопис»).

У журналі «Дивослово» (Київ, ч. 7, 2012) — вінок «Миследуша».

*

Сонет-дворимка «Мовби світло вимкнула п'ятьма» у вінку «Магоз'яв».

Об'єднані функцією коди (додатковий віршорядок у сонеті, який завершує твір, коротко узагальнюючи тему) сонети «Діждався, що душа літанням снить» («Снагопоклик»), «Земних химерних шляхопереплетень», «І все ж твій слід в якомусь місті зник» («Світомандри»), «Щедріший, хто перебивається з води на хліб» («Спокутопогляд»), «У тих нежданих та безжальних золотих випробах» («Тломімікрія»); у вінку «ЯрозорЯ»; сонети «Коли його у сірих буднях помічаєш» («Дивоовид») — у 15 рядок; меґакода у сонеті-вінку «Тугомелодія».

Вінки «Лютоґерць», «Червононить», «Небождань», «Яблукоплід» напівбілі; у першому римуються рядки другий з третім, шостий з сьомим, одинадцятий з дванадцятим; в другому — другий з четвертим, шостий

з восьмим, одинадцятим з чотирнадцятим; в третьому — одинадцятим з чотирнадцятим; в четвертому — довільно.

Вінок «Оброобраз» творять три сонети-жеканки.

У вінках «Дорогоплин», «Джерелоспів» магістральні сонети увібрали у себе два сонети, стали двосічними, зберігши вертикальну і горизонтальну єдність текстів.

Вінок «Втечодім» виплітає і рядок першого сонета «Тернова доле, чуєш, прихились», яким починається другий сонет.

Меґавінок «Оманоличчя» має два магістральні сонети, на початку і вкінці вінка; сім сонетів від першого магістрала, які виростають з горизонтального тексту, схованого у вертикальний, завершують вінок («Вогнище згасає і не гасне», «вітродощ шліфує брилу часу», «У жаданні царського комфорту», «знову оживають у руках», «А дві сили вперто співіснують», «Біле й чорне барвоворогують», «В почуттях мінливих і думках»).

У вінках «СологолоС» і «Вічномста» кожен рядок магістрала завершує сонети, у вінку «Тілотрепет» — припасований у другій половині тексту (терцетах) кожного сонета; у вінках «Тишолоад» і «Дзеркалозріз» — будь-де.

Повний вінок «Берегосяг» має 3 магістральні сонети: «ти сам себе напевно знову пере-скочив», «ще зеленів недавно золотий листок», «відбилось небо в тьмянім дзеркалі калюжі».

Вінок «Снагопоклик» вибудований з 4 «безголових» сонетів (кожен без одного катрена).

Вінки «Оброобраз», «Можливоможність», «Дивоовид», «Світомандри», «Вдиховидих» визначаються як вільні, з чотири-, п'яти-, шести-, семистопними рядками у строфах.

Вінок «Струмковерть» творять 3 тексти, живлячись поділенням на дві половини магістральним сонетом.

«Голодонерв» — 3 тексти побудовані з частини лівосторонніх рядків.

«Нуртопростір» — 3 тексти з перших і четвертих рядків першого, магістрального, сонета.

«Кармокупіль» — 2 тексти з правосторонньої половини 14 рядків першого сонету.

«Пелюсткограй» — другий і третій сонети з лівосторонньої половини першого, магістрального, сонета.

«Ламанолінія» — 2 тексти з повторенням у другому сонеті 4 рядків чотиривіршів і тривіршів першого сонета.

«ТінезеніТ» — дзеркально перевернутий сонет, що утворює ілюзію другого тексту.

У вінках «Руслогін», «Овалокут», «Доленота», «Оброобраз», «Дивоовид», «Райдуговибух», «Миттезорість», «Жагоструна» магістральний сонет став початковим.

У вінку «Ночедні» завершальний сонет «і таємницю стереже межа» є дзеркальним початковим сонетом, який читається і знизу вгору.

У вінку «Жахострах» сонети сплітаються, починаючи з останнього і наступних рядків магістралі.

Вінки «Місцетьма», «Спокутопогляд», «Тугомелодія» — з одного сонета, перші 2, 3, 4 рядки якого стали в різній комбінації рим основою найменшого вінка.

Вінок у вінку (коли магістральний сонет є вінком і матрицею для інших сонетів) «Духозолотінь», «Часофлірт», «Окоглибина», «Ваговагання», «Молитвохрам», «Тломімікрія»).

*

Витворений В. Рябим малий сонетовінок, як він пояснює, — це зменшений кількістю текстів твір, коли кожен наступний сонет влітає 1, 2, 3, 4 й більше рядків магістрального, заключного, сонета (напр. «Цвітопис» із 5, «Струмковерть»

із 3 текстів), який може стати перевернутим, дзеркальним, вінком («ТінезеніТ»), вінком з 2 текстів, зв'язаним першими рядками катренів і терцетів («Ламанолінія») чи останніми словами рядків («Кармокупіль»), також одним вінком-сонетом, виплетеним з перших 2, 3, 4 рядків («Місцетьма» та ін).

*

На погляд автора, не варто раз у раз зв'язувати рефреном сонет з сонетом, щоб уникнути одноманітності, зумисності, зайвої напруги, жорстких рамок форми.

Поет вплітає червону нитку рядків головного сонета будь-де в текст з тим, щоб вінки не були нав'язливими, не втрачали природності.

Автор відмовився від нумерації сонетів, щоб подані через зірочку тексти сприймалися водночас як окремі твори, а також як цикл чи поема.

*

Про творчість В. Рябого висловили думки літературознавці, відомі майстри пера.

Кандидат філологічних наук, літературознавець **Ольга Шаф:**

«Слово – усе обґрунтованіше нині доводять цей факт – є впливовим енергетичним імпульсом, тому «магія», «алхімія» мови – не просто метафора. Поет, наділений даром Слова, з містичною силою проникнення розгортає Божественне в сувої істини, висновує з нитки тонкого чуття Текст-світ...

«СологолоС»... Уже в самій лише назві Книги Книг Василя Рябого вияскравлюються в паліндромному дзеркалі ейдоси буття: Я (Соло) – Бог (Логос) – Молитва (Голос), замикаючи художній світ його поезій в гармонійну циклолісісність Душі і Світу.

Щедро розлита текстом Божественність переливається відтінками християнського смиренного трепету перед досконалістю природи, усепроникливої мудрості любові-агапе, архаїчного пантеїзму. Вірші Василя Рябого в метафізичному сенсі є храмослужінням красі, камертоном усесвітньої гармонії й нескінченного молитвосповіддю Всевишньому.

Письму Василя Рябого властиве інтермедіальне поєднання слова, кольору, звука, що уповнокровнює рефлексію світу в його сонетах. Звукообрази в них часто набувають космічного масштабу, зливаючись у неземний оркестр. Поетові вдається почути «музику сфер», тієї вселенської естетичної закономірності, яку вираховував ще Піфагор. Симфонічність же художнього мислення, «повнозвучність» образів, що суґестують настрій тремтливо-захоплюючого піднесення, нагадують «златодзвонні» Тичинині рядки.

Загалом же поезію Василя Рябого відрізняє зріла філософська виваженість, ґрунтована на глибокій рефлексивності та надтонкому чуттєвому проникненні в екзистенційну неповторність прожитої миті. Діалектика проминального й вічного, людських суєт-марнот та непідвладної часу природи – орієнтири для поетичних інтенцій митця. Споглядання світу, «вслухання» серцем у нього, поєднання мудрості, любові й доброти, геніальна здатність – якщо сказати словами поета – «утримати миследушею землевись» забезпечують ту «оптику прозорін» Василя Рябого, що творить неповторну магію його сонетних ансамблів».

(5 липня 2012 р.,
Дніпропетровськ).

Поет, критик, перекладач **Петро Осадчук**:

«Ця поезія ігнорує підробки під життя. Вона його розшифровує і наново кодує, дає освітлення тих закамарків та загогулин, куди не сягає притомлене око, що звикло ковзати лише на поверхні предмета, площини, квітки, обличчя людини, що не завжди виражає саме людську сутність... У поезії Василя Рябого є ідилічне – на грані замилювання життям. Є і трагічне – на межі розпачу й безвиході. Такий світ, в якому живе поет. Так він бачить цей світ, прекрасний і трагічний, вільний і – уярмлений водночас. Але живий і неповторний»

(«Ідилічний і трагічний світ поета», «Літературна Україна», 17.09.1998).

Лауреат Національної премії України імені Т.Шевченка, поетеса **Ірина Жиленко**:

«Я завжди твердила, що справжність поета визначається своєрідністю голосу. Прорізатися своїм голосом крізь хори безкінечної кількості віршарів і змусити себе почути — оце і є творчий шлях поета. М'який, україно-рідний і своєрідний тембр поетичного голосу Василя Рябого вже не заглушать ніякі хори. І ніхто з нього нічого не «вкраде», бо вкрати можна тільки ту метафору, що «погано лежить», тобто неорганічно втулена у тексті, не тримається купи. Вирвати метафору з поезії В.Рябого просто неможливо, бо, вирвана з тексту, вона одразу мертвіє і стає словесним уламком. Кожна поетична знахідка поета живе (і вражає!) лише у власному поетичному організмі. Оцю неможливість щось «украсти» у поета я вважаю теж однією з найголовніших ознак справжньої поезії...

Цей ніжний поет безоглядно кидається у вири і глибини людської душі, людських стосунків і долі, не боячись підводних корчів і задух. Він — шукач. І це є визначальним для поезії... Справ-

жня поезія не надається на жанрові класифікації. Хто він, Василь Рябий? Лірик чи громадянин? Естет чи народник? Модерніст чи традиціоналіст? Жодне з цих визначень не визначає його, бо він обіймає собою їх усі. Бо він — поет».

(«Ніким ще не торкнуте слово», «Буковинський журнал», ч.1-2, 2002).

Поет, критик, літературознавець **Анатолій Мойсієнко**:

«Власний принцип послідовності, цікаву композиційно-образну побудову пропонує Василь Рябий у малому вінку сонетів з кодою «Маскооколяс», структурно твір являє собою дев'ятисонетне утворення, всі вірші якого закінчуються п'ятнадцятим рядком коди. Дев'ятий сонет-магістрал вибудовано таким чином, що він органічно включає до кожної із строф у різній послідовності перші, другі (треті), кінцеві рядки попередніх вінків...Маємо своєрідне поєднання образних структур».

(«У часопросторі сонетного вінка», «Літературна Україна» 21.12.2006).

Поет, мовознавець **Олекса Різниченко**:

«Виявилось, що В.Рябий є першовідкривачем малого вінка сонетів. А коли пірнув у його новотвори, які спочатку спантеличують, а потім починають подобатися, то цілком згідний, що маємо справу зі справжнім майстром, який глибоко й оригінально мислить... Вважаю таку працю значним вкладом в скарбницю нашої мови і літератури».

(«Друге дихання сонетного вінка», «Перевал», ч.3, 2007).

Лауреат Національної премії України імені Т.Шевченка, поет **Анатолій Кичинський**:

«Схиляю голову перед такою працею. Мені б і на думку не спало написати стільки сонетів.

Але ж експресивно, густо, закорінено! Словотворчо!»

(Там само).

Критик, літературознавець **Євген Баран:**

«Тематичний пласт вінків сонетів Василя Рябого найрізноманітніший, але наскрізним, домінуючим є філософське осмислення світу і себе у ньому. Але зроблено це з особливою інтонацією, де поєднані абстрактні візії із конкретним соціальним контекстом, а інтимні почуття зливаються у космічній музиці слова, його універсальному звучанні. Тут маємо поєднання найрізноманітніших асоціативних напластувань — від фольклорного орнаментування і образності через біблійний асоціативний ряд до величного цивілізаційного тла з його алюзійним, культурним, соціальним нашаруваннями».

*(«Сонетна коловісь
оригінального майстра слова»,
«Літературна Україна»
6 вересня 2007 р.)*

Літературознавець, поет, перекладач
Михайло Василенко:

«Відкриваю збірочку сонетяра й читаю не просто справжню поезію, а філософське осмислення буття... Він мудрує над словом, над рядком, над зіставленням понять, котрих уже ніхто не зіставить, хіба спише. Тобто він поетизує дійсність так, як склалося у нього з поетико-філософського осмислення власного внутрішнього світу з деяким доторком до дійсності. У перекладі українською — це дійсність доторкування. Отже, він дійсний поет із власним внутрішнім світом, не схожим ні на який інший».

*(«І мисль, і голос всякий вільної душі»,
«Дзвін», ч.9, 2007 р.)*

Поет, літературознавець **Володимир Вознюк:**

«Традиційна кількість сонетів у класичному вінку — 15, а в малих вінках В.Рябого «кожен наступний твір починається не з одного, як прийнято, а з двох, трьох і чотирьох рядків магістрального сонета», як підмітив О.Пилип'юк у післямові до книги. Справді, тут бачимо 5, 7, 8, 9, 11 і 13 творів. Своєрідно? Так, безперечно. Хоч сприймаються сонети в таких незвичних комбінаціях з певною пересторогою, але все-таки це оригінально. А щодо структурних особливостей книги в цілому, то В.Рябий запропонував багатющий і вдячний матеріал філологам-літературознавцям. Оцінок однакових, упевнений, не буде, та всі, гадаю, відзначать книгу «Жалополаж» як помітне явище української літератури.

*(«Віршопростори коломийця
Василя Рябого», «Літературна Україна»
31.01. 2008 р.)*

Критик, літературознавець, поет **Петро Сорока:**

«Складна і велична симфонія від Василя Рябого... Гра зі словами і звуками — змішування, схрещування, зрощування, злиття, — що відкриває незглибимі таємниці мови. Право, куплене Любов'ю («Молився і Всевишнього просив до серця притулити дивослово»), що дозволяє пролити таку зливу самоцвітів, відкрити нові кольори, грані та якості слова».

*(З кн. «Перед незримим вівтарем»,
2008).*

Лауреат Національної премії України імені Т. Шевченка, поет **Петро Перебийніс:**

«Василь Рябий — неперевершений новатор не тільки за формою, а й за змістом. Власне він, як ніхто інший, виявляє тут виняткову ці-

льність. У нього своя архітектура. З міцною кладкою. З ажурною колонадою... Він плете вінки, як росяні сузір'я».

(«Космічний рябосвіт»,
«Літературна Україна» 9.04.2009).

Лауреат Всеукраїнських премій ім. О. Олеся і «Тріумф-перо», автор книжки «Королівський вінок сонетів» **Юрій Назаренко:**

«Яка його найголовніша риса, риса його, йому лиш притаманної, ментальності? Літературознавці і колеги його в царині поезії частенько впадають в оману, ставлячи на чільне місце у виснажливій, справді потужній праці Василя Рябого його максимальну пильність до пошуку цікавих речей, що окреслюють форму художнього твору. Звідси, мовляв, і його потяг до неологізмів, нечуваних словосполук і словозвуків і т.п. Мені ж видиться інше: форма і пошук новизни для поета з Коломиї — не мета, а чесно зладований інструмент, який він з блиском використовує у пошукові своєму краси й гармонії, так нині необхідних занапащеному «попсою» світові...

Гранична завантаженість Слова, — попри його удавану легкість, ясність, прозорість, — це і є художнім ідеалом творця».

(м. Суми, 23.11.2011 р.)

Упорядкував
Михайло ВАСИЛЕНКО,
кандидат наук
з соціальних комунікацій.

м. Київ.

ЗМІСТ

<i>Від автора</i>	5
Молитвохрам.....	7
Миследуша	13
Снагопоклик	16
Зеленосвят	18
Ночедні.....	26
Зміновіяння.....	30
Дієдостатність	35
Нуртопростір.....	40
Небождань.....	42
ЯрозорЯ	49
Часофлірт	58
Зрілопізнання.....	61
Гіркосліз	69
Тернолов.....	72
АргогрА.....	78
Прірвотерпіння	86
Ходогріх.....	90
Тломімікрія	94
Чужоріддя	99
Оманоличчя.....	102
Фуговорот.....	114
Скарголітанії	119
Лютогерць.....	127

ЗаконокаЗ.....	133
Доброшукання	141
Оброобраз.....	146
Ласоквапність.....	148
Вічномста	151
Жахострах.....	159
Голодонерв	167
Іскроспалах	169
Спокутопогляд	176
Магоз'яв	177
Тишолод.....	185
Можливогожність	193
Міровибір	199
Втечодім	202
Світомандри	207
Овалокут	213
Світложаль.....	216
Місцетьма.....	221
Живознак.....	222
Струмковерть	225
Окоглибина	227
Дивоовид	231
Дароспасення	234
СологолоС	242
Руслогін	250
Летовіз	257
Червононить.....	260
Ваговагання.....	263
Близькодалеч.....	266
Тугомелодія	271
Стогрив.....	272
Вдиховидих.....	275
Житочисло.....	279

Ламанолінія.....	282
ХилекелиХ.....	284
Доленота.....	289
ВитомотиВ.....	292
Красопереліт.....	297
Райдуговибух.....	300
Пелюсткограй.....	303
Ніжносил.....	305
Хмелетрунок.....	313
Жагоструна.....	316
Чуттєповінь.....	319
Двочовен.....	322
Вогнесплетінь.....	325
Зваботанець.....	330
Теплострум.....	335
Тонкоспів.....	339
Кульбаборай.....	342
Легкозгуба.....	445
Кармокупіль.....	353
Другоух.....	355
Віноперетин.....	361
Краплеструна.....	369
Джерелоспів.....	372
Чашовир.....	374
ТінезеніТ.....	379
Металовтома.....	381
ТЬмодрібниці.....	384
Тілотрепет.....	392
Берегосяг.....	400
Миттєзорість.....	408
МетототеМ.....	411
Яблукоплід.....	419
Макотаїна.....	423

Межосій.....	427
Речосуть.....	430
Духозолотінь.....	435
Солонопадъ	439
ТеопоеТ	447
Місяцесвіча	452
Дорогоплин	455
Цвітопис	458
Дзвоноріка.....	461
Дзеркалозріз.....	469
Сонцемежень	474

<i>Філігрань слова Василя Рябого.....</i>	<i>482</i>
---	------------

<i>Примітки (довідки, зауваги, відгуки).....</i>	<i>493</i>
--	------------

Літературно-художнє видання

Рябий Василь Михайлович

«СОЛОГОЛОС»

Сто вінків сонетів

Поет Василь Рябий — автор унікальної книжки з паліндромною назвою «СологолоС», куди увійшли вісімсот двадцять вісім сонетів у ста вінках. Книжка, якій нема аналогів, відзначається образним мисленням в поєднанні традиції та модерну, новаторством.

Редактор, упорядник приміток
Михайло Василенко

Післяслово
лауреата Національної премії України імені Т. Шевченка
Степана Сапеляка

Набір тексту автора

Верстка, дизайн, фото
Ігоря Зварича

Коректор
Ганна Мікловда

У художньому оформленні
використано графічні композиції автора

ISBN 978-966-181-151-4

Підписано до друку 19.04.14. Формат 60х84\16.
Папір офсетний. Друк офсетний. Умов. друк. арк. 18,8.
Обл.-вид. арк. 6,5. Тираж 1000 прим. Замовне 420.